

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

Συνεδρίαση 12^{ης} Δεκεμβρίου 2017

Ωρα έναρξης: 9.05 π.μ.

Αρ. 15

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίασης της Βουλής. Επειδή είναι συνέχεια της χθεσινής, δε χρειάζεται να ελεγχθεί η απαρτία.

Θα προχωρήσουμε με τον πρώτο ομιλητή. Όλοι έχετε μέχρι δεκαπέντε λεπτά. Να σας παρακαλέσω να κρατάτε τους χρόνους σας.

Ο πρώτος ομιλητής είναι ο κ. Σόλων Κασίνης από το Δημοκρατικό Συναγερμό.

Σόλων, μπορείς να ξεκινήσεις.

Σ. ΚΑΣΙΝΗΣ:

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Έντιμε κύριε Υπουργέ Οικονομικών,

Αγαπητοί συνάδελφοι βουλευτές,

Κυρίες και κύριοι,

Επ' ευκαιρία της συζήτησης στην ολομέλεια του σώματος της Βουλής του κρατικού προϋπολογισμού για το έτος 2018, θα ήθελα να αναφερθώ σε κάποια καίρια ζητήματα και στα σημαντικά για τον κάθε πολίτη θέματα που σχετίζονται με την ενέργεια και ειδικότερα τους υδρογονάνθρακες. Ένα κεφάλαιο με εθνικές, περιφερειακές και παγκόσμιες προοπτικές, που αφορά ιδιαίτερα όλους μας.

Είναι πράγματι γεγονός ότι το φυσικό αέριο, ως πρωτογενής πηγή ενέργειας, άρχισε να παίρνει θετικότερες διαστάσεις παγκοσμίως. Πέραν της ανερχόμενης και συνεχώς αυξανόμενης ζήτησης για χρήση του ως καυσίμου, το φυσικό αέριο έχει και άλλες εφαρμογές, αφού αποτελεί σημαντική πρώτη ύλη στη βιομηχανία των πετροχημικών προϊόντων. Είναι επίσης δεδομένο ότι το φυσικό αέριο έχει πλέον και εθνικές προοπτικές στην Κύπρο. Θεωρώ ότι μέχρι στιγμής μπορούμε να πούμε ότι είμαστε σε καλό δρόμο. Οφείλω να υπογραμμίσω ότι από εδώ και πέρα χρειάζεται μια ολοκληρωμένη προσέγγιση με πολύ προσεγμένες κινήσεις και αποφασιστικά βήματα. Ως εκ τούτου, πιστεύω ότι πρέπει να δοθεί ακόμη περισσότερη έμφαση σε θέματα που αφορούν το φυσικό αέριο και στα έργα, είτε είναι επενδυτικά είτε αναπτυξιακά, τα οποία συσχετίζονται με αυτό, ειδικότερα στους τομείς των υπηρεσιών και της βιομηχανίας που σχετίζονται με το φυσικό αέριο.

Προσβλέποντας στην ανάπτυξη των υπηρεσιών και της βιομηχανίας που βασίζονται στους υδρογονάνθρακες, πιστεύω ότι χρειάζεται να γίνει μια σχετική μελέτη από το αρμόδιο υπουργείο για τα οικονομικά οφέλη, τα εργασιακά οφέλη, τις συνέργειες και άλλα που προκύπτουν από την προοπτική ζήτησης φυσικού αερίου, πέραν του μισού με ενός δισεκατομμυρίου κυβικών μέτρων ετησίως, για χρήση στην ηλεκτροπαραγωγή, περίπου ενός με δύο δισεκατομμυρίων κυβικών μέτρων ετησίως για τη βιομηχανία πετροχημικών, με αρχική δραστηριότητα την παραγωγή της μεθανόλης.

Επίσης πρέπει να υιοθετήσουμε και να εφαρμόσουμε ένα θεσμό με βάση τον οποίο οι αδειούχοι, πριν προβούν σε ερευνητικές γεωτρήσεις και με βάση τα διαθέσιμα γεωλογικά δεδομένα και άλλες ενδείξεις, πρέπει

να έχουν γνώμη και οι τεχνικοί τους να εκφέρουν άποψη σε ό,τι αφορά τις προβλέψεις για τις εκτιμώμενες ποσότητες που οι ίδιοι αναμένουν στο τέλος της κάθε γεώτρησης. Χρειάζεται ένας τέτοιος βαθμός ρεαλισμού, ώστε ο κόσμος να είναι σε θέση να γνωρίζει εξαρχής -ένα περίπου- το εύρος των ποσοτήτων που πρέπει να αναμένεται με το πέρας των γεωτρητικών εργασιών. Ενημερωτικά σας αναφέρω ότι μια τέτοια διαδικασία αποτελεί συνήθη πρακτική στο Ισραήλ και φαίνεται να τυγχάνει ευρείας αποδοχής από τον κόσμο.

Με την ανακάλυψη φυσικού αερίου στο κοίτασμα “Αφροδίτη” έγιναν τρεις ερευνητικές γεωτρήσεις, στα κοιτάσματα “Ονασαγόρας” και “Αμαθούσα” στο Τεμάχιο 9, και “Ονησίφορος” στο Τεμάχιο 11, όλες δυστυχώς χωρίς ουσιαστικά ευρήματα. Τώρα προγραμματίζονται άλλες τέσσερις με πέντε γεωτρήσεις, που αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2018, και ήδη παρατηρείται το φαινόμενο λογής λογής δηλώσεων για τις εκτιμήσεις και τις ποσότητες, κάτι που στις προηγούμενες τρεις περιπτώσεις ερευνητικών γεωτρήσεων είχε ως αποτέλεσμα να παρασυρθεί το κοινό από ένα μεγάλο ενθουσιασμό, που σύντομα μετατράπηκε σε κακή πληροφόρηση. Αυτό το φαινόμενο πρέπει να μας προβληματίσει, καθότι η ατυχής αυτή συνήθεια είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη και αφορά τον κάθε πολίτη, διότι πάντοτε πριν από την κάθε γεώτρηση ξεκινάμε με πολύ καλούς οίονους και καταλήγουμε σε απογοητευτικά για τον κόσμο αποτελέσματα, που στο τέλος μειώνουν σιγά σιγά την εμπιστοσύνη του στις αληθινές προοπτικές που μπορούν να προσφέρουν οι υδρογονάνθρακες για την Κύπρο.

Αναφορικά με το θέμα της σημερινής συζήτησης πιστεύω ότι ο κάθε ετήσιος κρατικός προϋπολογισμός πρέπει να αποτελεί σημείο αναφοράς για τον απολογισμό των δράσεων και επιτευγμάτων, αλλά και των απωλειών της χρονιάς που φεύγει, ως επίσης για την αντικειμενική ανασκόπηση των κύριων οικονομικών δεικτών στο τέλος της κάθε χρονιάς που αφορά. Πρέπει επίσης να περιβάλλεται από διορθωτικά μέτρα -γιατί να θέλεις να αγοράσεις μια αγελάδα, όταν το γάλα είναι τόσο φθινό;- και μέτρα σταθεροποίησης -κάποιος θέλει να καθίσει σε δύο καρέκλες και στο τέλος πέφτει κάτω- και μελλοντικά μέτρα με τα νέα προγράμματα για μακροχρόνια ανάπτυξη.

Όσον αφορά τον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2018, σε γενικές γραμμές αυτός παρουσιάζεται ισορροπημένος, εστιάζοντας στην ανάπτυξη, και περιλαμβάνει μια σειρά από σημαντικά έργα και νέες πολιτικές, που βασίζονται στις οικονομικές δυνατότητες του κράτους. Μπορεί να χαρακτηριστεί με μία φράση ως ένας συνετός και αναπτυξιακός προϋπολογισμός.

Καταλήγοντας θέλω να πιστεύω ότι ο εθνικός μας ορυκτός πλούτος βρίσκεται στους υδρογονάνθρακες και ότι αυτοί υπάρχουν σε μεγάλες ποσότητες κάπου εκεί στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κύπρου. Μέχρι να φτάσουμε στην ανακάλυψή τους, το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να ευχόμαστε και να ελπίζουμε, όποια και να είναι τα αποτελέσματα και ευρήματα στο τέλος της κάθε γεώτρησης και έχοντας υπόψη ότι στις πλείστες περιπτώσεις είναι απόλυτα φυσιολογικό να χρειαστούν πολλές προσπάθειες και αρκετές γεωτρήσεις, μέχρι να υπάρξει μια ανακάλυψη στο τέλος.

Πέραν των πιο πάνω, πάντοτε πίστευα και πιστεύω ότι έσχατος στόχος πρέπει να είναι η έλευσή φυσικού αερίου στην Κύπρο από τα ίδια κοιτάσματα, τόσο για χρήση του στην ηλεκτροπαραγωγή και την εγχώρια βιομηχανία, καθώς και μελλοντικά για την εξαγωγή του μέσω της δημιουργίας τερματικού σταθμού υδροποίησης φυσικού αερίου στην Κύπρο, κάτι που ενδεχομένως ελπίζω ότι θα το επιτρέψουν οι συνθήκες στο εγγύς μέλλον. Με αυτό τον τρόπο θα μπορούσε η Κύπρος να αρχίσει σιγά σιγά να απολαμβάνει όλα τα πραγματικά οικονομικά, περιβαλλοντικά, εθνικά, ενεργειακά και άλλα οφέλη που μπορεί να προσφέρει το φυσικό αέριο.

Κλείνοντας σας αφήνω με ένα αρχαίο ρητό, του Θουκυδίδη, που συνήθιζε να λέει στους Αθηναίους ο Περικλής: «οι καιροί ου μενεοί», δηλαδή οι ευκαιρίες δεν περιμένουν.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κασίνη.

Τώρα έχει σειρά η κ. Ευανθία Σάββα του ΑΚΕΛ. Μέχρι δεκαπέντε λεπτά.

ΕΥ. ΣΑΒΒΑ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτα απ’ όλα θα ήθελα να εκφράσω την οργή και τη θλίψη μας για τα όσα απαράδεκτα εκτυλίχθηκαν χτες βράδυ στον αγώνα ΑΕΛ-ΑΠΟΕΛ στη Λεμεσό. Το κυπριακό ποδόσφαιρο νοσεί και ο αρμόδιος υπουργός σφυρίζει αδιάφορα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού δεν είναι απλά μια ανάλυση αριθμών, οικονομικών στόχων και κονδυλίων. Η συζήτηση ενώπιον της ολομέλειας και κατ' επέκταση ενώπιον των πολιτών είναι μια καθόλα πολιτική πράξη. Οι προϋπολογισμοί αποτελούν τον πολιτικό σχεδιασμό και τον τρόπο υλοποίησης της κυβερνητικής πολιτικής.

Ο φεινός προϋπολογισμός της απερχόμενης κυβέρνησης είναι μια καλή ευκαιρία για συνολική εκτίμηση του κυβερνητικού έργου και συνάμα του κάθε υπουργείου ξεχωριστά. Ακριβώς πριν τις επερχόμενες προεδρικές εκλογές είναι ευκαιρία να αξιολογηθεί το κυβερνητικό πρόγραμμα με βάση τις πραγματικότητες, τις δεσμεύσεις και τις υποσχέσεις.

Στη δική μου ομιλία θα καταπιαστώ με θέματα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, της οποίας είμαι μέλος. Αφορμή για την ομιλία μου οι πρόσφατες τοποθετήσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού του υπουργείου του.

Ο υπουργός μάς ανέφερε στην εν λόγω συζήτηση ότι η πολιτική της κυβέρνησης για την αστυνομία είναι το σώμα να καταστεί επιχειρησιακό και γι' αυτό το λόγο ετοιμάστηκε αξιολόγηση από Βρετανούς εμπειρογνώμονες για την αναδιοργάνωση της αστυνομίας, με στόχο να προχωρήσει η μελέτη για ουσιαστική αναδιοργάνωση.

Είναι αντιφατικό, συνάδελφοι, να επαγγέλλεται ο υπουργός αναδιοργάνωση και επιχειρησιακή αναβάθμιση της αστυνομίας, όταν από τους πρώτους μήνες της διακυβέρνησής τους ξεκίνησαν τις "αναγκαίες" μεταθέσεις και αλλαγές ημετέρων, όπως προφανώς υποσχέθηκαν προεκλογικά, αφενός, για έλεγχο και εποπτεία ουσιαστικών τμημάτων και υπηρεσιών, αφετέρου. Ήταν ξεκάθαρο δείγμα των αντιλήψεων της παρούσας κυβέρνησης, πώς οραματίζεται την αστυνομία, και σίγουρα δεν είχε να κάνει με την επιχειρησιακή της ετοιμότητα.

Αν αυτά μπορεί κάποιος να πει ότι ανήκουν στο παρελθόν, να μεταφερθούμε στο παρόν και να αναφέρουμε την ολοκλήρωση του αξιοκρατικού έργου με τις προαγωγές των τελευταίων μηνών, οι οποίες έγιναν σε χρόνο ρεκόρ. Οι πρόσφατες προαγωγές έχουν προκαλέσει αναστάτωση, αλλά και απογοήτευση στα μέλη του σώματος, αφού μόνο αξιοκρατικές δεν μπορούν να χαρακτηριστούν. Παραγνωρίστηκαν προσόντα, ικανότητες, εμπειρίες και έγιναν επιλεκτικές αναγνωρίσεις πτυχίων, με σαφή προσανατολισμό να ευνοηθούν κάποιοι. Αστυνομικοί που επηρεάζονται καταγγέλλουν χαρακτηριστικά ότι αγνοήθηκαν υποψήφιοι για προαγωγή που βρίσκονταν ψηλά στον κατάλογο -με βαθμολογία 20 έως 40- και προτιμήθηκαν άτομα που είχαν βαθμολογία που τους κατάτασσε στη θέση 170 και πέρα. Πώς γίνεται -διερρωτώνται, και εμείς μαζί τους- να προτιμήθηκε άτομο που είχε την 179^η θέση στον κατάλογο και να αγνοήθηκε άλλο που ήταν 22^ο ή 30^ο; Αυτές οι ενέργειες δε νομίζω να αυξάνουν την επιχειρησιακή ετοιμότητα της αστυνομίας, η οποία δυστυχώς κάτω από την καθοδήγηση του σημερινού υπουργού έχει πληγεί κυρίως από τις μεθοδεύσεις για τον πολιτικό έλεγχο του σώματος. Αυτό καταδεικνύεται εύκολα από τα σοβαρά εγκλήματα που διαπράχθηκαν κατά την πενταετία και που είτε δεν εξιχνιάστηκαν είτε δεν αποφεύχθηκαν, παρ' όλο που υπήρχαν πληροφορίες για την επικείμενη διάπραξή τους.

Αναφέρω χαρακτηριστικά τα ακόλουθα:

2014: Δύο χρόνια μετά τον πενταπλό φόνο στην Αγία Νάπα, που πιθανό στόχο είχε το Φάνο Καλοψιδιώτη, άγνωστοι εκτέλεσαν το βράδυ της 20^{ης} Ιουνίου τον εβδομηνταεπτάχρονο πατέρα του. Η υπόθεση δεν εξιχνιάστηκε.

Φεβρουάριος 2015: Απόπειρα δολοφονίας στο Στρόβολο με τη σφραγίδα του υποκόσμου. Πιθανός στόχος ήταν πρόσωπο γνωστό στην αστυνομία. Τελικά από το αντιαρματικό χτύπημα σκοτώθηκε εικοσιεπτάχρονος. Πληροφορίες είχαν φθάσει και ενώπιον των αρχών, χωρίς όμως να καταφέρουν να αποτρέψουν την εγκληματική ενέργεια.

Δεκέμβριος 2015: Εικοσιτριάχρονος ιδιωτικός φρουρός δολοφονήθηκε εν ψυχρώ. Η δολοφονία χαρακτηρίστηκε ως ξεκαθάρισμα λογαριασμών αντίπαλων φατριών και δεν εξιχνιάστηκε.

Μάρτιος 2016: Δολοφονείται σαραντάχρονος την ώρα που προσπαθούσε να εισέλθει στο σπίτι του στην Πύλα. Μάλιστα, πριν δολοφονηθεί, είχε μεταβεί στην Αστυνομική Διεύθυνση Λάρνακας και είχε αναφέρει τις συγκεκριμένες πληροφορίες. Η υπόθεση δεν εξιχνιάστηκε.

Μάρτιος 2016: Τρεις μήνες πριν το τετραπλό φονικό στην Αγία Νάπα έφτασαν στην Κύπρο Σέρβοι εκτελεστές, για τους οποίους η αστυνομία γνώριζε τα πάντα, αφού είχε ενημέρωση από την Ιντερπόλ με πολύ συγκεκριμένα και αποκαλυπτικά στοιχεία μέχρι και τα ονόματα των εμπλεκόμενων προσώπων. Πρώτος στόχος ήταν γνωστό πρόσωπο στην αστυνομία, ωστόσο η τελευταία παρέμεινε σε πλήρη αδράνεια. Όπως διαφάνηκε στη συνέχεια, το εγκληματικό σχέδιο οργανώθηκε από τους καθοδηγητές των πληρωμένων εκτελεστών και από ένα βαρυποινίτη των Κεντρικών Φυλακών. Και ενώ η επικοινωνία γινόταν από το θάλαμο των Φυλακών και τα τηλέφωνα παρακολουθούνται και ενώ η αστυνομία ενημερώθηκε για τις συνομιλίες και το περιεχόμενό τους, ποτέ δεν ενημέρωσε τις Φυλακές και ποτέ δε ζήτησε στοιχεία. Η υπόθεση έμεινε στα

συρτάρια, μέχρι που είδαν το φως της δημοσιότητας τα αποκαλυπτικά έγγραφα που απέστειλε η Ιντερπόλ και γίναμε διεθνώς ρεζίλι με τον τρόπο που οι κυπριακές αστυνομικές αρχές χειρίστηκαν το θέμα. Όλοι θυμόμαστε ότι τηλεφώνησαν κατά λάθος στο Σέρβο εγκληματία. Η απόλυτη γελοιοποίηση σε όλο της το μεγαλείο. Από τη μια κατέστρεψαν την έρευνα πολλών μηνών των σερβικών υπηρεσιών και από την άλλη δεν κατάφεραν να προλάβουν τα χειρότερα που έγιναν αργότερα.

Ιούνιος 2016: Τετραπλός φόνος με νεκρούς το Φάνο Καλοψιδιώτη, έναν αστυνομικό, τη σύζυγό του και έναν εκ των δραστών. Η υπόθεση εξιχνιάστηκε μερικώς, αφού οι ηθικοί αυτουργοί παραμένουν άγνωστοι.

Απρίλιος 2017: Δολοφονήθηκε ο Άντρος Ροδοθέου. Το όνομα του θύματος αναφέρθηκε στις καταθέσεις εμπλεκόμενων στον τετραπλό φόνο της Αγίας Νάπας. Η υπόθεση δεν εξιχνιάστηκε.

Το φιάσκο με τους πληρωμένους εκτελεστές, ο ερασιτεχνισμός και το ξεφτίλισμά μας διεθνώς ως κράτους, ο τετραπλός φόνος στην Αγία Νάπα, η κατά το Γενικό Εισαγγελέα και το Γενικό Ελεγκτή διάτρητη και παράνομη εγκατάσταση του κ. Νεοκλέους στο πολυτελές Μέλαθρον, οι αυτοκτονίες στις Φυλακές, οι ξυλοδαρμοί δεσμοφυλάκων και η εμπλοκή φυλακισμένων στην οργάνωση εγκλημάτων δεν ήταν αρκετά σημαντικά, ώστε να αναλάβει τις πολιτικές του ευθύνες ο αρμόδιος υπουργός. Ως αποτέλεσμα της γενικότερης κατακραυγής της κοινωνίας για το φιάσκο στη διερεύνηση εγκλημάτων, διορίστηκαν ανεξάρτητοι ανακριτές, για να διερευνήσουν εις βάθος τόσο τα συγκριμένα περιστατικά όσο και γενικότερα θέματα διαφθοράς στην αστυνομία. Ο Αρχηγός Αστυνομίας δε δίστασε να μιλήσει και να αναγνωρίσει τα προβλήματα που υπάρχουν και το μέγεθος της διαφθοράς στην αστυνομία, δηλώνοντας μάλιστα ότι έχει στα χέρια του εμπειριστατωμένη επιστημονική έρευνα που καταδεικνύει όλα αυτά τα σοβαρά προβλήματα.

Στο σημείο αυτό θέλω να δηλώσω με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο ότι, όταν μιλάμε για διαφθορά, ευθύνες και προβλήματα στην αστυνομία δεν εννοούμε ούτε κατά διάνοια ότι αυτά χρεώνονται στο αστυνομικό σώμα. Μιλάμε για τους λίγους, ανάξιους, επίορκους και διεφθαρμένους αστυνομικούς που μολύνουν το σώμα, αλλά και για την ανικανότητα της πολιτικής εξουσίας να καταπολεμήσει αυτά τα φαινόμενα. Και όταν επικρίνουμε πολιτικά τα κακώς έχοντα, σκοπός και έγνοιά μας είναι η προστασία του κοινωνικού συνόλου και η αξιοπρέπεια και η τιμή του αστυνομικού σώματος και του κάθε αστυνομικού και αξιωματικού ξεχωριστά.

Ως ΑΚΕΛ εκτιμούμε και αναγνωρίζουμε το δύσκολο και επικίνδυνο έργο των αστυνομικών, που κάτω από αντίξοες μνημονιακές και αναξιοκρατικές συμπεριφορές συνεχίζουν με αυταπάτηση και αυτοθυσία πολλές φορές να επιτελούν το καθήκον τους και να τηρούν τον όρκο τους προς την πολιτεία και τους πολίτες αυτού του κράτους.

Σε σχέση με τη διαφθορά και εν αναμονή του πορίσματος, έχοντας αντίληψη της κατάστασης που επικρατούσε, ο υπουργός προχώρησε στην εξαγγελία για ετοιμασία σειράς νομοθετημάτων με στόχο την πάταξη της διαφθοράς στην αστυνομία, ζητώντας έναν άτυπο διάλογο με τα πολιτικά κόμματα. Παρά την έντονη και τεκμηριωμένη πολιτική μας κριτική, ανταποκριθήκαμε άμεσα και μακριά από μικροπολιτικές σκοπιμότητες, αφού για εμάς το βασικό ήταν και είναι η επίλυση των προβλημάτων μέσα από θεσμικές και μόνιμες αλλαγές. Στην πορεία ο Γενικός Εισαγγελέας, έχοντας στα χέρια του το πόρισμα των ανεξάρτητων ποινικών ανακριτών που διερευνούσαν το όλο θέμα για εννιά ολόκληρους μήνες, έδωσε οδηγίες προς δύο κατευθύνσεις:

Πρώτον, σε σχέση με τη διαρροή του περιεχομένου του φακέλου της Ιντερπόλ στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, που ουσιαστικά ήταν η αφετηρία της υποχρεωτικής αφύπνισης πλέον των αρμοδίων, έδωσε οδηγίες για την ποινική δίωξη του τέως Υπαρχηγού, αφού η ενδελεχής διερεύνηση του όλου θέματος από τους ανακριτές και το σύνολο του συλλεγέντος μαρτυρικού υλικού οδήγούσαν στο συμπέρασμα ότι το μόνο πρόσωπο που θα μπορούσε να κάνει τη διαρροή ήταν ο Υπαρχηγός. Η υπόθεση είναι στο δικαστήριο και αναμένουμε με σεβασμό την ετυμηγορία του.

Δεύτερον, σε ό,τι αφορά την εμπλοκή δεσμοφύλακα των Κεντρικών Φυλακών στην υπόθεση και τις ύποπτες σχέσεις μελών της Αστυνομίας Κύπρου με θεωρούμενους ως εγκληματικά στοιχεία, ο Γενικός Εισαγγελέας έκανε πρώτα αυστηρότατες και δηκτικές επισημάνσεις για το πώς η αστυνομία διαχειρίζεται διαχρονικά αυτά τα θέματα των επίορκων μελών της. Κατά το Γενικό Εισαγγελέα, η απραξία της ηγεσίας και η μη λήψη μέτρων έγκαιρα δυσχεραίνουν ιδιαίτερα τη στοιχειοθέτηση συγκεκριμένων ποινικών αδικημάτων, έτσι γίνεται αυστηρή εισήγηση προς την ηγεσία της αστυνομίας όπως, έστω και καθυστερημένα, παρά τις εγγενείς δυσκολίες, εγκύψει επί του θέματος τούτου και προβεί σε διερεύνηση του ενδεχομένου διάπραξης πειθαρχικών αδικημάτων από τα μέλη της δύναμης.

Όλα τα πιο πάνω το Μάιο του 2017. Τώρα διανύουμε το Δεκέμβριο και δεν έχουμε ακούσει αν ξεκίνησαν ή αν έγιναν οι πειθαρχικές έρευνες και αν κατέληξαν κάπου. Αυτό που ξέρουμε με σιγουριά όμως είναι ότι ο προεκλογικός αγώνας και η στήριξη στην παρούσα κυβέρνηση περνά και μέσα από την αστυνομία, με τον υπουργό να κάνει προεκλογική περιοδεία στις αστυνομικές διευθύνσεις. Δεν ξέρουμε φυσικά αν επαγγέλλεται, όπως πριν πέντε χρόνια, την αξιοκρατία, που ξέχασε μόλις διορίστηκε, ή την ευθιξία, που πάλι ξέχασε όταν το υπουργείο του βρέθηκε ουκ ολίγες φορές στο στόχαστρο για αδυναμίες, σκάνδαλα και πολιτικές

εξυτηρέτησης κομματικών συμφερόντων. Αλήθεια, πού πήγε ο πολιτικά ευαίσθητος και φανατικός υπέρμαχος της ανάληψης πολιτικών ευθυνών βουλευτής Ιωνάς Νικόλαου, που με του φύλλου πήδημα απαιτούσε τις παραιτήσεις των πάντων; Ως υπουργός φαίνεται ξέχασε αυτό που δήλωνε ο ίδιος και πως οι πολιτικές ευθύνες δε δηλώνονται, αλλά αναλαμβάνονται, αφού δεν ανάλαβε καμιά ευθύνη μέχρι σήμερα για τα κακώς έχοντα του υπουργείου του. Οι προεκλογικές δεσμεύσεις για αξιοκρατία και αξιοπιστία έμειναν δεσμεύσεις και υποσχέσεις.

Καλό το όραμα και οι σχεδιασμοί. Όταν πάρουν σάρκα και οστά και είναι μπροστά μας για νομοθετικές ρυθμίσεις, θα τα συζητήσουμε με θετικό, δημιουργικό και συναινετικό πνεύμα, όπως είναι η πάγια πρακτική μας. Το αποδεικνύουμε άλλωστε στην επιτροπή Νομικών, αφού πολλά νομοσχέδια έχουν την ουσιαστική σφραγίδα και της δικής μας κοινοβουλευτικής ομάδας, του ΑΚΕΛ. Αναφέρω ενδεικτικά τις νέες διαδικασίες για την πρόσληψη στην αστυνομία, που εκτιμούμε ως θετικό βήμα προς την αξιοκρατία και το χαιρετίζουμε.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Όπως είπα και στην αρχή της ομιλίας μου, η κατάθεση και συζήτηση των προϋπολογισμών αποτελεί ευκαιρία για να αξιολογηθεί και η κυβέρνηση της περασμένης πενταετίας. Δυστυχώς, σε ό,τι αφορά το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, οι προεκλογικές εξαγγελίες για αξιοκρατία και αξιοπιστία έμειναν απλά υποσχέσεις χωρίς αντίκρισμα.

Μια και μιλάμε για προεκλογικές δεσμεύσεις, επειδή είμαστε σε προεκλογική περίοδο, ως βουλευτής Λάρνακας δεν μπορώ να μην αναφερθώ και στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η πόλη μας, για τα οποία δυστυχώς η πολιτεία, για ακόμη μια φορά, έμεινε στις εξαγγελίες. Να θυμίσω ότι από το 2015 ο Νίκος Αναστασιάδης εξήγγειλε σειρά έργων -τα οποία επανέλαβε πρόσφατα στα πλαίσια της προεκλογικής του καμπάνιας- τα οποία είτε δεν υλοποιήθηκαν είτε ακόμα βρίσκονται σε πολύ αρχικό στάδιο. Να θυμίσω ότι η νέα πτέρυγα του νοσοκομείου, έργο το οποίο ανάλαβαν έτοιμο και χρηματοδοτούμενο, ακόμα να ολοκληρωθεί με δύο χρόνια καθυστέρηση και πάμε για τρίτο. Το λαρνακιώτικο γεφύρι της Άρτας, ο δρόμος Λάρνακας-Δεκέλειας, ένα έργο κομβικής σημασίας για την τουριστική ανάπτυξη της πόλης, φαίνεται να πέφτει ξανά θύμα των ατέρμονων γραφειοκρατικών διαδικασιών και κανείς δε γνωρίζει πότε θα ξεκινήσει η υλοποίησή του, αφού ακόμα ούτε σχεδιάστηκε ούτε προϋπολογίστηκε και επιπλέον ανακλήθηκαν και οι απαλλοτριώσεις, ενώ τα αντιπλημμυρικά έργα για τις περιοχές Βεργίνας και Αραδίππου, που εξαγγέλθηκαν μετά τις καταστροφικές πλημμύρες του 2014, παραμένουν ακόμα στο σχεδιασμό, τη στιγμή που οι κάτοικοι ζουν κάθε χειμώνα συνεχώς με το φόβο νέας καταστροφής. Τέλος, η παρούσα κυβέρνηση έδειξε έμπρακτα τη στήριξη της στη Λάρνακα γράφοντας στα παλαιότερα των υποδημάτων της την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου για ανάπτυξη της μαρίνας και μετακίνηση των εταιρειών υδρογονανθράκων από το λιμάνι με την απόφαση της Αρχής Λιμένων για παραμονή των εταιρειών. Είναι ωραία να διαφημίζουμε τα έργα που δεν έγιναν και τις αναμασημένες εξαγγελίες, αλλά εμείς ζούμε τις πραγματικότητες και αυτό θα πρέπει να ανησυχεί όλους τους Λαρνακείς βουλευτές. Πρόσφατα η μετακίνηση των εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών μεταφέρθηκε σε αόριστο χρόνο, αφού φαίνεται ότι οι εταιρείες δε θέλουν να αναλάβουν το κόστος μετακίνησης, αλλά δεν είδαμε και καμιά ουσιαστική ενέργεια από μέρους της κυβέρνησης, που θα μπορούσε να αναλάβει η ίδια τη δημιουργία κρατικού τερματικού, αφού ξαφνικά ανακαλύφθηκαν εκατομμύρια παροχών και επιδομάτων. Αυτό μάς λυπεί ιδιαίτερα. Παρά τις προσπάθειες όλης της πόλης για τα ζητήματα που την αφορούν, η κυβέρνηση έχει τη δική της ατζέντα για την πόλη, η οποία δε συμβαδίζει με τις επιδιώξεις των κατοίκων για βιώσιμη και λειτουργική ανάπτυξη της Λάρνακας.

Ο κ. Αναστασιάδης, ως Άι-Βασίλης, πέρασε από τη Λάρνακα, αλλά τα κουτιά που μας άφησε ήταν άδεια.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο κ. Χρίστος Ορφανίδης.

ΧΡ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η έγκριση του κρατικού προϋπολογισμού είναι δικαιωματικά η κορυφαία νομοθετική εργασία του κοινοβουλίου, αφού θα έχει άμεσες επιπτώσεις στην οικονομία, την κοινωνία και την πολιτική της χώρας μας. Τα τελευταία χρόνια η οικονομία αυτού του τόπου έχει περάσει από σαράντα κύματα.

Σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου, για το τρέχον έτος ο δείκτης του ορίου φτώχειας αγγίζει το τραγικό ποσοστό του 27,7%, δηλαδή περισσότερα από ένα στα τέσσερα σπίτια ζουν

κοντά ή κάτω από το όριο της φτώχειας. Η κυβέρνηση Αναστασιάδη έχει επανειλημμένα προσπαθήσει να μας πείσει ότι η ανεργία έχει μειωθεί. Όντως έχει μειωθεί. Αυτή τη στιγμή μιλάμε για ποσοστό ανεργίας ύψους 28% στους νέους μας. Περισσότεροι από ένας στους τέσσερις νέους έχουν εγκαταλείψει την Κύπρο ή είναι άνεργοι. Αυτό το ποσοστό αφορά αυτούς που μένουν στην Κύπρο. Αλλά όσο οι στατιστικοί δείκτες αυτής της κυβέρνησης δείχνουν μείωση σε αυτό τον τομέα τόσο οι αναχωρήσεις από την Κύπρο αυξάνονται. Ίσως η λέξη “αύξηση” από μόνη της να μη βοηθά στη συνειδητοποίηση του πραγματικού ολέθρου.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι,

Τριάντα χιλιάδες Κύπριοι αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια και την πατρίδα τους αναζητώντας ένα καλύτερο αύριο σε ξένους τόπους. Πλήττειται κυρίως η νεολαία μας, άνθρωποι γεμάτοι όρεξη, εφοδιασμένοι με γνώσεις, επειδή η πατρίδα τους αδυνατεί να τους προσφέρει ευκαιρίες που πραγματικά τους αξίζουν. Πλήττειται το μέλλον μας ως Κύπρου. Η κοινωνία μας χάνει αξιόλογους ανθρώπους, με υψηλό επίπεδο μόρφωσης και κατ’ επέκταση την ευκαιρία για πρόοδο, ανάπτυξη και εξέλιξη.

Όσον αφορά την επαρχία μου, εξαγγέλλονται έργα για την πόλη της Λάρνακας και την ύπαιθρο που προκαλούν σύγχυση. Τον περασμένο Ιούλιο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε επίσημη επίσκεψή του στη Λάρνακα εξήγγειλε νέα έργα για την επαρχία, το κόστος των οποίων ανέρχεται στα €70 εκατομ.

Μιλώντας για το δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας, ο κ. Αναστασιάδης έκανε λόγο για το ποσό των €20 εκατομ. Αξίζει να σημειωθεί ότι, μετά από σχετική ερώτηση που έθεσα στον Υπουργό Μεταφορών, αυτός με ενημέρωσε πως στο τέλος του 2018 θα ολοκληρωθεί η μελέτη για το σχεδιασμό του εν λόγω έργου, η οποία κοστίζει €34.400. Μετέπειτα θα ξεκινήσει ουσιαστικά η διαδικασία για το όλο έργο, δηλαδή οι απαλλοτριώσεις, αφού οι απαλλοτριώσεις που έγιναν στο παρελθόν έπαψαν να ισχύουν, σύμφωνα με τον ίδιο τον υπουργό. Άρα, το 2019 θα ξεκινήσουν οι διαδικασίες σχεδιασμού και αντιλαμβάνεστε πως, όταν μιλάμε για απαλλοτριώσεις, αυτές μπορεί να έχουν διάρκεια από δύο έως και δέκα χρόνια.

Η ολοκλήρωση του έργου είναι ζωτικής σημασίας για την επαρχία μου, αφού θα οδηγήσει σε επενδύσεις και οι εκατοντάδες μικροεπιχειρήσεις που βρίσκονται στην περιοχή θα μπορέσουν επιτέλους να αναπνεύσουν. Επίσης, η ανάπτυξη αυτή θα γεννήσει νέες θέσεις εργασίας. Επιπλέον, κατασταλτικός θα είναι ο ρόλος του συγκεκριμένου έργου στα τροχαία ατυχήματα, που σήμερα δυστυχώς είναι αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας και χάνονται ζωές συνανθρώπων μας τόσο άδικα. Μια καλύτερη ενημέρωση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, συναρτημένη με τα πραγματικά δεδομένα, θα ήταν αναγκαία, για να αποφεύγονται ανακoinώσεις έργων που πλάθουν ψεύτικες ελπίδες στον κόσμο της Λάρνακας.

Μεταξύ άλλων ο κ. Αναστασιάδης μίλησε για το υπό ανέγερση έργο που αφορά τη νέα πτέρυγα του νοσοκομείου Λάρνακας. Είναι ένα έργο που έχει ξεκινήσει εδώ και χρόνια και όμως ακόμη συμπεριλαμβάνουν το υπόλοιπο του κόστους σαν να είναι νέο έργο για τη Λάρνακα. Πέρα όμως από αυτό, από το 2016 μέχρι και σήμερα έχουν δοθεί πέντε διαφορετικές ημερομηνίες παράδοσης του έργου. Ο εμπαιγμός του Υπουργείου Μεταφορών προς τους Λαρνακείς δεν έχει τελειωμό. Είμαι σίγουρος ότι και η τελευταία ημερομηνία που δόθηκε για τον Απρίλιο του 2018 δε θα είναι η τελική. Πίσω, το 2007, όταν πρωτοανακοινώθηκε το έργο, συμπεριλάμβανε και Καρδιολογικό Τμήμα, που όμως στη συνέχεια αφαιρέθηκε. Δυστυχώς, οι Λαρνακείς και οι Αμμοχωστιανοί ασθενείς πρέπει να συνεχίσουν τη μέθοδο του “παρακάλιου”, για να μεταφερθούν στο νοσοκομείο Λευκωσίας για τη φροντίδα και την περίθαλψη που χρειάζονται. Το αρμόδιο υπουργείο υπονοβατεί. Ο υπουργός παίζει με την καλοσύνη και την υπομονή των κατοίκων της Λάρνακας.

Θέλω όμως να δώσω και μια άλλη διάσταση του θέματος. Το Υπουργείο Υγείας, που είναι υπεύθυνο για τον ιατρικό εξοπλισμό, τι κάνει; Ή μήπως, επειδή γνωρίζει ότι δε θα είναι έτοιμο το έργο τον προσεχή Απρίλιο, εφησυχάζει και δεν προχωρά στις ανάλογες παραγγελίες του εξοπλισμού που θα χρειαστεί, για να λειτουργήσει, η νέα πτέρυγα;

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στην εν λόγω επίσκεψή του ανακοίνωσε επίσης την κατασκευή δρόμου μεταξύ Μαρωνίου-Ψεματισμένου-Ζυγίου της τάξης των €8,5 εκατομ. Με λύπη μου θέλω να επισημάνω ότι ούτε αυτό το έργο μπορεί να υλοποιηθεί, επειδή ο σχεδιασμός και η διαδικασία απαλλοτρίωσης δεν έχουν ξεκινήσει.

Συμπερασματικά, από τα €70 εκατομ. τα οποία με περηφάνια μάς ανακοίνωσε, τα €52,5 εκατομ. ήταν δώρα άδωρα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι με βαθιά θλίψη που το λέω αυτό, αλλά τέτοια αντιμετώπιση δε μας αξίζει εμάς στη Λάρνακα.

Διακρίνω επίσης την αναξιοπιστία των αρμοδίων σχετικά με τη μετακίνηση των εγκαταστάσεων των πετρελαιοειδών. Είναι πραγματικά αδύνατο κάποιος να μπορέσει να θυμηθεί πόσες διαφορετικές ημερομηνίες

έχουν δοθεί. Κρατούν τη Λάρνακα δέσμια και δεν την αφήνουν να προχωρήσει μπροστά. Θέλουν τη Λάρνακα ουραγό και καθηλωμένη.

Αναφορικά με το λιμάνι της πόλης, οι κάτοικοι και η επιτροπή ανάπτυξης του δήμου Λάρνακας ζητούν εναγωνίως να γίνει ένα έργο που να επιφέρει ανάπτυξη και πρόοδο στην πόλη, αλλά και πάλι τίποτα δεν προχωρά. Αυτά είναι κάποια από τα θέματα που βασανίζουν την πόλη μου και μας κρατούν καθηλωμένους, σάμπως και είμαστε κάτοικοι τέταρτης κατηγορίας στην ίδια την πατρίδα μας.

Μετά από επίμονες προσπάθειες τόσο δικές μου όσο και άλλων αρμοδίων επιτεύχθηκε και ανακοινώθηκε η ίδρυση πανεπιστημιακής σχολής στη Λάρνακα. Όμως η ανησυχία μου είναι ότι το τόσο σημαντικό αυτό έργο δε θα είναι έτοιμο εντός ορισμένου χρονικού πλαισίου, ώστε να συμβαδίζει με το Πανεπιστήμιο Κύπρου όσον αφορά την έναρξη λειτουργίας των σχολών και πάλι θα πάμε από αναβολή σε αναβολή. Το Υπουργείο Παιδείας καθυστερεί την εφαρμογή και την έναρξη των διαδικασιών για το χώρο όπου θα στεγαστεί η πανεπιστημιακή σχολή. Όπως καλά γνωρίζουμε, αυτή η τακτική δε βοηθά. Ψεύτικες ελπίδες έδωσε το εν λόγω υπουργείο και στην Αθηνών πολύ πρόσφατα. Δόθηκαν υποσχέσεις που αφορούν την ίδρυση τριτοβάθμιας σχολής για γεωργικά και γαλακτοκομικά θέματα. Δυστυχώς, ούτε καν μελέτη βιωσιμότητας δεν έχει γίνει. Επίσης, η ίδια υπόσχεση έχει δοθεί και στο δήμο Ιδαίου. Αναρωτιέμαι πού αλλού έχουν δοθεί οι ίδιες υποσχέσεις.

Ο Νέλσον Μαντέλα, νομπελίστας ειρήνης, είπε ότι η εκπαίδευση και η μόρφωση είναι τα πιο ισχυρά όπλα που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε, για να αλλάξουμε τον κόσμο.

Κύριε Υπουργέ Παιδείας,

Και εμείς στη Λάρνακα θέλουμε να αλλάξουμε προς το καλύτερο, θέλουμε να έχουμε ενεργό ρόλο στα εκπαιδευτικά ιδρύματα του τόπου μας. Εάν πάτε στα σχολεία της Βεργίνας και στο δημοτικό του Αγίου Λαζάρου, θα νιώσετε ντροπή. Οι εγκαταστάσεις εγκυμονούν κινδύνους που αφορούν την υγεία και την ασφάλεια τόσο των μαθητών όσο και του προσωπικού. Τα προβλήματα είναι πολλά. Η συντήρηση των κτιρίων είναι ανεπαρκής και κατ' επέκταση ένα άπιαστο όνειρο.

Επιπρόσθετα, αρκετά εκπαιδευτήρια στην ύπαιθρο έχουν εγκαταλειφθεί λόγω της αδράνειας των αρμοδίων να εκτελέσουν τα αυτονόητα. Ειδικά στην εκπαίδευση όφειλαν οι αρμόδιοι να είναι πιο προσεκτικοί. Είναι επιεικώς απαράδεκτο το ότι υπάρχουν σχολεία τα οποία λειτουργούν κάτω από αυτές τις απαράδεκτες συνθήκες. Πώς μπορούμε να εμπνεύσουμε τα παιδιά μας να καταθέσουν την ψυχή τους στη μόρφωση, όταν δεν μπορούμε να τους προσφέρουμε όχι μόνο το ωραίο και το άνετο στο χώρο διδασκαλίας τους, αλλά ούτε καν ασφάλεια στο περιβάλλον τους;

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συσσώρευση όλης της βαριάς βιομηχανίας διάφορων εγκαταστάσεων και αποβλήτων στην περιοχή Βασιλικού εγκυμονεί κινδύνους. Το περιβάλλον στη συγκεκριμένη περιοχή είναι ήδη βεβαρημένο. Τουλάχιστον κάποια αντισταθμιστικά έργα, εάν γίνονταν, θα καταπράυναν τον πόνο και τις ανησυχίες των κατοίκων της γύρω περιοχής. Το σημαντικότερο όμως είναι να ληφθούν πρώτιστα μέτρα ασφάλειας και να γίνουν οι μελέτες οι οποίες χρειάζονται για τυχόν μολύνσεις στην γύρω περιοχή. Κύριο μας μέλημα πρέπει να είναι η υγεία των συνανθρώπων μας.

Δύο χρόνια πριν ανακοινώθηκε η έναρξη του έργου για τα αντιπλημμυρικά φράγματα της Αραδίππου. Το έργο προέβλεπε κατασκευή δύο φραγμάτων επί των χειμάρρων Καμμίση και Αρχαγγέλου. Στόχος ήταν η συγκράτηση των πλημμυρικών ροών για προστασία των γύρω περιοχών. Το έργο εξαγγέλθηκε, εργασία για υλοποίησή του δεν έγινε. Οι κάτοικοι της περιοχής "Καμάρες" στη Λάρνακα ξεκίνησαν τις προσευχές και τις δεήσεις εκλιπαρώντας να μη βρέξει στην περιοχή, για να μην υποστούν και τρίτη καταστροφική πλημμύρα, όπως συνέβη άλλες δύο φορές τα τελευταία τρία χρόνια.

Η κυβέρνηση Αναστασιάδη ανακοινώνει κάθε τρεις και λίγο πως επί δικής της διακυβέρνησης η διαφθορά καταπολεμείται. Συγχρόνως δίνει πολιτική στήριξη και υπόσταση στη διαφθορά, μη λαμβάνοντας υπόψη καταγγελίες που γίνονται και που ο ίδιος ο Γενικός Ελεγκτής επισημαίνει. Μάλιστα, τρέχουν προεκλογικά να εγκαινιάσουν κτίρια και μεταφορά υπηρεσιών σε χώρο που ήταν ευθύς εξαρχής εκτός διαδικασίας. Πού πήγαν οι θεσμοί; Πού πήγε η διαφάνεια και οι διαδικασίες; Από το ίδιο το Προεδρικό καθοδηγούν την παρατυπία και έχουν ξεπεράσει τα όρια των θέσεων που έχουν αναλάβει να υπηρετούν. Το μόνο δικαιολογητικό είναι το ενδεχόμενο αυτά τα πρόσωπα να μην ενημερώνουν σωστά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Και έτσι να είναι όμως, δεν παύει να εκτίθεται.

Η κυβέρνηση Αναστασιάδη έχει λουστεί τα προεκλογικά αρώματα και χωρίς τον παραμικρό ενδοιασμό δεσμεύεται με έργα τα οποία δεν μπορεί να φέρει εις πέρας, απλά και μόνο επειδή τα λόγια και οι υποσχέσεις την εξυπηρετούν στο να παραμείνει στην εξουσία. Εξασφάλισε τις ψήφους και την εμπιστοσύνη των Κυπρίων με προεκλογικές φούσκες που έσκασαν λίγες μέρες μετά, αφού διέψευσε τον εαυτό του. Αργότερα, έδωσε

στον κόσμο την ψευδαίσθηση μιας ραγδαίας ανόδου στην οικονομία, χρησιμοποιώντας τα ποσοστά μείωσης της ανεργίας αλλά αποκρύπτοντας τα ποσοστά αφίξεων με σκοπό την επαγγελματική σταδιοδρομία. Πούλησε επουσιώδεις λύσεις σε ουσιώδη προβλήματα. Τυχόν επανεκλογή του θα επιφέρει τον εκτροχιασμό της πορείας μας ως Κυπριακής Δημοκρατίας. Και από τις συνέπειες αυτής της τραγωδίας, λυπάμαι, αλλά ούτε εξαγγελίες ούτε δεσμεύσεις και πλάνες υποσχέσεις δε θα μπορούν να μας σώσουν.

Στο κρίσιμο σημείο που φτάσαμε, η Κυπριακή Δημοκρατία χρειάζεται νέα στρατηγική, νέα πολιτική, χρειάζεται Πρόεδρο που να λέει την αλήθεια, χρειάζεται Πρόεδρο που να αγαπά τον τόπο του. Με αισιοδοξία θέλω να πω πως για το καλό του τόπου τον προϋπολογισμό του 2018 θα μπορεί να τον παρακολουθεί η κυβέρνηση του Νικόλα Παπαδόπουλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Καλώ τον κ. Νίκο Κέττηρο, βουλευτή του ΑΚΕΛ, για τη δική του παρέμβαση.

Ν. ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Καλημέρα σας.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ως πρόσφυγας στην ομιλία μου φέτος κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών για το 2018 δε θα μπορούσα να μην αναφερθώ στα προβλήματα που απασχολούν όλο αυτό τον κόσμο. Έναν κόσμο περήφανο, που αφέθηκε να γερνά στους προσφυγικούς συνοικισμούς, που σήκωσε εξολοκλήρου το βάρος της κατοχής, έναν κόσμο που πλήρωσε την υπεραξία των περιουσιών στις ελεύθερες περιοχές. Έναν κόσμο που πίστεψε στις προσπάθειες για λύση και, αντί λύσης, βρίσκεται τώρα ενώπιον μιας νέας προσπάθειας από τους κυβερνώντες για εξαπάτησή του, αφού, χωρίς ίχνος σεβασμού, ξαναδεσμεύονται τώρα για λαγούς και πετραχήλια.

Μετά τους κουρεμένους καταθέτες, ναι, πήραν σειρά και οι πρόσφυγες. Όλους τους θυμούνται τώρα. Ενώ η απερχόμενη κυβέρνηση ξήλωσε τα προγράμματα που παρέλαβε για τον προσφυγικό κόσμο, ενώ για πέντε σχεδόν χρόνια τούς εγκατέλειψε, πριν από λίγες ημέρες διά στόματος του Υπουργού Εσωτερικών είπε ότι κάνει σκέψεις για παραχώρηση ετήσιας αποζημίωσης για απώλεια χρήσης για κατεχόμενες περιοχές.

Όταν κλήθηκε ο υπουργός να πει περισσότερα πράγματα, δεν ήταν σε θέση να πει τίποτα συγκεκριμένο. Η αλήθεια είναι μια και τη γνωρίζει ο κυπριακός λαός. Ο κ. Αναστασιάδης κάνει προεκλογική εκστρατεία με τα λεφτά που πετσόκοψε τα προηγούμενα χρόνια από τις ευάλωτες ομάδες. Σε ολόκληρη τη θητεία τους οι απερχόμενοι κυβερνώντες φόρτωσαν στους πρόσφυγες, στους μισθωτούς, στους χαμηλοσυνταξιούχους, στους άνεργους, στη μεσαία τάξη και τις ασθενέστερες ομάδες του πληθυσμού το κόστος της οικονομικής κρίσης και τώρα μοιράζουν εφάπαξ δώρα και κενού περιεχομένου υποσχέσεις, για να υπαρπάξουν την ψήφο τους.

Ο προσφυγικός κόσμος δεν είναι υποσχέσεις που θέλει, ουσιαστική στήριξη θέλει, με ολοκληρωμένη προσφυγική πολιτική. Απαιτείται άμεσα μεταξύ άλλων επαναφορά του σχεδίου διαχωρισμού οικοπέδων για πρόσφυγες και οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα, ανέγερση νέων οικιστικών μονάδων για στέγαση νέων οικογενειών και ολοκληρωμένος σχεδιασμός για αναδόμηση υφιστάμενων οικισμών.

Σήμερα, πέντε σχεδόν χρόνια μετά, βιώνουμε τα τραγικά αποτελέσματα των αποφάσεων της κυβέρνησης. Η περιλάλητη ανάπτυξη δεν έφτασε ποτέ στους προσφυγικούς συνοικισμούς και φαίνεται πως δε θα φτάσει ποτέ, καθώς οι πλείστοι έχουν εγκαταλειφθεί από την κυβέρνηση και οι πρόσφυγες διαβιούν σε απαρχαιωμένες και σε πολλές περιπτώσεις ακατάλληλες πολυκατοικίες και οικιστικές μονάδες. Μετά τον τερματισμό των σχεδίων διαχωρισμού προσφυγικών οικοπέδων και ανέγερσης κυβερνητικών κατοικιών, που απευθύνονταν στα φτωχότερα στρώματα των προσφύγων, η απόκτηση κατοικίας από τα νεαρά ζευγάρια έχει μετατραπεί σε άπιαστο όνειρο.

Ας κοιτάξουν πώς διαβιούν οι άνθρωποι στις πολυκατοικίες των Λασιών, του Στροβόλου, της Λακατάμιας, που μπήκαν νέοι και εγκλωβίστηκαν τώρα στα γεράματά τους στους πάνω ορόφους των πολυκατοικιών-φυλακών των κυβερνητικών οικισμών. Ας κοιτάξουν τους συνοικισμούς της Λάρνακας στο Τσιακκιλερό, στις Κόκκινες και στους Αγίους Αναργύρους και στα Τριφύλλια. Πρόκειται για τις πλέον υποβαθμισμένες περιοχές της πόλης, στις οποίες υπάρχουν βασικές ελλείψεις υποδομών. Σε κάποιες γειτονιές η εικόνα εγκατάλειψης είναι εμφανέστατη. Πρόκειται ουσιαστικά για ανοικτά γηροκομεία. Στα Τριφύλλια, στο συνοικισμό του Αγίου Ιωάννη, παρακαλούμε το Υπουργείο Εσωτερικών και την Πολεοδομία να κοιτάξουν τις πολυκατοικίες που κρίθηκαν κατεδαφιστέες, στις οποίες δεν μπορούν να τοποθετηθούν ανελκυστήρες. Είναι άνθρωποι που ζουν εκεί μέσα, όχι ζώα. Οι ταρατσες στάζουν με τις πρώτες ψιχάλες. Πότε θα ενδιαφερθούν; Τολμούν να τους κοιτάξουν στα μάτια και να τους μιλήσουν για ανάπτυξη; Τα ίδια

προβλήματα και στους συνοικισμούς της Λεμεσού, του Αγίου Αθανασίου, των Πολεμιδιών, της Αγίας Φύλας, του Καψάλου, της Λινόπετρας, του Μακαρίου. Διερωτάται κανείς πού είναι το κράτος πρόνοιας. Είναι και οι δικαιούχοι των οικοπέδων της Σωτήρας Λεμεσού, οι οποίοι περιμένουν για χρόνια να τους δοθούν όσα δικαιούνται.

Οι κυβερνώντες πρέπει επιτέλους να επιστρέψουν από την εικονική πραγματικότητα των αριθμών. Να ενδιαφερθούν επιτέλους για τους νέους του τόπου, οι οποίοι, αν εργάζονται, αμείβονται με μισθούς πείνας των €500 και βλέπουν τα όνειρά τους να διαλύονται και την κυβέρνηση, αντί να τους στηρίζει, να διαλύει το κοινωνικό κράτος, σπρώχνοντάς τους στη φτώχεια και στην ανέχεια.

Μόνιμη επωδός των κυβερνώντων το τελευταίο διάστημα είναι η ανάπτυξη. Εκείνο που θα έπρεπε να τους απασχολεί, αλλά δεν τους απασχολεί, είναι που η πλειονότητα των πολιτών αγνοεί την έλευσή της. Η κυβέρνηση Αναστασιάδη συρρίκνωσε τη μεσαία τάξη και έκανε την Κύπρο πρωταθλήτρια στην αύξηση της εισοδηματικής ανισότητας. Στην αγορά εργασίας με τις πολιτικές της αποφάσεις η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού έγινε ο δημιουργός της γενιάς των €500.

Η Κύπρος, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, είναι η τελευταία χώρα σε δαπάνες κοινωνικής προστασίας και υγείας και το ένα τρίτο του πληθυσμού βρίσκεται ουσιαστικά κάτω από το καθορισμένο όριο φτώχειας. Η Κύπρος έχει τη μεγαλύτερη αύξηση στο δείκτη εισοδηματικής ανισότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και έχει την τέταρτη χειρότερη επίδοση στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά τις βαλτικές χώρες και τη Βουλγαρία. Το 10% αύξησε τα εισοδήματά του σε βάρος του υπόλοιπου 90%.

Ποιες είναι όμως οι ενέργειες της κυβέρνησης που οδήγησαν στην αύξηση της ανισότητας; Η εφαρμογή του μνημονίου και η κρίση δεν τους άγγιξαν όλους. Υπήρξε μείωση κοινωνικών παροχών και αναπτυξιακών δαπανών. Δεσμεύτηκαν ότι €75 εκατομ. θα δίνονταν σε πολιτικές για τους νέους, ότι θα ενίσχυαν το πακέτο φοιτητικής μέριμνας, ότι δε θα υπάρξουν περικοπές συντάξεων. Στην πράξη τίποτε δεν έκαναν από όλα αυτά. Μείωσαν κατά €22 εκατομ. τις παροχές στους συνταξιούχους, υποβάθμισαν τις υποδομές στους τομείς της υγείας, της παιδείας και της κοινωνικής μέριμνας, κατάργησαν φορολογίες που άγγιζαν τον πλούτο, όπως η φορολογία στη μεγάλη ακίνητη ιδιοκτησία. Η δική μας πρόταση φοροαπάλλαξε τις περιουσίες αξίας €200.000 και επικέντρωνε τη φορολογία στις υψηλές αξίες. Απορρύθμισαν την αγορά εργασίας, που συνέβαλε στην καθολική μείωση μισθών, ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα. Η απορρύθμιση από την κυβέρνηση των ωραρίων του λιανικού εμπορίου έπληξε καίρια χιλιάδες οικογενειακές επιχειρήσεις, που αποτελούσαν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας και την ευημερούσα μεσαία τάξη. Έσπρωξαν από τη μια τα κέρδη προς τις λίγες, μεγάλες αλυσίδες του λιανικού εμπορίου και από την άλλη τους ιδιοκτήτες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε μισθούς πείνας.

Εμείς οραματιζόμαστε έναν προϋπολογισμό κοινωνικά ευαίσθητο, που να έχει στο επίκεντρό του τον απλό άνθρωπο και τις ανάγκες του, ο οποίος να προωθεί την ισόρροπη ανάπτυξη και να ενισχύει την κοινωνική συνοχή. Έναν προϋπολογισμό που να αναβαθμίζει τους κοινωνικούς τομείς της παιδείας και της υγείας προς όφελος του συνόλου του λαού. Οραματιζόμαστε μια κυβέρνηση που να μεριμνά, ώστε τα οφέλη από τον παραγόμενο πλούτο να κατανέμονται και να τα απολαύει το σύνολο της κοινωνίας και όχι οι λίγοι εις βάρος των πολλών.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Συζητώντας για την επαρχία Αμμοχώστου και τον τουρισμό, τον οικονομικό πνεύμονα της επαρχίας μας και της Κύπρου ολόκληρης, πρώτιστος στόχος όλων των στρατηγικών σχεδίων που εκπονήθηκαν από την πολιτεία διαχρονικά είναι η διαφοροποίηση του τουριστικού μας προϊόντος και η αειφόρος ισόρροπη τουριστική ανάπτυξη. Βαδίζουμε όντως προς αυτή την κατεύθυνση; Γιατί καλή είναι η αύξηση των αφίξεων των τουριστών -και τη χαιρετίζουμε- μπορεί ωστόσο να αποδειχθεί πρόσκαιρη και παροδική, αν δεν οικοδομήσουμε το τουριστικό μας προϊόν σε στέρεες βάσεις. Δυστυχώς, η διαπίστωση είναι ότι όσα κονδύλια διατίθενται για έργα ανάπτυξης στην επαρχία Αμμοχώστου περιορίζονται στις τουριστικές περιοχές, με τους υπόλοιπους δήμους και κοινότητες της επαρχίας να μετατρέπονται σε φτωχούς συγγενείς.

Αυτή τη στιγμή η ανάπτυξη στην επαρχία περιορίζεται στην πώληση διαβατηρίων και πολυτελών εξοχικών κατοικιών αποκλειστικά στο παραλιακό μέτωπο. Αυτού του είδους η ανάπτυξη δεν μπορεί να διαρκέσει σε βάθος χρόνου. Από τη φύση της είναι βραχύβια και πολύ σύντομα η επαρχία Αμμοχώστου θα βρεθεί μπροστά στα ίδια αδιέξοδα. Απαιτείται μακρόπνοη πολιτική, απαιτούνται έργα ανάπτυξης που θα προσδώσουν αξία στο τουριστικό μας προϊόν, θα αναδείξουν τα τοπικά χαρακτηριστικά και τις παραδόσεις, θα συνδέσουν και θα εντάξουν στον τουριστικό χάρτη το σύνολο της επαρχίας και θα δημιουργήσουν νέες, ποιοτικές θέσεις εργασίας και εισοδήματα για όλους και όχι μόνο για τους λίγους και εκλεκτούς. Η επαρχία Αμμοχώστου διαθέτει ένα κρατικό νοσηλευτήριο-κόσμημα, το οποίο όμως παραμένει υποστελεχωμένο στα πλαίσια της λιτότητας που ακολουθεί η κυβέρνηση και της υποβάθμισης του δημόσιου τομέα σε θέματα υγείας.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στην προεκλογική του επίσκεψη τον περασμένο Σεπτέμβριο στην περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου επανέλαβε έργα τα οποία είχε εξαγγείλει και πριν από δύο χρόνια και τα οποία δεν έχουν υλοποιηθεί. Εξήγγειλε νέα τάχα έργα ύψους €33,4 εκατομ., όταν κατά την προηγούμενη επίσκεψή του στην επαρχία το 2015 είχε εξαγγείλει έργα αξίας €95 εκατομ., από τα οποία έχουν υλοποιηθεί ή είναι σε στάδιο υλοποίησης έργα αξίας €36 εκατομ. μόνο. Η ανάπλαση του παραδοσιακού μετώπου του Φρεννάρους, αν και έχει εξαγγελθεί ως νέο έργο, η αλήθεια είναι ότι υπήρχε στον προϋπολογισμό του 2017, με προϋπολογιζόμενη δαπάνη €85.000. Επίσης, η βελτίωση του δρόμου Σωτήρας-Δερύνειας υπήρχε στο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο και συγκεκριμένα υπάρχουν κονδύλια στους προϋπολογισμούς 2016-2017 αξίας €11 εκατομ. Τώρα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας τα ξαναεξαγγέλλει προς υλοποίηση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ενώπιόν μας έχουμε τον προϋπολογισμό του 2018, ο οποίος είναι στην ουσία η συνέχεια των προηγούμενων προϋπολογισμών που κατέθεσε η κυβέρνηση Αναστασιάδη. Είναι ένα από τα ίδια, με περιορισμένες αναπτυξιακές δαπάνες, κουρεμένες κοινωνικές παροχές. Είναι ένας προϋπολογισμός διανθισμένος με μπόλικά προεκλογικά “θα” και νέα “δεσμεύομαι” ενόψει εκλογών. Είναι οι γνωστές συνταγές και πολιτικές της τρόικας, οι οποίες, ας μην το ξεχνάμε, αποτελούν το πολιτικό μανιφέστο της κυβέρνησης Αναστασιάδη-ΔΗΣΥ, όπως είχε ομολογήσει ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών Χάρης Γεωργιάδης σε μια έξαρση ειλικρίνειας. Ας μην ξεγελιόμαστε λοιπόν από την προεκλογική παροχολογία της κυβέρνησης. Οι προϋπολογισμοί παραμένουν το ίδιο σκληροί, αντιαναπτυξιακοί και αντιλαϊκοί.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Παρά την απογοήτευση από την κατάρρευση των συνομιλιών, επιλέγω να κλείσω και φέτος την ομιλία μου με την ευχή και την προσδοκία να επαναρχίσουν σύντομα οι προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού και επιστροφής όλων των προσφύγων στους τόπους μας. Μόνο η λύση του Κυπριακού και η επανένωση της πατρίδας μας μπορεί να επουλώσει τις πληγές του διδύμου εγκλήματος. Μόνο η ειρηνική συμβίωση με τους συμπατριώτες μας Τουρκοκυπρίους μπορεί να εγγυηθεί ευημερία και ανάπτυξη σε βάθος χρόνου.

Ευχαριστώ. Καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Καλές γιορτές!

Η κ. Αννίτα Δημητρίου έχει το λόγο.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προτού ξεκινήσω την ομιλία μου, θα αναφερθώ στην επαρχία μου, τη Λάρνακα. Γνωρίζω και αντιλαμβάνομαι ότι εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα, αλλά προσωπικά δε δέχομαι την εικόνα που εμείς οι ίδιοι παρουσιάζουμε σήμερα ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων. Η Λάρνακα αλλάζει, ειδικά με τη συνεισφορά και συμβολή της κυβέρνησης Αναστασιάδη. Και έχει αποδείξει εμπράκτως ότι νοιάζεται και για τη Λάρνακα! Και καμία άλλη κυβέρνηση δε νοιάστηκε ούτε για τη μετακίνηση των πετρελαιοδεξαμενών ούτε για το λιμάνι ούτε για τη μαρίνα ούτε ακόμη για τα τοκοχρεολύσια, για να μπορούν οι δήμοι και οι κοινότητες να επενδύσουν στην ανάπτυξη. Δε νοιάστηκε ούτε για τη μετακίνηση του κτιρίου του δήμου Λάρνακας ούτε για την ανάδειξη του αρχαίου λιμανιού και τη μετακίνηση των γηπέδων τένις ούτε για το δίκτυο, τις υποδομές και άλλως πως. Και στο τέλος της μέρας, να αναλάβουμε όλοι τις ευθύνες και την ευθύνη που μας αναλογεί και να γεμίσουμε κουτιά και πνεύμονες με διεκδίκηση και σίγουρα όχι με μαυροπινακισμό!

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Φέτος στη δική μου ομιλία για τον προϋπολογισμό επιλέγω να μιλήσω για τους νέους και το αύριο. Επιλέγω να αφήσω στην άκρη την προεκλογική και να μιλήσω αντικειμενικά ως μια νέα πολιτικός που πιστεύει στους ανθρώπους της χώρας της, που πιστεύει σε ένα ευοίωνα μέλλον. Έχω την αντικειμενική, θεωρώ, κρίση να διαπιστώσω και να αναγνωρίσω την προσπάθεια που έχει επιτευχθεί και πως σήμερα έχουμε ενώπιόν μας προς ψήφιση έναν πλεονασματικό προϋπολογισμό, με ξεκάθαρη επίτευξη στόχων, με θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, με κάλυψη πρόσθετων αναγκών προς όφελος του κράτους και των πολιτών.

Από τη μια οφείλουμε να υπογραμμίσουμε ότι το εγχείρημα βεβαίως δεν ήταν εύκολο και από την άλλη βεβαίως να υπογραμμίσουμε την κοινή στάση ευθύνης, νομοθετικής και εκτελεστικής, ως προς τη διασφάλιση της οικονομικής εμπιστοσύνης.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Άκουσα χθες στο πρώτο μέρος της συζήτησης του προϋπολογισμού με προσοχή αναλύσεις, διαπιστώσεις, προεκλογικούς εκμηδενιστικούς διθυράμβους και έχω να προβώ στην εξής διαπίστωση: Επικροτούμε τον πεσιμισμό και τη μιζέρια. Βολεύει να χειροκροτούμε τα προβλήματα και να επικαλούμαστε αρνητικούς δείκτες σε μια ανέλπιδη προσπάθεια να καταρρακώσουμε και την όποια ελπίδα υπάρχει. Κάποιοι αναλυτές ή μαρκετίστες μάλιστα μας έχουν πείσει ότι η πομπώδης ανάδειξη αδυναμιών και παραλείψεων, η αποφυγή ευθύνης, ενδεχομένως και ο αρνητικός εμβολιασμός διεισδύουν περισσότερο στο μεδούλι του ψηφοφόρου.

Ε λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάνουν λάθος αυτοί οι συγκεκριμένοι! Και αυτό εδώ το βήμα της Βουλής δε θα έπρεπε να χρησιμοποιείται ούτε για προεκλογικές ομιλίες ούτε για ανακοίνωση προτάσεων επιτελείων! Κάνουν λάθος αυτοί λοιπόν οι αρνητικοί μαντατοφόροι να θεωρούν ότι αυτός ο επαναλαμβανόμενος αρνητισμός δεν έχει κουράσει, δεν έχει συρρικνώσει τον πολιτικό λόγο και τον αντίκτυπο του στους πολίτες. Κάνουν λάθος να θεωρούν ότι φοβίζοντας τους πολίτες μπορούμε να κερδίσουμε έδαφος. Η πολιτική παρουσία και δράση έχουν νόημα, όταν αντιμετωπίζονται και επιλύονται τα προβλήματα. Και είμαι πολύ μικρή, για να κάνω μαθήματα, αλλά τουλάχιστον εγώ προσωπικά θεωρώ ότι αυτός είναι ο ρόλος μας και για αυτό πρέπει να εργαζόμαστε. Οπότε, ας μην αυτομαστιγωνόμαστε και ας προσμετρήσουμε στη μεζούρα -αν μπορώ να το αποκαλέσω έτσι- του πολιτικού λόγου την αποτελεσματικότητα και ας απαντήσουμε ξεκάθαρα στο ερώτημα: Σήμερα έχουν επιλυθεί προβλήματα; Έχουν έστω δημιουργηθεί κάποιες προϋποθέσεις για νέες προσεγγίσεις; Έχουν δικαίωμα οι νέοι μας να ελπίζουν; Μπορούμε, μακριά από πολιτικές ντιρεκτίβες, αντικειμενικά και ζάστερα, να αφήσουμε γερασμένες πολιτικές πρακτικές και να ενώσουμε δυνάμεις για ένα συλλογικό όραμα που θα εμπνεύσει τη γενιά μας;

Και θέλω να πιστεύω, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, ότι μπορούμε. Μπορούμε και πρέπει! Έχουμε υποχρέωση να εργαζόμαστε και να οραματιζόμαστε ένα καλύτερο αύριο, ειδικά για τους νέους μας και για τα παιδιά μας! Και μπορούμε να το κάνουμε, επειδή πρώτα και πάνω από όλα έχουμε εξυγιάνει τα οικονομικά του κράτους, μακριά από ελλείμματα, ασύστολες και ανεύθυνες δαπάνες και άστοχες οικονομικές πολιτικές. Δεδομένη λοιπόν είναι η βάση και των αντίστοιχων οικονομικών δεικτών, η ανάκαμψη. Και θα πρέπει να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε ακριβώς στις οικονομικές πολιτικές παραμέτρους της ασφάλειας, παραγωγικότητας και ανάπτυξης. Στόχος: Ακόμη μεγαλύτερη ανάπτυξη και ευκαιρίες για κάθε πολίτη ξεχωριστά, με περαιτέρω μείωση της ανεργίας, επενδύσεις, κίνητρα και θέσεις εργασίας σ' ένα σύστημα που να λειτουργεί γρήγορα και αποτελεσματικά, μακριά από γραφειοκρατικά γρανάζια και φορολογικές επιβαρύνσεις αλλά με συνέχιση μεταρρυθμίσεων προς βελτίωση υπηρεσιών και διαδικασιών. Οι δημόσιες επενδύσεις στην τεχνολογία και στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση που συμπεριλαμβάνονται και στον προϋπολογισμό του 2018 θα ενισχύσουν δραστικά τις δυνατότητες ελέγχου και εξυπηρέτησης των φορολογουμένων με τρόπο έμπρακτο, λειτουργικό και αποτελεσματικό. Έτσι ακριβώς θα ξεπεραστούν και τα βαρίδια του οικονομικού ολέθρου που μας βαραίνουν, είτε ονομάζονται "μη εξυπηρετούμενα δάνεια" ή συγκεκριμένες κατηγορίες συμπολιτών μας που αναμένουν πρακτική απόδειξη ότι πράγματι θα ανταποκριθούμε εκεί που μας χρειάζονται.

Μπορούμε όμως και πρέπει να συνεχίσουμε να ενθαρρύνουμε την έλευση ξένων επενδυτών μέσα από ένα αυστηρό εποπτικό και ρυθμιστικό πλαίσιο που σε καμία περίπτωση δε θα υπομονεύει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και προοπτική.

Μπορούμε να αναβαθμίσουμε και να ενισχύσουμε ακόμη περισσότερο την κοινωνική πολιτική ενισχύοντας τις ευάλωτες ομάδες των συμπολιτών μας, που αναμένουν πολλά από εμάς. Μόλις το 2014 κατάφερε αυτό το κράτος να παράσχει σε αυτούς που το χρειάζονται κοινωνικό δίκτυο προστασίας, αλλά βεβαίως μπορούμε να βελτιώσουμε περαιτέρω αυτές τις πολιτικές, ακόμη περισσότερο ειδικά για τους νέους μας. Θα πρέπει επίσης να εδραιώσουμε πολιτικές και θεματικές που να συμπορεύονται με ευρωπαϊκές και διεθνείς συμβάσεις, προσδίδοντας περισσότερα δικαιώματα και δρώντας προληπτικά, όπως ακριβώς συνέβη με την κύρωση και εφαρμογή της Σύμβασης Λανζάρτε για την πρόληψη και καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης, σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και παιδικής πορνογραφίας ή της κύρωσης της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας. Μπορούμε λοιπόν να προχωρήσουμε σε περαιτέρω νομοθετικές ρυθμίσεις, ώστε κάθε πολίτης αυτού του κράτους να νιώθει προστασία και ευημερία μέσα σε ένα κράτος δικαίου, ίσης αντιμετώπισης και ίσων ευκαιριών.

Ίσων ευκαιριών ακόμη και στην υγεία. Και θα προχωρήσω ένα βήμα παραπέρα. Πέρα από το γεγονός ότι κάθε πολίτης θα επιλέγει το νοσηλευτήριο και το γιατρό της αρεσκείας του, η αυτονόμηση των δημοσίων νοσηλευτηρίων και η εφαρμογή ενός καθολικού σχεδίου υγείας θα επιτρέψει στο κράτος μας να αντιπαραβληθεί ως εξίσου ικανοποιητική επιλογή για οποιοδήποτε ασθενή δικαιοῦται και θέλει να τύχει άριστης

ιατρικής περίθαλψης με οποιοδήποτε νοσηλευτήριο του εξωτερικού. Και ως κράτος μπορούμε να πετύχουμε πολλά επενδύοντας σε αυτό.

Όπως θα πρέπει να συνεχίσουμε να επενδύουμε στην παιδεία, συνεχίζοντας να διαμορφώνουμε πολίτες με δεξιότητες, δημοκρατικό ήθος, ιστορική ταυτότητα, αλλά και σεβασμό στη διαφορετικότητα. Πολίτες που να μπορούν να συμβάλουν δημιουργικά στην ανάπτυξη της κοινωνίας και στην αντιμετώπιση των όποιων προκλήσεων, καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών μέσω της παιδείας, του πολιτισμού και του αθλητισμού. Η παιδεία απαιτεί καινοτόμες προσεγγίσεις και υλοποίηση πολιτικών για το νέο, για το μαθητή, για το παιδί, όπως είναι ο εκσυγχρονισμός του συστήματος στην εκπαίδευση, για να έχουμε τους καλύτερους εκπαιδευτικούς για τα παιδιά μας, με δικαίωμα στους νέους να ελπίζουν και να διεκδικήσουν μία θέση στο όνειρο, κάτι το οποίο βεβαίως τροχοδρομήθηκε με τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας των σχολείων. Πολλά έγιναν, αλλά βεβαίως θα πρέπει να γίνουν ακόμη περισσότερα, με τα νέα ωρολόγια προγράμματα και τη νέα δομή, αλλά και με το σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, που πρέπει να γίνει, γιατί η αξιολόγηση δεν πρέπει να φοβίζει τους εκπαιδευτικούς μας, αλλά να λειτουργεί μόνο ως κίνητρο.

Και θέλω να πιστεύω ότι θα μπορούμε να κάνουμε λόγο κάποια στιγμή και για πολιτιστικές δράσεις και υποδομές, που ομολογουμένως υπάρχουν πολλά που ακόμη πρέπει να γίνουν, δεδομένης βεβαίως και της τεράστιας πολιτιστικής κληρονομιάς και παρακαταθήκης που αναμένεται να χρησιμοποιηθεί και να προωθηθεί.

Φτάσαμε, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, το 2017 να έχουμε εθνική στρατηγική για τη νεολαία. Αυτή τη στρατηγική θα πρέπει να στηρίζουμε με λειτουργικές δομές και προγράμματα εκσυγχρονίζοντας περαιτέρω δομές και θεσμοθετώντας συμμετοχή σε ευρωπαϊκό επίπεδο, γιατί οι νέοι και μπορούν και δεν έχουν σε τίποτα να υστερήσουν από κανένα άλλο νέο στην Ευρώπη. Και αυτό θα πρέπει να το διασφαλίσουμε εμπράκτως με συγκεκριμένες πολιτικές.

Μπορούμε, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, να οδηγήσουμε την Κυπριακή Δημοκρατία σε μια άλλη εποχή ευμάρειας με παρονομαστή την ενέργεια. Η συνέχιση λοιπόν μιας πολυσχιδούς εξωτερικής πολιτικής με συμμαχίες και συνεργασίες και η ανάδειξη της μικρής μας Κύπρου ως κεντρικού άξονα συνεργασίας μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και χωρών της περιοχής θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω με επιτυχή, ελπίζουμε, ολοκλήρωση των γεωτρήσεων, αλλά και με την ανάδειξη μιας αναβαθμισμένης κρατικής υπόστασης σίγουρα πολύ μεγαλύτερης του γεωγραφικού της μεγέθους. Εκεί είναι το μεγάλο στοίχημα και εκεί η στρατηγική επιδίωξη!

Και δε θα μπορούσα να μην αναφερθώ στο σημείο αυτό στο Κυπριακό. Ναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έντιμε κύριε Πρόεδρε, επιλέγω να ελπίζω και να θεωρώ ότι μπορούμε χρησιμοποιώντας την παρακαταθήκη του Κραν Μοντανά και τις συγκλίσεις που έχουν καταγραφεί, μακριά από αρνητικούς εμβολιασμούς, μακριά από επικίνδυνους εκτροχιασμούς, μακριά από κινούμενες πότε δεξιά πότε αριστερά τακτικές, να κατορθώσουμε την επανένωση και απελευθέρωση της πατρίδας μας. Δεν υπάρχει άλλος εφικτός τρόπος, παρά να εμμένουμε στις διαχρονικές μας θέσεις, στο πλαίσιο των ψηφισμάτων του ΟΗΕ, των ομόφωνων αποφάσεων του εθνικού συμβουλίου, των συμφωνιών κορυφής, της διαπραγματευτικής επιλογής μας τόσων δεκαετιών. Γιατί λαός ο οποίος αγνοεί τα κεκτημένα του, ο οποίος παραγνωρίζει την όποια προσπάθεια και κυρίως λαός ο οποίος αφήνει την ασάθεια, την αρνητικότητα και το φόβο να κυριαρχήσουν είναι καταδικασμένος να αποτύχει. Και, όσο περνά από το χέρι το δικό μας, αυτό δε θα το επιτρέψουμε να γίνει! Γιατί το μέλλον αυτού του τόπου ανήκει στους πολίτες του, σε όλους τους πολίτες του, ανήκει στην ιστορία του. Και η ιστορία αυτού του τόπου μία είναι! Και θα πρέπει κάποιοι επιτέλους να κατανοήσουν ότι μέλλον σε ετούτο εδώ το κράτος χωρίς την επανένωση της πατρίδας μας δεν υπάρχει. Αυτή είναι η στρατηγική μας! Αυτή είναι η επιδίωξη μας, αυτός και ο αμετακίνητος στόχος μας!

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Η χώρα μας αλλάζει. Κάποιοι θα πουν ότι είμαι οραματίστρια, αλλά θα απαντήσω: «Όχι, δηλώνω πραγματιστική ιδεαλίστρια!». Αναγνωρίζω την πολιτική αποτελεσματικότητα, απορρίπτω τον επιμερισμό ευθυνών και αντιλαμβάνομαι τις προοπτικές και τα δεδομένα του αύριο. Στο χέρι όλων μας είναι να ενώσουμε δυνάμεις, να αντιληφθούμε την πρόοδο που έχει επιτευχθεί με τη συμβολή και συνεισφορά όλων και πάνω σε αυτή ακριβώς την βάση να συνεχίσουμε υπεύθυνα και σταθερά, δίδοντας λύσεις και προβαίνοντας σε πράξεις και έργα, όχι με δριμύ κατηγορώ, όχι με αρνητικό, όχι με ανέφικτους στόχους και ματωμένες πατρίδες. Γιατί και όραμα έχουμε και πολιτική και στρατηγική έχουμε. Και το μέλλον αυτού του τόπου προδιαγράφεται λαμπρό για τον τόπο και τον κάθε πολίτη ξεχωριστά. Και αυτό θέλω να ελπίζω! Πρέπει μόνο να το πιστέψουμε εμείς οι ίδιοι και να μεταφέρουμε αυτό ακριβώς το μήνυμα στους πολίτες, ότι επιλέγουμε την ελπίδα και τη θετικότητα για την Κύπρο του αύριο και για τα παιδιά μας. Μόνο έτσι θα μπορούμε να κατανοήσουμε και να εμπνεύσουμε τη νέα γενιά. Μόνο έτσι κοινωνικά πρότυπα, ιδεολογήματα και πολιτικές θα αναδιαμορφωθούν για μια επανενωμένη, παραγωγική και ευημερούσα Κύπρο.

Καλές γιορτές! Καλά Χριστούγεννα σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές! Ευχαριστώ.

Τώρα το λόγο έχει ο κ. Χριστάκης Τζιοβάνης, βουλευτής Αμμοχώστου του ΑΚΕΛ.

Σήμερα και αύριο έχουμε τη χαρά, αγαπητοί συνάδελφοι, να παρακολουθεί τις εργασίες της ολομέλειας της Βουλής, την κορυφαία αυτή νομοθετική πράξη, αντιπροσωπία του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου. Τους ευχαριστώ! Και είναι στα πλαίσια της συνεργασίας μας και οι παρατηρήσεις και οι εισηγήσεις τους θα είναι ευπρόσδεκτες.

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Τζιοβάνη, έχετε το λόγο.

ΧΡ. ΤΖΙΟΒΑΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πέρσι απ' αυτό εδώ το βήμα, κλείνοντας την παρέμβασή μου, ευχήθηκα η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη-Συναγερμού να συνειδητοποιήσει πως οφείλει να εκπροσωπεί το σύνολο του λαού και όχι τους ολίγους. Δυστυχώς ένα χρόνο μετά η κατάσταση δεν έχει βελτιωθεί ούτε καν στο ελάχιστο. Οι υποσχέσεις και δεσμεύσεις για ανάπτυξη, πρόοδο και ευημερία τόσο της οικονομίας όσο και της κοινωνίας με τη δημιουργία κράτους πρόνοιας και ίσων ευκαιριών δεν είναι στις προτεραιότητες αυτής της κυβέρνησης ούτε και μέρος της γενικότερης πολιτικής της. Κάθε άλλο! Η οικονομική και κοινωνική ψαλίδα μεταξύ πλουσίων και φτωχών όλο και μεγαλώνει.

Διανύουμε τις τελευταίες εβδομάδες διακυβέρνησης Δημοκρατικού Συναγερμού και ακόμα αναμένουμε την ανθρώπινη πλευρά αυτής της κυβέρνησης. Ως αριστερά γνωρίζαμε πως δεν υπήρχε αυτή η πλευρά. Τώρα έχει γίνει ξεκάθαρο και στη μεγαλύτερη μερίδα του λαού. Πέντε χρόνια κτισμένα σε δηλώσεις και δεσμεύσεις, πέντε χρόνια αναμονής και καρτερίας για ένα καλύτερο αύριο. «Η κρίση θέλει ηγέτη», έλεγε ο Νίκος Αναστασιάδης. Πέντε χρόνια μετά και ο ηγέτης συνεχίζει να εκτελεί ευλαβικά τα εντός και εκτός τρούκανά παραγγέλματα.

Παρ' όλες τις κυβερνητικές δηλώσεις για δήθεν έξοδο από το μνημόνιο, επάνοδο στις αγορές και εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών και παρά τη βελτίωση κάποιων δεικτών της οικονομίας, οι νέοι μας συνεχίζουν να αναζητούν εργασία εκτός Κύπρου και να κτίζουν τα όνειρά τους στην ξενιτιά, οι συνταξιούχοι βλέπουν τα ωφελήματά τους να συρρικνώνονται και τα στοιχειώδη δικαιώματά τους να εκμηδενίζονται και οι φοιτητές αντικρίζουν την απάθεια των υπευθύνων απέναντι σε μία κουτσουρεμένη παιδεία.

Οφείλουμε όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να παραδεχτούμε ένα πράγμα και να δώσουμε συγχαρητήρια στην κυβέρνηση. Μιλάμε φυσικά για το φετινό προϋπολογισμό, ο οποίος είναι φτιαγμένος με μαεστρία και αποπνέει προεκλογικό αέρα και προσπαθεί να καλλιεργήσει την ψευδαίσθηση της ανάπτυξης και της αλλαγής. Με την κατάθεση του προϋπολογισμού η κυβέρνηση αποπειράθηκε να πλάσει και να πλασάρει μία εικονική πραγματικότητα, με την οποία θεωρεί πως θα ξεγελάσει το λαό. Η φαινομενική επιτυχία τόσο στον οικονομικό τομέα όσο και στον κοινωνικό τομέα έχει αγγίξει πολύ λίγους! Την πραγματικότητα τη βιώνει καθημερινά η τεράστια μερίδα του πληθυσμού, η οποία στερείται τα στοιχειώδη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη, στηρίζοντας την επικοινωνιακή πολιτική της σ' ένα εύχο αφήγημα, προσπαθεί να γεννήσει την ψευδαίσθηση στο λαό της τάχα προόδου, της ανάπτυξης και της επιτυχίας. Από τον Πρόεδρο μέχρι τους υπουργούς έχουν επιδοθεί σ' ένα κρεσέντο λαϊκισμού, προσπαθώντας να πείσουν τις μάζες για το περιβόητο και χλιοειπωμένο "success story". Είναι άραγε επιτυχία το ξεπούλημα της κρατικής γης; Για κάποιους ναι. Για εμάς όχι! Και αυτό το τονίζω, γιατί ήμασταν από τις μοναδικές πολιτικές δυνάμεις που πέρσι το Γενάρη ταχθήκαμε ενάντια στην ιδιωτικοποίηση του λιμανιού Λεμεσού και παραθέταμε με στοιχεία και επιχειρήματα τις ζημιές που θα επιφέρει μία τέτοια τραγική κίνηση στην κυπριακή οικονομία. Στην προσπάθειά του να μας πείσει για το ορθό του επιτεύγματός του, ο Υπουργός Μεταφορών δήλωνε πως τα κέρδη από την πώληση του λιμανιού Λεμεσού σε βάθος είκοσι πέντε χρόνων θα έφταναν τα €2,5 δις. Τελικά, κατά τη συζήτηση του θέματος στην αρμόδια επιτροπή παραδέχτηκε ότι το κράτος θα εισπράξει €600 εκατομ. και αυτά σε είκοσι πέντε χρόνια.

Καταπέλτης είναι και η έκθεση του Γενικού Ελεγκτή αναφορικά με το λιμάνι Λεμεσού, μέσα από την οποία αποδεικνύεται ξεκάθαρα το μέγεθος του σκανδάλου, του ξεπούληματος και της λεηλασίας του δημόσιου πλούτου. Ταυτόχρονα, η έκθεση αποτελεί το ναυάγιο των ιδεολογικών εμμονών της κυβέρνησης για τις ιδιωτικοποιήσεις. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία πως οι ημικρατικοί οργανισμοί θα πρέπει να είναι εργαλεία ανάπτυξης, αντί να αποτελούν αντικείμενα προς πώληση. Τα αποτελέσματα της ιδιωτικοποίησης στο λιμάνι

Λεμεσού τα αντικρίσαμε στις αρχές του έτους, όταν ολόκληρη η κυπριακή οικονομία ήταν υπό ομηρία από τις μεγάλες καθυστερήσεις στο λιμάνι, αλλά και από το ύψος των χρεώσεων, οι οποίες ακόμα και σήμερα πλήττουν την εξαγωγική βιομηχανία. Οι ημικρατικοί οργανισμοί έχουν προσφέρει εκατοντάδες εκατομμύρια στο κράτος σε χαλεπούς καιρούς, όταν υπήρχε πραγματική ανάγκη. Τώρα οφείλουμε να τους στηρίξουμε και να τους διαφυλάξουμε! Ορθό είναι οι οργανισμοί αυτοί να εκσυγχρονίζονται σύμφωνα με τις ανάγκες τις εποχής και όχι να ξεπουλιούνται έναντι πινακίου φακής! Είμαστε πεπεισμένοι πως αυτή η κυβέρνηση, η οποία ασκεί πολιτική εις βάρος των πολλών για το χατίρι των λίγων, την επομένη των εκλογών, αν είναι και πάλι στην εξουσία, θα σπεύσει να ιδιωτικοποιήσει και άλλους ημικρατικούς οργανισμούς, όπως την ΑΗΚ και τη Cyta.

Τα επιτεύγματα στο πλέον αναπτυξιακό υπουργείο, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, δεν έχουν σταματημό! Να θυμίσουμε το πλαφόν στο λιμάνι Λάρνακας; Ακόμα μία τεράστια επιτυχία της κυβέρνησης για την εξυπηρέτηση μερικών! Η μονομερής και μυστική απόφαση από μέρος της κυβέρνησης οδηγεί σταδιακά ολόκληρες τις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου σε οικονομικό μαρασμό και αποκλεισμό. Από την αδικαιολόγητη μείωση των εισαγωγών και εξαγωγών τονίζουμε για ακόμα μία φορά πως θα υπάρξουν πολυεπίπεδες ζημιές και τεράστιες οικονομικές επιπτώσεις στην κτηνοτροφία, γεωργία, τουριστική βιομηχανία και σε άλλους τομείς της κυπριακής οικονομίας στο σύνολό της, αφού η εξαγωγική δύναμη του λιμανιού έχει μειωθεί δραματικά.

Και, ενώ το Υπουργείο Μεταφορών ασχολείται με τόσα άλλα ζητήματα, στις προτεραιότητές τους δεν είναι το νομοσχέδιο για την εγκατάσταση καμερών φωτοεπισήμανσης για έλεγχο ταχύτητας! Το εκκρεμές νομοσχέδιο θα έπρεπε να είχε κατατεθεί στην επιτροπή εδώ και χρόνια. Την ώρα που ο μολώχ της ασφάλτου παίρνει ζωές, εμείς οφείλουμε να λαμβάνουμε άμεσα μέτρα για τη μείωση των ατυχημάτων. Τα σοβαρά τροχαία και θανατηφόρα ατυχήματα είναι από τις πλέον τραγικές πτυχές της κοινωνίας μας. Παρ' όλες τις παραινέσεις μας, το νομοσχέδιο δεν έχει κατατεθεί στην αρμόδια επιτροπή για συζήτηση και ψήφιση. Ένα τέτοιο νομοσχέδιο θα βελτίωνε την οδική συνείδηση και θα μείωνε τα τροχαία, που είναι και ο απώτερος σκοπός. Δυστυχώς είναι ένα κενό, το οποίο στοιχίζει ζωές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κάθε χρόνο αναφέρομαι στην επαρχία Αμμοχώστου, έχοντας πάντα την κρυφή ελπίδα ότι κάποιος από την κυβέρνηση θα φιλοτιμηθεί να συμπεριλάβει στον προϋπολογισμό του κράτους και αυτό το μέρος του νησιού. Όπως διαπιστώνουμε, η Αμμόχωστος παίρνει και πάλι ελάχιστα από τον προϋπολογισμό του κράτους. Παρ' όλες τις πομπώδεις υποσχέσεις και ανακοινώσεις του Προέδρου για καλύτερη μεταχείριση της επαρχίας Αμμοχώστου και παρά τη θερμή υποδοχή που δέχεται από πολλούς παράγοντες της επαρχίας στις προεκλογικές του επισκέψεις, οι αριθμοί άλλα υποδεικνύουν. Συγκεκριμένα, ο αναπτυξιακός προϋπολογισμός του κράτους ανέρχεται στα €850 εκατομ. και η ελεύθερη Αμμόχωστος παίρνει μόνο €33,4 εκατομ. Αυτό το ποσό όμως είναι πλασματικό, αφού αποτελεί ακόμα μία ανακρίβεια της κυβέρνησης. Μαγειρεύοντας τους αριθμούς έχουν παρουσιάσει ως νέα έργα εκατομμυρίων έργα τα οποία βρίσκονται στο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο 2017-2019. Μία επαρχία που προσφέρει τεράστια ποσά στα ταμεία οφείλατε, κύριοι, να τη σέβεστε και να την τιμάτε και όχι να την παραγκωνίζετε και να την απομονώνετε! Και, ενώ θα αναμέναμε περισσότερη ευαισθησία από τους κυβερνώντες, παρατηρούμε μία απάθεια και αδιαφορία. Αναμασώντας την τουριστική ανάπτυξη, θεωρούν ότι η περιοχή Αμμοχώστου ζει πλουσιοπάροχα από τα έσοδα του τουριστικού ρεύματος. Το αντίθετο! Τον καρπό το γεύονται μόνο λίγοι και ο απλός κόσμος από το Νιόβρη μέχρι και τον Απρίλη αναμένει επιδόματα και ελεημοσύνες, για να ζήσει.

Για να μπορέσει η Αμμόχωστος να επιβιώσει, χρειάζονται υποδομές που θα στηρίζουν την οικονομία ολόχρονα. Εδώ και χρόνια οι παράγοντες της επαρχίας ζητούν τη μεταφορά κρατικών υπηρεσιών στην περιοχή. Υπηρεσίες όπως η επαρχιακή διοίκηση, το Κτηματολόγιο και η Πολεοδομία είναι απαραίδεκτο να υπολειπώνονται ή να έχουν μικρά παραρτήματα και, για να εξυπηρετηθούν, οι πολίτες να αναγκάζονται να μεταβαίνουν σε άλλες επαρχίες! Ένας άλλος πνεύμονας οικονομικής ανάσας, αλλά και υποχρέωσης προς τα παιδιά μας είναι η δημιουργία ενός κολυμβητηρίου, η μεταφορά έστω και ενός πανεπιστημιακού παραρτήματος, η επιδότηση της εργασίας και όχι της ανεργίας κατά τους χειμερινούς μήνες, ακόμα ο θρησκευτικός, ο προσβάσιμος, ο ιατρικός και ο αθλητικός τουρισμός θα είναι ένεση οικονομικής ενίσχυσης για την επαρχία. Επιπρόσθετα, η ανάδειξη της ενδοχώρας με στοχευμένα έργα και η σύνδεσή της με τα παράλια θα είναι μία ανακουφιστική οικονομική ανάσα.

Δυστυχώς, παρ' όλες τις προσπάθειές μας, καμιά από τις απόψεις που εκφράζουμε εδώ και χρόνια δεν εισακούεται. Τουναντίον, αυτές ενταφιάζονται. Αυτά τα κίνητρα και άλλα τόσα θα ήταν σωτήρια για την επαρχία Αμμοχώστου, που υποφέρει και συνεχίζει να βιώνει εδώ και σαράντα τρία χρόνια τις ιδιαιτερότητες και τα συνεπακόλουθα της εισβολής και της κατοχής. Για ακόμα μία φορά υπερτονίζουμε το ότι το κράτος πρέπει να είναι αρωγός με όραμα, στόχους, προοπτική και οφείλει να σταθεί δίπλα σε όλους τους πολίτες αυτού του κράτους με στοχευμένα έργα που θα αναβαθμίσουν την επαρχία, θα την καταστήσουν ανταγωνιστική, αλλά και θα προσφέρουν νέες θέσεις εργασίας στους κατοίκους, ειδικότερα κατά τους χειμερινούς μήνες. Δυστυχώς όμως, διαπιστώνουμε ότι η ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου για τη σημερινή κυβέρνηση κατοικείται από πολίτες ενός κατώτερου θεού.

Φέτος δεν έχω αναφερθεί στα προβλήματα της Αμμοχώστου, για να τα ακούσουν οι κυβερνώντες, αλλά για να φτάσουν στα αφτιά και του τελευταίου ψηφοφόρου, ούτως ώστε το Φλεβάρη να έχει ξεκάθαρη και ξάστερη άποψη για το τι πρέπει να κάμει και να δώσει ψήφο εμπιστοσύνης σε έναν άνθρωπο που θα προσφέρει ισότιμα στην επαρχία. Να δώσει ψήφο εμπιστοσύνης σε έναν άνθρωπο που στόχο έχει να βγάλει την Αμμοχώστο από τη στασιμότητα, την ανέχεια και την εποχικότητα. Να δώσει ψήφο σε έναν άνθρωπο που θα δίνει κονδύλια σε όλους τους δήμους και σε όλες τις κοινότητες ανεξαιρέτως και όχι επιλεκτικά. Ο Σταύρος Μαλάς με το ήθος, την αξιοπιστία, την ευσυνειδησία και την πολιτική ευαισθησία εγγυάται μία ισότιμη πολιτική για όλους. Ο λαός, δυστυχώς για σας, δεν έχει κοντή μνήμη. Παρ' όλη την επικοινωνιακή πολιτική της κυβέρνησης και την προσπάθεια πλάσης ενός παραμυθιού, ότι δήθεν ζούμε σε τροχιά ανάπτυξης και ευημερίας, ο κόσμος ζει στο πετσί του τη συγνή πραγματικότητα. Και δεν είναι άλλη εκτός από την πραγματικότητα των μνημονίων, της ανεργίας, του πουλήματος και ξεπουλήματος, του κουρέματος της υγείας, της παιδείας, της αξιοπρέπειας, της ευπρέπειας, της ζωής της ίδιας.

Κλείνω την παρέμβασή μου, κύριε Πρόεδρε, όπως και πέρσι, με μία ευχή, αλλά και μία διαπίστωση. Η διαπίστωση είναι ότι μετά από πέντε χρόνια διακυβέρνησης Συναγερμού-Νίκου Αναστασιάδη έχουν προστεθεί αρνητικά πρόσημα στην οικονομία, την ανάπτυξη, τις κοινωνικές παροχές, την παιδεία και την υγεία. Ευχή είναι ο λαός το Φλεβάρη να πάρει μία σωστή απόφαση και να αναδείξει για Πρόεδρο του κράτους έναν άνθρωπο που σέβεται το συνάνθρωπό του, που θα στέκεται δίπλα στον εργαζόμενο και θα παλεύει μαζί του και όχι απέναντι, που θα οδηγήσει αυτό το κράτος σε έναν κόσμο πιο ανθρώπινο, χωρίς λιτότητα, χωρίς φτώχεια, χωρίς καταπίεση, χωρίς ανεργία. Ο λαός βρίσκεται μπροστά σε ένα μεγάλο διακύβευμα. Εμείς έχουμε εμπιστοσύνη στο λαό!

Ευχαριστώ. Και να ευχηθώ σ' όλους καλά Χριστούγεννα, καλό νέο έτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα!

Ευχαριστώ.

Ο κ. Νίκος Νουρής του ΔΗΣΥ.

Ν. ΝΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παρά τη μηδενιστική προσέγγιση των πλειστών συναδέλφων της αντιπολίτευσης, παρά το χθεσινό χαρακτηρισμό του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ πως αυτός ο προϋπολογισμός είναι ένας από τα ίδια, το γεγονός είναι ένα: Η φετινή συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού σηματοδοτεί την εισδοχή της χώρας μας σε μια νέα εποχή. Ούτε φορτώσαμε ελλείμματα τη χώρα ούτε προσθέσαμε φορολογίες. Εγκαταλείποντας τις εποχές των ελλειμμάτων, των ασύδοτων πολιτικών και παραχωρήσεων και των ανεξέλεγκτων δημοσιονομικών τακτικών, εισερχόμαστε πλέον αποδεδειγμένα σε μια περίοδο ανάπτυξης, ανάκαμψης και εξορθολογισμού του κράτους. Προσπερνώντας τους κακόπιστους και αστήριχτους χαρακτηρισμούς, εμείς λέμε ότι αναμφίβολα η πολιτική συνεννόηση που επικράτησε στη διαχείριση των δημοσιονομικών κινδύνων, η συνετή κυβερνητική πολιτική, αλλά πολύ περισσότερο η ωριμότητα και η σύνεση των συμπολιτών μας, απεδείχθησαν καταλυτικοί παράγοντες, ώστε σήμερα να συζητούμε την έγκριση ενός πλεονασματικού προϋπολογισμού για το 2018, με ρυθμό ανάπτυξης που αναμένεται να κυμανθεί γύρω στο 4%. Ενός προϋπολογισμού που φιλοδοξεί να μειώσει την ήδη αισθητά μειωμένη ανεργία σε μονοψήφιο αριθμό, ενός προϋπολογισμού μέσω του οποίου έχουμε υποχρέωση να διαφυλάξουμε τη σταθερότητα και να ενισχύσουμε περαιτέρω την αναπτυξιακή προοπτική της πατρίδας μας, αποτρέποντας την επιστροφή στις εποχές λιτότητας, ύφεσης και μνημονίων.

Ετούτη την ώρα έχει ιδιαίτερη σημασία να αναγνωρίσουμε την αξία εκείνων των πολιτικών που δίνουν ώθηση στον εκσυγχρονισμό και εξορθολογισμό του κράτους. Σε εκείνες τις απαραίτητες τομές και μεταρρυθμίσεις που για χρόνια είχε ανάγκη ο τόπος μας, αλλά απουσίαζε η πολιτική βούληση. Σε αυτές τις μεταρρυθμίσεις που η κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη και θέλησε και τόλμησε να σχεδιάσει και να υλοποιήσει, χωρίς βεβαίως να παραγράφουμε τη θετική συμβολή και άλλων πολιτικών δυνάμεων ως προς την προώθησή τους. Μετά λοιπόν την προώθηση σημαντικότερων μεταρρυθμίσεων, όπως η εφαρμογή του θεσμού του ελαχίστου εγγυημένου εισοδήματος, της μεταρρύθμισης της παιδείας, της προώθησης της μεταρρύθμισης στην τοπική αυτοδιοίκηση και τη δυστυχώς ημιτελή μεταρρύθμιση στη δημόσια υπηρεσία, πήρε σειρά η μεγαλύτερη ίσως κοινωνική μεταρρύθμιση που οφείλουμε στο λαό μας, η εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας.

Η συνεχής διολίσθηση της ποιότητας υγείας και οι μεγάλες λίστες αναμονής κατέστησαν τα τελευταία χρόνια αδήριτη ανάγκη τη μεταρρύθμιση του λαβωμένου αυτού τομέα. Η πρόσφατη ψήφιση των νομοσχεδίων και κανονισμών του ΓΕΣΥ, όπως και αυτού της αυτονομής, αλλά και η προώθηση των αναγκαίων πολιτικών στη βάση του συμφωνηθέντος χρονοδιαγράμματος που η πολιτική ηγεσία καθόρισε, μας φέρνουν πιο κοντά

στην οριστική και ολιστική αντιμετώπιση των διαχρονικών αδυναμιών και ελλειμμάτων της δημόσιας υγείας. Με την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων, που ήδη τροχοδρομείται, και τη ριζική αναδιάρθρωση της δομής του Υπουργείου Υγείας, το οποίο επιτέλους καθίσταται Υπουργείο Υγείας τόσο για το δημόσιο όσο και για τον ιδιωτικό τομέα, την εφαρμογή της ηλεκτρονικής υγείας, τη δυνατότητα πρόσβασης σε φτηνά, αλλά και ποιοτικά φάρμακα, την εισαγωγή μεθόδων και θεραπειών πρόληψης και την απρόσκοπτη και ελεύθερη επιλογή γιατρού για τον κάθε ασθενή, αλλάζουμε σελίδα και αφαιρούμε την Κύπρο από την τελευταία θέση στις δομές και πολιτικές υγείας μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το όραμά μας για τη δημόσια υγεία παραμένει ένα και αναλλοίωτο. Προχωρούμε αποφασιστικά προς την εφαρμογή ενός μονοασφαλιστικού εθνικού συστήματος υγείας για παροχή καθολικής, ισότιμης και ποιοτικής περίθαλψης, πρώτα με την εισαγωγή της πρωτοβάθμιας φροντίδας τον Ιούνιο του 2019, ακολουθούμενης από την ολιστική εφαρμογή ένα χρόνο αργότερα, τον Ιούνιο του 2020. Ενισχύουμε τα δημόσια νοσηλευτήρια με την υπαγωγή τους σε ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που τους παρέχει τη δυνατότητα να λειτουργούν εφεξής με αυτόνομες διοικητικές δομές, δικό τους προϋπολογισμό και απελευθερωμένα από τις δύσκαμπτες διαδικασίες του παρελθόντος. Με την πρόσληψη άρτια καταρτισμένων διευθυντικών στελεχών τόσο στον αυτόνομο Οργανισμό Κρατικών Νοσηλευτηρίων όσο και στα νοσοκομεία μας, την ολοκλήρωση του λογισμικού και τη συμφωνία επί των εργασιακών θεμάτων του προσωπικού καθιστούμε τα δημόσια νοσηλευτήρια αναπόσπαστο μέρος του συνολικού τομέα της υγείας. Την ίδια ώρα διασφαλίζουμε την προσαρμογή των δημόσιων νοσηλευτηρίων στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον που θα κληθούν να λειτουργήσουν, καλύπτοντας από τον κρατικό προϋπολογισμό τυχόν ελλείμματα για τα πρώτα πέντε χρόνια εφαρμογής του συστήματος, εις απάντηση όσων μας κατηγορούν ότι στόχος είναι ο εκφυλισμός των κρατικών νοσηλευτηρίων και η ιδιωτικοποίηση της δημόσιας υγείας.

Προχωρούμε στη δημιουργία εθνικού οργανισμού φαρμάκων με το σχετικό νομοσχέδιο να βρίσκεται ήδη στη Νομική Υπηρεσία και αποκτούμε πρόσβαση σε φθηνότερα φάρμακα συνάπτοντας διεθνείς συνεργασίες, όπως η πρόσφατη συμφωνία της Βαλέτας, με στόχο την εξασφάλιση πολυδάπανων και καινοτόμων θεραπειών προς όφελος των Κυπρίων ασθενών. Το όραμά μας όμως δεν περιορίζεται εδώ. Προχωρά ένα βήμα παραπέρα, ώστε να καταστεί η Κύπρος πρότυπο κέντρο υγείας. Με τη μετατροπή των δημόσιων νοσηλευτηρίων σε πανεπιστημιακά αναβαθμίζουμε περαιτέρω τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τον ασθενή και επενδύουμε στην έρευνα. Δημιουργούμε περαιτέρω τις προϋποθέσεις, ώστε η Κύπρος να καταστεί περιφερειακό κέντρο παροχής υπηρεσιών υγείας με επένδυση στην ανάπτυξη του ιατρικού τουρισμού, τη διεθνή πιστοποίηση των ιατρικών μας κέντρων και την επένδυση σε τομείς όπως η αποκατάσταση, η παρηγορητική και ανακουφιστική φροντίδα, η ευεξία, η αιμοκάθαρση, αλλά και με προώθηση καινοτόμων υπηρεσιών όπως η φωτοθεραπεία, ώστε να καθιερώσουμε τη χώρα μας ως τον κορυφαίο ευρωπαϊκό φωτοθεραπευτικό προορισμό.

Η ηλεκτρονική υγεία καθίσταται βασικός πυλώνας της μεταρρύθμισης. Θέλουμε ο κάθε πολίτης από την πρώτη ημέρα της ζωής του να διαθέτει τον προσωπικό ηλεκτρονικό του φάκελο, προσβάσιμο τόσο από το γιατρό του στην Κύπρο όσο και από ιατρικές υπηρεσίες άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μέχρι την καθολική εφαρμογή του εθνικού συστήματος υγείας, βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη μια τεράστια εμβλαστική, αλλά ταυτόχρονα στοχευμένη προσπάθεια απάμβλυνσης των προβλημάτων των ασθενών και μείωσης των λιστών αναμονής. Αυτή η κυβέρνηση έμπρακτα αποδεικνύει πως βρίσκεται δίπλα από τους ασθενείς παρά τις δυσκολίες. Τα μέτρα που λαμβάνονται μπορούν και πρέπει να αποτελέσουν προπομπή της πλήρους εφαρμογής του σχεδίου. Η ενίσχυση των δημόσιων νοσηλευτηρίων με προσωπικό και εξοπλισμό, τα πιλοτικά προγράμματα λειτουργίας των χειρουργείων κατά τις απογευματινές ώρες και η συνομολόγηση συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα συνδράμουν την εξυπηρέτηση των ασθενών και τη δραστική μείωση των λιστών αναμονής. Ήδη για τους πρώτους δέκα μήνες του 2017 προωθήθηκαν δεκαεπτά χιλιάδες εκατόν ενενήντα οκτώ ασθενείς για χειρουργικές επεμβάσεις στον ιδιωτικό τομέα. Την ίδια ώρα προχωρούμε με τη συμπλεγματοποίηση των ιατρικών κέντρων, την προσφορά περισσότερων ειδικοτήτων σε κάθε κέντρο και την επέκταση των ωραρίων λειτουργίας τους, ώστε ο κάθε πολίτης να μπορεί να τα επισκεφθεί μέχρι αργά το απόγευμα, χωρίς να χρειάζεται να εγκαταλείπει την εργασία του. Επεκτείνουμε τους σταθμούς ασθενοφόρων με τη δημιουργία νέων κέντρων με διευρυμένη ακτίνα κάλυψης, ιδιαίτερα στην ύπαιθρο.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στις 16 του περασμένου Ιούνη, παρά τις όποιες διαφωνίες μας, αποδείξαμε πως, όταν θέλουμε, μπορούμε. Ομόφωνα στηρίξαμε τη μεταρρυθμιστική πρόταση για την υγεία. Τις τελευταίες βδομάδες ακούγονται ξανά συνδικαλιστικές και συμφεροντολογικές φωνές αντίδρασης. Είναι και προφανείς και αναμενόμενες αυτές οι αντιδράσεις, εξαιτίας των πολλών συγκρουόμενων συμφερόντων. Αυτή η μεταρρυθμιστική προσπάθεια ενδεχομένως να αποδειχθεί δυσκολότερη κι από την ίδια την αποφυγή της χρεωκοπίας την οποία πετύχαμε. Αυτή η προσπάθεια όμως δεν επιδέχεται ούτε αναβολή ούτε

πισωγυρίσματα, αν θέλουμε να δημιουργήσουμε ένα σύγχρονο, αξιόπιστο και λειτουργικό κράτος που θα μπορεί να προσφέρει ποιοτικές υπηρεσίες υγείας στους πολίτες του, μακριά από τις αγκυλώσεις του παρελθόντος. Έχουμε ήδη ψηφίσει τη νομοθεσία, έχουμε τον οδικό χάρτη, εμείς έχουμε και την πολιτική βούληση. Είχαμε και θα συνεχίσουμε να έχουμε μια κυβέρνηση έργων και όχι υποσχέσεων.

Όποιος λοιπόν έχει διαφορετική άποψη για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, θα πρέπει, όχι με λόγια, αλλά με έργα και πιο συγκεκριμένα με κατάθεση πρότασης νόμου, να σταματήσει την εφαρμογή και την υλοποίησή του. Επομένως, ας πάψουν οι κάθε λογής Κασσάνδρες να ψιθυρολογούν! Υπεύθυνα και μακριά από λαϊκισμούς ας ολοκληρώσουμε όλοι μαζί αυτό που όλοι μαζί ψηφίσαμε, μια δημόσια υγεία πρότυπο, μια δημόσια υγεία ίδια για όλους, για φτωχούς και πλούσιους, εισοδηματίες και μισθωτούς.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω από καρδιάς να ευχηθώ σε όλους σας, αλλά και σε ολόκληρο τον κυπριακό λαό καλές γιορτές, καλά Χριστούγεννα και κάθε προσωπική και οικογενειακή ευτυχία διανθισμένη για όλους με πολλή υγεία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές.

Το λόγο τώρα έχει ο κ. Κώστας Κώστα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, γραμματέας της Βουλής.

Κ. ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ανακάλυψη υδρογονανθράκων στην Κύπρο επί προηγούμενης διακυβέρνησης έδωσε την ελπίδα στο λαό μας για ένα καλύτερο μέλλον, για έξοδο από τα αδιέξοδα στα οποία τον οδήγησαν οι πολιτικές λιτότητας. Έδωσε την ευκαιρία μετατροπής του νησιού μας σε ένα περιφερειακό ενεργειακό κόμβο με όλα τα οικονομικά και στρατηγικά οφέλη. Πέντε σχεδόν χρόνια μετά την εκλογή της παρούσας κυβέρνησης, βλέπουμε απλά αυτοσχεδιασμούς, παλινδρομήσεις, έλλειψη αποφασιστικότητας, φοβερή καθυστέρηση, αναβλητικότητα, κινήσεις και δηλώσεις εντυπωσιασμού και, κυρίως, την απουσία ενός ολοκληρωμένου ενεργειακού σχεδιασμού. Όλες οι δομές που είχαν δημιουργηθεί ξηλώθηκαν από την κυβέρνηση και βεβαίως ο οδικός χάρτης της προηγούμενης κυβέρνησης και της ΡΑΕΚ δεν έχει ακολουθηθεί, με αποτέλεσμα ο μεγάλος στρατηγικός στόχος της δημιουργίας τερματικού υγροποίησης ουσιαστικά να έχει εγκαταλειφθεί. Και επειδή πολλές φορές από πλευράς κυβέρνησης και αρμόδιου υπουργείου γίνεται αναφορά στο τεράστιο κόστος που θα επωμιζόταν το κράτος με την κατασκευή του τερματικού, οφείλουμε για μια ακόμα φορά να υπενθυμίσουμε ότι όλα ήταν έτοιμα από την ΚΡΕΤΥΚ, η οποία είχε προσλάβει ειδικούς συμβούλους για προκήρυξη διεθνούς διαγωνισμού για τις τεχνοοικονομικές μελέτες, έτσι ώστε στα τέλη του 2015 η Κυπριακή Δημοκρατία να προχωρούσε σε εκδήλωση ενδιαφέροντος για στρατηγικό επενδυτή, για να είναι έτοιμο το τερματικό το 2018, χωρίς το κράτος να ξοδέψει ένα ευρώ. Υπενθυμίζουμε επίσης ότι στα τέλη του 2013 είχε γίνει και η πρώτη παρουσίαση της μελέτης του Τεχνολογικού Ινστιτούτου της Μασαχουσέτης, μετά από συμφωνία που υπέγραψε με την κυβέρνηση το 2012, στην οποία τονίστηκε ξανά πως η πιο σωστή, ευέλικτη και αποτελεσματική επιλογή για την Κύπρο είναι να προχωρήσει στη δημιουργία τερματικού. Όμως η κυβέρνηση Αναστασιάδη δεν προχώρησε, προβάλλοντας ως επιχείρημα και το ζήτημα των μικρών ποσοτήτων που έχουν εντοπισθεί μέχρι σήμερα. Βέβαια θα πρέπει να τονίσουμε ότι σημαντικές ποσότητες φυσικού αερίου απαιτούνται και για τον αγωγό EastMed, έργο το οποίο επίσης είχε τροχοδρομηθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση το 2012 και το οποίο ως ΑΚΕΛ θεωρούμε ότι μπορεί να αποτελέσει μια ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή για τη χώρα μας.

Βέβαια από την υπογραφή ενός μνημονίου συναντίληψης, κάτι το οποίο είναι σίγουρα πολύ σημαντικό, μέχρι την υπογραφή διακρατικών συμφωνιών, τη διενέργεια μελετών αν το έργο μπορεί τεχνικά να κατασκευαστεί και αν είναι οικονομικά βιώσιμο, την εξαγγελία του και την υπογραφή συμφωνιών κατασκευής του, μας χωρίζει μεγάλη απόσταση, γι' αυτό και θεωρούμε ότι οι πρόσφατες υπερβολικές δηλώσεις από την κυβέρνηση είχαν έντονο προεκλογικό χρώμα. Θα πρέπει όλοι μας να κατανοήσουμε ότι ακόμα και σήμερα, αν ανακαλύψουμε στην ΑΟΖ μας σημαντικές ποσότητες υδρογονανθράκων, θα χρειαστούμε τρία χρόνια για ολοκλήρωση των μελετών και ακόμα τρία χρόνια για την κατασκευή του τερματικού. Άρα, έχουμε ήδη χάσει τρία χρόνια. Τι μας ενοχλούσε να τελειώναμε τις αναγκαίες μελέτες, για να είμαστε έτοιμοι και όταν εξεύρουμε τις αναγκαίες ποσότητες, τότε να προχωρούσαμε στην εξεύρεση στρατηγικού επενδυτή; Μόνο η κυβέρνηση μπορεί να απαντήσει το ερώτημα αυτό.

Δεν πρέπει επίσης να ξεχνούμε ότι, αν οι σχεδιασμοί προχωρούσαν και δεν είχαν εγκαταλειφθεί το 2013, τότε σήμερα το Ισραήλ θα είχε τη λύση για τη μεταφορά του δικού του φυσικού αερίου στην Ευρώπη με

ασφάλεια, μέσω μιας χώρας κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Κύπρος τελικά από μπροστάρης στα θέματα ενέργειας έγινε ουραγός, αφού μας ξεπέρασαν άλλες χώρες της περιοχής. Οι ισραηλινές εταιρείες DELEK και AVNER, που ήταν οι πρώτες που μιλούσαν για τερματικό και γι' αυτό απέκτησαν μέρος των δικαιωμάτων του οικοπέδου 12, κινούνται πλέον στην κατεύθυνση μεταφοράς φυσικού αερίου μέσω αγωγού στην Τουρκία.

Πέραν των πιο πάνω, ακόμα αναμένουμε την αξιοποίηση του κοιτάσματος "Αφροδίτη" λόγω παλινδρομήσεων και έλλειψης αποφασιστικότητας, αλλά και ολοκληρωμένου πλάνου από την κυβέρνηση. Επίσης, η Κύπρος για τρία χρόνια έμεινε χωρίς γεωτρήσεις λόγω της αναστολής των συμβατικών υποχρεώσεων των εταιρειών από την κυβέρνηση, αφού, ενώ η προηγούμενη κυβέρνηση το 2013 υπέγραψε ισχυρά συμβόλαια με εταιρείες κολοσσούς, όπως η ENI και η TOTAL, τα συμβόλαια αυτά ανανεώθηκαν από την κυβέρνηση χωρίς να γίνουν οι οκτώ γεωτρήσεις που προνοούσαν τα συμβόλαια, αλλά μόνο οι δύο απ' αυτές. Και βέβαια οι πρόσφατες ανακοινώσεις της ENI για τρεις γεωτρήσεις στην κυπριακή ΑΟΖ αποτελούν μια σημαντική, αλλά συνάμα και αυτονόητη ενέργεια που πηγάζει μέσα από την υλοποίηση των συμφωνιών που υπέγραψε με την Κυπριακή Δημοκρατία. Είναι γι' αυτό το λόγο που μας προκαλεί ιδιαίτερη εντύπωση η σπουδή της κυβέρνησης, κάθε φορά που μια εταιρεία εξαγγέλλει την υλοποίηση των συμβατικών της υποχρεώσεων, να προσπαθεί να εκμεταλλευτεί επικοινωνιακά το γεγονός, για να δημιουργήσει εντυπώσεις μέσα από βαρύγδουπες δηλώσεις. Και είναι φανερό ότι αυτοί οι προεκλογικοί πανηγυρισμοί της κυβέρνησης για την υλοποίηση συμβατικών υποχρεώσεων με τρία χρόνια καθυστέρηση φανερώνουν την έντονη αγωνία της να παρουσιάσει έργο σε έναν τομέα που για πέντε χρόνια το μόνο που έκανε ήταν να αυτοσχεδιάζει και να οδηγεί με τη συναίνεσή της τις γεωτρήσεις σε αναβολές. Στο σοβαρό θέμα των υδρογονανθράκων, το οποίο μπορεί να αλλάξει το μέλλον του τόπου μας, δε χωρούν άλλοι αυτοσχεδιασμοί, άλλες παλινδρομήσεις και άλλες καθυστερήσεις. Χρειάζεται αποφασιστικότητα, ταχύτητα και ανάληψη πρωτοβουλιών στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης ενεργειακής στρατηγικής, για να πετύχουμε ευημερία, οικονομική και πολιτική αναβάθμιση της πατρίδας μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως ΑΚΕΛ επαναλαμβάνουμε για ακόμα μια φορά ότι η είσοδός μας στην ελεύθερη ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού, εκπληρώνοντας τις υποχρεώσεις μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και καλύπτοντας τους στόχους μας αναφορικά με τη διείσδυση των ΑΠΕ στο ηλεκτρικό ισοζύγιο πρέπει να γίνει με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε να επωφεληθούν πραγματικά οι καταναλωτές. Ελπίζουμε ότι η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος μετά το άνοιγμα της αγοράς θα μειωθεί και δε θα αυξηθεί και ότι το άνοιγμα της αγοράς θα οδηγήσει σε αυτό που ως κόμμα ζητούμε, που είναι η μείωση της τιμής προς όφελος των πολιτών. Υπενθυμίζουμε επίσης ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού πήρε το βάρος πριν μερικούς μήνες να βρει μια μεταβατική λύση, αφού ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς με την ανοχή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είχε καθυστερήσει τρία χρόνια να ετοιμάσει τους νέους κανόνες αγοράς. Παράλληλα, καταθέτουμε ξανά τις έντονες ανησυχίες μας αναφορικά με τη χρονική περίοδο ισχύος της μεταβατικής ρύθμισης που έχει συμφωνηθεί, κυρίως σε περίπτωση που ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς δεν τηρήσει το χρονοδιάγραμμα της ΡΑΕΚ, το οποίο θα πρέπει να ολοκληρωθεί τον Ιούλιο του 2019. Επιπλέον, ελπίζουμε ότι το αρμόδιο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού θα λάβει πολύ σοβαρά υπόψη τις απόψεις της διοίκησης και των συντεχνιών των εργαζομένων της ΑΗΚ για το πολύ σοβαρό θέμα της ελεύθερης ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού και κυρίως για το νομοσχέδιο για το διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και θα τηρήσει τη συμφωνία που ανακοινώθηκε μετά την πρόσφατη σύσκεψη στο Προεδρικό Μέγαρο.

Επαναλαμβάνουμε με την ευκαιρία αυτή την πάγια πολιτική μας θέση ότι η κυβέρνηση και συγκεκριμένα το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού πρέπει να αφήσουν την ΑΗΚ να εφαρμόσει το λειτουργικό και λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της, παραμένοντας ως ένας οργανισμός δημοσίου δικαίου, καθιερωμένος και αυστηρά ρυθμιζόμενος, με στόχο την ασφάλεια του εφοδιασμού και την όσο το δυνατό χαμηλότερη τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος μέσα από υγιή ανταγωνισμό και όχι να παραδοθεί σε ιδιωτικά μονοπώλια.

Κύριε Πρόεδρε,

Αναφορικά με τον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, πρέπει να επισημάνουμε ότι απέχουμε πάρα πολύ από τους στόχους που μας έχουν τεθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εικόνα είναι ακόμα πιο απογοητευτική, αν αναλογιστεί κανείς το γεγονός ότι ως Βουλή εδώ και τρία χρόνια και παρ' όλες τις κατ' επανάληψη διαβεβαιώσεις του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αναμένουμε την κατάθεση του νέου εθνικού σχεδιασμού για τις ΑΠΕ, των οποίων η διείσδυση στο ηλεκτρικό ισοζύγιο θα πρέπει να αυξηθεί. Επαναλαμβάνουμε ότι θα πρέπει επιτέλους να αυξηθούν τα διαθέσιμα ποσά του ταμείου ΑΠΕ και ΕΞΕ για προγράμματα εξοικονόμησης ενέργειας, τα οποία σήμερα είναι μηδαμινά. Εκφράζουμε επίσης ξανά την ανησυχία μας για το πρόβλημα βιωσιμότητας που αντιμετωπίζει το ταμείο, υπενθυμίζοντας το γεγονός ότι

πριν περίπου ένα χρόνο και πάλι η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ανέλαβε το βάρος να λύσει ένα πρόβλημα, το οποίο είχε διογκωθεί λόγω της φοβερής καθυστέρησης από μέρους του υπουργείου να φέρει στη Βουλή τους σχετικούς κανονισμούς.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι τιμές των καυσίμων στην Κύπρο παραμένουν πολύ υψηλές και δυστυχώς κάποιοι συνεχίζουν να αισχροκερδούν. Κάποιοι, επιδιώκοντας το υπερβολικό τους κέρδος, συνεχίζουν να κλέβουν τους πολίτες οι οποίοι μέσα σε πολύ δύσκολες οικονομικά συνθήκες αγωνίζονται, για να επιβιώσουν. Δεν είναι δυνατόν οι τιμές των καυσίμων στην Κύπρο, όταν διεθνώς αυξάνονται, να αυξάνονται πολύ, άμεσα και σχεδόν ταυτόχρονα, ενώ, όταν διεθνώς μειώνονται, να μειώνονται πάρα πολύ λίγο, με φοβερή καθυστέρηση και δυστυχώς μετά από πιέσεις κομμάτων και των οργανώσεων των καταναλωτών. Ως κόμμα έχουμε δηλώσει πολλές φορές ότι τα μέτρα που έχει πάρει η κυβέρνηση δεν μπορούν να επιλύσουν το πρόβλημα. Κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά αποδεδειγμένα πλέον δεν έχουν βοηθήσει. Απαιτείται όπως το υπουργείο προχωρήσει άμεσα στην υλοποίηση όλων των μέτρων που προτείνει η μελέτη ιδιωτικού οίκου που ζήτησε το ίδιο το υπουργείο και κυρίως αυτών που δημιουργούν συνθήκες ανταγωνισμού, ο οποίος, σύμφωνα με τον ίδιο τον υπουργό, σήμερα είναι ανύπαρκτος. Υπενθυμίζουμε ότι σχεδόν το 90% των πρατηρίων ανήκει στις εταιρείες πετρελαιοειδών, ενώ όλες σχεδόν οι εταιρείες αγοράζουν τα καύσιμα που εισάγουν στην Κύπρο από το ίδιο διυλιστήριο. Φυσικά το πρόβλημα φαίνεται να διαιωνίζεται με την ανοχή της κυβέρνησης και αυτό γιατί οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις τελευταίες συνεδριάσεις της επιτροπής για το θέμα αυτό επανέλαβαν ότι κανένα σοβαρό πρόβλημα δεν υπάρχει, ότι οι τιμές είναι φυσιολογικές, ότι δεν υπάρχει ούτε καν σκέψη έστω για μελέτη αν θα πρέπει ο υπουργός να εκδώσει διάταγμα καθορισμού ανώτερης λιανικής τιμής πώλησης καυσίμων (πλαφόν), ότι το Υπουργείο Οικονομικών αρνείται να σταματήσει την απαράδεκτη επιβολή ΦΠΑ και επί του φόρου κατανάλωσης και αρνείται επίσης τουλάχιστον να μελετήσει αν μπορεί να μειώσει, έστω λίγο, τον πολύ υψηλό φόρο κατανάλωσης.

Σημειώνουμε ότι η πρόσφατη απόφαση της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού για επιβολή προστίμου συνολικού ύψους €20.775.630 σε τέσσερις εταιρείες πετρελαιοειδών για παράβαση του άρθρου 3(1)(α) του νόμου, ως αποτέλεσμα των συμφωνιών μεταξύ της καθεμιάς εταιρείας πετρελαιοειδών ξεχωριστά με τους πρατηριούχους της για ομοιόμορφο καθορισμό λιανικών τιμών στην αγορά λιανικής εμπορίας πετρελαιοειδών, παρακλώθηκαν, νοθεύοντας και περιορίζοντας τον ανταγωνισμό, επιβεβαιώνει πλήρως αυτά που ως κόμμα καταγγέλλουμε εδώ και χρόνια. Επιβεβαιώνει πλήρως τους ισχυρισμούς μας για νόθευση του ανταγωνισμού από μέρους των εταιρειών με τον καθορισμό ομοιόμορφων τιμών, επιβεβαιώνει ότι ουσιαστικά δεν υπάρχει ανταγωνισμός και ότι τελικά αυτή η κερδοσκοπική τακτική των εταιρειών οδηγεί σε αισχροκέρδεια σε βάρος των καταναλωτών. Παράλληλα, σημειώνουμε το γεγονός ότι η ΕΠΑ κατά πλειοψηφία αποφάσισε ότι δε στοιχειοθετείται η διατυπωθείσα κατά το στάδιο της έκθεσης αιτιάσεων πιθανολογούμενη εκ πρώτης όψεως παράβαση του άρθρου 3(1)(α) του νόμου, ως αποτέλεσμα της εναρμονισμένης πρακτικής μεταξύ των τεσσάρων εταιρειών πετρελαιοειδών για ενιαίο, ομοιόμορφο καθορισμό των τιμών λιανικής πώλησης των πετρελαιοειδών, η οποία είχε ως αντικείμενο τον περιορισμό, την παρακώλυση ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, δηλαδή οριζόντια σύμπραξη. Επισημαίνουμε επίσης το γεγονός ότι με τρεις ψήφους εναντίον και δύο υπέρ δεν επιβλήθηκε τελικά από την ΕΠΑ μεγαλύτερο πρόστιμο. Η απόφαση αυτή είναι πολύ σημαντική, αν και η ΕΠΑ έχει καθυστερήσει πάρα πολύ μέχρι να ολοκληρώσει την έρευνά της. Για ακόμα μια φορά καλούμε το αρμόδιο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να τη μελετήσει πολύ σοβαρά και να προχωρήσει στην άμεση λήψη μέτρων που θα δημιουργούν υγιείς συνθήκες ανταγωνισμού.

Υπενθυμίζουμε ότι ο υπουργός έχει στα χέρια του ένα πολύ σοβαρό εργαλείο που του έδωσε η Βουλή, αυτό του διατάγματος καθορισμού ανώτερης λιανικής τιμής πώλησης καυσίμων, το πλαφόν, στη βάση των νέων κριτηρίων που έχουν υιοθετηθεί σύμφωνα με τη μελέτη του υπουργείου. Ελπίζουμε ότι η απόφαση αυτή της ΕΠΑ θα αναγκάσει την κυβέρνηση να πάρει επιτέλους μέτρα προστασίας των πολιτών από την αισχροκέρδεια.

Υπενθυμίζουμε παράλληλα ότι, αφού η κυβέρνηση καθυστέρησε ένα χρόνο να ξεκινήσει το σχεδιασμό που είχε παραλάβει από την προηγούμενη κυβέρνηση για την εισαγωγή της υγραεριοκίνησης και αυτό μετά από πίεση της επιτροπής Ενέργειας, αφού είχαν περάσει πάνω από δύομιση χρόνια από τότε που η Βουλή είχε ψηφίσει όλες τις νομοθεσίες που απαιτούντο και αφού ως κράτος έχουμε ήδη χάσει σχεδόν τρία χρόνια από την εξαίρεση που ενέκρινε για την Κύπρο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με το φόρο κατανάλωσης στο υγραέριο κίνησης και μετά από φοβερές πιέσεις σε συνεχείς συνεδρίες της επιτροπής, επιτέλους τα πρώτα πρατήρια που προμηθεύουν υγραέριο κίνησης έχουν ξεκινήσει τη λειτουργία τους. Βέβαια κατά την τελευταία συνεδρίαση της επιτροπής για το θέμα αυτό, φάνηκε ότι η τιμή πώλησης του υγραερίου κίνησης ανά λίτρο είναι περίπου 78 σεντ, τιμή η οποία φαίνεται ότι είναι πολύ υψηλή και περίπου 40% πιο ακριβή από τη μέση τιμή πώλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία σήμερα είναι περίπου 55 σεντ. Ως εκ τούτου, απαιτούμε όπως άμεσα το αρμόδιο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και κυρίως η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή ελέγξουν τον τρόπο υπολογισμού της τιμής πώλησης του υγραερίου κίνησης, έτσι

ώστε να μην έχουμε φαινόμενα αισχροκέρδειας και στην περίπτωση και αυτού του καυσίμου κίνησης, αλλά και η τιμή αγοράς να μη λειτουργήσει ως αντικίνητρο για την προώθηση της χρήσης υγραερίου στην αυτοκίνηση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως ΑΚΕΛ εκφράζουμε για μια ακόμα φορά την ικανοποίησή μας για τις μέχρι σήμερα πολύ θετικές επιδόσεις της τουριστικής μας βιομηχανίας για το έτος 2017 οι οποίες, με τις αυξημένες αφίξεις τουριστών και έσοδα, αποτελούν πολύ σημαντική στήριξη της κυπριακής οικονομίας. Τα θετικά αυτά αποτελέσματα τα οποία δεν οφείλονται μόνο στις πολιτικές και άλλες συγκυρίες, αλλά οφείλονται και στην πολύ καλή δουλειά που έκαναν όλοι οι φορείς τουρισμού και κυρίως ο ΚΟΤ, δεν πρέπει βέβαια σε καμιά περίπτωση να προκαλέσουν εφησυχασμό, αλλά πρέπει να μας ωθήσουν στην υλοποίηση του κοινού μας στόχου, που είναι η αναβάθμιση του τουριστικού μας προϊόντος και η επίλυση σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο τομέας με την επέκταση της τουριστικής περιόδου, την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, με τη δημιουργία των αναγκαίων υποδομών, την προσέλκυση τουριστών και από άλλες αγορές και όχι μόνο από τη Βρετανία και τη Ρωσία, την επέκταση της εφαρμογής του πολύ πετυχημένου μηχανισμού ηλεκτρονικής προέγκρισης βίζας, τον περιορισμό του συστήματος all inclusive, την πάταξη της αισχροκέρδειας και της παρανομίας και βεβαίως τη μείωση των πολύ υψηλών τελών στα αεροδρόμιά μας.

Ως ΑΚΕΛ έχουμε εκπονήσει μια ολοκληρωμένη μελέτη και επεξεργαστεί σειρά προτάσεων που καλύπτουν όλο το φάσμα της τουριστικής δραστηριότητας και ευελπιστούμε ότι αυτές θα αξιοποιηθούν από τους τουριστικούς εταίρους, ώστε να συμβάλουν στη διαμόρφωση μιας πραγματικά καινοτόμου τουριστικής μεταρρύθμισης. Η μελέτη δυστυχώς δεν έχει αξιοποιηθεί από την κυβέρνηση. Όσον αφορά την απόφαση της κυβέρνησης για δημιουργία υφυπουργείου τουρισμού, τονίζουμε για μια ακόμα φορά ότι ο ΚΟΤ, ο οποίος είχε σημαντική συμβολή στα αποτελέσματα των τελευταίων δύο χρόνων, πρέπει να αναδιοργανωθεί, για να λύσει τα προβλήματά του και όχι να κλείσει, με πιθανό αποτέλεσμα τα κονδύλια για τη διαφήμιση, αλλά και ο έλεγχος της ποιότητας του τουριστικού μας προϊόντος, να περάσουν από το δημόσιο στα χέρια ιδιωτών. Γι' αυτό σημειώνουμε ως θετική εξέλιξη την κατάθεση τροποποιημένου κειμένου του νομοσχεδίου από μέρους της κυβέρνησης με το οποίο προνοείται η συνύπαρξη του ΚΟΤ με το υφυπουργείο τουρισμού, όπως συμβαίνει σε όλες σχεδόν τις χώρες της Ευρώπης, καταθέτοντας παράλληλα τη διαφωνία μας σε κάποιες σημαντικές πρόνοιές του.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εδώ και πάνω από δέκα χρόνια προωθείται η δημιουργία επιστημονικού τεχνολογικού πάρκου ως βασική υποδομή για την προαγωγή της έρευνας, της καινοτομίας και της υψηλής τεχνολογίας στην Κύπρο, καθώς και ως εργαλείο για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και της έξυπνης εξειδίκευσης για την υλοποίηση της ψηφιακής στρατηγικής της χώρας μας, αλλά και τη μετατροπή της Κύπρου σε περιφερειακό κέντρο εφαρμοσμένης γνώσης. Οι προηγούμενες δύο κυβερνήσεις είχαν αποφασίσει όπως το πάρκο αυτό δημιουργηθεί στην επαρχία Λεμεσού και συγκεκριμένα στην περιοχή Πεντακώμου, όπου είχε εξευρεθεί η γη και ετοιμάστηκε ο σχετικός σχεδιασμός. Με μεγάλη μας απογοήτευση είδαμε ότι η κυβέρνηση αφαίρεσε από τον προϋπολογισμό του 2018 το ποσό του €1,6 εκατομ. για την εν λόγω ανάπτυξη, ουσιαστικά ακυρώνοντας το έργο. Σε πρόσφατες συνεδρίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο γενικός διευθυντής του υπουργείου δήλωσε ότι, επειδή δεν εκδηλώθηκε ενδιαφέρον στις δύο προκηρύξεις το 2016 και το 2017, επειδή οι διεθνείς εταιρείες θεωρούν ότι η Κύπρος δεν προσφέρεται για κάτι τέτοιο, το έργο ακυρώνεται. Εμείς ρωτούμε ξανά την κυβέρνηση: Πώς είναι δυνατόν, όταν το 2016 η κυβέρνηση ζήτησε διεθνώς εκδήλωση ενδιαφέροντος για το έργο, πολλές εταιρείες κολοσσοί στους τομείς έρευνας και καινοτομίας εξεδήλωσαν ζωηρό ενδιαφέρον και μετά καμιά εταιρεία δεν υπέβαλε προσφορά; Μήπως οι όροι της διεθνούς προσφοράς ήταν τέτοιοι που απέτρεπαν τους πιθανούς επενδυτές από το να υποβάλουν προσφορά;

Το τεχνολογικό πάρκο είναι αναγκαίο για την ανάπτυξη της καινοτομίας και της έρευνας. Θα δώσει χιλιάδες θέσεις εργασίας σε άνεργους νέους και θα δώσει ώθηση στην οικονομία. Από αυτό το βήμα καλούμε για ακόμα μια φορά την κυβέρνηση να μελετήσει κίνητρα προσέλκυσης σοβαρών και αξιόπιστων επενδυτών από το εξωτερικό, τα οποία να ενσωματώσει σε μια νέα εκδήλωση ενδιαφέροντος. Γιατί η κυβέρνηση αρνείται πεισματικά να μελετήσει, έστω κάποια αλλαγή στους όρους των προσφορών; Τι έχει να χάσει, αν το κάνει και ανακοινώσει μια νέα προκήρυξη; Αδυνατούμε να απαντήσουμε και σε αυτό το ερώτημα. Βεβαίως, όταν θυμηθούμε ότι αυτή η κυβέρνηση το 2014 είχε αποφασίσει εν κρυπτώ να ακυρώσει το έργο, απόφαση που ανατράπηκε μετά την έντονη αντίδραση των βουλευτών Λεμεσού και της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, σκεφτόμαστε μήπως πίσω από την πρόσφατη απόφαση της κυβέρνησης για ακύρωση του έργου κρύβονται πιθανώς κάποιοι άλλοι λόγοι, κάποια άλλα συμφέροντα. Κρίμα, γιατί, ενώ η Κύπρος βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση στους

τομείς έρευνας και καινοτομίας, η κυβέρνηση θάβει κυριολεκτικά ένα μοναδικό έργο που τόσο έχει ανάγκη ο τόπος μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Να προσέλθει στο βήμα τώρα ο κ. Κωστής Ευσταθίου, αν είναι έτοιμος.

Κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός του 2018 είναι ένας προϋπολογισμός διαχειριστικός της λειτουργίας του κράτους. Παρουσιάζει και φέτος μια καθαρά λογιστική αντίληψη των πραγμάτων, ενώ ο προϋπολογισμός της ανάπτυξης απέχει πάρα πολύ από την ανάπτυξη από την οποία επιβάλλεται να είχε γίνει σε ένα κράτος του οποίου ο πολίτης έχει υποστεί κατά τρόπο διαχρονικό πλήγματα, αρχής γενομένης από την εισβολή, την κατοχή και την προσφυγιά του 1974, τη μεγάλη κλοπή του χρηματιστηρίου κάποια χρόνια αργότερα, τη λεηλασία των δημοσίων οικονομικών και την κρίση του 2011 μέχρι σήμερα.

Η Κυπριακή Δημοκρατία είναι ένα κράτος του οποίου οι πολίτες υποβάλλονται σε απαξιωτικές συμπεριφορές από το ίδιο τους το κράτος, το οποίο όχι μόνο δεν προστατεύει και δεν επεμβαίνει εκεί που θα έπρεπε να είχε πράξει, μέσω αυτού που ονομάζουμε "κρατικό παρεμβατισμό", αλλά τις περισσότερες φορές συμμετέχει στην κλοπή, στη συγκάλυψη και στη λεηλασία. Είναι το ίδιο μας το κράτος που πρωτοστάτησε μέσω του Προέδρου της Δημοκρατίας το 2013 στο κούρεμα καταθέσεων, ό,τι και αν λένε αυτοί που προσπαθούν να παρουσιάσουν το άσπρο μαύρο. Αυτός έθεσε ως θέμα αρχής το κούρεμα καταθέσεων και αυτό πέτυχε και ας μην προσποιούμαστε ότι υπήρχε πρώτο καλό ή δεύτερο κακό κούρεμα καταθέσεων.

Όταν ανοίξει ο ασκός του Αιόλου, κυρίες και κύριοι, ή το κουτί της Πανδώρας, όπως έπραξε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας το Μάρτη του '13, τα αποτελέσματα είναι κατακλυσμαϊκά και καταστροφικά και εκτός ελέγχου.

Επομένως, θα ανέμενε κάποιος ότι πέραν της διαχείρισης, δηλαδή πέραν των αναγκαίων δαπανών που προβλέπονται και απαιτούνται για τη λειτουργία του κράτους, τη λειτουργία των υπηρεσιών ή την καταβολή των μισθών ή την προσφορά υπηρεσιών που οφείλει το κράτος προς τον πολίτη να διενεργεί, θα παρουσίαζε ο προϋπολογισμός μια δυναμική ανάπτυξη, προκειμένου να αντιμετωπισθεί το μεγάλο πρόβλημα που υπάρχει σήμερα στην κυπριακή οικονομία και κοινωνία.

Ποιο είναι το πρόβλημα; Ασφαλώς, το στέγνωμα της αγοράς, η αδυναμία πρόσβασης σε φτηνό χρήμα, προκειμένου να ανθίσουν νέες επιχειρήσεις, παραγωγικές και νέες θέσεις εργασίας ή να βελτιωθούν οι υφιστάμενες, προκειμένου να αντέξουν στον ανταγωνισμό. Στο ερώτημα αυτό απάντηση βρίσκεται σ' ένα κομμάτι της ομιλίας μου πέρσι, που καταδεικνύει την έλλειψη φαντασίας και οράματος και ότι τα ίδια πράγματα τα οποία δεν έγιναν πέρσι ή πρόπερσι εξακολουθούν να μη γίνονται, όπως ομοίως εξακολουθούν να γίνονται τα ίδια λάθη στο Κυπριακό, στο οποίο θα επανέλθω σύντομα.

Διαβάζω το απόσπασμα της ομιλίας:

«Τα χαρακτηριστικά της κυπριακής οικονομίας σήμερα έχουν ως εξής: Υπάρχουν χιλιάδες νοικοκυριά και μικροεπιχειρήσεις που αδυνατούν να ανταποκριθούν σε χρέη και οφειλές. Παράλληλα, υπάρχει μια τράπεζα η οποία σήμερα κατέχει περίξ του 60% της αγοράς και προς την οποία τα νοικοκυριά και οι μικροεπιχειρήσεις είναι καταχρεωμένα. Επιπρόσθετα, ο λοιπός τραπεζικός τομέας χαρακτηρίζεται από ολιγοπωλιακή κατάσταση πραγμάτων. Στην ουσία δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή ανταγωνισμός σε επίπεδο τραπεζικού τομέα. Οι τράπεζες περισσότερο διεκδικούν την είσπραξη των οφειλομένων, αυτών που ονομάζουμε "κόκκινα δάνεια", παρά τη χρηματοδότηση της αγοράς. Αυτό τι σημαίνει; Ότι από τη μια το αμέσως επόμενο διάστημα θα έχουμε στην Κύπρο ένα μαζικό κύμα εκποιήσεων» -που ξεκίνησε- «με θύμα τα νοικοκυριά και τις μικροεπιχειρήσεις, ενώ από την άλλη θα συνεχίσει η κατάσταση της οικονομίας με κύριο χαρακτηριστικό τη δύσκολη ως αδύνατη χρηματοδότηση, το ακριβό χρήμα και το δανεισμό με όρους λεόντειους υπέρ των τραπεζών.

Αν η κυβέρνηση εμφορείτο από μια διαφορετική νοοτροπία, θα επεδίωκε τουλάχιστον την επιβολή προστατευτικών όρων, για να αποφευχθεί η εκποίηση περιουσιών σε βάρος εκείνων των νοικοκυριών και εκείνων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους για λόγους που δε φταίνε οι ίδιοι (μείωση εισοδημάτων, αύξηση υποχρεώσεων). Από την άλλη, θα έπρεπε η ίδια να χρηματοδοτήσει αναπτυξιακά έργα, προκειμένου να κινηθεί η αγορά, ώστε να αντισταθμιστεί η οικονομική κατάσταση στην οποία αναφέρθηκα πιο πάνω. Εκεί δηλαδή που η ιδιωτική επένδυση δεν επιτυγχάνει ή δεν επιθυμεί ή δεν υπάρχει, εκεί το κράτος οφείλει να προχωρήσει στις δημόσιες πλέον επενδύσεις, γιατί αυτό είναι μια από τις κοινωνικές του υποχρεώσεις. Δεν το πράττει, με αποτέλεσμα να έχουμε και το 2017 και το 2018» - τώρα- «την ίδια μίζερη εικόνα με βασικό αποδέκτη το μέσο, το συνετό νοικοκύρη, τον ανώνυμο πολίτη, το

φορολογούμενο πολίτη αυτού του κράτους». Είναι αυτό που έκαμε η Αμερική μετά το κραχ, η Ευρώπη μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και πέτυχαν. Στην Κύπρο αυτά είναι άγνωστα.

Η κατάσταση είναι ακόμα πιο ζοφερή, αν θυμηθούμε ότι μέσα στους κουρεμένους καταθέτες δεν είναι μόνο οι Ρώσοι μεγιστάνες ή οι ολιγάρχες, όπως μας έχουν πείσει οι Ευρωπαίοι φίλοι του κ. Αναστασιάδη, αυτοί που πριν πέντε χρόνια μάς έλεγαν ότι θα τον στηρίξουν, όταν θα εκλεγεί Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Μέσα στους κουρεμένους καταθέτες υπάρχουν τα ταμεία προνοίας δεκάδων χιλιάδων υπαλλήλων, οι αποταμιεύσεις ζωής που εξανεμίστηκαν, χρηματικά ποσά που ήταν κατατεθειμένα προς εξασφάλιση δανείων και αυτή η εικόνα επιχειρείται να αποδοθεί ως ένα success story με αναφορά σε αριθμούς, σε ψηφία τύπου “ABB”, “BB Junk” και ό,τι κατά καιρούς μας κοπανούν οι εμφανιζόμενοι ως ειδικοί.

Η κυβέρνηση Αναστασιάδη έχει μετατρέψει την Κυπριακή Δημοκρατία σε κράτος υπηρέτη του κατεστημένου του κυβερνώντος κόμματος και του κατεστημένου μέσα από το οποίο διαχρονικά αυτό αναδύεται.

Βεβαίως σε αυτό τον κατήφορο δεν είναι μόνο, γιατί, για να είμαστε ειλικρινείς, κομματικοποίηση του κράτους επιχειρήσε και η κυβέρνηση Χριστόφια. Τα πράγματα όμως έχουν ξεφύγει, γιατί, εάν τότε επί Χριστόφια υπήρχαν μία, δύο φωνές κυρίως μέσω του τύπου να ακούγονται, στην παρούσα πενταετία δε μιλά κανείς.

Δε θα αναφερθώ σε πρόσωπα ή καταστάσεις, είναι γνωστά. Περιορίζομαι να αναφέρω μόνο ότι οι διορισμοί επιτρόπων, συμβουλίων, υπευθύνων, φορέων γίνονται με σκοπό κυρίως το βόλεμα “των δικών μας των παιδιών”. Το βόλεμα του γιου ή της κόρης, του κομματικού μας υπευθύνου έχει καταστεί για την κυβέρνηση σημαντικότερο από την εύρυθμη λειτουργία του κράτους ή των θεσμών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είμαι από εκείνους που υποστηρίζουν ότι τα κόμματα έχουν θέση στη λειτουργία των θεσμών. Είναι τα πρόσωπα τα άξια, τα ικανά που θα πρέπει να λειτουργούν μέσω των θεσμών για το κοινό καλό.

Συνάδελφοι,

Δεν είναι τα κόμματα που κάνουν τον άνθρωπο. Είναι οι άνθρωποι ανεξαρτήτως κομμάτων που μετρούν και αυτό δεν το κάνει η κυβέρνηση Αναστασιάδη, όπως δεν το είχε πράξει και η κυβέρνηση Χριστόφια, αδικώντας ταυτόχρονα και οι δύο τους και τους ίδιους τους ψηφοφόρους τους και φίλους τους, δημιουργώντας νομενκλατούρα στις ίδιες τις τάξεις τους.

Ένα είναι όμως το σίγουρο, τουλάχιστον για τους εδεκίτες και τους σοσιαλιστές της Κύπρου, ότι αυτή η πενταετία είναι μια πενταετία εκδικητικής συμπεριφοράς, μια πενταετία αποκλεισμού, καταπίεσης, προφανώς εξαιτίας της στάσης του κόμματος απέναντι στην πολιτική Αναστασιάδη στα πολιτικά και εθνικά ζητήματα και βεβαίως λόγω της αντίληψης που υπάρχει ότι όποιος δεν είναι μαζί μας είναι εχθρός μας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Υπάρχουν άξιοι σε όλα τα κόμματα. Το λυπηρό είναι ότι τουλάχιστον οι άξιοι οι οποίοι τυγχάνουν να είναι μέλη ή φίλοι της ΕΔΕΚ έχουν αποκλειστεί από παντού, από ημικρατικούς θεσμούς, από επιτροπές, ακόμα και από τη διαπραγματευτική ομάδα στο Κυπριακό, γιατί λένε ή πιστεύουν διαφορετικά από αυτά τα οποία θέλουν να ακούν οι κυβερνώντες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν έχει αποδειχθεί και αναδειχθεί κάτι τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο, είναι ότι η πολιτική του Προέδρου Αναστασιάδη στο Κυπριακό είναι η πλήρης αποτυχία, η παταγώδης πανωλεθρία. Αποτελούμε ίσως το μοναδικό φαινόμενο στον κόσμο όπου επιμένουμε εν ονόματι μιας διαδικασίας επίλυσης η οποία επί σαραντα τρία χρόνια δεν καταλήγει πουθενά και στην οποία η πλευρά μας διαπράττει τα ίδια λάθη περιμένοντας διαφορετικό αποτέλεσμα. Στο όνομα απόδειξης καλής θελήσεως ή της αδιαλλαξίας, τάχατες, της άλλης πλευράς έχουμε επιδοθεί και τα τελευταία χρόνια επιτείνει τη διολίσθηση και αποδοχή των τουρκικών θέσεων και την ανάδειξη του εκάστοτε φερεφώνου της κατοχής σε συνομιλητή ικανό να επιλύσει το Κυπριακό και αναφέρομαι σε Ντενκτάς, Ταλάτ, Έρογλου και Ακιντζί.

Αυτοί ούτε τη δύναμη να μεταθέσουν ένα στρατιώτη δεν έχουν στα κατεχόμενα, γιατί αποφασίζει για αυτό ο διοικητής των τουρκικών στρατευμάτων, αλλά τους έχουμε αναδείξει σε ισότιμους και έχουμε ισοπεδώσει τα πάντα, ώστε στην πενταμερή της Γενεύης και του Κραν Μοντανά να υπάρχουν οι δύο κοινότητες και οι τρεις εγγυήτριες.

Έχουμε αποδεχθεί, συνάδελφοι, τους εποίκους. Έχουμε αποδεχθεί το μόνιμο γεωγραφικό διαχωρισμό και άρα τη διχοτόμηση, την οποία σερβίρουμε με διάφορους όρους τύπου “διζωνική”, “συνιστώντα κρατίδια”, “κατάλοιπα εξουσίας”. Έχουμε αποδεχθεί ότι στο Βορρά δε θα πρέπει να ισχύει η αρχή της πλειοψηφίας. Έχουμε αποδεχθεί την εξομοίωση του 82% με το 18% σε μια μοναδική για τα παγκόσμια μαθηματικά ιστορικά

εξίσωση. Καταργούμε το ελεύθερο ουσιαστικά κομμάτι της Κύπρου και το εξομοιώνουμε με το ψευδοκράτος, για να προκύψουν δύο συνιστώντα κράτη. Έχουμε αποδεχθεί διεθνή εκπροσώπηση των κοινοτήτων.

Επιδαφιλεύουμε ακόμα και σήμερα τον Ακιντζί, ο οποίος δεν αναγνωρίζει την Κυπριακή Δημοκρατία, μιλά για δύο κράτη “δίπλα δίπλα”. Τι άλλο από διχοτόμηση σημαίνει αυτό; Μιλά για δύο λαούς, για παρουσία τουρκικών στρατευμάτων κατά και μετά τη λύση, για διαιώνιση του συστήματος των εγγυήσεων και βεβαίως διεκδίκηση μεριδίου από το φυσικό αέριο ως τουρκοκυπριακό κράτος.

Φτάσαμε στο σημείο ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να μας προτείνει εκ περιτροπής προεδρία και βέτο του 18% στο 82% και βέβαια την παραχώρηση τεσσάρων ελευθεριών στους Τούρκους πολίτες, ογδόντα εκατομμύρια στον αριθμό. Και σε αυτό προστίθεται και η δήλωση τόσο του κ. Αναστασιάδη όσο και του κ. Μαλά ότι στόχος είναι να συνεχίσουν οι διαπραγματεύσεις από εκεί που έχουν μείνει.

Πού μείναμε, συνάδελφοι; Τι άλλο έμεινε να δώσουμε; Και, επειδή είχα ακούσει χθες τον αγαπητό κ. Αντρο Κυπριανού να μιλά για “κούφια λόγια” και “επανάληψη συνθημάτων”, όταν ομιλούμε για συνέχιση της Κυπριακής Δημοκρατίας και αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων, θέλω να σημειώσω ότι η στρατηγική που υπόσχεται ο κ. Μαλάς δε διαφέρει σε τίποτα από τη στρατηγική Αναστασιάδη. Δεν είναι ούτε γεύματα ή καφέδες με τον Ακιντζί ούτε οι διαπρωσπικές σχέσεις που θα λύσουν το Κυπριακό. Το Κυπριακό είναι ένα πρόβλημα εισβολής και κατοχής και όσο δεν κατανοούμε ότι το πρόβλημα είναι η Τουρκία και ότι το μοναδικό μας στρατηγικό πλεονέκτημα είναι αυτή η ύπαρξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, την οποία δε θα καταργήσουμε ποτέ ούτε και θα τη μετατρέψουμε σε συνιστών κράτος, όσο δεν κατανοούμε ότι θα πρέπει επιτέλους να σταματήσουμε την απόδοση προτεραιότητας στο μέσο έναντι του αποτελέσματος, και του χρόνου εδώ θα είμαστε να λέμε τα ίδια πράγματα, εκτός εάν από τις επερχόμενες προεδρικές εκλογές προκύψει Πρόεδρος που θα συνεχίσει από εκεί που μείναμε και θα αποδεχθεί ό,τι έχει μείνει να δοθεί στη λύση τουρκικών προδιαγραφών. Σε αυτή την περίπτωση ασφαλώς του χρόνου δε θα είμαστε εδώ!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Το λόγο τώρα έχει ο κ. Ονούφριος Κουλλά.

Μίλησε δεκάμισι λεπτά μόνο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Παραλάβαμε μία εξαιρετικά κρίσιμη κατάσταση. Δεν ξέρω γιατί η αντιπολίτευση είχε τόσο μεγάλες προσδοκίες για μας. Αλλά παραδεχόμαστε πως δεν ήταν δυνατό να επιλύσουμε όλα τα προβλήματα εκεί που είχαμε φτάσει.

Όμως δεν πήρα το λόγο για αυτό, θα ήταν πολύ πιο εποικοδομητικές οι συζητήσεις μας, εάν δεν αμφισβητούσαν τα αυτονόητα, αν δεν αμφισβητούσαν τα επιστημονικά δεδομένα, εάν δεν αμφισβητείτο η κοινή γνώση. Πήρα το λόγο, όχι για να κάνω μία πομπώδη ομιλία, αλλά για να απαντήσω σε όσα συχνά παρερμηνεύονται και δημιουργούν σύγχυση.

Θα ξεκινήσω με τους αριθμούς, η σημασία των οποίων υποτιμάται. Αλήθεια, πώς νομίζετε ότι βγαίνουν οι αριθμοί; Κάθονται κάποιοι στα γραφεία τους, ξύνουν το κεφάλι τους και συμπληρώνουν κάποιους πίνακες; Όχι βέβαια! Όταν βγαίνει, για παράδειγμα, η έρευνα για τη μεταποίηση, πάνε κάποιοι στις βιομηχανίες και συμπληρώνουν οι διευθυντές κάποια ερωτηματολόγια για το πόσο αυξήθηκε η παραγωγή, αν σκοπεύει να την αυξήσει στη συνέχεια, σε ποια τιμή πωλήθηκαν τα προϊόντα, εάν αύξησε το εργατικό του δυναμικό κ.ο.κ. Όταν λέμε αυξήθηκαν τα έσοδα από τον τουρισμό, κάποιοι υπάλληλοι κάθονται με βάρδιες επί εικοσιτετραώρου βάσεως στα αεροδρόμια και ρωτάνε τους τουρίστες πόσα ξόδεψαν, πού, σε ποια κατηγορία αγαθών κ.ο.κ. Αν αθροίζουμε τον αριθμό των ανέργων που εγγράφονται στα γραφεία εργασίας, είναι επειδή κάποιοι άνθρωποι πάνε κάθε μήνα εκεί και υπογράφουν. Θα μπορούσα να πω πολλά παραδείγματα, για να καταλήξω στο εξής: Οι αριθμοί βγαίνουν από τους ανθρώπους. Δεν παράγονται από κάποιους ανθρώπους στα γραφεία, δεν πλάθονται για τους ανθρώπους.

Γι' αυτό και λένε την αλήθεια κατά τρόπο επιστημονικό. Φτάνει να τους βλέπεις όλους, όχι επιλεκτικά, και να γνωρίζεις τι σημαίνουν πραγματικά. Πάντως, παρατηρώ πως, όταν θέλει η αντιπολίτευση να στηρίξει ένα επιχείρημα, καταλήγει σε κάποιους αριθμούς, όπως το δείκτη φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού και το

δείκτη ανισότητας εισοδήματος. Αφού δε λεν την αλήθεια, γιατί τους επικαλείστε;

Και οι αριθμοί έχουν σημασία. Όταν λέμε για παράδειγμα ότι αυξήθηκαν οι άδειες οικοδομής, εννοούμε ότι κάποιοι οικοδόμοι, κάποιοι καλουπήδες, κάποιοι που πωλούν είδη οικοδομής θα έχουν δουλειά. Ή, όταν λέμε αυξήθηκε η απασχόληση κατά 2,8%, εννοούμε ότι περίπου 9 000 συμπολίτες μας βρήκαν εργασία, είτε άνεργοι είτε νεοεισερχόμενοι στην αγορά εργασίας.

Θα σχολιάσω ιδιαίτερα το δείκτη κινδύνου φτώχιας και κοινωνικού αποκλεισμού. Ο δείκτης αυτός ήταν στο 23,3% το 2008, 27,1% το 2012, άρα αυξήθηκε στην προηγούμενη πενταετία, κορυφώθηκε, ναι, στο 28,9% -και δεν είναι ένα τρίτο, με τα μαθηματικά μου ένα τρίτο σημαίνει 33,3%- το 2015, μειώθηκε στο 27,7% το 2016 και είμαι βέβαιος πως σήμερα, αν είχαμε στοιχεία για ολόκληρο το 2017, θα ήταν ακόμα χαμηλότερος. Και, ενόσω μειώνεται η ανεργία, αυτό το ποσοστό θα επιστρέφει σταδιακά από εκεί που ξεκίνησε. Το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι το εξής: Γιατί το 2008, που δεν υπήρχε ανεργία, που όλα ήταν φούσκα, που υπήρχε μια πλασματική ευημερία, ο δείκτης φτώχιας ήταν στο 23,3%; Δε θα πω την απάντηση, αλλά, άμα βρείτε την απάντηση στο γιατί το 2008 ήταν 23,3%, θα καταλάβετε και τι σημαίνει αυτός ο δείκτης.

Όταν λέμε έχουμε ανάπτυξη κοντά στο 4% φέτος περίπου, εννοούμε ότι αυξήθηκαν τα εισοδήματα των πολιτών κατά €700 εκατομ. σε μια χρονιά. Και το 3% του χρόνου σημαίνει άλλα €600 εκατομ. πέραν των €700 εκατομ. Δεν είναι πιστευτό ότι είχε αύξηση στα εισοδήματά του το 100% των πολιτών, αλλά ούτε και ότι μόνο το 10% είχε αύξηση. Η αύξηση της απασχόλησης, η βελτίωση του κύκλου εργασιών χιλιάδων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, επειδή το παζάρι κινείται, η κατάργηση του φόρου ακίνητης περιουσίας για 274 000 νοικοκυριά, η πρόσληψη 3 000 νέων ΣΥΟΠ, οι ρυθμίσεις που κάναμε για αξιωματικούς και υπαξιωματικούς, η μερική έστω επαναφορά του επιδόματος μάνας για 20 000 φτωχές πολύτεχνες μάνες, η κατάργηση της έκτακτης εισφοράς σε εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενους, η βελτίωση των νέων συλλογικών συμβάσεων που βλέπω να υπογράφουν τώρα οι κοινωνικοί εταίροι στον ιδιωτικό τομέα, η αύξηση του επιδόματος χαμηλοσυνταξιούχου, η αποκατάσταση 50 000 μεριδιούχων ταμείων προνοίας και πολλά άλλα καταδεικνύουν ότι η ανάπτυξη έφτασε στη μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών. Και με όλα αυτά δεν μπορεί να λέμε «γίνονται πολιτικές για τους λίγους προνομιούχους». Και όμως είναι μια ατάκα που επαναλαμβάνεται συχνά.

Κάποιοι σήμερα μας λένε «πήγατε σχετικά καλά, υπήρξε μια βελτίωση σίγουρα, όμως έπρεπε να πάτε και καλύτερα». Ή «ήταν φυσιολογικό να είχαμε μια άνοδο, αφού είχαμε φτάσει στον πάτο». Αλήθεια; Αυτές ήταν οι προβλέψεις σας πριν από λίγα χρόνια; Εγώ θυμάμαι να λέτε ότι δε θα βγούμε ποτέ από πάνω, ότι θα είχαμε φαύλο κύκλο ύφεσης, ανεργίας, μέτρων λιτότητας, δεύτερο και τρίτο μνημόνιο.

Ποιος από εσάς, από όλους μας, προέβλεπε 2% ανάπτυξη -αντιστροφή της τάσης δηλαδή- το 2015, 3% το 2016, 4% το 2017; Κανένας. Ή ότι η ανεργία το 2017 θα ήταν στο 10% και όχι στο 20%; Αλλά, όταν λένε «μπορούσαμε και καλύτερα», τι εννοούν; Ότι μπορούμε να γίνουμε Κίνα ή Ινδία ή Βιετνάμ, για να έχουμε ρυθμούς ανάπτυξης 7% και 8%; Η αλήθεια είναι ότι μάλλον θα πρέπει να συγκρατήσουμε σιγά σιγά το ρυθμό ανάπτυξης τα επόμενα χρόνια, για να μην πάμε σε ανεπιθύμητες καταστάσεις της δεκαετίας του 2000.

Προσωπικά γνωρίζω έναν τρόπο να πάμε ακόμη καλύτερα. Να ψηφίσετε τις μεταρρυθμίσεις για τη δημόσια υπηρεσία, για την τοπική αυτοδιοίκηση, για τη δημιουργία υφυπουργείων, για την καλύτερη αξιοποίηση της κρατικής περιουσίας, για το εθνικό ταμείο επενδύσεων και πολλά άλλα. Και επειδή κάποιοι είπαν πως ακόμη δεν είμαστε σε επενδυτική βαθμίδα, ενώ θα έπρεπε να ήμασταν, να πω πως και η αντιπολίτευση δεν είναι άμοιρη ευθυνών για αυτό.

Επικαλούνται μερικοί και εδώ, αλλά και ορισμένοι αξιολογητές της κυπριακής οικονομίας τον πολύ υψηλό ιδιωτικό δανεισμό ως ποσοστό επί του ΑΕΠ. Και είναι αλήθεια και πάντα ήταν πολύ υψηλότερος από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θέλω να υπενθυμίσω όμως ότι το 2005 ο ιδιωτικός δανεισμός ήταν στα €28 δις. Μέσα σε τρία χρόνια, το 2008, έγινε €54,5 δις. Το 2012 διαμορφώθηκε στα €72,5 δις. Άρα, σε εφτά χρόνια είχαμε έναν τριπλασιασμό του ιδιωτικού δημόσιου χρέους. Και αυτά ήταν λάθη του παρελθόντος. Και των κυβερνήσεων τότε και των κεντρικών τραπεζών και πρέπει να το λέμε. Σήμερα βρίσκεται στα €52 δις, είναι €20 δις λιγότερο απ' εκεί που κορυφώθηκε, και συνεχίζεται μια σταδιακή απομόχλευση. Πέραν τούτου, πρέπει να πω πως, όταν συγκρίνουμε με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι λογικό να έχουμε υψηλότερο δανεισμό κυρίως για δύο λόγους: Πρώτον, κατέχουμε πολύ περισσότερα περιουσιακά στοιχεία, κυρίως έχουμε πολύ υψηλότερο δείκτη ιδιοκατοίκησης και, δεύτερον, υπάρχει η τάση στους Κυπρίους να μην πειράζουν τις καταθέσεις τους, αλλά να τις βάζουν ως υποθήκη για εξασφάλιση δανεισμού.

Όσοι επικαλούνται τη μετανάστευση ως λόγο μείωσης της ανεργίας θα πρέπει να προσέξουν καλύτερα τα στοιχεία, για να μην κάνουν γκάφες. Πράγματι, έφυγαν τα τελευταία χρόνια γύρω στις 26 000 από την Κύπρο. Από αυτές οι 21 500 δεν ήταν κυπριακής υπηκοότητας. Δεν ήταν κυπριακής υπηκοότητας! Έφυγαν οικιακές βοηθοί -μειώθηκε, αν θέλετε, ο αρχοντοχωριατισμός μας- έφυγαν και κάποιοι Ευρωπαίοι πολίτες από τη Ρουμανία, από τη Βουλγαρία, που μάλλον έκαναν επαγγέλματα που δεν κάλυπταν Κύπριοι. Ταυτόχρονα, πρέπει να βλέπουμε και πόσοι Κύπριοι επέστρεψαν, γιατί τα τελευταία δύο χρόνια ειδικά δεν πρέπει να βλέπεις μόνο την αρνητική μετανάστευση, αλλά και τη θετική μετανάστευση. Τα τελευταία δύο χρόνια οι Κύπριοι που

επέστρεψαν είναι περισσότεροι από αυτούς που έφυγαν. Αλλά εμείς δημιουργούμε τις προοπτικές, έτσι ώστε όλοι να επιστρέψουν και κανένας άλλος να μη φύγει.

Λέγεται πάλι ότι το πλεόνασμα προήλθε από κουτσούρεμα δαπανών. Καμία σχέση με την πραγματικότητα. Οι δαπάνες αυξήθηκαν κατά 3%, όπως προβλεπόταν τέτοια εποχή πέρσι. Είναι τα έσοδα που αυξήθηκαν κατά 9,5%, αντί 3% που προβλεπόταν πέρσι. Και αυτό, γιατί η οικονομία υπεραπέδωσε πολύ πέραν των αρχικών προβλέψεων. Υπάρχει αυτή η λανθασμένη αντίληψη περί δαπανών -λέχθηκε και χθες- επειδή θα μετακινήσουμε τώρα στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό γύρω στα €160 εκατομ. εξοικονομήσεις και θα τα πάρουμε κάπου αλλού. Αλήθεια, όταν έχεις έναν προϋπολογισμό €7,5 εκατομ., τι και αν δεν έχουν εκτελεστεί τα €160 εκατομ.; Θα μπορούσα να το αντιστρέψω και να πω ότι κατά 98% ο προϋπολογισμός εκτελέστηκε όπως είχε ψηφιστεί πέρσι.

Λέγεται ότι οι αναπτυξιακές δαπάνες καθλώθηκαν. Βρήκα τα πραγματικά στοιχεία, που λένε: Την πενταετία 2003-2007 η υλοποίηση των αναπτυξιακών δαπανών ήταν κατά μέσο όρο 75%, την πενταετία 2008-2012 ήταν στο 70% και την τετραετία 2013-2016, μεσούσης μιας πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης, ήταν στο 72,4%. Λίγο πάνω, λίγο κάτω. Όπως πάντα έτσι και φέτος οι μεγαλύτερες εκταμιεύσεις γίνονται στο τέλος του χρόνου και θα δείτε ότι θα φτάσει και πάλι περίπου στο 70% και για αυτό το λόγο θα μειωθεί και το πλεόνασμα του πρώτου δεκαμήνου. Αν ψάξετε και βρείτε -και δε θα σας το πω εγώ- τους λόγους γιατί ποτέ δεν εκτελείται το 100%, τότε θα φύγει ακόμα μία εστία αχρείαστης αντιπαράθεσης.

Λέγεται ότι οι κρατικές δαπάνες για την υγεία είναι οι χαμηλότερες σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Χαίρω πολύ! Είναι αλήθεια! Πάντα ήταν οι χαμηλότερες, γιατί είμαστε η μόνη χώρα που δεν έχει ΓΕΣΥ. Γιατί με ένα κρατικό σχέδιο υγείας, με καθολικές διά νομοθεσίας εισφορές όλες οι δαπάνες της υγείας θα λέγονται "κρατικές" και όχι "ιδιωτικές", που έχουμε σήμερα ένα πολύ μεγάλο ποσοστό. Για το ΓΕΣΥ και για τα προβλήματα της υγείας θα πρέπει να πω πως πλέον όλοι κυβερνήσαμε. Γιατί δεν έγινε στην πενταετία 2003-2008, που η οικονομία ήταν φούσκα και που συγκυβερνούσε το ΔΗΚΟ με το ΑΚΕΛ; Γιατί όλα ο Αναστασιάδης έπρεπε να τα κάμει; Και πάλι κάναμε, το βάλουμε σε εφαρμογή και μπαίνουν οι βάσεις για τη συνέχεια.

Για τον κατώτατο μισθό. Γιατί δεν τον αυξήσατε πριν από την κρίση; Γιατί δεν τον κάνατε καθολικό; Αλλά διερωτώμαι: Είναι με διοικητικές αποφάσεις που θα βελτιώσουμε το βιοτικό επίπεδο των συμπολιτών μας; Αλήθεια, αν είναι έτσι, γιατί οι χώρες της Αφρικής δε βάζουν έναν κατώτατο μισθό \$2.000 το μήνα, για να λύσουν όλα τους τα προβλήματα; Ούτε πείνα να υπάρχει ούτε φτώχεια ούτε τίποτε! Η αλήθεια είναι πως, αν βάλεις έναν πολύ υψηλό κατώτατο μισθό, πολύ απλά θα παραχθούν άνεργοι. Αν βάλεις ένα χαμηλό κατώτατο μισθό, δε θα έχει σημασία ή θα το εκμεταλλευτούν κάποιοι εργοδότες. Και το μείζον ερώτημα: Όταν μιλάμε για χιλιάδες επαγγέλματα, ποιος γνωρίζει το μισθό που ούτε προκαλείται ανεργία ούτε εκμετάλλευση από τους εργοδότες; Θεωρώ πως πρέπει να έχουμε κατώτατους μισθούς, αλλά δεν πιστεύω πως έτσι θα επιτύχουμε αυτό που θέλουμε. Η απάντηση είναι πως, μειώνοντας την ανεργία, η αγορά θα αναγκαστεί να δώσει υψηλότερους μισθούς και ήδη είναι ένα φαινόμενο το οποίο βλέπω να παρουσιάζεται.

Ακούω πως κάποια επιτελεία έχουν ολοκληρωμένη πρόταση για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Λένε θα κάνουμε ένα δημόσιο φορέα διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων, μέσα από τον οποίο θα προκύπτει και κούρεμα δανείων. Τελεία και παύλα. «Αυτό λέω»! Είναι ολοκληρωμένη πρόταση αυτό το πράγμα; Σε ποια τιμή θα αγοραστούν; Για πόσα δάνεια μιλάμε; Πού θα βρει τα χρήματα το κράτος; Δέχονται οι τράπεζες να τα πουλήσουν; Με ποια έκπτωση θα τα πουλήσουν; Ε, αυτό αν μας το παρουσιάσετε και αν μας πείτε «ναι, είναι €4 δις δάνεια, θα τα αγοράσουμε στη μισή τιμή, θέλουμε €2 δις», να μας πείτε και πού θα βρούμε τα €2 δις! Αν δοκιμάσουμε να δανειστούμε για αυτό το σκοπό, να μας πείτε αν μας δανείζουν και σε ποιο επιτόκιο μας δανείζουν και αν τελικά οδηγηθούμε στην πτώχευση. Οι δύο γραμμές δεν είναι ολοκληρωμένη πρόταση.

Απομόνωσα μία πρόταση από την ομιλία του Νικόλα Παπαδόπουλου: «Ποτέ ξανά δεν πρέπει να επιστρέψουμε στις πολιτικές...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλλά, έχετε πάει στα δεκαέξι λεπτά. Αν είναι συνειδητά που το κάμνετε και σε συνεννόηση με το κόμμα σας, κανένα πρόβλημα.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Απομόνωσα μία πρόταση από την ομιλία του Νικόλα Παπαδόπουλου: «Ποτέ ξανά», λέει, «δεν πρέπει να επιστρέψουμε στις πολιτικές των αλόγιστων δαπανών της κυβέρνησης Χριστόφια, που μας οδήγησαν στη χρεοκοπία». Και συμφωνώ απόλυτα. Αλλά είναι ψίχουλα αυτά που έδωσε ο Χριστόφιας μπροστά με αυτά που διαβάζω στις γιγαντοαφίσες του Νικόλα Παπαδόπουλου. Χωρίς καμία κοστολόγηση τάζουμε όλα σε όλους, άρα μάλλον τίποτα σε κανέναν. Αλλά, για να είναι το όποιο πρόγραμμα πιστευτό, θα πρέπει να κοστολογηθεί και να μας πείτε, αγαπητοί συνάδελφοι, πού θα βρείτε τα χρήματα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Τορναρίτη)

Θα τα κανονίσουμε, κύριε Νίκο Τορναρίτη.

Για το κούρεμα θα έλεγα πως πρέπει κάποτε να γίνουν δύο παραδοχές. Πρώτον, μας το επέβαλε το Eurogroup και μάλλον ο Σόιμπλε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Κύριε Τορνάριτη, σας λέει «θα κανονίσουμε και τα χρήματα και το χρόνο». Τι άλλο θέλετε;

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Όχι, το χρόνο είπα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, το χρόνο μόνο;

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Για το κούρεμα θα πρέπει κάποτε να γίνουν δύο παραδοχές. Πρώτον, μας το επέβαλε το Eurogroup και μάλλον ο κ. Σόιμπλε, γιατί πολύ απλά δεν ήθελαν να μας δανείσουν για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, και ότι κανένας Πρόεδρος δεν μπορεί να ήταν ερωτευμένος με την ιδέα του κουρέματος.

Δεύτερη παραδοχή: Η Βουλή κακώς δεν ενέκρινε την πρώτη πρόταση, που ήταν μία μικρή εφάπαξ φορολογία, και εκείνη της η απόφαση είχε ακόμη πιο τραγικές συνέπειες για τους κουρεμένους και αλυσιδωτά για χιλιάδες άλλους συμπολίτες μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Βάλαμε γερές βάσεις για το μέλλον. Οι ρυθμοί ανάπτυξης προβλέπεται να συνεχιστούν και η ανεργία να μειωθεί. Είναι μια βιώσιμη πορεία, γιατί δε βασίζεται ούτε σε αλόγιστες δαπάνες ούτε σε αλόγιστο δανεισμό, αλλά αντίθετα βασίζεται σε δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις, που προσθέτουν αξία και μελλοντικές δυνατότητες.

Πιστεύω ακράδαντα όμως πως πλέον είναι εφικτό σε άλλα πέντε χρόνια η κρίση να είναι απλώς μια κακή ανάμνηση, γιατί μπορούμε, έχουμε τις δυνατότητες να επουλώσουμε και όλες τις εναπομείνασες πληγές, φθάνει να μην εκτροχιαστεί αυτή η πορεία. Ιδίως όταν λέμε και εννοούμε ότι θα θέσουμε σε εφαρμογή προγράμματα για σταδιακή και μερική έστω αποκατάσταση αδικιών που υφίστανται οι πρόσφυγες, οι κουρεμένοι, οι χαμηλοσυνταξιούχοι, οι πολύτεκνοι και άλλες ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Με σεβασμό πάντοτε στη δημοσιονομική πειθαρχία και αυτή την προοπτική οφείλουμε να μην την εκτροχιάσουμε ούτε με λαϊκισμούς στην οικονομία, αλλά ούτε και με ακραίες θέσεις ή πειραματισμούς στο Κυπριακό, που ενδεχομένως να μας οδηγήσουν σε άλλες περιπέτειες.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Αδάμος Αδάμου.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αν μου επιτρέπετε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Παρ' όλο που δεν το επιτρέπει η διαδικασία, αλλά ήρτεν μας τωρά ένα χαρτί από τις υπηρεσίες, το οποίο έστειλε το Υπουργείο Οικονομικών, με κάποιους αριθμούς που δίνει το ίδιο το υπουργείο και η κυβέρνηση, προφανώς για να υπερασπιστεί τις θέσεις και την πολιτική της.

Άκουσα τώρα για κίνδυνο φτώχειας το 2008. Συνάδελφε, 23% είπατε;

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

23,2%.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εδώ διαβάζω, επειδή εδώσατε σημασία στους αριθμούς δηλαδή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, θα σας διακόψω. Έχετε κάποια πράγματα να πείτε, έχετε το λόγο μετά, μπορεί, αν θέλετε, να τα δώσετε στον επόμενο συνάδελφό σας που νομίζετε ότι μπορεί να το χειριστεί, να πει αυτά που θέλετε να πείτε. Αλλά, αν αρχίσουμε έτσι... Σίγουρα, η διαδικασία γίνεται πιο ενδιαφέρουσα, διότι έχει και το στοιχείο της αντιπαράθεσης, όπως θα ήθελαν ίσως κάποιοι δημοσιογράφοι, αλλά εμείς θα συνεχίσουμε αυτή τη μορφή της συζήτησης, την οργανωμένη, τη συσταρισμένη μέχρι τέλους και δε θα δώσω ούτε το λόγο στον κ. Κουλία και το λόγο...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι είναι;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Το υπουργείο τα χαρτιά του να τα φέρνει έγκαιρα, όι να τα στέλλει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι, καθαρό, ευχαριστώ.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να 'ναι συσταρισμένοι, κύριοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό το είπε και ο κ. Λουκαΐδης ή είπε να το αξιοποιήσει όπως έχει.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πώς θα προετοιμαστεί κάποιος, άμαν το στέλλουν τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Αδάμος Αδάμου να μείνει στο βήμα.

Απλώς, να πω ότι στις 12.30 μ.μ. θα υπάρχει Σύσκεψη του Προέδρου και των Αρχηγών ή Εκπροσώπων των Κομμάτων, για να συζητήσουμε διάφορα πράγματα, μεταξύ των οποίων και τούτο, αν θέλετε, αλλά όχι εδώ τώρα. Έχετε πάρα πολλούς ομιλητές να τους βάλετε να πουν τούτα τα πράγματα που θέλετε να μου τα πείτε τώρα.

Ο κ. Αδάμου έχει το λόγο.

Και το μεσημέρι που θα φάμε, κύριε Κουλία, μπορείς να μου τα πεις τζιαι τζιαιαμαί, αλλά τωρά δε θα πάρεις το λόγο.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αδάμου έχει το λόγο.

Χ. ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η σύσκεψη είναι 12.30 μ.μ. ή 12.45 μ.μ.;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στις 12:45 μ.μ.

Α. ΑΔΑΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ανεβαίνω και φέτος σε αυτό το βήμα για τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού για το 2018 και νιώθω ότι πραγματικά επαναλαμβάνομαι. Επαναλαμβάνομαι κάθε χρόνο για τα ίδια χιλιοειπωμένα ζητήματα. Δε θέλω να ξεκινώ αρνητικά, αλλά δε θέλω και συνάμα να ωραιοποιήσω μια εικόνα που μιλάει από μόνη της. Μειωμένος αναπτυξιακός προϋπολογισμός κατά €100.000 για το Τμήμα Περιβάλλοντος και κανένα κονδύλι διαθέσιμο για κατασκευαστικά έργα. Κανένα νέο έργο δεν περιλαμβάνεται στον προϋπολογισμό για το περιβάλλον. Χιλιάδες εκτάρια γης θυσιάζονται στο βωμό ανέγερσης ξενοδοχειακών μονάδων στην ύπαιθρο.

Σε ό,τι αφορά το Εθνικό Δασικό Πάρκο της Ακαδημίας, οι σχεδιασμοί και η ανάγκη μεταφοράς κυκλικού κόμβου εντός των ορίων του πάρκου επιφέρουν κοπή δέντρων και περιβαλλοντική καταστροφή για την ανάγκη δημιουργίας δρόμου. Δεν είδαμε καμιά εκδήλωση ανησυχίας και σεβασμού προς το περιβάλλον από τη θέση της εκτελεστικής εξουσίας. Δεν ξέρω σε ποια ευρωπαϊκή χώρα ξανακούστηκε να χαλάμε δάση, για να περνάμε δρόμους, ειδικά στο κέντρο της Λευκωσίας, που στερείται σημαντικά ενός δασικού πνεύμονα.

Τα τελευταία χρόνια το περιβάλλον βρίσκεται σε μια δεινή θέση. Και φέτος, παρά την ιδεατή παρουσίαση του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, η πραγματική εικόνα του προϋπολογισμού είναι εικόνα λιτότητας και για το περιβάλλον. Επιπλέον, όπως ανέφερα, κανένα νέο αναπτυξιακό έργο δεν περιλαμβάνεται στον προϋπολογισμό του Τμήματος Περιβάλλοντος για το 2018. Τα πλείστα κονδύλια του προϋπολογισμού δίνονται σε μελέτες. Δεν υπάρχει κανένα διαθέσιμο κονδύλι για ανάπτυξη και έργα. Αυτό είναι η στρατηγική πράσινης ανάπτυξης για την οποία κάνει λόγο η κυβέρνηση;

Να σημειώσουμε επίσης το θέμα διαχείρισης οικιακών αποβλήτων. Η κυβέρνηση παρέλαβε ένα ολοκληρωμένο σύστημα και σχεδιασμό αναφορικά με τη διαχείριση των οικιακών αποβλήτων από την προηγούμενη κυβέρνηση. Τον ξήλωσε, τον επανασχεδίασε με μεγάλη καθυστέρηση, με αποτέλεσμα να μην κλείσει ο χώρος απόρριψης του Κοτσιάτη, με πιθανό πρόστιμο πέραν των €40 εκατομ. Ελπίζω ότι μετά και την κάθοδο του επιτρόπου Vella στην Κύπρο, την παράταση που μας έδωσε και τις διεργασίες που άρχισαν σήμερα όσον αφορά την Κόση και το Πεντάκωμο θα μπορέσουμε να κλείσουμε τους σκουβαλότοπους. Στην Κύπρο η παραγωγή αστικών αποβλήτων, αν και έχει μειωθεί με την πάροδο των ετών, εξακολουθεί να είναι σημαντικά υψηλότερη από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από το πιο πάνω προκύπτει ότι η Κύπρος πρέπει να επενδύσει σε μεγάλο βαθμό στην ανακύκλωση τα επόμενα χρόνια, προκειμένου να επιτύχει το στόχο ανακύκλωσης έως το 2020.

Δεν επιτεύχθηκε ο στόχος του 2010 για την εκτροπή των βιοδιασπώμενων αστικών αποβλήτων από χώρους υγειονομικής ταφής και σημειώθηκε υπέρβαση της ελάχιστης επιτρεπόμενης ποσότητας. Με βάση τη διαρκή αναθεώρηση των περιορισμών για την υγειονομική ταφή των αστικών αποβλήτων, θα πρέπει να καταβληθούν επιπλέον συστηματικές προσπάθειες με στόχο τον περιορισμό της υγειονομικής ταφής μόνο σε υπολειμματικά απόβλητα έως το 2030. Να σημειώσω ότι η Κύπρος έκανε βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση τα τελευταία χρόνια, βελτιώνοντας τα ποσοστά χωριστής αποκομιδής και ανακύκλωσης. Ωστόσο, η αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων και η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα απόβλητα εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση.

Ακόμα, μέσα στις στρατηγικές επιδιώξεις του υπουργείου για το περιβάλλον σημειώνεται μεταξύ άλλων η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Εκτός από θεωρίες, δεν είδαμε να υλοποιούνται έργα προς αυτή τη δράση. Η ερημοποίηση της πατρίδας μας είναι προ των πυλών και βγαίνει μέσα από πάρα πολλές μελέτες. Μάλιστα, στην πρόσφατη Σύνοδο της Μεσογειακής Επιτροπής για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, που έγινε στην Κύπρο, εδώ στη Βουλή των Αντιπροσώπων, και είχα την τιμή να προεδρεύσω σε ειδική συνεδρία, ήταν έντονη και κοινή η διαπίστωση από τους ομόλογους βουλευτές δεκαοκτώ χωρών της Μεσογείου. Δεν αποτελεί θεωρία αλλά πραγματικότητα. Δυστυχώς, για πολλοστή φορά και παρά τα ερωτήματά μας αναφορικά με την πολιτική του κράτους κατά των κλιματικών αλλαγών, παραμένουμε αποδέκτες μιας μόνιμης επωδούς ότι η στρατηγική ετοιμάζεται. Ετοιμάζεται εδώ και πολλά χρόνια, αλλά αυτό που μας μένει ως επίγευση είναι η υποβάθμιση του δασικού πλούτου, η έντονη αστικοποίηση, η συνεχής πίεση των ακτών, οι κίνδυνοι για την εξάλειψη της βιοποικιλότητας, η λήψη αποφάσεων στο όνομα της ανάπτυξης, που εν τέλει μας οδηγούν στη μη ανάπτυξη. Σε καμία περίπτωση δεν είμαστε εναντίον της ανάπτυξης, όμως ανάπτυξη με βάση τη συνθήκη των Ηνωμένων Εθνών για τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης μέχρι το 2030, που υπεγράφη από εκατόν είκοσι πέντε κράτη, μεταξύ αυτών και η Κύπρος, από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας το 2015, και που διέπεται από τη βασική αρχή της ισόρροπης ανάπτυξης στο τρίπτυχο κοινωνία-οικονομία-περιβάλλον.

Είμαι έντονα προβληματισμένος αναφορικά με το τι νοείται από την εκτελεστική εξουσία ως προώθηση πολιτικών με βάση τους όρους της ανάπτυξης. Τον Ιούλιο του 2017 ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος παρουσίασε την πιλοτική έκθεση της Κύπρου αναφορικά με την πολιτική της Κύπρου σε σχέση με τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης. Διερωτώμαι πραγματικά αν υπάρχει επίγνωση σε σχέση με αυτά που διακηρύττονται και αυτά που τελικά αποφασίζονται. Για να γίνω πιο συγκεκριμένος, η

αναζωογόνηση των τοπικών κοινοτήτων και της υπαίθρου στη βάση της προστασίας και της ανάδειξης του περιβαλλοντικού πλούτου αποτελεί το στόχο υπ' αριθμόν 11 της ατζέντας των στόχων της αειφόρου ανάπτυξης, που δεσμευτήκαμε ως κράτος να υλοποιήσουμε. Ποιο είναι το αποτέλεσμα για την Κύπρο σε αυτό το επίπεδο; Εξαντλήσαμε δύο χρόνια διαβουλεύσεων σε επίπεδο κρατικών υπηρεσιών για την ετοιμασία σχεδίου, όχι αειφόρου ανάπτυξης αλλά οικονομικής αξιοποίησης του Τροόδου, και μετά από δύο χρόνια άπειρων ανθρωπωρών που δαπανήθηκαν ανακοινώνεται ότι ένα νέο σχέδιο θα εκπονηθεί, αξιοποιώντας βέβαια και το προηγούμενο.

Η απουσία ολοκληρωμένου πλάνου για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και ευρύτερα περιβαλλοντικού πλούτου του τόπου μας αναδεικνύει επίσης ένα άλλο θέμα, το πρόβλημα της εσωστρέφειας των κρατικών υπηρεσιών, την απουσία οράματος από πλευράς κυβερνητικής πολιτικής, όπως επίσης επαναφέρει για άλλη μια φορά το θέμα του κατακερματισμού των αρμοδιοτήτων, αλλά κυρίως την απουσία ολοκληρωμένων σχεδιασμών.

Συνεχίζω σημειώνοντας το θέμα της ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη θάλασσα. Εδώ και τρία χρόνια βρίσκεται στο στάδιο της προετοιμασίας και δεν κατέστη δυνατό να ολοκληρωθεί. Η διατήρηση του φυσικού μας πλούτου, ως στόχος υπ' αριθμόν 15 της ατζέντας των στόχων της αειφορίας, επιτρέψτε μου να πω ότι τελεί υπό αμφισβήτηση. Αυτό που παρατηρούμε είναι η ολοένα μεγαλύτερη πίεση των οικοσυστημάτων και η μη σωστή αξιοποίηση των δυνατοτήτων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών των τοπικών κοινοτήτων.

Η περίπτωση του Ακάμα, η οποία τόσο πολύ έχει συζητηθεί, εξακολουθεί να αποτελεί ενδεικτικό παράδειγμα της ανεπάρκειας της εκτελεστικής εξουσίας να ανταποκριθεί στα νέα δεδομένα της ανάπτυξης, που δεν είναι τίποτα άλλο παρά η ανάπτυξη με σεβασμό προς το περιβάλλον, τη γη μας και τους ανθρώπους της. Όσο και να προσπαθούν οι αρμόδιοι για τα θέματα περιβάλλοντος να μας πείσουν και όσο και να πανηγυρίζει ο υπουργός ότι προωθούνται σχέδια για την ικανοποίηση των τοπικών κοινοτήτων, εξακολουθώ να είμαι δύσπιστος ως προς την εφαρμοσιμότητά τους, θεωρώντας ότι είναι ένα άλλο τρικ πολιτικών σκοπιμοτήτων.

Είναι γεγονός ότι σε θέματα περιβάλλοντος ήμασταν πολύ πίσω. Σιγά σιγά έχουμε αρχίσει να βελτιωνόμαστε, αλλά έχουμε πάρα πολύ δρόμο να διανύσουμε. Βλέπετε ότι τα εναρμονιστικά νομοσχέδια της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ήρθαν και αυτά που θα έρθουν, τα οποία η Κύπρος πρέπει να υιοθετήσει, είναι πάρα πολύ αυστηρά. Επισύρουν βαριές ποινές και σε πολλές περιπτώσεις μάς βάζουν τα δύο πόδια σε ένα παπούτσι.

Εδώ θέλω να παρατηρήσω τη διαχρονική καθυστέρηση της κατάθεσης των νομοσχεδίων εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας, πράγμα το οποίο έχω επισημάνει και αναφέρει πάρα πολλές φορές, που έχει ως αποτέλεσμα να δυσκολεύεται και η επιτροπή Περιβάλλοντος με τόσο στενά χρονικά περιθώρια που τίθενται και με την απειλή προστίμου και να μας οδηγήσουν στα ευρωπαϊκά δικαστήρια να επικρέμαται πάνω από την κεφαλή μας. Κάμνω ακόμη μια φορά έκκληση να κατατίθενται τα εναρμονιστικά νομοσχέδια έγκαιρα στη Βουλή, για να μπορεί και η συζήτηση να είναι πιο παραγωγική και αποτελεσματική.

Και εδώ θέλω να θυμίσω πόσο καιρό εκκρεμεί το νομοσχέδιο περί Σκύλων. Εξετάστηκε πλειστάκις στην επιτροπή Περιβάλλοντος και αναμένουμε από την εκτελεστική εξουσία να επανέλθει στη Βουλή με αλλαγές. Και πάλι παρατηρείται καθυστέρηση. Καμία ενημέρωση επίσης δε μας δόθηκε για το θέμα της πύκνωσης των πράσινων σημείων. Δυστυχώς, υπάρχει απουσία οράματος, προοπτικής για το περιβάλλον.

Κλείνω το κομμάτι της ομιλίας μου που αφορά στο περιβάλλον με το εξής: Αγαπητοί συνάδελφοι, στα θέματα περιβάλλοντος και υγείας δεν πρέπει να υπάρχει χρώμα, ανταγωνισμός και δε χωράνε αντιπαράθεσεις και αντιθέσεις. Οφείλουμε να αντιληφθούμε ότι ο αντίκτυπος όλων αυτών θα είναι η καταστροφή της φύσης, του περιβάλλοντος, της υγείας και παραπέρα της ίδιας της ζωής μας. Για να προστατέψουμε τη φύση ως ένα σύστημα προστασίας της ζωής, δε μένει παρά να δούμε τα παιδιά και τα εγγόνια μας και τι περιβάλλον θα τους παραδώσουμε. Αν το συνειδητοποιήσουμε όλοι αυτό, πιστεύω ότι θα έχει το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Τώρα, όσον αφορά την υγεία, δεν ξέρω από πού να αρχίσω και πού να τελειώσω. Από τις λίστες αναμονής; Από την υποστελέχωση των κρατικών νοσηλευτηρίων; Από τις χαμηλές αμοιβές των επαγγελματιών υγείας; Χθες η γενική διευθύντρια του Υπουργείου Υγείας κ. Γιαννάκη σε δημοσιογραφική διάσκεψη παρουσίασε το πρόγραμμα αγοράς υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα, όπως και την αποστολή ασθενών στο εξωτερικό και την υπερωριακή απασχόληση των γιατρών στα δημόσια νοσηλευτήρια για μείωση των λιστών αναμονής. Καλοδεχούμενη η πρωτοβουλία του υπουργείου, δεν μπορεί όμως να είναι αυτή η λύση. Είναι τόσα πολλά, που προτιμώ να μην τα περιγράψω. Πρώτον, γιατί ο κόσμος τα γνωρίζει, δεύτερον, γιατί είμαι βέβαιος ότι και άλλοι συνάδελφοι θα τα αναφέρουν και, τρίτον και σημαντικότερο για μένα, διότι πρέπει να επικεντρωθούμε στο τι μέλλει γενέσθαι.

Ψηφίσαμε το νόμο για το ΓΕΣΥ και το νόμο για την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων, όπου υπάρχουν χρονοδιαγράμματα. Θέλω να θυμίσω εδώ ότι αυτές οι νομοθεσίες πέρασαν ομόφωνα από την ολομέλεια της Βουλής. Πόσο βέβαιοι είμαστε ότι θα αυτονομηθούν σωστά τα νοσοκομεία μας, όταν οι δαπάνες για την υγεία παραμένουν στάσιμες και μειωμένες σε σχέση με παλαιότερους προϋπολογισμούς; Και μη μου πείτε ότι η αύξηση στον προϋπολογισμό μερικών μόνο εκατομμυρίων θα αυτονομήσει σωστά τα νοσοκομεία μας. Άρα, ένας καλόπιστος παρατηρητής θα είχε σοβαρές αμφιβολίες αν θα εφαρμοστεί ΓΕΣΥ. Τυχόν μη υλοποίηση του ΓΕΣΥ θα σημάνει το τέλος και αυτής της λειψής παροχής υγείας που έχουμε σήμερα. Έκκληση προς την κυβέρνηση, δώστε χρήματα και οπλίστε οικονομικά τον Υπουργό Υγείας να αναβαθμίσει σωστά τα νοσοκομεία.

Θέλω να πω και δύο λόγια για τα ογκολογικά λόγω και της ειδικότητάς μου ως γιατρού ογκολόγου. Όπως είναι γνωστό, στους προϋπολογισμούς της προηγούμενης κυβέρνησης υπήρχαν δαπάνες για την ανάπτυξη ακτινοθεραπευτικών τμημάτων στα νοσοκομεία Λευκωσίας και Λεμεσού. Αυτοί οι προϋπολογισμοί σταυρώθηκαν και στον επόμενο προϋπολογισμό εξαφανιστήκαν. Εν τω μεταξύ, έγιναν σχεδιασμοί για την ανάπτυξη του ογκολογικού ακτινοθεραπευτικού κέντρου Λεμεσού, που θα λειτουργούσε ως παράρτημα του Ογκολογικού Κέντρου της Τράπεζας Κύπρου, με δαπάνες που θα επιμερίζονταν μεταξύ της Τράπεζας Κύπρου και του Υπουργείου Υγείας. Και αυτό το σχέδιο ναυάγησε. Λειτουργήσε όμως ένα άλλο ογκολογικό κέντρο, ιδιωτικών συμφερόντων, που παρέχει αναβαθμισμένες υπηρεσίες στην ακτινοθεραπευτική ογκολογία και διαγνωστικές εξετάσεις, για τις οποίες μέχρι σήμερα οι Κύπριοι ασθενείς στέλλονταν στο εξωτερικό.

Είναι γνωστές επίσης οι άριστες υπηρεσίες που μέχρι σήμερα παρέχει το Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου. Είναι επίσης γνωστή η υποβάθμιση όλων των κρατικών ογκολογικών τμημάτων των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Άρα, πώς προχωρούμε σε αυτό τον τομέα; Έχω εκφράσει και δημόσια την άποψή μου, αλλά και μέσα από την Εθνική Επιτροπή Καρκίνου, σημειώνοντας ότι όλοι οι καρκινοπαθείς, εκτός ελάχιστων εξαιρέσεων, καλύπτονται από το κράτος.

Το Υπουργείο Υγείας πρέπει να λάβει το ρόλο που του αρμόζει και ο ρόλος αυτός είναι ο συντονισμός όλων των φορέων που προσφέρουν θεραπεία για τους ασθενείς με καρκίνο, που ως πυρήνας τέτοιας πολιτικής θα είναι ο καρκινοπαθής ασθενής και κανένας άλλος. Πρέπει να δημιουργηθεί ένας φορέας στο Υπουργείο Υγείας που θα αναλάβει πρώτα από όλα το στρατηγικό σχεδιασμό για τις ογκολογικές υπηρεσίες. Το προζύμι υπάρχει και είναι η μελέτη της δόκτορος Kenny για τα ακτινοθεραπευτικά κέντρα. Ογκολογία όμως δεν είναι μόνο η ακτινοθεραπεία, είναι η παθολογική ογκολογία, η χειρουργική ογκολογία, η υποστηρικτική και ανακουφιστική φροντίδα και πολλά άλλα, που καλύπτουν ένα τεράστιο φάσμα της θεραπευτικής ογκολογίας.

Αυτός λοιπόν ο φορέας θα πρέπει να έχει υποεπιτροπές για τα επιμέρους πολύ σημαντικά θέματα που αφορούν την αντιμετώπιση του καρκίνου στον τόπο μας. Από την πρόληψη και έγκαιρη διάγνωση, όπως και την εξειδίκευση ομάδων γιατρών και νοσηλευτών για αρκετές μορφές καρκίνου, που απαιτούν τη δημιουργία κρίσιμης μάζας ασθενών, που αποδεδειγμένα η αντιμετώπισή τους δίνει τα καλύτερα θεραπευτικά αποτελέσματα. Πρέπει οπωσδήποτε να υπάρξει και υποεπιτροπή για τη διαπίστευση ογκολογικών κέντρων που λειτουργούν ή θα λειτουργήσουν στο μέλλον. Η άναρχος ανάπτυξη τέτοιων κέντρων δε βοηθά, αλλά διαιωνίζει το πρόβλημα του κατακερματισμού των υπηρεσιών. Επίσης, χρήζουν αναβάθμισης και ανάπτυξης τα κρατικά ογκολογικά κέντρα, που αφέθηκαν στην τύχη τους. Η δημιουργία αυτού του συντονιστικού οργάνου που προανέφερα θα κληθεί να αντιμετωπίσει αυτό το σημαντικό θέμα, για να υπάρξει και ένταξή τους στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για τον Καρκίνο.

Υπάρχει όπως γνωρίζετε η Εθνική Επιτροπή για τον Καρκίνο, που σε αυτή τη φάση βρίσκεται σε φάση επικαιροποίησης της προηγούμενης στρατηγικής και η οποία σε δύο μήνες θα είναι έτοιμη. Ο ρόλος όμως της Εθνικής Επιτροπής είναι μόνο συμβουλευτικός, άρα ή η επιτροπή αυτή εξελίσσεται σε επιτροπή που οι αποφάσεις της θα είναι προς υλοποίηση και όχι συμβουλευτικές ή καταργείται και δημιουργείται ο φορέας που ανέφερα προηγουμένως. Βλέπετε από αυτά τα λίγα που ανέφερα ότι πολλά μπορούν να γίνουν και που ακόμα είναι στη θεωρία. Με λίγα λόγια, δεν πρέπει να υπάρχουν πολιτικές συγκρουσιακές αλλά συναινετικές σ' αυτό τον τομέα, γιατί έτσι εξυπηρετείται το καλώς νοούμενο συμφέρον των ασθενών.

Σας ευχαριστώ που με ακούσετε.

Σας εύχομαι όλους χρόνια πολλά, να περάσετε καλές γιορτές και να έχετε πάντα υγεία, που είναι το πολυτιμότερο αγαθό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Αδάμου.

Έλα πάνω, σε παρακαλώ, διότι θα πάω να δεχτώ τον Υπουργό Άμυνας της Αιγύπτου για λίγα λεπτά.

Καλώ στο βήμα τον κ. Χαράλαμπο Πιπτοκοπίτη.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Αδάμος Αδάμου.)

Χ. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η διαδικασία συζήτησης και ψήφισης του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί για το νομοθετικό σώμα την κορυφαία πράξη άσκησης του κοινοβουλευτικού ελέγχου προς την εκτελεστική εξουσία.

Είναι γεγονός αναντίλεκτο, αγαπητοί φίλοι, ότι στον τομέα της οικονομίας έχουμε σημάδια ανάκαμψης, αλλά, για να φτάσουν τα αποτελέσματα αυτών των εξελίξεων της οικονομίας στην τσέπη του απλού πολίτη - που αυτό είναι και το ζητούμενο- θα χρειαστεί μεγάλη προσπάθεια και χρόνος. Δε λησμονούμε τους κουρεμένους καταθέτες, τους κατόχους αξιογράφων, τους απλούς μετόχους των τραπεζών, που εν μία νυκτί είδαν τα περιουσιακά τους στοιχεία να εξανεμίζονται. Δε λησμονούμε ιδιαίτερα τους απλούς πολίτες, οι οποίοι λόγω των κάκιστων χειρισμών τραπεζιτών σε συνεργασία με τις διαχρονικά πολιτικές ελίτ αυτού του τόπου οδηγήθηκαν, πολλές οικογένειες, στην ανεργία, στην οικονομική ανέχεια, διαλύθηκε ο κοινωνικός ιστός και οδηγήθηκαν στην εξαθλίωση οι κοινωνικά ευάλωτες ομάδες του λαού μας.

Δεν πρέπει επίσης να διαφεύγει κανενός ότι τα όποια κέρδη έχουν προκύψει τα τελευταία χρόνια στην οικονομία αυτά οφείλονται κατά κύριο λόγο στις θυσίες και στην αντοχή του λαού μας, ο οποίος είναι και ο πραγματικός πρωταγωνιστής της όλης προσπάθειας. Σημαντικότερη ήταν επίσης και παραμένει η συμβολή του Δημοκρατικού Κόμματος, το οποίο με τη συνετή και πατριωτική του στάση, στηρίζοντας μέτρα, βοήθησε να διασωθεί η κυπριακή οικονομία, πληρώνοντας πολλές φορές και πολιτικό κόστος.

Ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε στη Βουλή ότι η οικονομία έχει επανεκκινήσει και ότι όλοι οι οικονομικοί δείκτες είναι με πρόσημο θετικό. Αυτό φυσικά, αγαπητοί φίλοι, αποτελεί τη μισή αλήθεια. Στην ουσία, η πραγματικότητα για τον απλό πολίτη είναι πολύ διαφορετική και το βλέπουμε στην καθημερινότητα, όταν το ένα τρίτο σχεδόν του πληθυσμού ζει στα όρια της φτώχειας. Και δεν είναι υπερβολή να ισχυριστούμε ότι, ναι, μεν οι αριθμοί και οι δείκτες της οικονομίας ευημερούν, αλλά πολλοί συμπολίτες μας λιμοκτονούν, με το κοινωνικό κράτος να απουσιάζει. Οι πολίτες σήμερα έχουν να αντιμετωπίσουν σοβαρά προβλήματα, όπως τα κόκκινα δάνεια και οι εκποιήσεις, που απειλούν ακόμη την πρώτη κατοικία και την επαγγελματική στέγη. Εμείς αναμέναμε ένα κράτος με περισσότερο ανθρώπινο πρόσωπο, ένα κράτος κοντά στον πολίτη και τα καθημερινά του προβλήματα. Αντί αυτού, βλέπουμε τους συνταξιούχους μας να ζουν μέσα σε συνθήκες φτώχειας, ανέχειας και εξαθλίωσης. Βλέπουμε την ανεργία να βρίσκεται ακόμα σε πολύ υψηλά επίπεδα και ειδικότερα στους νέους να έχει κυτπήσει κόκκινο.

Ο φίλος πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού ανέφερε στη χθεσινή του ομιλία ότι, σύμφωνα με στοιχεία που κατέχει, σήμερα οι επαναπατριζόμενοι συμπολίτες μας είναι περισσότεροι από αυτούς που φεύγουν. Αυτό μπορεί να συμβαίνει για τις υπόλοιπες πόλεις και επαρχίες, όμως σίγουρα δε συμβαίνει για την πόλη και επαρχία της Πάφου, αγαπητοί συνάδελφοι. Και εν πάση περιπτώσει, θα έπρεπε ο φίλος πρόεδρος να μας πει και αυτοί που επιστρέφουν ποιας ηλικίας είναι; Μήπως είναι συνταξιούχοι και απόμαχοι της ζωής, που επιστρέφουν στην Κύπρο, για να ζήσουν τα λίγα χρόνια που τους απομένουν; Ενώ το αντίθετο συμβαίνει, αυτοί που φεύγουν από την Κύπρο δυστυχώς είναι οι νέοι επιστήμονες. Η φυγή των νέων μας στο εξωτερικό για εξασφάλιση εργασίας αποτελεί για την πατρίδα μας τον τρίτο Αττίλα, αφού επιτείνει ακόμη περισσότερο το δημογραφικό μας πρόβλημα. Η φυγή των νέων μας -και ειδικότερα των πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και όχι μόνο- από την πατρίδα μας και η εγκατάστασή τους στο εξωτερικό αποτελεί μια ανοικτή πληγή, που πρέπει άμεσα να κλείσει.

Αλληλένδετο πρόβλημα με το προηγούμενο είναι η υπογεννητικότητα και η στήριξη της μητρότητας. Υπέρτατη ευθύνη κάθε ευρωπαϊκής κοινωνίας είναι η θωράκιση της μητρότητας. Δυστυχώς, στην ευρωπαϊκή Κύπρο, με τα τόσα προβλήματα υπογεννητικότητας και δημογραφικής υποχώρησης του κυπριακού ελληνισμού, με την ανοχή και του κράτους, μερίδα εργοδοτών θεωρούν τη μητρότητα σοβαρό κόστος για τις επιχειρήσεις και δε διστάζουν να απολύουν έγκυες γυναίκες. Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα λέμε ότι είναι εθνική επιταγή η στήριξη και η ενθάρρυνση της μητρότητας από το ίδιο το κράτος με συγκεκριμένα πρακτικά μέτρα. Για τη δραματική κατάσταση που επικρατεί σήμερα στην Κύπρο όσον αφορά την υπογεννητικότητα αναφέρω ενδεικτικά ότι στην Πάφο φέτος, σε σύνολο τριάντα μίας νέων πολύτεκνων οικογενειών, οι δεκατέσσερις μόνο είναι Ελληνοκύπριες, ενώ οι δεκαεφτά αφορούν αλλοδαπές γυναίκες.

Σημειώνουμε στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό την έλλειψη επαρκών δαπανών για τους σημαντικότερους τομείς της άμυνας, της υγείας και της παιδείας. Συγκεκριμένα, στον τομέα της υγείας οι τελευταίες έρευνες από την Ευρωπαϊκή Ένωση δείχνουν ότι είμαστε τελευταίοι στις δαπάνες στον τομέα αυτό και δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι τα δημόσια νοσηλευτήριά μας βρίσκονται σε πλήρη κατάρρευση. Κάτι ανάλογο συμβαίνει και στον τομέα της παιδείας, που και εδώ οι στατιστικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης μας εμφανίζουν πάλι στην τελευταία θέση σε ποιότητα γνώσεων. Δε φταίνε φυσικά ούτε οι μαθητές ούτε οι εκπαιδευτικοί, αλλά οι στρεβλώσεις που εμφάνιζε μέχρι πρότινος το εκπαιδευτικό μας σύστημα, το οποίο χρήζει περαιτέρω βελτίωσης.

Παρ' όλων ότι έχουμε βγει από το μνημόνιο και έχουμε απαλλαγεί από την τρόικα, στο όνομα μνημονιακών δεσμεύσεων βλέπουμε την εκτελεστική εξουσία να επιχειρεί ξεπούλημα δημόσιας περιουσίας και ειδικότερα κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών, όπως η ΑΤΗΚ και η ΑΗΚ. Εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα στέλνουμε για μια ακόμη φορά το ξεκάθαρο μήνυμα ότι είμαστε υπέρ του εκσυγχρονισμού και της αναβάθμισης των δημόσιων αυτών οργανισμών, αλλά σε καμία περίπτωση δε θα συγκατανεύσουμε στο ξεπούλημα περιουσίας του λαού.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα, μας ανησυχεί επίσης η έλλειψη αποτελεσματικών μέτρων για στήριξη του γεωργικού τομέα της πατρίδας μας, όπως είναι η δημιουργία και τήρηση μητρώου γεωργών, η οριστική διασφάλιση του χαλλουμιού ως προϊόντος ονομασίας προέλευσης, καθώς και η ρύθμιση της εμπορίας των γεωργικών προϊόντων. Δυστυχώς, και αυτός ο τομέας έχει αφηθεί από την παρούσα κυβέρνηση στον αυτόματο πιλότο, με αποτέλεσμα συγκεκριμένοι τομείς, όπως η αμπελοκαλλιέργεια και άλλοι, οι οποίοι στο παρελθόν στήριζαν την οικονομία του τόπου και παρείχαν ικανοποιητικό εισόδημα στους κατοίκους της υπαίθρου μας και ειδικότερα στις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου, να κινδυνεύουν σήμερα με πλήρη κατάρρευση.

Ο Νικόλας Παπαδόπουλος με τη νέα στρατηγική προτείνει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο με στόχο τη βελτίωση των δημόσιων οικονομικών και κυρίως των οικονομικών των πολιτών, με βασική προτεραιότητά του την αποκατάσταση της μεσαίας τάξης και την ανάπτυξη της πραγματικής οικονομίας. Είμαστε οι μόνοι που έχουμε αξιόπιστο ολοκληρωμένο σχέδιο για διάσωση της οικονομίας. Με τις προτάσεις μας η Κύπρος μπορεί να ανακάμψει και να γίνει και πάλι μία από τις πιο δυναμικές ανερχόμενες οικονομίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ήταν μέχρι το 2008. Με τις προτάσεις του Νικόλα Παπαδόπουλου και των δυνάμεων της αλλαγής αποκαθιστούμε με συγκεκριμένα μέτρα τις αδικίες των προηγούμενων χρόνων. Ανακουφίζουμε αυτούς που σήκωσαν τα δυσβάσταχτα βάρη της κρίσης και όσους βίωσαν το άδικο και αχρειαστο κούρεμα του 2013. Μειώνουμε τα φορολογικά βάρη στους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας. Δίνουμε λύση στο τεράστιο πρόβλημα του υψηλού δανεισμού και ιδιαίτερα των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Προχωρούμε στη δημιουργία ειδικού ταμείου με σκοπό την αποζημίωση των Κυπρίων κουρεμένων καταθετών, κατόχων αξιογράφων και του ταμείου προνοίας και συντάξεων κατά 75%.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με την ευκαιρία της συζήτησης του προϋπολογισμού του κράτους, θα ήθελα να μεταφέρω προς την εκτελεστική εξουσία τη δυσαρέσκεια, την απογοήτευση και αγανάκτηση των συνεπαρχιωτών μου για τον τρόπο με τον οποίο συνεχίζει να αντιμετωπίζεται η επαρχία μου από το κεντρικό κράτος. Η πόλη και η επαρχία της Πάφου με τα πολλαπλά συγκριτικά της πλεονεκτήματα, όπως το κλίμα, οι παραλίες, το φυσικό περιβάλλον, η ιστορία της και ο αρχαιολογικός της πλούτος, αλλά κυρίως ο φιλόξενος και εργατικός της κόσμος, βρίσκεται σήμερα λόγω της κυβερνητικής κοροϊδίας και αναληθσίας απροσάτευτη στο μάτι του κυκλώνα της οικονομικής ύφεσης.

Σημαντικότερα έργα υποδομής που έπρεπε να εκτελεστούν εδώ και χρόνια στην πόλη και επαρχία της Πάφου και θα έδιναν προοπτική και ανάπτυξη στην επαρχία μου δυστυχώς με διάφορες προφάσεις έχουν αφηθεί κλειδαμπαρωμένα στα χρονοντούλαπα της κεντρικής εξουσίας. Σημαντικά έργα, όπως ο δρόμος του αεροδρομίου Πάφου μέχρι την τουριστική περιοχή Κάτω Πάφου και Κόλπου των Κοραλλίων, η κατασκευή της μαρίνας στα Πότιμα Κισσόνεργας, τα αγκυροβόλια στην Κάτω Πάφου και στο Λατσί, η μεταφορά του ΑΞΙΚ στην Πάφο, η επίσπευση και έγκαιρη αποπεράτωση της μονάδας ασφαλίτωσης, το διαχειριστικό σχέδιο του Ακάμα, δυστυχώς λόγω του εμπαιγμού και της κοροϊδίας από την κεντρική εξουσία παραμένουν μέχρι σήμερα απλές υποσχέσεις και δεσμεύσεις χωρίς ουσιαστικό και πρακτικό αντίκρισμα.

Αγαπητοί φίλοι,

Το θέμα του Ακάμα, αυτό το μεγάλο έγκλημα, που όλοι γνωρίζουμε ότι δημιουργήθηκε από το 1988-1989 με αποφάσεις της τότε κυβέρνησης, του τότε Προέδρου της Δημοκρατίας, ο οποίος σε μία νύκτα αφείρεσε αναπτυξιακά δικαιώματα από τους φτωχούς κατοίκους της Λαόνας, αφήνοντας τις δικές του ιδιοκτησίες στις παρυφές της Πέγειας εκτός, και σήμερα προγραμματίζεται και πολύ σύντομα θα αρχίσουν εκεί τεράστιες τουριστικές αναπτύξεις, οι οποίες στο τέλος της ημέρας, φίλε Κουλία της επιτροπής Ελέγχου, θα έχουν ως αυλή και κήπο τις περιουσίες των φτωχών κατοίκων των κοινοτήτων του Ακάμα.

Επίσης, είμαι υποχρεωμένος εδώ να στηλιτεύσω και τις ηγεσίες του Δημοκρατικού Συναγερμού και δυστυχώς και των φίλων του ΑΚΕΛ και να υπενθυμίσω ότι το 2008, παραμονές των προεδρικών εκλογών -και εδώ υπάρχουν και γραπτά κείμενα, τα οποία θα κατατεθούν- οι τότε υποψήφιοι Δημήτρης Χριστόφιας και Ιωάννης Κασουλίδης έδωσαν στις κοινότητες γραπτές δεσμεύσεις, τις οποίες έχουμε, ότι θα ικανοποιούσαν, φίλε Περδίκη, τα δίκαια αιτήματα των κατοίκων και ότι θα αποκαθιστούσαν και το δικαίωμα της μεμονωμένης κατοικίας. Και με αυτό τον τρόπο υπέκλεψαν ουσιαστικά την ψήφο της περιοχής Λαόνας και Πόλης Χρυσοχούς. Και τότε να θυμίσω ότι η περιοχή μαύρισε τον αείμνηστο Τάσσο Παπαδόπουλο, επειδή είχε το θάρρος να αρνηθεί να δώσει αυτές τις γραπτές δεσμεύσεις, τις οποίες έδωσε ο κ. Χριστόφιας και ο κ.

Κασουλίδης. Εκλέγηκε το 2008 ο κ. Χριστόφιας, αν είδατε λύση του θέματος του Ακάμα, είδαμε και εμείς της περιοχής. Εκλέγηκε το 2013 ο κ. Αναστασιάδης, ακόμα περιμένουμε να δούμε τη λύση του θέματος του Ακάμα, αγαπητοί φίλοι.

Είναι γι' αυτό το λόγο που πιστεύουμε ότι στις προσεχείς προεδρικές εκλογές δε θα μας ξαναξεγελάσουν.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ξαναπέ το, για να το ακούσουν οι Παφίτες.

X. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Τι να πούμε για τη μονάδα αφαλάτωσης; Να υπενθυμίσω, φίλε κύριε Ζαχαρίου, ότι το 2013 ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος με μεγαλόστομες διακηρύξεις είχε πει «κύριοι, πριν να εκπνεύσει η θητεία αυτής της κυβέρνησης, όλες οι πόλεις θα έχουν τη μονάδα αφαλάτωσης τους, για να μην εξαρτάται ο πολίτης για το νερό που πίνει από τις καιρικές συνθήκες». Αν είδατε, αγαπητέ φίλε Ζαχαρίου, μονάδα αφαλάτωσης στην Πάφο, είδαμε και εμείς. Υπήρχε εκεί η μονάδα αφαλάτωσης, δεν είμαστε άξιοι να την κρατήσουμε ως εκτελεστική εξουσία, την εξηλώσαμε, την εδιαλύσαμε ουσιαστικά, πετάσοντας €24 εκατομ. από την τσέπη του φορολογούμενου στον αέρα και ερχόμαστε τώρα να δημιουργήσουμε νέα μονάδα αφαλάτωσης. Και ακούσαμε προχθές και το Γενικό Ελεγκτή να λέει «μα, δεν εκάμετε μελέτη βιωσιμότητας» και να δημιουργούνται προσκόμματα. Και, εν πάση περιπτώσει, το καλοκαίρι του 2018 και του 2019, που η Πάφος θα διψάσει, δεν ξέρω πού θα τρέχουμε να βρούμε τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, για να δώσει εξηγήσεις.

Για το θέμα του ΑΞΙΚ θα πρέπει να πούμε εδώ ότι η Λευκωσία έχει το Πανεπιστήμιο Κύπρου, η Λεμεσός έχει το ΤΕΠΑΚ και πήρε τελευταίως και το Υφυπουργείο Ναυτιλίας, η Λάρνακα πήρε πανεπιστημιακές σχολές, η ελεύθερη Αμμόχωστος διεκδικεί το Υφυπουργείο Τουρισμού. Ως Πάφος, εμείς διεκδικήσαμε το ΑΞΙΚ και, όταν το ζητήσαμε, αίφνης ξύπνησαν απ' το λήθαργο και από τη χειμερία νάρκη και οι καθηγητές και το διοικητικό συμβούλιο του ΑΞΙΚ και θυμήθηκαν να συνάψουν συμφωνίες με το Πανεπιστήμιο Κύπρου και άλλες αρχές για αναβάθμιση των προγραμμάτων τους. Τόσα χρόνια κοιμούνταν. Τώρα που αντιλήφθηκαν ότι πιθανόν να εμετακινείτο εκτός Λευκωσίας η έδρα, άρχισαν να διαμαρτύρονται, να κινούνται και να δημιουργούν λόμπι, για να παραμείνουν εκεί. Και εδώ, κύριε Κουλία, υπάρχει διασπάθιση δημόσιου χρήματος από την υπολειπουργία αυτού του ιδρύματος. Αυτό το ίδρυμα πρέπει να βρίσκεται σε παραλιακή πόλη, εκεί όπου υπάρχει τουριστική υποδομή, και όχι στη Λευκωσία και κατά κύριο λόγο πρέπει να βρίσκεται στην Πάφο.

Τι να πούμε για το δρόμο αεροδρομίου-Κάτω Πάφου-Κόλπου των Κοραλλίων; Ο δρόμος Κάτω Πάφου-αεροδρομίου είκοσι χιλιόμετρα, φίλε κύριε Χατζηγιάννη, έχουν γίνει τα δεκαοκτώ, έμειναν τα δύο, έμεινε εκεί ημιτελές το έργο, γιατί, λέει, τα τελευταία δύο χιλιόμετρα επηρεάζονται από το NATURA και κάποια οικολογικά προβλήματα. Αυτά τα πράγματα φυσικά μόνο στην Πάφο παρουσιάζονται. Τι να πούμε για την κατασκευή της μαρίνας; Αυτό το θέμα λογοφέρνει εδώ και δεκαπέντε χρόνια, επειδή δεν υπάρχει αποφασιστικότητα από πλευράς εκτελεστικής εξουσίας.

Και αγαπητέ φίλε κύριε Περδίκη, να πω ότι σήμερα είδα στην εφημερίδα ότι έχουν άδειες για ακόμα δύο πύργους στην παραλία της Λεμεσού, τριάντα και σαράντα ορόφους. Δεν ακούσαμε κανέναν να διαμαρτυρηθεί. Πριν δύο-τρεις μήνες έγινε του κουτρούλη ο γάμος, γιατί κτίστηκε ένα τετραώροφο στην Πόλη Χρυσοχούς. Και δυστυχώς έπαιρναν και έφεραν τα συνθήματα και τα πυροτεχνήματα, ότι θα χαλούσε ο κόσμος, θα χαλούσε το περιβάλλον με το τετραώροφο, αλλά με τους τριάντα, σαράντα, πενήντα ορόφους σε Λεμεσό, Λάρνακα, Αγία Νάπα δε συμβαίνει τίποτε. Και δυστυχώς μία δημοσιογράφος, σε μία συζήτηση που είχαμε, είπε «και αυτό το τετραώροφο στην Πόλη Χρυσοχούς θα πέσει και θα μας καταπλακώσει όλους». Και της λέω «μα, καλά, πενήντα όροφοι στη Λεμεσό, Λάρνακα δεν πέφτουν να μας πλακώσουν και οι τέσσερις όροφοι στην Πόλη, στη Λίμνη θα πέσουν;».

Είναι αυτές τις νοοτροπίες που αντιμετωπίζουμε ως επαρχία, αγαπητοί φίλοι, και είναι γι' αυτούς τους λόγους και πολλούς άλλους που είμαι πεπεισμένος, φίλε Ζαχαρίου, γι' αυτά που ανέφερα και πολλά άλλα ότι στις προσεχείς προεδρικές εκλογές οι πολίτες αυτού του τόπου θα δώσουν ψήφο εμπιστοσύνης στο Νικόλα Παπαδόπουλο, για να δημιουργηθεί ελπίδα και προοπτική σ' αυτό τον τόπο και σ' αυτό το λαό.

Ευχαριστώ.

Καλά Χριστούγεννα, καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΔΑΜΟΥ)

Ευχαριστώ, κύριε Πιπτοκοπίτη.

Ο εκ Λάρνακος ορμώμενος βουλευτής του ΑΚΕΛ κ. Γιώργος Κ. Γεωργίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Καλημέρα σας.

Λείπει βέβαια ο Πρόεδρος... Θα εισηγηθώ ξανά στον Πρόεδρο να δούμε και να σκεφτούμε και εμείς πώς μπορούμε να βελτιώσουμε την ποιότητα αυτής της συζήτησης, της άγονης συζήτησης, των παράλληλων μονολόγων, αυτής της καθόλου ζωντανής συζήτησης. Και δεν το λέω γιατί παρενέβη κάποια στιγμή ο κ. Λουκαΐδης. Θα ήταν πιο φρόνιμο να εξελίσσονταν οι συζητήσεις με έναν τρόπο πιο ζωντανό. Έξι στους δέκα νέους, διάβαζα χθες, δε θέλουν να ψηφίσουν. Νομίζω ότι, αν μας άκουγαν, ίσως να αυξάνονταν εκείνοι που δε θέλουν να ψηφίσουν. Επίσης, ακούγοντας χθες, αλλά και σήμερα κάποιες από τις ομιλίες, έχω την εντύπωση ότι αυτές επιτείνουν το κλίμα της απαξίωσης απέναντι στην πολιτική και σε εμάς τους ίδιους.

Κατέβηκε ο συνάδελφος με μια ευχή για τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο -και μακάρι να πάτε καλά κύριε Πιπτοκοπιτή- αλλά το τελευταίο διάστημα νιώθω ότι μέσα από τις λαϊκές μεταλλάξεις του κ. Παπαδόπουλου...

Χ. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Μα, συνάδελφε, θα είμαστε μαζί τη δεύτερη Κυριακή!

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θα 'στε μαζί μας, εννοείτε!

Χ. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Θα 'ρτετε μαζί μας!

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θα 'στε μαζί μας!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έλα από την πρώτη να τελειώνουμε!

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Νιώθω ότι είμαστε στο Μάη του 1968, που τα ζητούσαν όλα, και μετατρέπεται ο κ. Παπαδόπουλος σε πρωταγωνιστή του Μάη του 1968, σε Ντανιέλ Κον-Μπεντίτ, που τα θέλει όλα. Η ουσία είναι αυτό που είπε ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου χθες, το εύσημο της σύνεσης που του απέδωσε. Και στην περίπτωση μας σύνεση ξέρετε τι σημαίνει; Απόλυτη συμπίεση σε όλα όσα ψηφίσατε μαζί. Δε σκεφτήκατε τότε ούτε χαμηλοσυνταξιούχους ούτε φοιτητές ούτε υπό "εκποίηση" ανθρώπους ούτε κουρεμένους, τίποτε δε σκεφτήκατε. Τώρα τους θυμηθήκατε. Και ο κ. Αβέρωφ μίλησε για την ανάγκη να υπάρχει πραγματισμός και ρεαλισμός. Τα ίδια είπε και η κ. Δημητρίου. Βέβαια, ήταν μια καινοφανής έκφραση που δεν την καλοκατάλαβα αυτός ο "πραγματιστικός ρεαλισμός". Εγώ εκείνο που κατάλαβα ως πραγματιστικό ιδεαλισμό... Εκείνο που αντιλήφθηκα είναι ότι στις ενέργειές σας, με βάση και αυτά που υπογράψατε και κάνατε, ιδεαλισμός δεν υπήρχε, υπήρχε ένας στυγνός πραγματισμός. Εξυπηρετήσατε την τάξη σας, τα συμφέροντά σας, την ιδεολογία σας με ευλάβεια ευαγγελική.

Βέβαια, η κ. Αννίτα Δημητρίου -χαρά μου και τιμή μου που την είχα μαθήτριά κάποια στιγμή- είναι πολύ ικανοποιημένη με τη Λάρνακα, λέει, ίσως και ο Ζαχαρίας. Ο Ζαχαρίας βέβαια είναι πιο ώριμος. Η κ. Δημητρίου είναι πιο ενθουσιώδης και είπε να πει ότι είναι πολύ ικανοποιημένη. Να ρωτήσουμε τους Λαρνακείς αν είναι ικανοποιημένοι από τη συμπεριφορά του Νίκου Αναστασιάδη απέναντί μας για το λιμάνι και τη μαρίνα, για τις εγκαταστάσεις των εταιρειών με τους υδρογονάνθρακες, γι' αυτά που έγιναν και μας ξεγελάσατε πριν από δύο χρόνια με την Αραδίππου και όλα τα άλλα.

Βέβαια, αγαπητέ μου κύριε Αβέρωφ, μας είπες για τον δεκάκις εκατομμυριοστό τουρίστα που κατέφθασε στην πόλη μας. Δεν ξέρω όμως η πόλη τι έβαλε στην τσέπη της και ούτε ξέρω και οι άλλοι, δηλαδή από τα Παραλίμνια ως το Νιο Χωριό, τι έβαλαν στην τσέπη τους. Λίγοι μάζεψαν πολλά και στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, κύριε Τζιοβάνη, στην ξενοδοχειακή βιομηχανία.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Όχι, απευθύνομαι στον κ. Τζιοβάνη, γιατί είναι από την Αμμόχωστο και ξέρει τι συμβαίνει εκεί πέρα με τις διάφορες μεθοδεύσεις και τα all inclusive κ.λπ.

Μας ρωτάτε με ύφος αγαθό... Μα καλά, ζούμε σε διαφορετική χώρα; Ζούμε αλλού εμείς και αλλού εσείς; Όχι. Ζούμε στην ίδια χώρα. Το δυστύχημα είναι ότι εσείς βλέπετε από άλλο φακό και εμείς από άλλο φακό. Εσείς, μέσα από το φακό που βλέπετε, βλέπετε ανάπτυξη και κάποια νούμερα. Εμείς βλέπουμε τους δείκτες, αλλά λέμε ότι οι δείκτες πρέπει να έχουν να κάνουν με την ευημερία και, όταν λέμε "ευημερία", εννοούμε και την ποιότητα ζωής, κύριε Τορνάρη, και την ψυχή και το πνεύμα και την ανάγκη να πάω ένα

θέατρο και να μπορώ να πάω, να αγοράσω ένα βιβλίο και να μπορώ να το κάνω αυτό το πράγμα. Είναι πολλοί οι συμπολίτες μας που δεν μπορούν να έχουν τα στοιχειώδη και είναι και το βιβλίο στοιχειώδες.

Μιλάτε για τα πλεονάσματα. Υπάρχουν πλεονάσματα €400 εκατομ. Πόθεν προήλθαν; Έννεν αιματηρά μαξιλαράκια τα οποία προέκυψαν στα τέσσερα χρόνια και εννέα-δέκα μήνες; Μιλάτε για το χρέος. Γιατί δε λέτε ότι μεταφέρατε την αποπληρωμή του 2018 στο 2020; Λέτε για το ΑΕΠ ότι ανέβηκε. Ανέβηκε. Ύστερεί από το 2012 κατά €1,3 δις. Μιλούμε για την ανεργία... Θα το ξαναπώ: Εκείνοι που έφυγαν, εκείνοι που δε θα ξαναέρθουν, αυτοί που βαρεθήκαν να δηλώνουν, εκείνοι που ασχολούνται με πολύ ελαστικές μορφές εργασίας και κάκιστους όρους εργοδότησης, οι οποίοι θεωρείται ότι είναι ενεργοί πολίτες...

Σήμερα που μιλάμε έχουν περιοριστεί οι εργαζόμενοι στην Κύπρο κατά 11 500. Βέβαια, σε κάποιες στιγμές ειλικρίνειας εκείνο το οποίο είπε ο Υπουργός Οικονομικών αποδίδει πάρα πολύ, ότι θα μπορούσε και το μνημόνιο να ήταν το ιδεολογικό μανιφέστο του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ήταν το ιδεολογικό μανιφέστο. Ήταν και είναι...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Ευχαριστώ. Ήταν και είναι το μνημόνιο το συγκεκριμένο που υπογράψατε το ιδεολογικό σας μανιφέστο, άρα κανένας δε σας έβαλε με πιστόλια στον κρόταφο με σας εκβίασε, και άσ' τον Ντάισελμπλουμ, που τον επικαλείστε. Ουμηθήκατε πάλε τους φίλους σας, εφέρετέ τους στη Λεμεσό, είπαν είντα μ' που είπαν, εκάμαν είντα μ' που εκάμαν, τώρα ξαναεπικαλείστε τον Ταγιάνι, επικαλείστε τον Ντάισελμπλουμ. Μα αφού ο Νίκος Αναστασιάδης, όταν του απέδωσε το πρώτο κούρεμα ο Σόιμπλε, είπε την περιβόητη φράση "Νόμιζα ότι πολιτικάντηδες έχει μόνο στο Νότο, στην Ανατολική Μεσόγειο". Τον απεκάλεσε πολιτικάντη δηλαδή το Σόιμπλε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και αδιάβαστο.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Και αδιάβαστο. Εξάλλου, κύριε Κουλία, το πείραμα απέτυχε, είναι καθαρό για εμένα.

Αυτή η ακατάσχετη παροχολογία των τελευταίων εβδομάδων -ούτε καν μηνών- είναι τρανταχτή απόδειξη... Άστε που μας λεν και με έναν τρόπο εκβιαστικό «άμα δεν τα θέλετε, πες τους δεν τα θέλουμε, να μην τους τα δώσουμε τους πολίτες». Να τους τα δώσετε στην ώρα τους αλλά με αξιοπρέπεια, όχι να τους προσβάλλετε. Και τον πολιτικό μας πολιτισμό την τελευταία στιγμή... Και είπε ο Πρόεδρος ότι θα κάνει μια καμπάνια πολιτισμένη, ευρωπαϊκή. Αυτό παραπέμπει σε καμπάνιες της δεκαετίας του 1960, που πήγαινε ο βουλευτής στο χωριό και έταζε τα πάντα και έφευγε ύστερα. Ε, είναι Πρόεδρος αυτός!

Εν πάση περιπτώσει, μιλάτε για πάρα πολλές αλλαγές οι οποίες έγιναν. Έγιναν αλλαγές. Ρηξικέλυθες δεν ήταν...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Είναι από το "ρήγνυμι" και το "κέλευθος", κύριε, που σημαίνει "ανοίγει ο δρόμος", "πρωτοπορώ".

Δεν ήταν ρηξικέλυθες, ήταν συντηρητικές, ήταν αλλαγές οι οποίες και στην παιδεία -γιατί θα μιλήσω λίγο για την παιδεία- δεν έλαβαν υπόψη τους την ανάγκη να επεκταθεί εκείνο που ξεκίνησε από το 2006 -εκεί ήμασταν μαζί, κύριε Πιτκοκοπίτη, με το μακαριστό Πεύκιο Γεωργιάδη- την ανάγκη δηλαδή η μεταρρύθμιση να αποφέρει ένα σχολείο ανθρώπινο, δημοκρατικό, ένα σχολείο στο οποίο τα παιδιά να ξυπνούν και να θέλουν να πάνε, ένα σχολείο που να καλλιεργεί ανθρώπους με κριτική σκέψη και ένα ελάχιστο πολιτισμικό υπόβαθρο. Όχι σαν τα χθισινά παιδιά του Τσιρείου. Πολλές φορές λέμε να κάνουμε κάτι που να μοιάζει με το μοντέλο της Φινλανδίας. Μα, το μοντέλο της Φινλανδίας δεν έχει καμία σχέση μ' αυτό κάνατε τελικά... Θα ρωτήσει κάποιος πονηρός πολιτευτής: «Καλά, γιατί δεν το κάνατε εσείς; Εσείς γιατί δεν το κάνατε τούτο το σχολείο;» Εξεκινήσαμε να το κάναμε, αλλά θέλω να είμαι ειλικρινής. Πέντε χρόνια ή και δέκα χρόνια ακόμα δε φτάνουν για να κάμεις ένα τέτοιο σχολείο. Για να κάνεις ένα τέτοιο σχολείο, πρέπει να υπάρχει μια εθνική στρατηγική και μια κατ' ελάχιστον αποδοχή κάποιων παραμέτρων. Εν τέλει αυτό το σχολείο το οποίο πήγε να δημιουργηθεί από το 2013 και ύστερα ο έντιμος Υπουργός Παιδείας, υπηρτώντας ιδεολογικές σκοπιμότητες ή και υποδείξεις του ΔΝΤ, της Παγκόσμιας Τράπεζας ή ενδεχομένως -και ας μην παρεξηγηθώ- και σκιωδών υπουργών, το αποδόμησε.

Λέγω ιδεολογική προτεραιότητα, γιατί είναι η αλήθεια, το ότι διαθέτετε μια λαγνεία για καθετί ιδιωτικό. Εγώ έστειλα παιδί, κύριε Αβέρωφ, σε ιδιωτικό πανεπιστήμιο, εκεί που πήγατε προχτές, και ήταν και καλή η ποιότητά του και καλή η συμπεριφορά των ανθρώπων και, νομίζω, καλές και οι γνώσεις που πήρε το παιδί μου. Ο έρωτας όμως και ο βήχας δεν κρύβονται. Όποτε μιλάτε για κάτι ιδιωτικό, λάμπει το πρόσωπό σας, όποτε μιλάμε για κάτι δημόσιο, είτε είναι πανεπιστήμια είτε σχολεία, εκεί είστε πάρα πολύ φειδωλοί.

Ο υπουργός φεύγει λοιπόν και υπερηφανεύεται ότι αφήνει πίσω του έργο. Δε θέλω να τον αδικήσω. Ο Υπουργός Παιδείας έκανε πολλές προσπάθειες και αποπειράθηκε να κάνει και πολλές μεταρρυθμίσεις. Κάποιες ήταν θετικές, όμως αφήνει πίσω του μια πολύ βαριά, αρνητική κληρονομιά. Τηλεγραφικά: Δεν ολοκληρώσε, αλλά αντίθετα στρέβλωσε τα αναλυτικά και τα ωρολόγια προγράμματα, που αποτελούν την ψυχή της μεταρρύθμισης. Τα εσπερινά σχολεία λειτουργούν με τα αναλυτικά προγράμματα της δεκαετίας του 1980. Οι δαπάνες περιορίστηκαν, είκοσι πέντε σχολεία περιμένουν να κάνουν αντισεισμική αναβάθμιση. Δεν ολοκληρώθηκε η αξιολόγηση ούτε των καθηγητών ούτε των μαθητών. Η επαγγελματική εκπαίδευση, ενώ αλλού αγγίζει το 50% και το 55%, εδώ φτάνει το 10%. Ζητούν μανιωδώς τα παιδιά μας να μπουν σε κάποιους κλάδους σπουδών στην τεχνική σχολή και δεν έχει θέσεις, δεν έχουμε σχολεία δηλαδή. Για την ειδική εκπαίδευση ξέρετε τι μας είπε προχθές; Το ακούσατε, κύριε Μυλωνά. Θα 'ρθουν οι εμπειρογνώμονες από το εξωτερικό, θα γίνει διάλογος και θα κατατεθεί νομοσχέδιο το 2020. Η φοιτητική μέριμνα τα τελευταία δύο χρόνια πετσοκόφτηκε κατά €11 εκατομ., τα τελευταία πέντε χρόνια κατά €17 εκατομ. Κατά τα άλλα, πάρα πολλά παιδιά δεν αντέχουν να πληρώνουν και φεύγουν από τα πανεπιστήμια.

Υπήρξαν σκάνδαλα πολλά. Δε θα πάω τώρα στον Κελεβεζο με το πρόγραμμα "Αριστοτέλης". Ήταν και οι εκλογές της ΠΣΕΜ, που η επίτροπος κατακεραύνωσε τον υπουργό, είναι και η δασκάλα στις Βρυξέλλες, αλλά και τα δημοκρατικά ελλείμματα που υπήρξαν με τους κανονισμούς τους πολύ αυταρχικούς, τις επισκέψεις στο μνημείο του Γρίβα, την αφαίρεση του πραξικοπήματος από τους σημαντικούς ιστορικούς σταθμούς που έπρεπε να διδαχθούν τα παιδιά και ο κατάλογος δεν έχει τέλος.

Πριν κλείσω τον κατάλογο όμως, θέλω να μιλήσω για δύο θέματα. Είναι εκείνη η επιπόνηση της παροχής υπηρεσιών με έναν τρόπο ιδιωτικό... Καταργήθηκε το ΙΔΑΒΕΠ και έριξαν στην αγορά υπηρεσιών χιλιάδες άνθρωποι. Είναι ακόμα και οι τριαντάμηνοι και η φοβερή κοροϊδία από τον υπουργό.

Το νέο σύστημα διορισμών ήταν ή έπρεπε να ήταν η επιθανάτια μελωδική κραυγή του υπουργού, αλλά εξελίχθηκε σ' ένα φοβερό φιάσκο. Και πρέπει να σας πω ότι εκείνη τη στιγμή τον ζήλεψα τον υπουργό. Ξέρετε γιατί; Είχε μια μοναδική ευκαιρία να διασωθεί ο ίδιος και να διασωσει και την αξιοπιστία, την όποια αξιοπιστία της κυβέρνησης. Μιας κυβέρνησης, που θα το πω καθ' υπερβολήν, κανονικά θα έπρεπε να είχε παραιτηθεί από το Μάρτη του 2013.

Χαμογελάτε, κύριε Δίπλαρε. Το πιστεύω; Ακράδαντα. Με βάση εκείνα που είχε υποσχεθεί και για τα οποία είχε δεσμευτεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, θα μπορούσε να γίνει σκέψη για παραίτηση από τότε. Μα, μια παραίτηση να μην υπάρξει, ρε παιδί μου; Μια παραίτηση να μην υπάρξει μετά από τα φοβερά σκάνδαλα τα οποία βγήκαν στη φόρα; Άστε εκείνα που δε βγήκαν.

Κλείνω... Είναι καλά τα συνενωτικά λόγια, δηλαδή να δούμε τα πράγματα από μια διάσταση εθνική. Ακούσαμε χθες «να ομονοήσουμε». Να το κάνουμε τούτο, αλλά στη βάση εκείνου που είπε ο Σολωμός, ότι «εθνικό είναι το αληθινό». Να το κάνουμε και να μονοιάσουμε, αν λέμε την αλήθεια, αν δηλαδή αυτές οι επικλήσεις στην ανάγκη για ενότητα, για συμπαρατάξη όλων των δυνάμεων δεν αποβλέπουν στην κατάργηση της αλήθειας, ότι εν τέλει δεν είμαστε το ίδιο. Είμαστε διαφορετικοί πέρα και άσχετα από την εκτίμηση που μπορεί να έχει ο ένας για τον άλλο σε προσωπικό επίπεδο. Τα λόγια για την ανάγκη να υπάρξει αυτή η ενότητα θα ήταν πάρα πολύ καλά και πιστευτά ξέρετε πότε; Εάν τα λέγατε και όταν ήσασταν στην αντιπολίτευση, αν τα λέγατε και σ' εκείνη την πενταετία στην οποία συνεχώς επανέρχεστε, παρά το ότι λέτε να μην πηγαίνουμε στο παρελθόν.

Εμείς νιώθουμε σοβαροί, υπεύθυνοι πατριώτες γιατί; Γιατί αυτά που λέμε σήμερα -και μας αποδίδετε και τα εύσημα σε κάποιες στιγμές ειλικρίνειας για τη στάση μας σε κρίσιμα ζητήματα- τα λέγαμε και τότε, τα λέμε και τώρα.

Καλές γιορτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Γεωργίου.

Έχει ακόμα τρεις ομιλητές και στις 12.45 μ.μ. έχει σύσκεψη των αρχηγών στο γραφείο του Προέδρου. Απλώς για υπενθύμιση.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Διάκοψέ το και όποιος μείνει να μιλήσει το απόγευμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όι, όι, έτσι πράμα δε θα κάμω.

Ο κ. Χατζηγιάννης έχει το λόγο εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πραγματικά, κάποια θέματα θα πρέπει να τα αντιμετωπίζουμε με ψυχραιμία. Αν και εφόσον υπήρχε ανάγκη παραίτησης Προέδρου της Δημοκρατίας, υπήρχαν αρκετά ιστορικά γεγονότα τα οποία πέρασαν και από αυτή τη Βουλή και, δόξα τω Θεώ... Εκεί ήταν τοις πάσι ανάγκη να οδηγηθούμε σε παραιτήσεις Προέδρων. Παρ' όλα αυτά, δεν υπήρξε καμία κομψότητα τέτοια που να λαμβάνονται τέτοιου είδους αποφάσεις. Και μάλιστα όταν σκάφη οδηγούνταν στη βύθιση ενόψει της οικονομικής κατάρρευσης και πεισματικά και εσθιεληματοκά κάποιιοι δε λάμβαναν μέτρα. Μετρούσαν τις μέρες τους ωστόσο μέχρι να τους διώξει ο λαός ή να τους στείλει σπίτι τους, γιατί απλούστατα δεν έπαιρναν εκείνες τις αποφάσεις.

Σκιώδης υπουργός. Εγώ θα ήθελα να συμφωνήσω, αγαπητέ Γιώργο, μαζί σου ότι υπήρχε σκιώδης υπουργός. Και αυτός ο σκιώδης υπουργός ξέρετε ποιος είναι: η διαβούλευση, ο διάλογος, τα οργανωμένα σύνολα, η κοινωμία της επιστήμης, η κοινωμία των εκπαιδευτικών και όλοι αυτοί που σε όλες τις αποφάσεις του Υπουργείου Παιδείας τα τελευταία πέντε χρόνια ήταν πραγματικά παρόντες και στο πλαίσιο "μακριά από ιδεοληψίες" ετοίμαζαν μεταρρυθμίσεις. Που κάποιοι -και δεν εννοώ εσάς- πολέμησαν με μένος, προκειμένου να τις εμποδίσουν. Δεν εννοώ τα κόμματα τα πολιτικά. Ωστόσο, τα πολιτικά κόμματα είχαν την ευκαιρία να ξεφορτωθούν αυτά τα διαπλεκόμενα συμφέροντα, είτε συνδικαλιστικού είτε άλλου τύπου, προκειμένου αυτό το αναγκαίο που έχετε αναφέρει... Και όσο σας γνωρίζω, αγαπητέ Γιώργο, δε διαφωνήσατε ποτέ με την ανάγκη για μεταρρυθμίσεις, γιατί γνωρίζετε πολύ καλά το ζητούμενο του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Και, πιστέψτε με, σας πιστώνω και με εμπιστοσύνη πάρα πολλές φορές, στο πλαίσιο των συζητήσεών μας, ότι μας ανοίγατε δρόμους να κάνουμε αυτές τις μεταρρυθμίσεις, γιατί ο τόπος τις χρειάζεται.

Σχολεία και τεχνική εκπαίδευση. Και σ' αυτό θα συμφωνήσω μαζί σου, αγαπητέ, Γιώργο, ότι κάποιοι μας ξεγελάνε. Κάποιοι προγραμματισμοί, κάποιες και πάλι παρεμβάσεις του συστήματος. Υπάρχουν άδεια σχολεία, Γιώργο, λύκεια και υπάρχει και η ανάγκη να αναβαθμίσουμε την τεχνική εκπαίδευση, όπως πολύ σωστά το έχετε πει, από το 11% που ήταν και είμαστε σήμερα στο 18%, στο στόχο που έχουμε θέσει πρόσφατα, στο 33%, χωρίς καμία υλικοτεχνική υποδομή, γιατί υπάρχει περίσσεια υλικοτεχνικών υποδομών. Πού είναι ο σωστός προγραμματισμός, πού είναι η βελτιστοποίηση της χρήσης των πόρων και των υποδομών; Απλούστατα, βασικά ερωτήματα.

Φοιτητική μέριμνα. Το ακούμε τόσο συχνά, πραγματικά. Και σας προκαλώ. Έχετε πλειοψηφία, ελάτε, αλλάξτε τους κανονισμούς και τα κριτήρια. Ξεφύγετε από τη φιλοσοφία του στοχευμένου, πέραν του €1,3 εκατομ. να είναι δικαιούχος φοιτητικής χορηγίας. Γιατί δεν το πράττετε; Καθώς επίσης και στα υψηλότερα εισοδήματα. Υπάρχει πλειοψηφία. Αν και εφόσον το επιθυμείτε, κάντε το!

Αγορά υπηρεσιών, τριαντάμηνη. Ε, εντάξει.

Γιώργο...

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δεν είμαι εγώ. Είναι η Σκεύη που το είπε.

Κ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Υπάρχει κάτι στο οποίο ως απόλυτος γνώστης του εκπαιδευτικού συστήματος θα συμφωνήσεις μαζί μου. Ξέρετε ποιο είναι; Σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα, αν και εφόσον αυξήσεις το μόνιμό σου προσωπικό, εκεί και όπου υπάρχει ανάγκη για εξειδίκευση δε θα μπορείς να την καλύψεις, εκτός αν οι προϋπολογισμοί αυτού του κράτους, αν οι δυνατότητες αυτού του κράτους είναι απεριόριστες, ώστε να μονιμοποιούμε και να μονιμοποιούμε και να μονιμοποιούμε! Δε θέλετε να ενισχυθεί και να αναπτυχθεί η ιδιωτική εκπαίδευση, ζητάτε όμως ανάπτυξη και επέκταση της μονιμότητας των εκπαιδευτικών σε αριθμούς, χωρίς να λαμβάνετε υπόψη τις αντοχές του κράτους. Ε, δεν μπορεί να γίνει! Αφαιρεί από τις ανάγκες τις τεράστιες που έχουμε για εξειδικευμένες καλύψεις και ανάγκες του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Μην μπείτε λοιπόν σ' αυτή τη λογική, γιατί θα είναι καταστροφική, και αύριο, όταν θα έχουμε, για παράδειγμα, ανάγκες στην ειδική εκπαίδευση, ανάγκες εξειδικευμένες τέτοιες, ώστε να εκσυγχρονίζεται συνεχώς το εκπαιδευτικό σύστημα, δε θα μπορούμε να το κάνουμε, γιατί θα είμαστε μπλοκαρισμένοι, εγκλωβισμένοι, σιδηροδέσμιοι σε εκείνους που θα έχουμε εκεί και θα μας λένε, όπως μας το λένε και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις: «Ξέρετε, μπορούμε να τα κάνουμε όλα. Και για τις ειδικές ανάγκες μπορούμε να διδάσκουμε και για το άλφα μάθημα και για το βήτα μάθημα». Για όλα είναι όλοι ειδικοί! Δεν μπορεί να γίνει αυτό.

Παρ' όλη την κρίση, αγαπητοί συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι, και την οικονομική κατάρρευση του κράτους -γιατί μιλούμε για οικονομική κατάρρευση του κράτους- έχουν γίνει αναβαθμίσεις και τα σχολεία μας έχουν καταστεί σύγχρονα και αναβαθμισμένα, αλλά πάνω από όλα με αναβαθμισμένους χώρους. Ο προϋπολογισμός του '12 -θα το θυμίσω- ήταν €1,048 δις και στα ίδια ακριβώς επίπεδα βρίσκεται σήμερα. Μετά από το 2013, η κυβέρνηση -μια άλλη κυβέρνηση- τον έχει μειώσει -δικαιολογημένα, λέω εγώ- λόγω της κρίσης στα €0,973 δις. Όμως, παρ' όλη την οικονομική κατάσταση, παρ' όλη την οικονομική ταλαιπωρία αυτού

του κράτους και του συστήματος, μπορέσαμε να επαναφέρουμε τα πράγματα στα ίδια ακριβώς επίπεδα του 2013. Θα επαναλάβω κάτι το οποίο οι μηδενιστές πάντοτε θα πρέπει να έχουν κατά νουν. Και αποτελεί ψεύτικη ειδήση και δε μου αρέσει -δεν το έχει πει ο Γιώργος, ειπώθηκε όμως από αυτό το βήμα- ότι είναι τελευταία η χώρα μας στην κατάταξη ως προς το ποσοστό πόρων που διατίθενται στην εκπαίδευση. Λυπάμαι, πραγματικά! Η αλήθεια είναι μια άλλη. Και αν λάβουμε υπόψη αναφορά του Eurostat το 2015, η Κύπρος κατατάσσεται στην όγδοη θέση εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το ποσοστό υλοποίησης ως προς τις συνολικές δαπάνες ανέρχεται στο 95% και στο 90% των αναπτυξιακών δαπανών.

Παρά την οικονομική κρίση, τα τελευταία χρόνια έχει προωθηθεί ένα ευρύ πρόγραμμα σε σχέση με τις σχολικές υποδομές. Συγκεκριμένα, έχουν ολοκληρωθεί 17 ανεγέρσεις σχολικών μονάδων, 61 άλλα σχολεία επεκτάθηκαν ή ανακαινίστηκαν συνολικά, ενώ έγιναν και 643 μικρότερης κλίμακας έργα, με αξία πέραν των €100 εκατομ. Επιπρόσθετα, υπό εξέλιξη βρίσκονται άλλα 46 μικρής ή μεγαλύτερης κλίμακας έργα, μεταξύ των οποίων και 9 νέες σχολικές μονάδες, με συνολικό προϋπολογισμό που πλησιάζει τα €50 εκατομ. περίπου. Παράλληλα, εγκαινιάζονται φωτοβολταϊκά συστήματα στα σχολεία ως επίσης και ειδικοί ψύκτες με φίλτρα για παροχή δροσερού νερού στους μαθητές και σύντομα ολοκληρώνεται η αναγκαία πλέον μελέτη για εγκατάσταση κλιματιστικών εντός του σχολικού χώρου, για το καλό και την ευημερία στον εργασιακό χώρο του εκπαιδευτικού και -πολύ περισσότερο- για να νιώθει πολύ καλύτερα το παιδί και να γίνεται ευκολότερα το μάθημα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το εκπαιδευτικό σύστημα χρειάζεται να ξεπεράσει διαχρονικές στρεβλώσεις του παρελθόντος και να οδηγήσουμε την εκπαίδευσή μας προς την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα. Και αυτή είναι διαπίστωση όχι μόνο δικιά μου, είναι και των συναδέλφων της επιτροπής Παιδείας, που στήριζαν κατά βάθος όλες τις μεταρρυθμίσεις και όλο το έργο των αλλαγών που χρειάζεται αυτό το εκπαιδευτικό σύστημα. Αυτό σίγουρα που δε χρειάζεται είναι σπασμωδικές αποφάσεις, αλλά χρειάζεται καθοριστικές και ριζικές τομές, οι οποίες ποτέ δεν έγιναν στο παρελθόν. Αυτό ακριβώς χρειάζονται οι νέοι μας, η κοινωνία μας, οι γονείς και πάνω από όλα η πατρίδα μας.

Η κυβέρνηση έχει επιχειρήσει μια συγκροτημένη προσπάθεια σε μια σειρά από κρίσιμα ζητήματα στα οποία ήταν γενικά παραδεκτό ότι χρειάζονταν μεταρρυθμίσεις εδώ και πολλά χρόνια. Έχουν διαμορφωθεί και εφαρμόζονται νέες, εκσυγχρονιστικές πολιτικές, οι οποίες αλλάζουν οριστικά και ουσιαστικά το περιεχόμενο και τις δομές του εκπαιδευτικού μας συστήματος, αλλά και αναβαθμίζουν και εκσυγχρονίζουν συνολικά το επίπεδο της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Οι αλλαγές αυτές επιβάλλεται να προχωρήσουν άμεσα. Δεν μπορούσαμε να μπούμε στη λογική να περιμένουμε ένα κατάλληλο τάιμινγκ, τότε θα μας επιτρέψει το κατεστημένο της εκπαίδευσης, για παράδειγμα, να εισάγουμε ένα νέο σύστημα διορισμών. Να υπενθυμίσω την ηλικία του παλιού συστήματος διορισμών: τριάντα πέντε χρόνια συν τα δέκα χρόνια η μεταβατική περίοδος. Αν είναι δυνατόν αυτός να ονομάζεται και νόμος!

Οι κύριες μεταρρυθμίσεις που έγιναν ήταν το νέο σύστημα διορισμών στην εκπαίδευση, ο εκσυγχρονισμός του περιεχομένου των μαθημάτων σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης με τα αναλυτικά προγράμματα, αλλά και νέες προσεγγίσεις διδασκαλίας. Ως απόρροια αυτού δημιουργήθηκαν 367 βιβλία, η εφαρμογή του νέου, σύγχρονου λυκείου με τις κατευθύνσεις επιλογής μαθημάτων -κοινά αποδεκτή αδυναμία που υπήρχε- το πρόγραμμα επαγγελματικής μάθησης των εκπαιδευτικών, καθώς και οι νέοι κανονισμοί λειτουργίας των σχολείων. Με άλλα λόγια, μπήκαμε σε ένα νέο σχολείο, με δυνατότητες για τη διεύθυνση του σχολείου, το διευθυντή, τον καθηγητικό σύλλογο να λαμβάνει αποφάσεις μακριά από το κέντρο.

Η δημιουργία και η επέκταση σχολείων ειδικών ενδιαφερόντων. Από δύο αθλητικά σχολεία φθάσαμε τα δέκα και από πέντε μουσικά σχολεία φθάσαμε τα δέκα. Λειτουργούν για πρώτη φορά 30 θερινά σχολεία, με 3 811 παιδιά χωρίς αναπηρίες και με 140 παιδιά με ειδικές ανάγκες, και εργάζονται, παρακαλώ, 603 εκπαιδευτικοί. Λειτουργούν 32 νέα ολοήμερα σχολεία, ενώ το πρόγραμμα σχολικής και κοινωνικής ένταξης ΔΡΑΣΕ λειτουργεί σε 96 σχολεία και καλύπτει το 15% του μαθητικού πληθυσμού.

Οι αλλαγές αυτές έχουν αρχίσει να αποφέρουν καρπούς, όπως είναι η βελτίωση της εικόνας της Κύπρου, με βάση τα αποτελέσματα της διεθνούς έρευνας TIMSS 2015, που αφορά τα μαθηματικά και τις φυσικές επιστήμες στη δημοτική εκπαίδευση, η από φέτος έγκαιρη στελέχωση των σχολείων, η μείωση των απουσιών των μαθητών κατά 15% την τρέχουσα σχολική χρονιά και άλλα. Με άλλα λόγια, είμαστε στο σημείο όπου αρχίζουν οι μεταρρυθμίσεις να μετρούν ή να παρουσιάζουν αποτελέσματα.

Ειδική εκπαίδευση. Ακουσθηκε και κριτική. Στον τομέα της ειδικής εκπαίδευσης τα τελευταία χρόνια το υπουργείο προχώρησε σε μια σειρά από ενέργειες για τη στήριξη και την αποτελεσματική εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρίες, όπως η αύξηση του διδακτικού και θεραπευτικού προσωπικού, η αύξηση των σχολικών συνοδών, καθώς και η αναβάθμιση του εξοπλισμού και των κτιριακών εγκαταστάσεων των ειδικών σχολείων. Επιπρόσθετα, λειτουργεί νέος μηχανισμός έγκαιρου εντοπισμού των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες. Βρίσκεται σε εξέλιξη η δημόσια διαβούλευση, με στόχο τη διαμόρφωση νέας ολοκληρωμένης πολιτικής που θα

διέπει την εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρίες ή άλλες εκπαιδευτικές ανάγκες στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα.

Τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης υπηρετούμε πιστά τη στρατηγική να καταστεί η Κύπρος διεθνές εκπαιδευτικό και ερευνητικό κέντρο, τονίζοντας ότι οι προσπάθειες αυτές απέδωσαν καρπούς, αφού ο αριθμός των ξένων φοιτητών στα κυπριακά πανεπιστήμια από 8 375 που ήταν το '12 έφτασε στις 21 000 το '17. Μάλιστα έχουμε μηδενική ανοχή σε σχέση με παρέκκλιση από το νόμο του φορέα διασφάλισης ποιότητας, που -ειρήσθω εν παρόδω- είναι το μεγαλύτερο επίτευγμα αυτής της κυβέρνησης. Αναβαθμίζονται επίσης οι κτιριακές, μεθοδολογικές και ερευνητικές υποδομές, τα προγράμματα σπουδών και γίνονται τεράστιες επενδύσεις στην εκπαίδευση από τον ιδιωτικό τομέα. Διμερείς συμφωνίες, όπως μεταξύ άλλων με τη Ρωσία και την Κίνα, κάνουν εφικτή την αμοιβαία αναγνώριση των τίτλων σπουδών, καθώς επίσης και τη δικτύωση των πανεπιστημίων μας προς όφελος της έρευνας. Αναγνωρίζονται από όλες τις ευρωπαϊκές χώρες όλα τα επαγγελματικά προσόντα που αποκτώνται στην Κύπρο, αφού εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση το Κυπριακό Πλαίσιο Προσόντων. Τα δημόσια πανεπιστήμια προσφέρουν προγράμματα σπουδών στην αγγλική γλώσσα, ενισχύοντας το διεθνή χαρακτήρα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, επίτευγμα στο οποίο συντελεστές είναι και οι συνάδελφοι όλων των κομμάτων στην επιτροπή Παιδείας της Βουλής και τους οποίους θα ήθελα πραγματικά να ευχαριστήσω. Επίσης να ευχαριστήσω και τον κ. Λεωνίδου και τον κ. Μυλωνά, που, μαζί με τον Υπουργό Παιδείας, σε αποστολή στο ελληνικό κοινοβούλιο, καταφέραμε με ελληνικό νόμο να επιλύσουμε προβλήματα για τους Κυπρίους με ελληνική καταγωγή που έδιναν παγκύπριες εξετάσεις, αλλά και να κάνουμε εφικτή τη μετεγγραφή από ένα ελληνικό πανεπιστήμιο σε άλλο ελληνικό πανεπιστήμιο. Φέτος σαράντα φοιτητές έχουν ευεργετηθεί από αυτό το επίτευγμα. Επαναλαμβάνω τις ευχαριστίες μου προς όλα τα μέλη της επιτροπής Παιδείας.

Η Ακαδημία Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών να σας υπενθυμίσω, αγαπητέ Γιώργο, ότι ήταν και δικό σας επίτευγμα, ήταν όλωνών μας επίτευγμα.

Θα ήθελα να τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, με το ότι στον τομέα της παιδείας δεν μπορεί να υπάρξει εφησυχασμός. Μετά τις εκλογές θα κληθούμε και πάλι να προχωρήσουμε με τις μεταρρυθμίσεις, μεταρρυθμίσεις που είναι άκρως αναγκαίες για το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Και μάλιστα θα πρέπει να κάνουμε σκέψεις πώς αναπτύσσουμε το εθνικό σχέδιο παιδείας, προκειμένου τα παιδιά μας να έχουν την καλύτερη εκπαίδευση εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με αυτά τα λίγα θέλω να κλείσω, καταδικάζοντας για άλλη μια φορά την αφαίρεση του δικαιώματος στην εκπαίδευση από πλευράς της Τουρκίας για τα παιδιά των εγκλωβισμένων μας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηγιάννη.

Ο κ. Αντρέας Καυκαλιάς έχει το λόγο εκ μέρους του ΑΚΕΛ.

Α. ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

«Το μεγαλύτερο επίτευγμα αυτής της κυβέρνησης», είπε μόλις προηγουμένως ο συνάδελφος ο κ. Χατζηγιάννης, «είναι ο φορέας διασφάλισης πιστοποίησης τίτλων σπουδών». Ένα νομοσχέδιο το οποίο ετοιμάστηκε από την προηγούμενη κυβέρνηση!

Στη συνείδηση της κοινωνίας, αγαπητέ συνάδελφε, παρά τις όποιες προσπάθειές σας για ωραιοποίηση της κατάστασης, θα περάσετε ως η πλέον αντιμεταρρυθμιστική κυβέρνηση, η κυβέρνηση που ξήλωσε μια ολοκληρωμένη μεταρρύθμιση που παρέλαβε, η κυβέρνηση που πέτυχε να πάρει τα πράγματα όχι ένα αλλά πολλά βήματα πίσω και στον τομέα της παιδείας. Οπότε, όταν μιλάτε για πολέμιους, για μηδενιστές στην παιδεία, να είστε πολύ πιο προσεκτικοί.

Και περνώ στη βασική μου ομιλία.

Ούτε και φέτος μπήκε στον κόπο! Αναφέρομαι στον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος, για άλλη μια χρονιά, στην πολυσέλιδη ομιλία του στη Βουλή για τους προϋπολογισμούς δε βρήκε να πει μία λέξη για την αγροτική οικονομία. Ίσως να μην ήθελε να πει κάτι, ίσως να μην είχε τι να πει, ίσως να μην άξιζε να πει κάτι! Σε κάθε περίπτωση, η μη αναφορά του υπουργού δηλοί και την αξία που αποδίδει η κυβέρνηση στην αγροτική οικονομία.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο σφυγμός της ανάκαμψης της χώρας θα έπρεπε να χτυπάει πρωτίστως στον πρωτογενή τομέα. Όπως στα δύσκολα μεταπολεμικά χρόνια η γεωργία και η κτηνοτροφία -με το μεγάλο τότε ποσοστό συμμετοχής στο ΑΕΠ- συνέβαλαν αποφασιστικά στο να επιβιώσει η χώρα μας, σήμερα αναδεικνύονται ως καθοριστικοί παράγοντες, ώστε να βγει η πατρίδα μας από την οικονομική και δημοσιονομική κατάσταση που βιώνει.

Έχει αποδειχθεί ότι ο πρωτογενής τομέας αντιστέκεται καλύτερα στην κρίση. Παρά τα γνωστά προβλήματα και τις δυσλειτουργίες του, αν συνδεθεί λειτουργικά με τον τουρισμό και τους άλλους τομείς ανάπτυξης της οικονομίας και αν αξιοποιήσει ουσιαστικά τις δυνατότητες που υπάρχουν, μπορεί να καταστεί ο κύριος φορέας της νέου τύπου ανάπτυξης που τόσο έχει ανάγκη η χώρα. Επί τούτου αξιοσημείωτη είναι και η υπόδειξη των Moody's για τους κινδύνους της κυπριακής οικονομίας, την οποία και χαρακτηρίζουν ως "μη διαφοροποιημένη οικονομία" και "με μονοδιάστατο αναπτυξιακό μοντέλο". Κοντά σ' αυτό και οι εκτιμήσεις της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάγκη ουσιαστικής αύξησης της συνεισφοράς του πρωτογενούς τομέα στο ΑΕΠ της χώρας.

Τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας αποδεικνύουν ακριβώς το γεγονός πως η κυβέρνηση δεν έχει αντιληφθεί ακόμα τη σημασία και την κρισιμότητα του αγροτικού τομέα για την οικονομική ανασυγκρότηση της χώρας, αλλά τον θεωρεί "παίκτη πάγκου" και ασχολείται μαζί του μόνο όταν βγαίνουν τα τρακτέρ στους δρόμους και οι αγρότες στα τηλεπαράθυρα. Ενδεικτικά, σημειώνουμε στοιχεία από την Στατιστική Υπηρεσία, με βάση τα οποία η απασχόληση στον αγροτικό τομέα το 2012 ανερχόταν στο 4,6% του εργατικού δυναμικού, δηλαδή 19 900 άτομα, και το 2015 μειώθηκε στο 3,8%, δηλαδή στις 15 806 άτομα. Την ίδια στιγμή το ποσοστό συνεισφοράς του αγροτικού τομέα στο ΑΕΠ της χώρας παραμένει καθηλωμένο κάτω από το 2%.

Η μεγέθυνση και η ανασύνθεση του ΑΕΠ επιβάλλεται να στηρίζονται σε γερές, υγιείς βάσεις. Ο πρωτογενής τομέας να αναγνωριστεί ως βασικός πυλώνας ανάπτυξης, και σε σχέση με τη στήριξη και την αξία που του προσδίδεται, αλλά και σε σχέση με την τελική του συνεισφορά στην οικονομία του τόπου. Γι' αυτό είναι απαραίτητο να εμπνεσθωθεί μια διαφορετική αντίληψη σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη. Μια ανάπτυξη βιώσιμη, με στροφή στην ποιοτική παραγωγή, με προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον, με προϊόντα βιολογικά, με εκσυγχρονισμό της γεωργικής παραγωγής, με τη δημιουργία επώνυμων προϊόντων, στηριζόμενη στην ποιοτική υπεροχή των κυπριακών προϊόντων, με στόχο την πραγματική αναζωογόνηση της υπαίθρου και την ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και αλληλεγγύης και βεβαίως μέσα από μία νέα σχέση παραγωγού και καταναλωτή.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός που εξετάζουμε, αλλά και οι συνολικότεροι σχεδιασμοί και αποφάσεις της κυβέρνησης δεν αποτελούν απάντηση στα πολλά προβλήματα και τις πιέσεις που δέχεται ο αγροτικός τομέας. Σημαντικά ζητήματα παραμένουν άλυτα, δυσχεραίνοντας τη ζωή των αγροτών.

Ο θεσμός της γεωργικής ασφάλισης πνέει τα λoίσθια, με την κυβέρνηση να οδηγεί τον ΟΓΑ σε κλείσιμο. Η αποκοπή €4 εκατομ. από το κονδύλι του ΟΓΑ στον κρατικό προϋπολογισμό αποτελεί την ταφόπλακα του οργανισμού, χωρίς να έχει προηγηθεί κανένας διάλογος, χωρίς να έχει διαβουλευτεί με το συμβούλιο του ΟΓΑ - ως όφειλε- και στη βάση και της σχετικής νομοθεσίας, χωρίς να έχει κατατεθεί και συζητηθεί στη Βουλή οποιοδήποτε σχέδιο. Η κυβέρνηση με τις νεοφιλελεύθερες συνταγές και τους σχεδιασμούς της επιχειρεί να μετατρέψει τη γεωργική ασφάλιση σε ιδιωτική συμβολιακή πράξη μεταξύ γεωργού και ασφαλιστικής εταιρείας, επιδοτώντας την ίδια ώρα τις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες. Παράλληλα, η κυβέρνηση με την εισήγησή της για εθελοντική ασφάλιση, προφανώς για εξυπηρέτηση μικροπολιτικών συμφερόντων, υποσκάπτει την αρχή της αλληλεγγύης και ανατρέπει τον κοινωνικό χαρακτήρα της γεωργικής ασφάλισης.

Οι μεθοδεύσεις για κλείσιμο της Επιτροπής Σιτηρών και την παράδοση του τομέα στους ιδιώτες συνεχίζονται. Δεν μπορούμε να αποδεχθούμε οποιουσδήποτε σχεδιασμούς και αποφάσεις οι οποίες οδηγούν στη διάλυση της Επιτροπής Σιτηρών ή στην ακύρωση του ρόλου που διαδραματίζει ως δημόσιος οργανισμός στην εμπορία και στη διατήρηση στρατηγικών αποθεμάτων στον τομέα των σιτηρών. Μια τέτοια εξέλιξη θα επιφέρει τεράστιες αρνητικές επιπτώσεις στον τομέα της κτηνοτροφίας και θα βλάψει τους παραγωγούς, τους καταναλωτές και την οικονομία ευρύτερα.

Το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών βρίσκεται επίσης στο στόχαστρο της κυβέρνησης, έστω και αν πρόκειται για έναν αυτοχρηματοδοτούμενο οργανισμό, ο οποίος χαίρει της εμπιστοσύνης των παραγωγών και των πελατών του σε ένα μεγάλο αριθμό χωρών.

Η επιχείρηση διάλυσης της Υπηρεσίας Αναδασμού είναι σε εξέλιξη. Η κατάργηση των θέσεων από την Υπηρεσία Αναδασμού και η μεταφορά αυτών, καθώς και των αντίστοιχων κονδυλίων στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ουσιαστικά συνιστά τη διάλυση του αναδασμού.

Τα προβλήματα στην εφαρμογή του Μητρώου Αγροτών παραμένουν, καθώς ο αριθμός των αγροτών που έχουν εγγραφεί είναι απογοητευτικός και δεν ξεπερνά το 10% των δυνητικά δικαιούχων. Το γεγονός αυτό

αποδεικνύει ότι η όλη διαδικασία συνιστά τελικά μια δύσκολη δοκιμασία για τους αγρότες, με κίνδυνο το Μητρώο Αγροτών από εργαλείο άσκησης αγροτικής πολιτικής να λειτουργήσει ως ανασταλτικός παράγοντας για τη στήριξη των αγροτών.

Αναμονή από τους γεωργούς και για την παραχώρηση αγροτικού πετρελαίου κίνησης. Η δέσμευση της κυβέρνησης όχι μόνο δεν έχει υλοποιηθεί, αλλά έχει επιβληθεί επιπλέον και φόρος κατανάλωσης, 2,1 σεντ το λίτρο, στο χρωματισμένο πετρέλαιο. Τα υψηλά λειτουργικά κόστη στον αγροτικό τομέα εξελίσσονται σε ασήκωτα βάρη για τους αγρότες. Η καθιέρωση γεωργοκτηνοτροφικής ταρίφας για το νερό και το ρεύμα είναι επιβεβλημένη. Τα συσσωρευμένα προβλήματα στη λειτουργία των αρδευτικών τμημάτων και η αδυναμία του κράτους να δώσει λύσεις δημιουργούν σοβαρότατους κινδύνους για το σύστημα παροχής και διαχείρισης του νερού.

Κορυφαίο κεφάλαιο αποτελεί και η ρύθμιση του θέματος της διάθεσης και της εμπορίας προϊόντων. Η ανάγκη διαμόρφωσης νομοθετικού πλαισίου για ενδυνάμωση της διαπραγματευτικής θέσης των αγροτών και των καταναλωτών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων αποτελεί πλέον αναγκαιότητα, προκειμένου να τερματιστεί η εκμετάλλευση των γεωργών από τους μεσάζοντες και τους χονδρέμπορους στον καθορισμό των τιμών. Μεταξύ των εισηγήσεων προς αυτή την κατεύθυνση είναι η υποχρεωτική συμβολαιακή γεωργία, η υποχρεωτική εγγραφή των εμπόρων σε μητρώο, η ενίσχυση των υφιστάμενων και η δημιουργία νέων ομάδων παραγωγών, όπως και η δημιουργία δημοπρατηρίου τιμών αγροτικών προϊόντων. Ο μόχθος του αγρότη συχνά δεν πληρώνεται και οι μεσάζοντες κερδοσκοπούν σε βάρος των παραγωγών και των καταναλωτών. Το υπάρχον σύστημα επιτρέπει την ύπαρξη μεγάλων αδικιών εις βάρος των παραγωγών. Σύμφωνα με την πρώην Επίτροπο Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης Φίσερ Μπόελ: «Οι Ευρωπαίοι αγρότες εισπράττουν μόνο το 20% της τελικής τιμής που πληρώνει ο καταναλωτής».

Απραξία χαρακτηρίζει τη στάση της κυβέρνησης και σε ό,τι αφορά τη λειτουργία των λαϊκών αγορών. Κρυβόμενη πίσω από νομοτεχνικά ζητήματα, δεν έχει πράξει το παραμικρό, ώστε να διασφαλιστεί ότι στις λαϊκές αγορές θα δραστηριοποιούνται μόνο παραγωγοί και θα διακινούνται μόνο κυπριακά προϊόντα.

Άλυτο και το θέμα της χρηματοδότησης των αγροτών από πιστωτικά ιδρύματα, επηρεάζοντας αρνητικά τη δυνατότητα συμμετοχής τους στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης και στη διεκδίκηση κονδυλίων.

Η τεράστια καθυστέρηση που σημειώθηκε στην κατάθεση του νομοσχεδίου για την αλιεία -μόλις πριν μερικές μέρες κατατέθηκε- λειτούργησε επιβαρυντικά για τους ψαράδες, οι οποίοι ούτως ή άλλως δέχονται μεγάλες πιέσεις για να κρατηθούν στο επάγγελμα.

Ανησυχούμε ιδιαίτερα και για την καθυστέρηση που σημειώνεται στην κατοχύρωση του χαλλουμιού ως προϊόντος προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης. Οι πολιτικές προεκτάσεις που λαμβάνει το ζήτημα, μέσα και από τη σύνδεσή του με τον Κανονισμό της Πράσινης Γραμμής, συνιστούν αναμφισβήτητη αρνητική εξέλιξη. Παράλληλα, η κυβέρνηση καλείται να υποστηρίξει την κατοχύρωση του χαλλουμιού, εφαρμόζοντας σχέδια στήριξης του κλάδου της αιγοπροβατοτροφίας από τη μια και διεξάγοντας τους απαραίτητους ελέγχους από την άλλη, οι οποίοι να διασφαλίζουν ότι η παραγωγή χαλλουμιού γίνεται εντός του προτύπου. Είναι φανερό πως τα όποια μέτρα έχουν εφαρμοστεί δεν έχουν αποδώσει το αναμενόμενο αποτέλεσμα. Η σημασία του τομέα είναι τεράστια για την οικονομία του τόπου και δε χωρούν οποιαδήποτε λάθη.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μιλώντας κανείς για την αγροτική οικονομία, για τη γεωργοκτηνοτροφία, δε θα μπορούσε να μην αναφερθεί στο στυλοβάτη τους, το συνεργατισμό. Το συνεργατισμό που ως ιδέα και ως αξία στήριξε τους αγρότες όσο κανένας άλλος θεσμός. Το συνεργατισμό που σήμερα δυστυχώς, στριμωγμένος στη μέγκενη των αγκυλώσεων και των νεοφιλελεύθερων πολιτικών της κυβέρνησης, δεν αφήνεται να υλοποιήσει την αποστολή του και να επιτελέσει τον κοινωνικό του ρόλο.

Αποκαλυπτικός ως προς τις προθέσεις της κυβέρνησης ήταν ο Υπουργός Οικονομικών, ο οποίος μιλώντας από το βήμα της Βουλής στα πλαίσια της συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού έβαλε τα πράγματα στη θέση τους. Είπε ο κ. υπουργός αυτολεξεί: «Θεωρώ εξαιρετικά σημαντική την προοπτική εισόδου θεσμικών και στρατηγικών επενδυτών στη Συνεργατική Τράπεζα». Τι και αν πριν ένα χρόνο δήλωνε από το ίδιο βήμα πως θα επεξεργαστούν και θα συζητήσουν επιλογές για επιστροφή του συνεργατισμού στους πολίτες, μη αποκλεισμένων και επιλογών που να αφορούν τους συμπολίτες μας που έχουν υποστεί ζημιά από το κούρεμα!

Η αποξένωση από τα μέλη του, οι στρατηγικοί θεσμικοί επενδυτές, η Altamira, η αποξένωση του τομέα των εμπορικών δραστηριοτήτων, το κλείσιμο υποκαταστημάτων που εξυπηρετούν την ύπαιθρο συνθέτουν τη νέα τάξη πραγμάτων για το συνεργατισμό. Αν δεν μπορούμε να αλλάξουμε τα δεδομένα, οφείλουμε να τον ξανακτίσουμε από την αρχή. Το παράδειγμα υπάρχει, η ελπίδα παραμένει ζωντανή και τη συναντήσαμε στο Πελένδρι με το νέο συνεργατικό παντοπωλείο.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η κύρια πρόκληση για τη γεωργία του μέλλοντος δεν είναι μόνο να παράγει περισσότερα, αλλά να παράγει με ασφαλή και βιώσιμο τρόπο. Έχουμε καθήκον και υποχρέωση να λειτουργήσουμε στη βάση μιας φιλοσοφίας που να έχει στον πυρήνα της τόσο τον αγρότη όσο και τον καταναλωτή, να είναι προσανατολισμένη και να υπηρετεί την αειφορία και την καινοτομία, να εστιάζει στην αποδοτικότητα της παραγωγής και στη σταθερότητα των τιμών, να δίνει προτεραιότητα στην προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος. Η γεωργία και μαζί ο κόσμος της υπαίθρου έχουν επιβιώσει, παρ' όλες τις αντιξοότητες που είχαν να αντιμετωπίσουν και παρ' όλη την αδυναμία του κράτους να βοηθήσει ουσιαστικά. Το ίδιο μπορεί να κάνει και τώρα, ιδίως αν υπάρξει εκείνη η κυβέρνηση η οποία θα λάβει επιτέλους τα μέτρα εκείνα που πρέπει για στήριξη της αγροτικής οικονομίας και της υπαίθρου γενικότερα.

Επιστροφή στο χωριό λοιπόν, στις ρίζες μας, στον πρωτογενή τομέα, για επιβίωση, για προκοπή και παραγωγή. Αλλά με σχέδιο και γνώση κι όχι ως κούφιο σύνθημα ή παγίδα για αφελείς.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Καλές γιορτές!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Καυκαλιά.

Ο τελευταίος ομιλητής για το πρωί είναι ο εκλεκτός συνάδελφος Μάριος Μαυρίδης εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Κύριε Μαυρίδη, έχετε το λόγο.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι,

Επειδή είχα σημειώσει κάποια πράγματα από τις ομιλίες των συναδέλφων, και βασικά χθες των αρχηγών των κομμάτων, ήθελα να κάμω κάποια σχόλια, αλλά να κάμω τη δική μου παρέμβαση, για να είμαι σίγουρος ότι είναι εντάξει και μετά βλέπουμε αν υπάρχει χρόνος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η οικονομία τρέχει με ρυθμό ανάπτυξης 4% φέτος, ενώ τα προηγούμενα δύο χρόνια έτρεχε με 3% για το 2015 και 2% για το 2014. Η ανάπτυξη που καταγράφει η οικονομία είναι γεγονός και είναι αποτέλεσμα διαφόρων παραγόντων, όπως οι άμεσες ξένες επενδύσεις και εγχώριες επενδύσεις, η αύξηση του τουρισμού, η ανάκαμψη των κατασκευών, η μείωση επιτοκίων κ.ά. Αυτά όλα δεν ήρθαν μόνα τους. Τουλάχιστον, για τη μείωση των επιτοκίων είναι αποτέλεσμα της ποσοτικής χαλάρωσης που επιβάλλει και εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αλλά τα υπόλοιπα ήταν με τη συμβολή της κυβέρνησης. Η συμβολή της κυβέρνησης ήταν καθοριστική στην επιτάχυνση της ανάπτυξης της οικονομίας, αφού με έξυπνες κινήσεις έχει δημιουργήσει προϋποθέσεις ανάπτυξης, αλλά και με ενέργειες όπως η αύξηση στη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τα πολεοδομικά έργα, φορολογικά κίνητρα για επενδύσεις, η πολιτική ελεύθερων αιθέρων κ.ά.

Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε ότι δεν είναι απαραίτητη η αύξηση των κρατικών δαπανών, για να δημιουργηθεί ανάπτυξη, αφού η ανάπτυξη είναι υπόθεση του ιδιωτικού τομέα. Για παράδειγμα η πολιτική ελεύθερων αιθέρων, που δεν έχει κοστίσει τίποτα στην κυβέρνηση, έχει συμβάλει στην αύξηση του ανταγωνισμού μεταξύ δεκάδων αεροπορικών εταιρειών, στην αύξηση των δρομολογίων από και προς την Κύπρο, στη μείωση στις τιμές και στην αύξηση των επιλογών για τους πολίτες, και βεβαίως, στη σημαντική αύξηση της επιβατικής κίνησης, η οποία έχει συμβάλει στην αύξηση του τουρισμού με τα συνεπακόλουθα θετικά οφέλη.

Το κράτος είναι υπεύθυνο για τις βασικές υποδομές που χρειάζεται μια οικονομία, για τη δημιουργία ρυθμιστικού πλαισίου το οποίο θα διέπει τη λειτουργία των επιχειρήσεων και για τον εποπτικό έλεγχο της παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών. Το κράτος είναι επίσης υπεύθυνο για την παροχή υπηρεσιών που δεν μπορεί να προσφέρει ο ιδιωτικός τομέας και για την εφαρμογή μιας κοινωνικής πολιτικής η οποία να είναι στοχευμένη και να συνοδεύεται με κίνητρα για εργασία. Αυτό είναι το μανιφέστο μας. Έφυγε ο φίλος ο Γιώργος, δεν πειράζει.

Τα δημοσιονομικά πλεονάσματα επιτρέπουν επίσης στην κυβέρνηση να μειώνει φορολογίες, αναβαθμίζοντας έτσι και το βιοτικό επίπεδο των νοικοκυριών. Το νοικοκύρεμα των δημοσίων οικονομικών, αλλά και η ανάπτυξη της οικονομίας έχει οδηγήσει το δημόσιο χρέος κάτω από το 100% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, ενώ παράλληλα το κόστος εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους έχει μειωθεί ουσιαστικά, αφού το κόστος δανεισμού στις διεθνείς αγορές για την Κύπρο υποχώρησε στο 1,7%. Αυτό σημαίνει ότι το

χρέος που λήγει κάθε χρόνο θα αναχρηματοδοτείται με το πιο χαμηλό επιτόκιο και η κυβέρνηση θα εξοικονομεί δεκάδες εκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο.

Το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών καταγράφει σημαντική μείωση κατά τη διάρκεια του 2017, αντικατοπτρίζοντας την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας. Η ανεργία υποχώρησε περαιτέρω κατά το 2017 και ανέρχεται σήμερα στο 10,7% σε σχέση με 12,1% ένα χρόνο πριν, ενώ η απασχόληση καταγράφει επίσης αύξηση της τάξης του 3%. Έχει γίνει αναφορά για το κατά πόσο η μείωση της ανεργίας οφείλεται στη μετανάστευση. Νομίζω οι αριθμοί, τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας δείχνουν ότι αυτοί που έρχονται πίσω, μιλώ για Κυπρίους πολίτες, είναι περισσότεροι από αυτούς που φεύγουν, άρα σίγουρα αυτό δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί πλέον από την αντιπολίτευση, ότι η μείωση της ανεργίας οφείλεται στην καθαρή μετανάστευση. Η ανεργία στους νέους ωστόσο, αυτό είναι μια παραδοχή, παραμένει σε υψηλά επίπεδα, γύρω στο 23%. Η ανεργία στους νέους όμως είναι συνήθως διπλάσια της γενικής ανεργίας και οφείλεται σε διαρθρωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινωνία, όπως είναι η υπερβολική προσφορά πτυχιούχων σε κορεσμένα επαγγέλματα.

Ακόμη, παράγουμε ανέργους, έτσι για να καταλάβετε τι εννοώ, στα κρατικά πανεπιστήμια ιδίως παράγουμε ανέργους. Με τα λεφτά του φορολογουμένου διατηρούμε σχολές και τμήματα τα οποία δέχονται φοιτητές τους οποίους, για να τους δεχτούν, κατεβάζουν και τις βάσεις, για να έχουν δουλειά οι καθηγητές και παράγουμε ανέργους. Και πέστε μου πού θα εργαστούν όλοι αυτοί οι άνεργοι που παράγουν κάθε χρόνο τα πανεπιστήμια. Είναι γι' αυτό το λόγο που δημιουργούμε μια αγορά εργασίας η οποία δεν είναι ευέλικτη και δεν μπορεί να απασχολήσει αυτούς τους ανθρώπους τουλάχιστον για κάποια χρόνια και μετά αναγκάζονται να αποδέχονται οποιαδήποτε θέση εργασίας και έχουν και προβλήματα κοινωνικά εξαιτίας αυτής της κατάστασης. Βεβαίως, υπάρχει και η υποβάθμιση της τεχνικής εκπαίδευσης όλα αυτά τα χρόνια και η δυσκαμψία της αγοράς εργασίας, αλλά πολύ περισσότερο η έλλειψη επικοινωνίας μεταξύ της εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας.

Ο μεγάλος και υδροκέφαλος δημόσιος τομέας στρεβλώνει την αγορά εργασίας και αποτελεί τροχοπέδη στην ανάπτυξη. Να σας το εξηγήσω να το καταλάβετε, διότι, όταν έχουμε ένα τεράστιο δημόσιο τομέα ο οποίος απορροφά το 40% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος -φέτος είναι λίγο λιγότερο, αλλά είναι κοντά στο 40%- σημαίνει ότι στερούμε πόρους από τον ιδιωτικό τομέα ο οποίος είναι αρμόδιος, για να παράγει θέσεις εργασίας. Δεν είναι το δημόσιο που παράγει θέσεις εργασίας και δεν είναι το δημόσιο που παράγει στην οικονομία, αλλά ο ιδιωτικός τομέας και χρησιμοποιούμε όλα αυτά τα χρήματα, για να δημιουργούμε ένα δημόσιο τομέα ο οποίος είναι πολύ πιο ελκυστικός από τον ιδιωτικό τομέα και όλοι θέλουν να πάνε στο δημόσιο. Καθημερινά βλέπετε τι συμβαίνει με το να θέλουμε να εργαστούμε στο δημόσιο όλοι μας και να γίνουμε και μόνιμοι και να βολευτούμε μια ζωή εις βάρος των νέων ανθρώπων. Το έχει πει και ο Ντράγκι αυτό, αλλά πριν από τον Ντράγκι το είχα πει πολλές φορές ότι η διασφάλιση των παλαιών εργαζομένων με εργατικούς νόμους και η μονιμότητα γενικά στην Ευρώπη, αλλά ιδιαίτερα στην Κύπρο, λειτουργεί εις βάρος των νέων ανθρώπων. Όταν το καταλάβουμε αυτό, ίσως κάνουμε κάποιες αλλαγές.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός χαιρετίζει όλες τις ενέργειες της κυβέρνησης που αποσκοπούν στην ανάπτυξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, διότι πιστεύει ότι ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να φέρει την ανάπτυξη. Αυτό έχει αποδειχθεί περίτρανα τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο. Η ανάπτυξη της οικονομίας έχει επιτευχθεί χωρίς αύξηση των δαπανών της κυβέρνησης, αλλά με κίνητρα προς τον ιδιωτικό τομέα, από άμεσες ξένες επενδύσεις, από σωρεία εγχώριων επενδύσεων στην εκπαίδευση, στην υγεία, στα ξενοδοχεία και αλλού. Να προχωρήσω πιο κάτω, για να μη σας ταλαιπωρώ.

Λοιπόν, είπαμε χαιρετίζουμε όλες τις προσπάθειες της κυβέρνησης και για τις μεταρρυθμίσεις είναι το μεγάλο κεφάλαιο το οποίο λέμε εμείς μεταρρυθμίσεις. Μεταρρυθμίσεις δεν ξέρουμε και τι εννοούμε ακριβώς, αλλά οι μεταρρυθμίσεις είναι αυτές οι αλλαγές που χρειάζονται, για να δουλεύει καλύτερα η κοινωνία και η οικονομία. Αυτές είναι οι μεταρρυθμίσεις. Και στην παιδεία. Και να σας πω και μία πολύ καλή μεταρρύθμιση στην παιδεία. Εσείς που αγαπάτε το Γενικό Σχέδιο Υγείας, ίσως και περισσότερο από εμάς, γιατί δεν το εφαρμόζουμε και στην εκπαίδευση; Ποιος μπορεί να πει όχι στο να δώσει ευκαιρία σε οποιοδήποτε παιδί θέλει να φοιτήσει σε όποιο σχολείο θέλει; Πληρώνει και αυτός φορολογίες, έχει και αυτός δικαίωμα στην εκπαίδευση. Δεν είναι μόνο το δημόσιο που μπορεί να προσφέρει εκπαίδευση, είναι και ο ιδιωτικός τομέας...

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να κάνουμε έναν ΚΟΑΠ, Κυπριακό Οργανισμό Ασφάλισης Παιδιού...

M. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Νομίζω ότι είναι η καλύτερη κουβέντα που άκουσα σήμερα, κύριε Αβέρωφ. Η καλύτερη κουβέντα, αλλά για τα θέματα της παιδείας δε μας πολυενδιαφέρουν, διότι βολευόμαστε με το δημόσιο σχολείο, το οποίο έχει φέρει τα "καλύτερα" αποτελέσματα μέχρι σήμερα, τελευταίοι στην Ευρώπη. Νομίζω πριν τρία χρόνια ήμασταν προτελευταίοι. Τώρα είμαστε τελευταίοι, εντελώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι είναι, εκάμαμεν πρόοδο!

M. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Οι μεταρρυθμίσεις είναι απαραίτητες, για να μπορεί η κοινωνία να προχωρήσει μπροστά. Κορυφαία μεταρρύθμιση βεβαίως θεωρούμε τη στόχευση της κοινωνικής πολιτικής, όχι απαραίτητα την αύξηση στα κονδύλια της κοινωνικής πολιτικής, γιατί και εκεί έχει γίνει μια σημαντική βελτίωση, αλλά τη στόχευση στην κοινωνική πολιτική με την υιοθέτηση του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, το οποίο προσφέρει την ευκαιρία σε 13 000 επιπρόσθετες οικογένειες πέραν από τις 22 000 οι οποίες λαμβάνουν οικονομική στήριξη από το κράτος, επειδή τη χρειάζονται για τις καθημερινές τους ανάγκες. Η στόχευση της κοινωνικής πολιτικής έχει αναβαθμίσει το περί δικαίου αίσθημα, αλλά επίσης έχει αποφέρει εξοικονομήσεις πολλών εκατομμυρίων, τα οποία η κυβέρνηση επιστρέφει πίσω στους δικαιούχους με τη μορφή υψηλότερων παροχών.

Η μεταρρύθμιση σε ό,τι αφορά τον τομέα της άμυνας έχει πολλαπλά οφέλη για την κοινωνία. Η μείωση της στρατιωτικής θητείας στους δεκατέσσερις μήνες εξοικονομεί χρόνο για τους νέους, οι οποίοι μπορούν να προχωρήσουν με τις σπουδές τους νωρίτερα, χωρίς να τα έχουν ξεχάσει όλα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Είναι πολύ περισσότερα, άμα τα υπολογίσεις, αλλά χρειάζεται έρευνα.

Η στροφή προς τους επαγγελματίες οπλίτες αναβαθμίζει και το αξιόμαχο της Εθνικής Φρουράς.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μαυρίδη, παρουσιάστε...

Μα κοιτάξετε, εννιά τον αφήσετε τον άνθρωπο να τελειώσει;

Σας παρακαλώ ησυχία, μη διακόπτετε τον ομιλητή.

M. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι αυτά που λέω σας έχουν αφυπνίσει.

Λοιπόν, οι κανόνες και οι διαδικασίες που έχει υιοθετήσει το Υπουργείο Άμυνας σε ό,τι αφορά το στράτευμα έχουν τερματίσει το ρουσφέτι και τα χατίρια, ενώ η φυγοστρατία έχει μειωθεί σημαντικά.

Το νέο σύστημα διορισμού εκπαιδευτικών είναι εξαιρετικά σημαντικό, αφού σηματοδοτεί μια νέα εποχή στην εκπαίδευση, αφού θα προσλαμβάνονται οι καλύτεροι προς όφελος των παιδιών μας, εάν αυτό που μας ενδιαφέρει είναι τα παιδιά και όχι οι εκπαιδευτικοί. Έτσι, για να λέμε την αλήθεια.

Ευελπιστούμε ότι το νέο σύστημα θα βελτιώσει και τα αποτελέσματα των μαθητών μας στους διεθνείς διαγωνισμούς. Όμως είναι πεπεισμένη μου ότι η χώρα χρειάζεται εθνικό σχέδιο παιδείας. Ξέρω ότι δεν είσαστε έτοιμοι να το αποδεχτείτε, επειδή το λέει ένας φιλελεύθερος, αλλά θα το καταλάβετε σύντομα.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Νεοφιλελεύθερος.

M. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ε, αγαπάω την οικονομία. Δεν ξέρω πώς να το πω, αγαπάω την οικονομία, η οποία πρέπει να λειτουργεί με το ολιγότερο δυνατό κόστος, να παράγει αυτά που θέλουμε με το λιγότερο δυνατό κόστος, διότι είναι ο φορολογούμενος που πληρώνει.

Και μιας και αναφερθήκαμε σε όλες αυτές τις ομάδες που διεκδικούν αποζημιώσεις, ενδιαφέρθηκε κανένας για τους πρόσφυγες οι οποίοι έχουν απώλεια χρήσης σαράντα τρία χρόνια; Δεν έχουν αυτοί προτεραιότητα;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Είπες το της κυβέρνησής σου τούτο;

M. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Είπα το. Έχει δέκα χρόνια που το λέω και επιτέλους...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνάδελφοι...

Κύριε Μαυρίδη, σας παρακαλώ πάρα πολύ να ολοκληρώσετε την ομιλία. Κοιτάξετε, εάν πρόκειται να κάνουμε διαλογική συζήτηση, να μου το πείτε. Δεν έχω κανένα πρόβλημα εγώ.

M. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Μετά από αρκετά χρόνια στασιμότητας από τις προηγούμενες κυβερνήσεις ξεκινά επιτέλους η εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας, το οποίο χρειάζεται η κοινωνία. Η κυβέρνηση προχωρεί με τόλμη και αποφασιστικότητα προς την υλοποίηση του Γενικού Συστήματος Υγείας, ενώ ταυτόχρονα φροντίζει να μειώσει τις λίστες αναμονής με παραπομπή ασθενών στον ιδιωτικό τομέα. Από το 2015 που ξεκίνησαν τα προγράμματα μέχρι σήμερα, 28 500 άτομα έχουν τύχει θεραπείας σε ιδιωτικά νοσηλευτήρια, μειώνοντας έτσι τις λίστες αναμονής σε μεγάλο βαθμό.

Γενικά, ο Δημοκρατικός Συναγερμός εκφράζει την ικανοποίησή του για το κυβερνητικό έργο και την πορεία προς τη φιλελευθεροποίηση και την ανάπτυξη της οικονομίας, το μικρότερο και ευέλικτο κράτος, τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη μείωση των φορολογιών, την ενθάρρυνση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και γενικά την απελευθέρωση της οικονομίας από τα δεσμά των συμφερόντων και των κατεστημένων. Η καλύτερη κοινωνική πολιτική είναι η ανάπτυξη και η δημιουργία ευκαιριών για τους πολίτες.

Απλά, ήθελα να σχολιάσω και είχα και το κείμενο του κ. Παπαδόπουλου, το οποίο δεν το βρίσκω μπροστά μου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάριε, έχεις δύο λεπτά.

M. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Απλά, ήθελα να αναφερθώ στους δείκτες τους οποίους έχετε αναφερθεί και εσείς, δείκτες φτώχειας και ανισότητας. Αυτοί είναι οκτώ δείκτες φτώχειας και ανισότητας και όλοι οι δείκτες εκτός από έναν...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, κάμετε ησυχία.

M. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

...δείχνουν βελτίωση. Σίγουρα, δεν είναι ωραία η κατάσταση, αλλά τουλάχιστον υπάρχει κάποια βελτίωση από το '16. Υπάρχει ελπίδα και αναμένεται οι δείκτες αυτοί να βελτιωθούν. Όμως να σχολιάσω ένα δείκτη μόνο. Ο δείκτης της κοινωνικής προστασίας για τον οποίο όπως λένε οι συνάδελφοι είμαστε στις τελευταίες θέσεις. Είμαστε στις τελευταίες θέσεις, αφού η Κύπρος σπαταλά το 22% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος για κοινωνική προστασία, ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι 28%. Είναι επειδή ο δείκτης αυτός λαμβάνει υπόψη τις πληρωμές των κοινωνικών ασφαλίσεων και επειδή στην Κύπρο δαπανούμε το 5,8% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος σε πληρωμές, συντάξεις γήρατος, ανικανότητας κ.λπ. και όλα αυτά μπαίνουν μέσα στον υπολογισμό του ποσού για την κοινωνική προστασία. Άλλες χώρες, όπου η γήρανση του πληθυσμού έχει ωριμάσει όπως η Ελλάδα, όπως η Γερμανία, όπως η Γαλλία, η Ιταλία, έχουν πολύ υψηλό δείκτη, επειδή ακριβώς πληρώνουν περισσότερα σε παροχές κοινωνικών ασφαλίσεων κ.ά.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Ου περί χρημάτων ο αγώνας!

Άρα λοιπόν, για να ξεκαθαρίσουμε και να χρησιμοποιούμε αυτούς τους δείκτες ως συνθήματα, υπάρχει λόγος για κάθε δείκτη αν υπάρχει επιδείνωση ή αν υπάρχει βελτίωση. Υπάρχει λόγος. Και στην περίπτωση της κοινωνικής προστασίας, σας έχω εξηγήσει ότι η Κύπρος δαπανά 22% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, επειδή ακριβώς δεν έχει ωριμάσει η γήρανση του πληθυσμού. Να δείτε τι θα γίνει σε δέκα χρόνια! Η Κύπρος θα είναι πρώτη στην Ευρώπη σε δαπάνες κοινωνικής προστασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μαυρίδη, έχετε περάσει τα δεκαπέντε λεπτά.

M. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Εντάξει, αφού έχω ακόμη χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχεις χρόνο;

Κυρία γραμματέα, έχει...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχεις χρόνο, λέει η γραμματεία.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Δε θα σχολιάσω άλλα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Σας εύχομαι καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένο το νέο έτος σε μία ελεύθερη Κύπρο, αλλά και ελεύθερη οικονομία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Μαυρίδη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διακόπτουμε τώρα και επαναρχίζουμε στις 3.00 μ.μ.

(Ωρα διακοπής: 1.06 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 3.02 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλό απόγευμα.

Συνεχίζουμε τη συζήτηση για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2018.

Πρώτος ομιλητής για το απόγευμα είναι ο κ. Αντρέας Φακοντής.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παρά το ότι ο συνάδελφος ο κ. Μαυρίδης απουσιάζει από την αίθουσα, θα ήθελα να τον ευχαριστήσω για την ειλικρίνειά του. Παρέθεσε ξεκάθαρα και με παρρησία τι ακριβώς πράττει και σε τι αποσκοπεί η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη. Μας είπε ο κ. Μαυρίδης ότι όλα πρέπει να δοθούν στον ιδιωτικό τομέα, πως ό,τι είναι ιδιωτικό είναι καλό και προσοδοφόρο και ό,τι είναι δημόσιο είναι κακό και ζημιογόνο. Δε μας είπε όμως ο κ. Μαυρίδης ότι και οι τράπεζες ανήκουν στον ιδιωτικό τομέα και είναι οι τράπεζες που κατέστρεψαν την οικονομία και την Κύπρο. Μας είπε ο κ. Μαυρίδης ότι διαφωνεί με τη μονιμότητα στην απασχόληση. Μας είπε ότι είναι υπέρ της ευέλικτης, αρρύθμιστης και απροστάτευτης εργασίας και αυτό, είπε, θα βοηθήσει τους νέους. Σίγουρα, το αντίθετο συμβαίνει. Αυτές οι πολιτικές σκοτώνουν τα όνειρα των νέων και δημιουργούν τη γενιά των €500. Εμείς δε θα πάρουμε. Διαφωνούμε με αυτή την ακραία, νεοφιλελεύθερη πολιτική, την οποία ασπάζεται και υλοποιεί ο ΔΗΣΥ και η κυβέρνηση Αναστασιάδη. Πολιτική φυσικά που ασπάζονται και οι υπόλοιποι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, οι οποίοι όμως δεν τολμούν να βγουν και να το πουν ξεκάθαρα. Κρύβονται. Ο κ. Μαυρίδης τόλμησε και μπράβο του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ευημερία ενός κράτους και ενός λαού δε μετριέται με δείκτες και με αριθμούς, όπως κάνει η κυβέρνηση του ΔΗΣΥ, αλλά μέσα στα νοικοκυριά, στη δυνατότητα να έχουν οι άνθρωποι τη στοιχειώδη οικονομική άνεση για αξιοπρεπή διαβίωση, να έχουν σταθερή εργασία, να έχουν την ικανότητα να εξασφαλίσουν το μέλλον των παιδιών τους. Στην Κύπρο, δυστυχώς, οι άνθρωποι δεν ευημερούν. Αντίθετα, μεγάλο μέρος του πληθυσμού δυσπραγεί.

Η κυβέρνηση Αναστασιάδη κατάφερε να κάνει τους πλούσιους πλουσιότερους και τους φτωχούς φτωχότερους. Το μεγαλύτερο κτύπημα το δέχτηκαν οι εργαζόμενοι, η μεσαία τάξη και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι δε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού ζουν στο πετσί τους την κοινωνική αναληψία της κυβέρνησης Αναστασιάδη-ΔΗΣΥ.

Η Κύπρος, όσον αφορά στις δαπάνες για την υγεία, κατατάσσεται στην τελευταία θέση μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ ουραγός είναι και στις δαπάνες για τα άτομα της τρίτης ηλικίας, τους αναπήρους και τις ευάλωτες ομάδες.

Οι κυβερνώντες φαίνεται ότι ζουν στο δικό τους πλασματικό κόσμο, όπου δεν υπάρχουν προβλήματα, φτώχεια, δυστυχία και απογοήτευση. Αδυνατούν ή καλύτερα δε θέλουν να παραδεχτούν την πραγματική κατάσταση που βιώνουν οι πολλοί, γιατί απλά τους ενδιαφέρουν οι λίγοι, οι εκλεκτοί, οι προνομιούχοι. Όσο και να προσπαθούν να ωραιοποιήσουν την κατάσταση της κυπριακής οικονομίας παίζοντας με τους δείκτες και τους αριθμούς, η πραγματικότητα και η αλήθεια είναι εντελώς διαφορετική.

Παναγγυρίζουν ότι πέτυχαν θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης και ότι αύξησαν το ΑΕΠ. Η αλήθεια όμως είναι ότι στη διάρκεια της πενταετίας τους απώλεσαν σχεδόν €1,5 δις από το ΑΕΠ της χώρας. Οι αναπτυξιακές δε δαπάνες παρουσιάζουν μείωση κατά €257 εκατομ. συγκρινόμενες με το χρόνο ανάληψης της εξουσίας από τον κ. Αναστασιάδη.

Ο Υπουργός Οικονομικών και οι βουλευτές του ΔΗΣΥ πανηγυρίζουν ότι κατάφεραν να μειώσουν την ανεργία, που σήμερα είναι γύρω στο 10%. Πώς μπορεί όμως να μειώνεται η ανεργία και να μην αυξάνεται αναλόγως η απασχόληση; Η κυβέρνηση Αναστασιάδη-ΔΗΣΥ παραδίδει μια οικονομία με 12 000 θέσεις εργασίας λιγότερες απ' αυτές που παρέλαβαν. Η απασχόληση της ανεργίας δεν οφείλεται στην πετυχημένη πολιτική Αναστασιάδη, αλλά δυστυχώς στη μεγάλη φυγή Κυπρίων και κοινοτικών στο εξωτερικό, στην παραμονή πολλών φοιτητών στην ξενιτιά και στις 15 000 άτομα που θεωρούνται ως αδρανείς και δεν καταχωρούνται ως άνεργοι. Για εμάς έχει εξίσου τεράστια σημασία και σε ποιες συνθήκες και κάτω από ποιους όρους εργάζονται όσοι κατάφεραν να εξασφαλίσουν απασχόληση. Έχει σημασία η ποιότητα της εργασίας και οι μισθοί που λαμβάνουν οι εργαζόμενοι.

Στην πενταετή διακυβέρνηση Αναστασιάδη-ΔΗΣΥ η υπόσκαψη της σταθερής μισθωτής απασχόλησης έχει ενταθεί και έχει προωθηθεί η φθηνή, ευέλικτη και απροστάτευτη εργασία με δυσμενέστερους όρους εργασίας και χαμηλότερες αμοιβές. Το ποσοστό των ατόμων που εργάζονται με μερική απασχόληση εκτοξεύτηκε στο 13%. Οι παραβιάσεις των συλλογικών συμβάσεων έχουν καταστεί σύνηθες φαινόμενο. Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αντί να ενεργεί ως ο θεματοφύλακας των εργασιακών σχέσεων, προωθεί διαδικασίες για πρόσληψη ατόμων με τη μέθοδο της μίσθωσης υπηρεσιών, απορρυθμίζοντας περαιτέρω τις εργασιακές σχέσεις. Ακόμη και τα τηλεφωνικά κέντρα τμημάτων του Υπουργείου Εργασίας δόθηκαν στον ιδιωτικό τομέα, αντί να προσλάβουν άτομα με αναπηρίες.

Οι πολιτικές που ακολούθησε η κυβέρνηση έχουν “γεννήσει” μια νέα κατηγορία φτωχών, τους εργαζόμενους φτωχούς, δηλαδή τα άτομα που έχουν εργασία αλλά τα εισοδήματά τους δεν είναι αρκετά, για να καλύψουν τις στοιχειώδεις ανάγκες της οικογένειάς τους. Ο κ. Αναστασιάδης δίκαια θεωρείται ως ο δημιουργός της γενιάς των €500.

Η αγοραστική αξία των μισθών έχει κατρακυλήσει στο 1996. Τα τελευταία τρία χρόνια το εισόδημα της εργασίας έχει μειωθεί κατά €1,6 δις ή κατά 20%. Η εισοδηματική ανισότητα αυξάνεται ταχέως μετατρέποντας την Κύπρο σε πρωταθλήτρια. Οι συνταξιούχοι μας είδαν τα εισοδήματά τους να κουρεύονται κατά 30%. Περισσότερες από 15 000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις έκλεισαν. Το λιανικό εμπόριο ξηλώνεται, με την κυβέρνηση Αναστασιάδη να τους δίνει τη χαριστική βολή μέσω της εμμονής της για συνέχιση της εργασίας επτά ημέρες την εβδομάδα ολόχρονα. Έχουν δημιουργήσει έντονες συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού και εργασιακού μεσαίωνα. Χαιρετίζουμε τη θέση του υποψηφίου Προέδρου Σταύρου Μαλά για τερματισμό αυτής της πολιτικής και για διασφάλιση της αργίας της Κυριακής, έχοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες ορισμένων περιοχών.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το ίδιο τραγικές είναι και οι επιδόσεις της κυβέρνησης Αναστασιάδη στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής. Στην πραγματική οικονομία κατά την πενταετία της διακυβέρνησής τους οι δαπάνες για την κοινωνική πρόνοια κουρεύτηκαν σωρευτικά κατά €500 εκατομ., την ώρα που η Κύπρος κατέχει μια από τις τελευταίες θέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά σε δαπάνες για κοινωνική προστασία.

Η λεγόμενη “επαναστατική μεταρρύθμιση” του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος έχει περίτρανα αποδειχθεί ότι πρόκειται για ένα μέσο στήριξης της ακραίας φτώχειας με κονδύλια που προέρχονται από μειώσεις και αποκοπές από τα μικρομεσαία και φτωχά στρώματα του πληθυσμού. Παρά τις βελτιώσεις που επήλθαν από τη Βουλή, απέτυχε να στηρίξει όλες τις οικογένειες που έχουν πραγματική ανάγκη λόγω των αυστηρών περιοριστικών κριτηρίων που επιβλήθηκαν από την κυβέρνηση και την πλειοψηφία των κοινοβουλευτικών κομμάτων.

Σχεδόν τέσσερα χρόνια μετά την εφαρμογή της νομοθεσίας περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος εξακολουθούν να υπάρχουν πολίτες που αναμένουν για οκτώ και πλέον μήνες να εξεταστεί η αίτησή τους για παροχή ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος και επιδόματος φροντίδας. Πρόκειται για πολίτες που δεν έχουν κανένα εισόδημα, για να ζήσουν, για υπερήλικες ή άτομα με αναπηρία που αναμένουν φροντίδα. Πρόκειται για συνανθρώπους μας που μαθαίνουν με το χειρότερο τρόπο τι πάει να πει κοινωνικά ανάληψη κυβέρνηση.

Η Κύπρος είναι ουραγός και στην στήριξη των αναπήρων, αφού οι δαπάνες ανέρχονται μόλις στο 0,5% του ΑΕΠ σε σύγκριση με 2,8% στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι δαπάνες για τα άτομα της τρίτης ηλικίας

βρίσκονται στο μισό αυτών που δαπανώνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η χώρα μας δαπανά μόλις το 5,8% του ΑΕΠ, την ίδια ώρα που ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι 10,3%.

Όσο λοιπόν και αν οι κυβερνώντες προσπαθούν με επικοινωνιακά τεχνάσματα να ωραιοποιήσουν την κατάσταση και να πείσουν το λαό για το “success story” στην οικονομία, η πραγματικότητα που βιώνουν οι άνθρωποι στην Κύπρο είναι εντελώς διαφορετική. Οι πολίτες που υποφέρουν, οι 244 000 Κύπριοι που ζουν στο όριο της φτώχειας, δεν ξεγελιούνται με τα προεκλογικά δώρα και εξαγγελίες της κυβέρνησης Αναστασιάδη. Γνωρίζουν ότι η κυβέρνηση αυτή, σε όσες προεκλογικές μεταλλάξεις και να προβεί, παραμένει πιστή στην οικονομική της φιλοσοφία και την τυφλή της υποταγή στο μνημόνιο-μανιφέστο που συρρικνώνει τους μισθούς, απορρυθμίζει τις εργασιακές σχέσεις, κλείνει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ξηλώνει το κοινωνικό κράτος και ξεπουλά με διάφορους τρόπους το δημόσιο πλούτο.

Οι κάτοικοι της Πάφου δεν ξεγελιούνται ούτε και αυτοί. Το τι έχει συμβεί στην επαρχία μας με τη μονάδα αφαλάτωσης... Η Πάφος είναι προ των πυλών να διψάσει. Η επαρχία που έδωσε νερό σε όλη την Κύπρο κινδυνεύει να μην έχει νερό το επόμενο καλοκαίρι. Οι κυβερνώντες άφησαν να εκπνεύσει ο χρόνος και αναγκάστηκαν μετά από γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα να αποξηλώσουν τη μονάδα που στοιχίσε στους φορολογούμενους €25 εκατομ. Τρέχουν τώρα να κτίσουν νέα μονάδα η οποία θα στοιχίσει άλλα €20 εκατομ. Φαίνεται ότι ο χρόνος δεν τους αρκεί. Δυστυχώς, η Πάφος θα διψάσει. Οι ευθύνες που τους αναλογούν είναι τεράστιες. Πανηγυρίζουν επίσης ότι συμπεριέλαβαν στον προϋπολογισμό του 2018 για κατασκευή μέρους του δρόμου Πάφου-Πόλης Χρυσοχούς. Αποσιωπούν, αποκρύβουν όμως από το λαό της Πάφου ότι κάνουν ένα δρόμο ο οποίος δε συνδέεται με την πόλη της Πάφου. Οι Παφίτες θα πρέπει να οδηγήσουν σε αντίθετη κατεύθυνση για πέντε χιλιόμετρα, για να χρησιμοποιήσουν το δρόμο για την Πόλη Χρυσοχούς. Θα είναι δώρο άδωρο για αρκετά ακόμη χρόνια.

Δεν ξεχνούμε επίσης ότι συμμετοχος στις αιματηρές περικοπές και στην υπερψήφιση όλων των αντιλαϊκών μνημονιακών νομοσχεδίων που φτωχοποίησαν το λαό μας ήταν και ο υποψήφιος του λεγόμενου “ενδιάμεσου χώρου” κ. Νικόλας Παπαδόπουλος, ο οποίος τώρα επιχειρεί να ενδυθεί τον υποστηρικτή και προστάτη των εργαζομένων και των ευάλωτων ομάδων.

Η Κύπρος χρειάζεται μια νέα πολιτική φιλοσοφία που να αναγεννά την ελπίδα και να κτίζει ένα καλύτερο αύριο για τον τόπο και το λαό μας. Είναι ξεκάθαρο ότι μόνο η εκλογή του Σταύρου Μαλά στην προεδρία της Δημοκρατίας μπορεί να διασφαλίσει την αξιοπρεπή διαβίωση για όλους και όχι μόνο για τους λίγους προνομιούχους. Το ΑΚΕΛ στηρίζει την υποψηφιότητα Σταύρου Μαλά, αφού η Κύπρος χρειάζεται σήμερα έναν πρόεδρο ο οποίος θα εργαστεί για ένα κράτος πρόνοιας, θα στηρίξει τη δίκαιη κατανομή του παραγόμενου πλούτου, θα προστατεύσει το δημόσιο χαρακτήρα των οργανισμών κοινής ωφέλειας και θα τους εκσυγχρονίσει. Θα στηρίξει τους εργαζομένους, θα ενεργήσει για αποκατάσταση της ισορροπίας μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών και θα εισάξει νομοθετικές και θεσμικές ρυθμίσεις που να προστατεύουν τις συλλογικές συμβάσεις, αλλά και τον υγιή και σωστό ανταγωνισμό, που θα φροντίσει, ώστε ο καθένας που εργάζεται να έχει ένα ελάχιστο επίπεδο δικαιωμάτων. Χαιρετίζουμε την εξαγγελία του ότι θα εργαστεί για την αποκατάσταση των κουρεμένων ταμείων πρόνοιας, τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Χαιρετίζουμε την εξαγγελία του ότι θα αναγνωρίσει την προσφορά των πολεμιστών του '74 και θα τους παραχωρήσει ειδικό επίδομα. Χαιρετίζουμε την αναφορά του ότι θα ξεκινήσει τη σταδιακή αποπληρωμή του χρέους του κράτους, ύψους €7,5 δις, προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, θα επανεξετάσει τη μείωση κατά 12% για όσους εργαζομένους επιλέξουν να συνταξιοδοτηθούν στο 63^ο έτος της ηλικίας τους, θα παραχωρήσει σύνταξη χηρείας και στους άντρες, θα δώσει ιδιαίτερο βάρος στην ενίσχυση του κοινωνικού κράτους, θα δει με ευαισθησία τους ηλικιωμένους και τις ευάλωτες ομάδες, θα αυξήσει τις συντάξεις επαναφέροντας το δικαίωμα στη μικρή επιταγή για όλους τους χαμηλοσυνταξιούχους, θα παραχωρήσει το πασχαλινό επίδομα σε όλους όσοι τα εισοδήματά τους είναι κάτω από το όριο της φτώχειας, θα προωθήσει άμεσα το ΓΕΣΥ, θα εφαρμόσει τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και θα στηρίξει τις μονογονεϊκές και τις πολύτεκνες οικογένειες, καθώς και τα χαμηλόμισθα ζευγάρια.

Οι πολίτες λοιπόν πρέπει και θα επιλέξουν την ελπιδοφόρα προοπτική που διασφαλίζει η εκλογή στην προεδρία της Δημοκρατίας του Σταύρου Μαλά. Τη μοναδική υποψηφιότητα που συγκεντρώνει σωρευτικά τα χαρακτηριστικά της συνέπειας, της καθαρότητας, της υπευθυνότητας, της διεκδικητικότητας. Την πολιτική που θα εξυπηρετεί τους πολλούς και όχι τους λίγους και εκλεκτούς, που θα οδηγήσει την Κύπρο σε ένα ελπιδοφόρο και καλύτερο αύριο.

Εύχομαι σε όλους σας καλές γιορτές και καλή νέα χρονιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές.

Παρακαλώ τον κ. Ανδρέα Κυπριανού να έρθει στο βήμα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η τοποθέτηση του αγαπητού συναδέλφου, του Αντρέα του Φακοντή, επιβεβαιώνει την απόφασή μου να μην έχω γραπτό κείμενο, γιατί ο μύθος καλά συνεχίζεται!

Αγαπητέ συνάδελφε ή συνάδελφοι εξ αριστερών, δεν έχετε πλέον την έξωθεν καλή μαρτυρία, για να διατυπώνετε οικονομικές πολιτικές. Μέχρι και πριν από το 2008...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Μέχρι και το 2008, κύριε Κουλία, είχατε το δικαίωμα να εκφράζετε για την αποτελεσματικότητα των δικών σας οικονομικών πολιτικών. Μία πενταετία και η ολική οικονομική καταστροφή της Κύπρου απέδειξαν ότι οι δικές σας οικονομικές πολιτικές δεν έχουν θέση σε σύγχρονες ευρωπαϊκές κοινωνίες. Όσον δε αφορά τις πολιτικές που κατηγορείτε, είναι οι πολιτικές οι οποίες έχουν οδηγήσει την Κύπρο μετά τη δική σας καταστροφική πενταετία σε ρυθμούς ανάπτυξης της τάξης του 4% και σε πλεονασματικούς προϋπολογισμούς, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί ενώπιόν σας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ποιος είναι ο ορισμός του μυθομανή; Ο μυθομανής είναι αυτός που φτιάχνει ιστορίες ανάλογα με το πώς τον βολεύουν και, επειδή τις επαναλαμβάνει τόσες πολλές φορές, στο τέλος τες πιστεύει και ο ίδιος! Ε, αυτό έπαθαν οι αγαπητοί συνάδελφοι από το Δημοκρατικό Κόμμα σε σχέση με τη μαύρη περίοδο του Μαρτίου του 2013. Επειδή πίστεψαν αυτά τα οποία χρησιμοποιούσαν για να παραπλανήσουν τον κυπριακό λαό, αποφάσισαν να στείλουν ένα ερώτημα του ευρωβουλευτή τους, του κ. Μαυρίδη, στον "ημέτερο" κ. Ντάισελμπλουμ, το σοσιαλιστή, για να επιβεβαιώσει ότι αυτό που πίστεψαν είναι η πραγματικότητα, για να δεχθούν εξ οικείων τα βέλη και να καταλάβουν ότι όσον αφορά σοβαρά θέματα η μυθολογία δεν έχει πέραση. Και μπορεί η μυθολογία στο παρελθόν να ήταν ανάγκη, αν θέλετε, έκφρασης των ανθρώπων, των ανησυχιών των ανθρώπων, των αρχαίων ημών προγόνων, και στο πλαίσιο της μυθοπλασίας να θυσίαζαν και ζωντανά στους ολύμπιους θεούς, εσείς όμως με τους μύθους που φτιάχνατε στο μυαλό σας οδηγήσατε σε θυσία οικονομική τον κυπριακό ελληνισμό.

Με αφορμή λοιπόν αυτή την τοποθέτηση περί μυθοπλασίας, την οποία ζούμε εντονότατα τον τελευταίο καιρό προεκλογικά, θέλω να αναφερθώ σε κάποιους κορυφαίους μύθους που έχετε κτίσει.

Ο πρώτος αφορά, αγαπητέ κύριε Φακοντή, το ότι μειώθηκαν οι παροχές του κοινωνικού κράτους. €2,6 δις οι κοινωνικές δαπάνες το 2012, €2,6 δις οι κοινωνικές δαπάνες το 2016. Η διαφορά; Τώρα με πλεονασματικό προϋπολογισμό, τότε με ελλειμματικό προϋπολογισμό. Δημιουργήθηκε με τις ίδιες ακριβώς δαπάνες και πλεονασματικούς προϋπολογισμούς το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, το οποίο έχει δώσει πόρους ζωής σε 14 000 άνεργους συμπολίτες μας, οι οποίοι, αν έχαναν τη δουλειά τους και δεν ήταν σε συντάξιμη ηλικία, θα έπρεπε να ζητιανεύουν ή να ζητούν ελεημοσύνη ή να παίρνουν δανεικά. Το κράτος φρόντισε και αυτοί να έχουν πόρους ζωής, ιδιαίτερα σε μια δύσκολη περίοδο. Έχουν αυξηθεί, κύριε Φακοντή, τα κριτήρια για το επίδομα τέκνου -και θα τα πω τηλεγραφικά, για να μην καθυστερώ, γιατί είμαι βέβαιος ότι και άλλοι συνάδελφοι θα τα αναφέρουν- έχει δοθεί αύξηση στο επίδομα των χαμηλοσυνταξιούχων, για πρώτη φορά έχει δοθεί άδεια πατρότητας. Είχαμε την αναγνώριση της παρένθετης μητέρας, την επαναφορά αυτού που αποκόψατε, του επιδόματος της πολύτεκνης μάνας, την επαναφορά των μέτρων κοινωνικής συνοχής ύψους €13 εκατομ. για τους αναπήρους, τα οποία αποκόψατε το Δεκέμβριο του 2012. Έχουν επίσης μπει στην κατηγορία 08 για διατιμημένο ηλεκτρικό ρεύμα τα άτομα όχι μόνο με κινητική αναπηρία αλλά γενικότερα με αναπηρία. Έχουν επίσης δοθεί πάρα πολλά άλλα τα οποία δε με παίρνει ο χρόνος να αναφέρω, όπως η δωρεάν διακίνηση, οι δωρεάν διακοπές, η δωρεάν πρόσβαση στα νοσοκομεία για τους χαμηλοσυνταξιούχους κ.λπ. Άρα, αυτός είναι ο ένας μύθος ο μεγάλος, ο οποίος καταρρίπτεται μέσα από συγκεκριμένους αριθμούς και πράξεις.

Ο δεύτερος μεγάλος μύθος είναι ο εξής: «Ξέρετε, μειώθηκε η ανεργία, γιατί ξενιτεύονται οι Κύπριοι». Στοιχεία: Το 2013 οι Κύπριοι που μετανάστευσαν στο εξωτερικό ήταν 3 579, το 2016 οι Κύπριοι που μετανάστευσαν στο εξωτερικό ήταν 2 117. Το 2013 οι Κύπριοι που επαναπατρίστηκαν ήταν 1 534, το 2016 ήταν 3 557. Είτε θέλετε να το παραδεχτείτε είτε όχι, 7% μείωση στην ανεργία, 21 000 άτομα έχουν μπει στην αγορά εργασίας και έχουν βρει δουλειά.

Άλλος μύθος: «Έβαλε η κυβέρνηση στο ράφι το τερματικό υγροποίησης. Η κυβέρνηση καθυστέρησε το πρόγραμμα των γεωτρήσεων και η κυβέρνηση χρησιμοποιεί το ενεργειακό πρόγραμμα για προεκλογικούς σκοπούς». Μα, κύριοι, αν έχετε αποκτήσει κοριτσάκι, θα του αγοράσετε το νυφικό, επειδή στα είκοσι, είκοσι δύο, είκοσι τρία, είκοσι τέσσερα χρόνια μπορεί να παντρευτεί; Δηλαδή θα κάναμε τερματικό υγροποίησης, θα μπαίναμε σε δαπάνη €10 δις χωρίς να υπάρχουν τα ενεργειακά αποθέματα; Χωρίς να έχει γίνει η ανεύρεση της ποσότητας εκείνης που θα έκανε ένα τέτοιο τερματικό βιώσιμο; Αυτές οι πολιτικές δεν ανήκουν σε μας.

Και μακάρι, μακάρι η Κύπρος -ίσως να το καταφέρει και αυτό κάποτε- επί Νίκου Αναστασιάδη να μπορεί να επηρεάζει και την Exxon Mobil και την TOTAL και την ENI και να τους καθορίζει και το πρόγραμμα των γεωτρήσεων, για να το χρησιμοποιούμε και αυτό για προεκλογικούς σκοπούς.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Αντιλαμβάνομαι ότι ενοχλούν αυτά τα οποία λέω. Παρακαλώ να με αφήσετε να ολοκληρώσω.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Αντιλαμβάνομαι, αγαπητέ κύριε Λουκαΐδη, ότι είναι εν μέσω διαπραγματεύσεων που έγινε ο τρίτος γύρος αδειοδότησης. Είναι εν μέσω διαπραγματεύσεων που μπήκε το τρυπάνι της TOTAL. Και είναι εν μέσω ή μετά τις διαπραγματεύσεις που η πρώτη επίσκεψη της Γαλλίδας Υπουργού Άμυνας ήταν στην Κύπρο. Άρα, μην αναφέρεστε σε αυτή την κυβέρνηση για ατομία. Το ενεργειακό πρόγραμμα προχωρεί κανονικά. Φυσικά, για το ΑΚΕΛ δεν ισχύει παραδείγματος χάριν το θέμα της παγκόσμιας τιμής του φυσικού αερίου ή του πετρελαίου, αν είναι χαμηλή ή υψηλή, κατά πόσο επηρεάζει τις γεωτρήσεις ή όχι. Δεν ενδιαφέρει το ΑΚΕΛ και άλλους αν έχει βρεθεί κοίτασμα με συγκεκριμένα γεωλογικά χαρακτηριστικά, όπως το Ζορ, άρα κάποιοι θεωρούν ότι αυτό το κοίτασμα μπορεί να επεκτείνεται και στην κυπριακή ΑΟΖ, άρα ξαναξεκινούν το πρόγραμμα και πάρα πολλά άλλα. Το μόνο που βρήκατε να πείτε είναι ότι λόγω... Αντί να χαιρετίσετε τη δήλωση του προέδρου της ENI, του εκτελεστικού προέδρου της ENI, ότι ξεκινούν γεωτρήσεις και μάλιστα στο τεμάχιο 6, που το αμφισβητεί η Τουρκία, βρήκατε να πείτε ότι το καθορίσαμε εμείς, ο ομφαλός της γης, η Κύπρος!

Μύθος: Άκουσα χτες το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ να λέει ότι χάσαμε την ευκαιρία να πετύχουμε τον τερματισμό των εγγυήσεων. Δε μας είπε όμως πώς χάσαμε την ευκαιρία. Και άκουσα πολλές φορές διάφορους συναδέλφους να μας λεν ότι λόγω της έντασης που δημιουργήθηκε... Επειδή ο Νίκος Αναστασιάδης αναφέρθηκε σε ένταση... Και υπήρχε ένταση λόγω του ότι η Τουρκία, ο κ. Τσαβούσογλου, ανέκρουσε πρύμνη στις συνομιλίες και δε δέχτηκε αυτό το οποίο είχε αφήσει να νοηθεί ότι θα δεχτεί σε σχέση με τις εγγυήσεις, το μονομερές δικαίωμα επέμβασης, αλλά και την αποχώρηση των στρατευμάτων. Και δε μας είπατε πώς θα προχωρούσαμε στη συζήτηση του άτυπου εγγράφου, όταν ο ίδιος ο γενικός γραμματέας, όταν δεν αποδέχτηκε ο κ. Τσαβούσογλου το έγγραφο έκτο σημείο του Γκουτέρες... Δηλαδή χωρίς να φτάσουμε στο περιγράμμα της λύσης πώς θα προχωρούσαμε στην εφαρμογή της λύσης; Αυτό δε μας το είπατε ποτέ.

Ακόμα ένας τεράστιος μύθος, όπως και πολλοί άλλοι μύθοι, γιατί δε με παίρνει ο χρόνος, ο μύθος της δίκαιης λύσης και της δίκαιης κοινωνίας, που οδήγησε με βάση τις οικονομικές σας πολιτικές στην καταστροφή όχι μόνο του απλού ανθρώπου, τον οποίο επικαλούσασταν, αλλά και του αγρότη, του μικρομεσαίου, του επιχειρηματία, του μεγάλου. Προσπαθήσατε να κτυπήσετε τους έχοντες και τους κατέχοντες, αλλά κτυπήσατε και διαλύσατε τους έχοντες, τους κατέχοντες, τους μη έχοντες και τους φέρατε όλους σε κατάσταση φτώχειας. Εξάλλου αυτή ήταν και η οικονομική φιλοσοφία του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας που διορίσατε, του κ. Δημητριάδη, η οποία εκφράζεται και στη διδακτορική του διατριβή στο Πανεπιστήμιο του Leicester: "Private Banks vs Government Banks". Θεωρήσατε ότι θα μπορούσατε να κρατικοποιήσετε και τις τράπεζες!

Δάνειο από τη Ρωσία €2,5 δις το Δεκέμβριο του 2011, γιατί θεωρούσαμε ότι θα μας πάρει δεκατέσσερις μήνες, για να μην εκραγεί η βόμβα της οικονομίας στα χέρια μας, δάνεια από τα ταμεία συντάξεων των ημικρατικών οργανισμών. Αυτά είναι οι μύθοι. Όπως μύθος ήταν η δήλωση του υπουργού σας ότι η κρίση δε θα μας αγγίξει.

Μύθος είναι το ότι «ευημερούν οι αριθμοί, αλλά δεν ευημερούν οι άνθρωποι». Όταν δεν ευημερούσαν οι αριθμοί, ευημερούσαν για πέντε-έξι μήνες οι άνθρωποι, για να οδηγηθούν στην ολική καταστροφή. Μα, αν δεν ευημερούν οι αριθμοί, αν δεν υπάρχουν ρυθμοί ανάπτυξης, πώς θα δημιουργηθούν θέσεις εργασίας; Πώς θα μειωθεί η ανεργία; Πώς θα μπορεί το κράτος με λιγότερα ανεργιακά επιδόματα να χρηματοδοτήσει κοινωνικές δαπάνες μεγαλύτερες των €500 και των €1.000; Διότι όσο μειώνεται η ανεργία, οι δυνατότητες του κράτους αυξάνονται.

Μύθος είναι επίσης -και τα ζήσαμε- το «αν κλείσουν οι Κυπριακές Αερογραμμές, καταστρέφεται ο τουρισμός». Εχθές χαιρετίσαμε τον υπ' αριθμόν 10 000 000 τουρίστα, χωρίς Κυπριακές Αερογραμμές ή Eurocypria, για την οποία δώσατε €30 εκατομ. στην τράπεζα, πριν να κλείσει.

Αυτοί είναι οι μύθοι που χρεώσατε στους φορολογουμένους, όπως και όλα τα άλλα! Η αλήθεια και η πραγματικότητα είναι μία και μοναδική: Αυτή η κυβέρνηση παρέλαβε το Φεβρουάριο του 2013 με εντολή του κυπριακού λαού ένα χρεοκοπημένο κράτος και σήμερα έχετε ενώπιόν σας πλεονασματικούς προϋπολογισμούς με 4% ρυθμό ανάπτυξης, έχετε έναν προϋπολογισμό ευθύνης, σταθερότητας, ανάπτυξης, αλλά και κοινωνικής ευαισθησίας.

Τολμήσαμε να μεταρρυθμίσουμε το κράτος. Και πέστε μου άξονα πολιτικής, υπουργείο, το οποίο δεν έχει επιχειρήσει μεταρρύθμιση. Υγεία: Επιτέλους Γενικό Σχέδιο Υγείας. Υπουργείο Εργασίας: ΕΕΕ, το οποίο θα μιμηθεί πολύ σύντομα και ολόκληρη η Ευρώπη. Εθνική Φρουρά: Μεταρρύθμιση, μείωση της στρατιωτικής

θητείας και ενίσχυση της Εθνικής Φρουράς. Παιδεία: Μέχρι συγκεκριμένου χρονικού σημείου τέρμα στον κατάλογο διοριστέων και οι άξιοι με βάση εξετάσεις θα διδάσκουν τα παιδιά μας. Δε θα πω και για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, της δημόσιας υπηρεσίας, που κάποια νομοσχέδια από αυτά καθυστερούν λόγω δικής σας ευθύνης.

Κάναμε την πιο αξιόλογη προσπάθεια σε σχέση με το Κυπριακό. Φέραμε την Τουρκία στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων, κάτι που όλοι ζητούσατε, για να αναδειχθεί, αν θέλετε, και η δική της αδιαλλαξία, σε πλήρη συνεννόηση με την Ελλάδα. Έχουμε καταφέρει να είμαστε κεντρικός άξονας της ενιαίας ευρωπαϊκής αμυντικής πολιτικής, εντάσσοντας την Κύπρο στην PESCO. Και όλα αυτά για σας, αντιλαμβάνομαι...

(Ακούγεται προειδοποιητικός ήχος κουδουνιού.)

Έληξε ο χρόνος μου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Λοιπόν, τελειώνω, αγαπητοί συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Η Κύπρος είναι σήμερα -και αναγνωρίζεται από όλους- κέντρο ανάπτυξης, ευημερίας, σταθερότητας και ειρήνης στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Ο Νίκος Αναστασιάδης με το κύρος του, την αξιοπιστία του, τη διεθνή του εμπέδωση, αλλά και πλαισιούμενος από υπουργούς άξιους, πανάξιους εκ του αποτελέσματος, θα συνεχίσει, γιατί όραμά μας είναι ακριβώς και οι κοινωνικές δαπάνες να αυξάνονται και οι πολίτες να ευημερούν. Πίσω δεν υπάρχει. Πισωγυρίσματα δε θα επιτρέψει ο κυπριακός ελληνισμός.

Καλά Χριστούγεννα! Καλές γιορτές σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα!

Ο κ. Πανίκος Λεωνίδου.

Π. ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι βουλευτές,

Αγαπητέ φίλε Ανδρέα, αντιλαμβάνομαι ότι ο κυπριακός λαός, ο οποίος ζει στην πραγματικότητα και όχι στην εικονική πραγματικότητα και στη μυθολογία, το Γενάρη θα δώσει την πραγματική απάντηση σ' αυτούς οι οποίοι φαντάζονται και μυθολογούν ενώπιον του κυπριακού λαού εδώ και πέντε χρόνια!

Ο προϋπολογισμός ασφαλώς, κύριε Πρόεδρε, αποτελεί τον καθρέφτη στον οποίο αποτυπώνεται η πολιτική ενός κράτους. Σε αυτόν φαίνονται οι προτεραιότητες, αλλά και οι ευαισθησίες του, αφού οτιδήποτε αποφασίζεται επηρεάζει τη ζωή των πολιτών. Ο προϋπολογισμός που καλούμαστε σήμερα να ψηφίσουμε είναι ξεκάθαρο ότι στερείται σχεδιασμού, εκείνου του σχεδιασμού που θα οδηγήσει τον τόπο στην πραγματική ανάπτυξη.

Ακούμε το τελευταίο διάστημα έκπληκτοι τους κυβερνητικούς πανηγυρισμούς. Δεν είναι η πρώτη φορά άλλωστε. Αντιθέτως, είναι το πλέον συχνό φαινόμενο. Αν πάρει κανείς τρεις μετρητοίς τα όσα ακούμε, έχω την εντύπωση ότι η πατρίδα μας όχι μόνο έχει ξεπεράσει την οικονομική κρίση και τις αρνητικές συνέπειες που αυτή επέφερε, αλλά έχει μετατραπεί σε μια οικονομική υπερδύναμη, σε έναν παράδεισο. Αυτό θέλουν να μας κάνουν να πιστέψουμε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι πολλές οι παρατηρήσεις που θα μπορούσαμε να διατυπώσουμε για το συγκεκριμένο προϋπολογισμό ως σύνολο, αλλά και στα επιμέρους κεφάλαια. Πολύ απλά θα τον χαρακτηρίζαμε ως έναν αντανάπτυξιακό προϋπολογισμό, αφού δεν επικεντρώνεται και δε δίνει ώθηση σε συγκεκριμένους τομείς οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την προώθηση της κυπριακής οικονομίας.

Η πολιτική των ψηλών κτιρίων και της πολιτογράφησης αλλοδαπών δεν αποτελεί σταθερή πηγή εισοδημάτων, αφού ουσιαστικά ενισχύει συγκεκριμένες προνομιούχες κατηγορίες πολιτών. Το ευεργέτημα αυτό δεν το απολαμβάνουν και δε διαχέεται σε όλα τα στρώματα του λαού.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα καταθέσαμε ολοκληρωμένες προτάσεις για τη βελτίωση των δημόσιων οικονομικών, αλλά κυρίως για τη βελτίωση των οικονομικών των πολιτών. Είμαστε οι μόνοι άλλωστε που

έχουμε καταθέσει ένα αξιόπιστο σχέδιο για την οικονομία. Βασική και καθοριστική μας προτεραιότητα η αποκατάσταση της μεσαίας τάξης, με παράλληλη διασφάλιση του κοινωνικού κράτους και της προστασίας των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού. Με τις προτάσεις μας αποκαθιστούμε με συγκεκριμένα μέτρα τις αδικίες των προηγούμενων χρόνων. Ανακουφίζουμε αυτούς που σήκωσαν τα δυσβάστακτα βάρη της κρίσης, όσους και όσες βίωσαν το κούρεμα το 2013.

Η ανεργία συνεχίζει να καλπάζει, οι νέοι μας εγκαταλείπουν την Κύπρο. Τα €500 του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος ή της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού δεν αποτελούν λύση για μας.

Παιδεία

Όπως σε όλους τους τομείς, έτσι και στα θέματα παιδείας η κυβέρνηση επιχειρεί το τελευταίο διάστημα ωραιοποίηση της κατάστασης ενόψει των προεδρικών εκλογών. Ασφαλώς, δεν είμαι από αυτούς που μηδενίζουν τα πάντα, όμως, παρά το γεγονός ότι έγινε προσπάθεια κατά την περασμένη χρονιά να αναβαθμιστεί και να εκσυγχρονιστεί το εκπαιδευτικό μας σύστημα με προτάσεις που στηρίξαμε και εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα, εξακολουθούν να υπάρχουν τεράστια προβλήματα. Δε χρειάζεται καν να αναφερθώ στο γνωστό θέμα της δημοσίευσης-διαρροής των θεμάτων, που προκάλεσε την απογοήτευση και την αγανάκτηση των εξεταζόμενων εκπαιδευτικών μας, ούτε χρειάζεται να αναφερθώ στο πλήγμα που δέχτηκε ο θεσμός από τις επιπολαιότητες και/ή την αμέλεια των κυβερνώντων.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι όλα αυτά συμβαίνουν λόγω της έλλειψης και εδώ ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδιασμού, με αποτέλεσμα πολλοί πυλώνες που αφορούν την παιδεία να παραμένουν ανενεργοί, όπως φαίνεται ακολούθως:

1. Απουσία ενός ενιαίου νομοθετικού πλαισίου για τα δημόσια πανεπιστήμια που να ρυθμίζει με ομοιόμορφο τρόπο τη λειτουργία τους και την αποφυγή αδιαφανών διαδικασιών, σκανδάλων, καθώς και την πλήρη κομματικοποίησή τους.
2. Έλλειψη στρατηγικής για αντιμετώπιση της βίας και της παραβατικότητας στα σχολεία.
3. Έλλειψη μεθοδολογίας για αναβάθμιση και/ή μετατροπή των τεχνικών σχολών σε τεχνολογικά επαγγελματικά λύκεια, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας.
4. Παρά τις εξαγγελίες για βελτίωση και αναβάθμιση των ΜΙΕΕΚ, δεν έχουν πάρει ακόμη τη μορφή που θα έπρεπε, έτσι ώστε να μπορούν να προσφέρουν πραγματικά και να συμβάλουν στο σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκαν.
5. Δεν επιλύεται ακόμα το πολυσυζητημένο θέμα αναγνώρισης του καθεστώτος αορίστου χρόνου σε εκπαιδευτικούς που συμπλήρωσαν τριάντα μήνες υπηρεσίας στο δημόσιο σχολείο.

Μετά λύπης μας διαπιστώνουμε ότι το κυβερνών κόμμα και η κυβέρνηση αρνούνται πεισματικά εδώ και μήνες να συζητήσουν την πρόταση του Δημοκρατικού Κόμματος για επίλυση αυτού του χρονίζοντος προβλήματος που επηρεάζει άμεσα εκατοντάδες εκπαιδευτικούς, μια πρόταση που θα αποτελούσε τη βάση για συζήτηση και λύση όλων των προβλημάτων γύρω από το εργασιακό καθεστώς του συνόλου των εκπαιδευτικών είτε του δημόσιου είτε του ιδιωτικού τομέα. Τέτοια παραδείγματα αποτελούν οι εκπαιδευτικοί σε ιδιωτικά σχολεία και φροντιστήρια, εκπαιδευτικοί με το καθεστώς αγοράς υπηρεσιών και άλλα.

6. Δεν αποτυπώνεται η επίλυση των προβλημάτων ατόμων με ειδικές ικανότητες ούτε το σοβαρότατο θέμα της επιβίωσής τους, όταν οι γονείς τους δε θα βρίσκονται πλέον στη ζωή.
7. Δε γίνεται καμιά αναφορά σε αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό της λειτουργίας και των δομών των εσπερινών γυμνασίων και λυκείων, τα οποία αντιμετωπίζουν σοβαρότατα προβλήματα.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα έχουμε συγκεκριμένες προτάσεις, οι οποίες μπορούν να συμβάλουν καθοριστικά στην αναβάθμιση της εκπαίδευσης και συνολικά της παιδείας στο τόπο μας.

Στον τομέα του πολιτισμού επίσης παρουσιάζονται πολλές αδυναμίες. Χωρίς να θέλω να ακυρώσω τις προσφερόμενες υπηρεσίες, δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν κατέστη δυνατή η δημιουργία ενός επιτελικού οργάνου προώθησης, σχεδιασμού και ανάπτυξης του πολιτισμού της Κύπρου. Ήρθε η ώρα, κατά την άποψή μας, για τη δημιουργία ενός Υφυπουργείου Πολιτισμού, το οποίο θα συμπεριλάβει όλες τις υπηρεσίες πολιτισμού, καθώς επίσης και το πλαίσιο επιχορηγήσεων του ελεύθερου θεάτρου, αφού, παρά τις επιφυλάξεις μας για τη δυσλειτουργία των διάφορων θεσμών και ιδιαίτερα τον τρόπο που κατανέμονται τα κονδύλια μέσω του σχεδίου "Θυμέλη", εντούτοις για την κυβέρνηση δεν αποτελούσε και δεν αποτελεί προτεραιότητα.

Τοπική αυτοδιοίκηση

Είναι γεγονός ότι η άσκηση των δικαιωμάτων των πολιτών και η συμμετοχή τους μπορεί να είναι πράγματι πιο ουσιαστικές και πιο αποτελεσματικές, γιατί δημιουργούν περισσότερες δυνατότητες πρόσβασής τους στις προσφερόμενες υπηρεσίες που παρέχουν οι δήμοι και οι κοινότητες. Η επίτευξη αυτού του κεντρικού

στόχου χρειάζεται μία ριζική ανάπλαση των θεσμών της τοπικής αυτοδιοίκησης, βασισμένη στην ενδυνάμωση της θέσης του πολίτη και της συμμετοχής του στην άσκηση της εξουσίας σε τοπικό επίπεδο. Στο πνεύμα αυτό θα στηρίζεται και η τελική θέση μας στην περιβόητη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Επικρίνουμε έντονα την πρόθεση της κυβέρνησης να καταργήσει με έμμεσο και παράνομο κατά την άποψή μας τρόπο την Υπηρεσία Αναδασμού και να την εντάξει στο Τμήμα Κτηματολογίου. Είναι για αυτό το λόγο που ως Δημοκρατικό Κόμμα σε συνεργασία με τα άλλα κόμματα των δυνάμεων της αλλαγής καταθέσαμε τροπολογία με την οποία στοχεύουμε στη διατήρηση της Υπηρεσίας Αναδασμού με τη σημερινή της μορφή.

Ακόμα ένα σημείο της έλλειψης στρατηγικής της κυβέρνησης αποτελεί η απουσία προοπτικής για τη δήλωση πολιτικής, ένα θέμα που συζητήθηκε κατά κόρον, για το οποίο δυστυχώς η κυβέρνηση προκάλεσε με τις αποφάσεις της μεγάλη αναστάτωση, αλλά δεν έδωσε την τελική της θέση μέσα από τον προϋπολογισμό, με αποτέλεσμα οι πολίτες να βρίσκονται σε συνεχή αβεβαιότητα για την αξιοποίηση της περιουσίας τους.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως και σε πολλά άλλα ζητήματα, η παρούσα κυβέρνηση ακολουθεί μπαλωματική πολιτική και στα θέματα των προσφύγων. Έχει καταργήσει επιδόματα και έχει αποσιλώσει στεγαστικά προγράμματα μέσα από μια ανύπαρκτη στεγαστική προσφυγική πολιτική. Πολλά είναι τα προβλήματα που παρουσιάζουν οι προσφυγικοί συνοικισμοί από τη μη συντήρηση των διαμερισμάτων και τη μη τοποθέτηση ανελκυστήρων. Παρατηρείται επίσης μεγάλη καθυστέρηση στην έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας και πιστοποιητικών μίσθωσης στους οικισμούς αυτοστέγασης.

Ο υποψήφιος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Νικόλας Παπαδόπουλος, όπως σε όλα τα ζητήματα που αφορούν το λαό, προτείνει συγκεκριμένα υλοποιήσιμα μέτρα στήριξης και για τον προσφυγικό κόσμο. Μεταξύ άλλων προτείνουμε τα εξής:

1. Δημιουργία Ταμείου Στήριξης Ιδιοκτητών Κατεχόμενων Περιουσιών, με τη δυνατότητα ετήσιας στήριξης ως μέρος της οφειλόμενης αποζημίωσης για την απώλεια χρήσης, κάρπωσης ή εκμετάλλευσης της γης τους.
2. Να δοθεί το δικαίωμα αξιοποίησης και πώλησης του συντελεστή δόμησης των περιουσιών στα κατεχόμενα με βάση την αξία της ιδιοκτησίας είτε από τον ίδιο τον πρόσφυγα είτε από τους νόμιμους κληρονόμους του.
3. Επαναφορά των προσφυγικών προγραμμάτων του κρατικού προϋπολογισμού στα επίπεδα προ της οικονομικής κρίσης.

Ύπαιθρος

Είναι πραγματικά με θλίψη και πόνο που διαπιστώνει κανείς επισκεπτόμενος την ύπαιθρο τη συνεχιζόμενη κατάρρευση, ερήμωση και εξαθλίωση των χωριών μας. Η έλλειψη σχεδιασμού και χάραξης στρατηγικής επίλυσης των προβλημάτων αποτυπώνεται ξανά δυστυχώς και στο φειτό προϋπολογισμό. Απουσιάζουν ακριβώς όλες εκείνες οι πολιτικές όπως η παροχή κινήτρων σε νεαρά ζευγάρια να επιστρέψουν στην ύπαιθρο, η ενίσχυση προγραμμάτων για ανάπτυξη μικρών συνεταιρισμών, η επέκταση οικιστικών ζωνών, η δημιουργία αθλητικών και πολιτιστικών υποδομών και ιατρικών μονάδων και η χορήγηση ειδικών επιδομάτων στις ορεινές κοινότητες.

Κατά την περσινή συζήτηση των προϋπολογισμών είχα επισημάνει την αδιαφορία του κράτους και την ασύγγνωστη αμέλειά του για τη συνεχή παραμονή αδιάθετων οικοπέδων που έχουν διαχωριστεί από τον Κυπριακό Οργανισμό Ανάπτυξης Γης, χωρίς το κράτος να παρεμβαίνει για παραχώρησή τους σε άπορους και νεαρά ζευγάρια. Κλασική περίπτωση αποτελεί πλέον ο διαχωρισμός που έχει γίνει στην Πάχνα εδώ και δεκαπέντε χρόνια.

Μια άλλη μεγάλη αδικία, αλλά και παράνομη συμπεριφορά του κράτους και της κυβέρνησης αφορά τις περιοχές της Αμαθούνας και της Ερήμης, στις οποίες έχουν απαλλοτριωθεί μεγάλες εκτάσεις γης ή κατακρατούνται με σκοπό την απαλλοτρίωση για αρχαιολογικούς σκοπούς εδώ και χρόνια, χωρίς να αποζημιωθούν αντικειμενικά ή άμεσα οι ιδιοκτήτες τους.

Τα σοβαρά προβλήματα και οι συνεχιζόμενες αδυναμίες που αντιμετωπίζει το Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού προκαλούν ανασφάλεια και αβεβαιότητα στους ασθενείς. Παρά τις υπεράνθρωπες προσπάθειες και την εργατικότητα του ανθρώπινου δυναμικού του, είναι φανερό ότι η δημόσια υγεία πλήττεται και αποδυναμώνεται μέρα παρά μέρα, έχοντας την κυβέρνηση να εφησυχάζει και να αδρανεί, πιστεύοντας ότι με την ψήφιση του ΓΕΣΥ λύθηκαν όλα τα προβλήματα των νοσοκομείων.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κλείνοντας, θέλω να σημειώσω ότι είναι ολοφάνερο πια πως η παρούσα κυβέρνηση μετρήθηκε, ζυγίστηκε και κρίθηκε ανεπαρκής. Χρειάζεται αλλαγή. Δεν μπορεί να υλοποιήσει αυτά που σήμερα χρειάζεται ο τόπος, για να υπάρξει πραγματική επανεκκίνηση της οικονομίας, και να αναβαθμίσει την ποιότητα ζωής των πολιτών.

Η μόνη αξιόπιστη επιλογή που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας για σωστή διαχείριση όλων των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο τόπος και οι πολίτες είναι η εκλογή και η ανάδειξη του Νικόλα Παπαδόπουλου στην προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σας ευχαριστώ όλους.

Καλές γιορτές και καλή χρονιά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές!

Η κ. Ελένη Σταύρου.

Ε. ΣΤΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τον πολύτιμο χρόνο μου στο βήμα θα τον αξιοποιήσω, για να παρουσιάσω επιγραμματικά τις απόψεις μου μόνο πάνω σε ζωτικά θέματα των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εξωτερικών, Άμυνας και Θεσμών στις οποίες συμμετέχω. Τα θέματα και οι δραστηριότητες στα οποία θα αναφερθώ δεν έχουν ονοματολογικά οικονομικό χαρακτήρα, αλλά είναι βέβαιο ότι είναι απόλυτα καθοριστικά για τη συνολική πορεία της χώρας.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, προκειμένου να ενημερώσει τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας τόσο για τα πεπραγμένα των συνομιλιών όσο και για τα επόμενα βήματα, συναντήθηκε διαδοχικά με τον Αντιπρόεδρο των Ηνωμένων Πολιτειών στο Λευκό Οίκο, με τον Πρόεδρο Πούτιν, με το Γάλλο Πρόεδρο και φυσικά με όλους τους ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους κορυφαίους θεσμικούς αξιωματούχους της. Βασικός στόχος του Προέδρου ήταν και είναι η ουσιαστική εμπλοκή του Συμβουλίου Ασφαλείας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων και φυσικά οι διμερείς σχέσεις.

Η επίσημη εξάλλου επίσκεψη του Αιγύπτιου Προέδρου στην Κύπρο και η συμμετοχή του στην Τριμερή Σύνοδο Κορυφής Αιγύπτου-Κύπρου-Ελλάδος αποτελεί πρωτίστως επίδειξη στο ανώτατο διεθνές επίπεδο ότι η μεγαλύτερη αραβική χώρα έχει μεγάλα κοινά στρατηγικά και ενεργειακά συμφέροντα με την Κυπριακή Δημοκρατία και ότι είναι αποφασισμένη να τα προστατεύσει από κοινού με τη χώρα μας από κάθε επιβουλή.

Στη συνέχεια η υπογραφή του Μνημονίου Συναντίληψης από το Ισραήλ, την Κύπρο, την Ελλάδα και την Ιταλία, στην παρουσία και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την κατασκευή του υποθαλάσσιου αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου, του γνωστού EastMed, μέσω Ελλάδος ακυρώνει κάθε προοπτική κατασκευής αγωγού μέσω της αναξιόπιστης Τουρκίας και προστίθεται στο διεθνές γεωστρατηγικό και ενεργειακό εκτόπισμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Την Κύπρο απασχόλησε και το γεγονός ότι ο Λίβανος τείνει να εξελιχθεί σε νέο πολεμικό μέτωπο. Η εδώ επίσκεψη του Πρωθυπουργού του Σαάντ Χαρίρι και τα όσα ακολούθησαν απέδειξαν τόσο την αξία του κράτους μας όσο και το προσωπικό κύρος του Προέδρου Αναστασιάδη.

Ο κύκλος των επαφών με τα γειτονικά κράτη ολοκληρώνεται εντός του Ιανουαρίου, όταν την Κύπρο θα επισκεφθεί για δεύτερη φορά ο βασιλιάς της Ιορδανίας. Όταν συνολικά η Μέση Ανατολή θα φλέγεται εκ νέου, ο συνετός μονάρχης μεθοδεύει την ένταξη της χώρας του στην ένωση των κρατών που συσπειρώνονται με επίκεντρο την Κύπρο και την Ελλάδα.

Η καθολική εικόνα σταθερότητας και αξιοπιστίας της χώρας και της κυβέρνησής μας προσέλκυσε το ενδιαφέρον των μεγάλων πετρελαϊκών εταιρειών και των χωρών τους σε βαθμό που προχωρούν αμέσως σε γεωτρήσεις, ακόμη και σε τεμάχια που διεκδικεί η Τουρκία. Το ενεργειακό μας πρόγραμμα προχωρά απρόσκοπτα. Εννοείται ότι η κυβέρνηση έχει σχέδια αντιμετώπισης κάθε ενδεχομένου.

Αξιοσημείωτη κινητικότητα καταγράφεται και σε ευρύτερο πλαίσιο. Είχα την τύχη να παρακολουθήσω στο Παρίσι την ιδρυτική πράξη της Ένωσης για τη Μεσόγειο επί προεδρίας Σαρκοζί. Προβλεπόταν τότε η συμμετοχή όλων των χωρών της Μεσογείου, μελών και μη μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τώρα οι επτά μεσογειακές χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Κύπρος, Ελλάς, Μάλτα, Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία, συνήλθαν στην πατρίδα μας για τη δημιουργία θεσμικού οργάνου προώθησης των κοινών τους στόχων και συμφερόντων.

Από τα πρόσφατα πεπραγμένα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας θα επισημάνω μόνο κάποια ιδιαίτερης σημασίας. Η δραστική μείωση της θητείας των κληρωτών οπλιτών είναι πολύ τολμηρό μέτρο. Πολλοί προκάτοχοι του Προέδρου Αναστασιάδη το ευαγγελίζονταν, αλλά κανείς δεν τόλμησε να προχωρήσει. Η επικαιροποίηση εξάλλου της νομοθεσίας και των κανονισμών περί ιεραρχίας και προαγωγών των μονίμων αξιωματικών και μόλις προχθές η έγκριση των κανονισμών που αφορούν τη μονιμοποίηση των εθελοντριών υπαξιωματικών ως επίσης και των κανονισμών για τις κρίσεις και προαγωγές των μονίμων υπαξιωματικών και τέλος των κανονισμών για τους εθελοντές πενταετούς υπηρεσίας (ΕΠΥ) έχουν ανακουφίσει το σύνολο του προσωπικού της δύναμης. Αξιοσημείωτη πάντως είναι και η πρόσληψη των πρώτων γυναικών ΣΥΟΠ, που σφραγίζει με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο την επιτυχία μιας μεγάλης και ιστορικής μεταρρύθμισης της Εθνικής Φρουράς και την ίδια στιγμή καταρρίπτονται κάποιοι μύθοι που θέλουν μόνο τους άντρες μπροστάρρηδες στο αξιόμαχο του στρατεύματος. Οι γυναίκες -και το αναφέρω αυτό ως γυναίκα βουλευτής- μπορούν να σταθούν μπροστά και ισάξιες σε κάθε επάγγελμα, ακόμα και αν αυτό θεωρείται αμιγώς ανδροκρατούμενο. Καλώ λοιπόν όλες τις γυναίκες να τολμούν να υλοποιούν τα όνειρά τους, καθώς επίσης και την Επίτροπο Ισότητας, αλλά και τα οργανωμένα σύνολα των γυναικών να ενδυναμώνουν τη φωνή μας υποστηρίζοντας θετικές δράσεις και πολιτικές ισότητας.

Οι κοινές στρατιωτικές ασκήσεις Κύπρου-Ισραήλ που διεξήχθησαν πρόσφατα στο έδαφος αμφοτέρων των χωρών αποδεικνύουν τη σημασία που το Ισραήλ καλλιεργεί στις σχέσεις του με την Κύπρο. Οι σημερινές εξελίξεις στις σχέσεις Τουρκίας-Ισραήλ αποδεικνύουν για άλλη μια φορά πόσο εύθραυστες είναι, επ' ωφελεία των σχέσεων Κύπρου-Ισραήλ. Στόχος μας πρέπει πάντοτε να είναι η σχέση και η συνεργασία να εξελιχθεί σε συμμαχία κατά τη δεύτερη πενταετία της κυβέρνησης Αναστασιάδη.

Το Υπουργείο Άμυνας συντονίζεται κυρίως με το Υπουργείο Εξωτερικών και το Υπουργείο Ενέργειας, αναπτύσσει αμυντική διπλωματία και κεφαλαιοποιεί έμπρακτα αξιοσημείωτα αποτελέσματα.

Θεωρώ σημαντική εξέλιξη επίσης τη σύσταση της Μόνιμης Διαρθρωμένης Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (PESCO). Τώρα που η Βρετανία κατέβηκε από το τρένο της Ευρώπης, κινήθηκε αμέσως η διαδικασία συγκρότησης ενός μηχανισμού και οργάνου της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Κύπρος εντάχθηκε αμέσως στην PESCO.

Οι πρόσφατες επισκέψεις στην Κύπρο των Υπουργών Άμυνας της Γερμανίας, της Γαλλίας, χώρας της TOTAL, και της Ιταλίας, χώρας της ENI -όλες γυναίκες- αποτελούν ισχυρή επιβεβαίωση των στοχευμένων πολιτικών της κυβέρνησης Αναστασιάδη στους τομείς της εξωτερικής και ενεργειακής πολιτικής και ασφάλειας.

Η πρόσφατη απόφαση των Ηνωμένων Πολιτειών για την Ιερουσαλήμ επιβεβαιώνει το διαχρονικό φαινόμενο κατά το οποίο ισχυροί εξωγενείς παράγοντες με μονομερείς αιφνιδιαστικές πρωτοβουλίες τους ανατρέπουν εθνικά προγράμματα μικρών και μεγάλων χωρών και δρομολογούν πολιτικές και στρατιωτικές συγκρούσεις, επ' ωφελεία αποκλειστικά δικών τους συμφερόντων. Η απόφαση αυτή των ΗΠΑ είναι αντιπερισπασμός στην πρόσφατη σύνοδο κορυφής Ρωσίας-Τουρκίας-Ιράν για τη διαμόρφωση του νέου χάρτη της Μέσης Ανατολής ερήμην της Αμερικής, διότι η Ρωσία θέλει να εμφανίζεται ως ο ντε φάκτο νικητής του πολέμου στη Συρία και ο ρυθμιστής της νέας τάξης. Η Τουρκία προσδοκά ότι η Ρωσία θα την προστατεύσει από τον εφιάλτη των Κούρδων και το διαμελισμό της. Το Ιράν ζητά από τη Ρωσία να το στηρίξει έναντι των πυρών του Ισραήλ, της Δύσης και του αραβικού σουνιτικού συνασπισμού. Η Αμερική όμως επέλεξε να ρίξει ολόκληρη τη Μέση Ανατολή σε ένα νέο καμίνι, για να μην αφήσει απερίσπαστους τους διεκδικητές και διανομείς των λαφύρων του πολέμου να εδραιωθούν.

Εμάς, την Κυπριακή Δημοκρατία και την Ελλάδα, οι εξελίξεις αυτές μάς αφορούν άμεσα και δραστικά, διότι η Τουρκία έσπευσε να τεθεί επικεφαλής της αντίδρασης στις κινήσεις Ηνωμένων Πολιτειών και Ισραήλ με την άμεση σύγκληση στην Κωνσταντινούπολη της Οργάνωσης Ισλαμικής Συνεργασίας. Η Τουρκία προσδοκά, μέσα από τις φλόγες και τη φρίκη μιας νέας αιματοχυσίας, να ξαναβάλει σε εφαρμογή τα όραματά του Ερντογάν για κατίσχυση του πολιτικού Ισλάμ σε όλο το εύρος της εκλιπούσας, πριν ένα αιώνα, οθωμανικής αυτοκρατορίας. Κύριος στόχος κατέστη ήδη το Ισραήλ. Τίθεται λοιπόν μοιραία σ' εμάς το ερώτημα: τι κάνουμε;

Επιγραμματικά καταθέτω την προσωπική άποψη ότι εφεξής κάθε διαπραγματεύση για το Κυπριακό πρέπει να διεξάγεται και με το κριτήριο της προστασίας των κεκτημένων συμφερόντων μας, που πηγάζουν από τις τριμερείς συνεργασίες που μαζί με την Ελλάδα έχουμε συνάψει με το Ισραήλ και τις άλλες χώρες της Ανατολικής Μεσογείου και τις συμφωνίες με τις πετρελαιοικές εταιρείες που ενεργούν στην ΑΟΖ μας. Τα συμφέροντά μας αυτά σίγουρα θα πληγούν ανεπανόρθωτα αν το υφιστάμενο ισοζύγιο γεωστρατηγικής ισχύος στην Ανατολική Μεσόγειο ανατραπεί επ' ωφελεία της Τουρκίας. Η ιλιγγιώδης ρευστότητα στο χώρο μας βοά ότι το Κυπριακό δεν είναι πλέον στατικό και μονοδιάστατο πρόβλημα αλλά στενότερα συυφασμένο με τα ηφαίστεια που μας περιβάλλουν.

Ένα κεφάλαιο μεγάλης οικονομικής σημασίας, το οποίο παρουσιάζω αφότου ήμουν σύμβουλος της κυβέρνησης, είναι να εξασφαλίσουμε ένα καλό μερίδιο από την ανοικοδόμηση της Συρίας. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης πρέπει γρήγορα να ασχοληθεί και με το ζήτημα αυτό.

Ένα ισχυρό κίνητρο, πέραν του εθνικού μας ζητήματος, είναι και η πεποίθησή μου ότι η Λεμεσός θα εξελιχθεί σε ντε φάκτο πρωτεύουσα της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής. Τα νέα έργα που εξήγγειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για τους δήμους, αλλά και τις κοινότητες και την ύπαιθρο της Λεμεσού ανέρχονται στα €70,2 εκατομ. και θα συμβάλουν σημαντικά στη βελτίωση της ζωής των κατοίκων της επαρχίας μας. Σήμερα είναι η κατάλληλη ευκαιρία να αναφέρω πως θα προχωρήσω στη σύσταση μιας ειδικής δεξαμενής σκέψης για μια μεθοδευμένη και όχι άναρχη πορεία της Λεμεσού προς το μέλλον της.

Δε θα κουραστώ να επαναλαμβάνω ότι είμαστε ο γεωπολιτικός άρχων της Ανατολικής Μεσογείου και πολύ σύντομα θα εξελιχθούμε στον υπ' αριθμόν ένα ζωτικό χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτή τη νομοτελειακή κατάκτησή μας και τη γενική ανακατάταξη στις σφαίρες επιρροής που θα συγκροτηθούν αγωνίζεται η Τουρκία να ανατρέψει. Διά του ιδίου του Προέδρου της ξεδίπλωσε προχθές στο εθνικό μας κέντρο τις ιταμές διεκδικήσεις της και στα τρία μέτωπα του ενιαίου εθνικού μας χώρου, Θράκη-Αιγαίο-Κύπρο. Η Τουρκία τώρα που έχει καλύψει τα νώτα της με τη Ρωσία, το Ιράν και προσωρινά και με τους Κούρδους, θα στρέψει την κύρια προσπάθειά της εναντίον της Κύπρου και της Ελλάδος. Στόχος της Τουρκίας είναι να διασπάσει και να καταλύσει τις συμμαχίες του ελληνισμού με τις ισχυρές κυρίως χώρες της Ανατολικής Μεσογείου και να αποτρέψει την ενεργειακή και γεωστρατηγική κοσμογονία που συντελείται.

Εμείς όλοι ανεξαιρέτως, τουλάχιστον σε αυτή την αίθουσα, ενεργούμε στο πνεύμα του Αλεξανδρινού ποιητή, οφείλουμε τα προσερχόμενα να αντιλαμβανόμαστε. Η ακοή μας εν ώραις σοβαρών σπουδών ταραττείται. Η μυστική βοή μας έρχεται των πλησιαζόντων γεγονότων. Και πρέπει να την προσέχουμε ευλαβείς. Ενώ εις την οδόν έξω, ουδέν ακούουν οι λαοί.

Θέλω να ευχηθώ σε όλο τον κόσμο, στους συναδέλφους από όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες, στο προσωπικό της Βουλής και στους κοινοβουλευτικούς συνεργάτες καλά Χριστούγεννα και ευλογημένο το νέο έτος.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα.

Ο κ. Γιώργος Τ. Γεωργίου του ΑΚΕΛ.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Ο κ. Μαυρίδης, ως ο βασιλιάς των αριθμών και των δεικτών, προσπάθησε στο δικό του αφήγημα να περιγράψει έναν παραδεισένιο κόσμο, έναν αγγελικά πλασμένο κόσμο. Μόνο που ξέχασε να δει λίγο τις λίστες στα νοσοκομεία, τις ουρές στα νοσοκομεία -που για μια κήλη ή για έναν καταρράκτη περιμένουν ως το '18 τον Οκτώβρη- ή τις 245 000 συμπατριωτών μας που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας ή τους ανέργους και τα νέα παιδιά, 40 000 στον αριθμό. Που δεν έχει οικογένεια Κυπρίων που να μην είδε τα παιδιά της ή τους συγγενείς της να μεταναστεύουν στο εξωτερικό. Και όντως, κύριε Κυπριανού, υπάρχουν μύθοι τους οποίους πιστέψατε -περί παραδείσου- και παραμύθια, για να χαϊδέυετε τα αυτιά αυτών που μπορείτε να το κάμετε, των παιδιών, αλλά ήρθε η ώρα του λαού να μιλήσει και να μας κρίνει όλους.

Θα σας θυμίσω και μια εικόνα του κ. Αβέρωφ, όταν πριν πέντε χρόνια ήταν σε ένα βενζινάδικο και πήγε να γεμίσει τη Ferrari και κάλεσε τα κανάλια -ήταν τότε που το πετρέλαιο, θυμάστε, είχε τις τιμές που είχε- για να κατηγορήσει ο κ. Αβέρωφ την προηγούμενη κυβέρνηση για τις τιμές των καυσίμων. Σήμερα που οι τιμές έγιναν μισή τιμή το βαρέλι στις διεθνείς αγορές εσιγήσαν όλοι. Σήμερα που το πετρέλαιο θέρμανσης θα έπρεπε να ήταν επίσημη πολιτική του κράτους για την ύπαιθρο και που βγάζαμε τον κόσμο στο Προεδρικό να διαμαρτύρεται, γιατί ερουούσε τζιαι επάγωννε, σήμερα μέ ρουούν μέ τίποτε. Εσιγήσαν τα πάντα.

Και για τους πλεονασματικούς προϋπολογισμούς, για τα πλεονάσματα ο κ. Αβέρωφ γνωρίζει καλύτερα από μένα και από όλους ότι το 40% των νοικοκυριών μας είδε τα εισοδήματά του να μειώνονται, όπως επίσης και συγκριτικά με το 2012 τα έσοδα του κόσμου μειώθηκαν κατά 40%. Και νομίζω αντί να χαϊδεύουμε τα αυτιά του κόσμου με αριθμούς και δείκτες, είναι στην ουσία και αυτό είναι το κάλεσμα, να δούμε τα ίδια τα προβλήματα του κόσμου, τη φτώχιά του και να δώσουμε λύσεις και διεξόδους και όχι να θεωρούμε ότι, επειδή είναι προεκλογική εκστρατεία, μπορούμε όλα να τα θυσιάζουμε στο βωμό της και να αποπροσανατολίζουμε το λαό.

Και κάτι για τις πέτρες, για τη συναίνεση και τη μετριοπάθεια. Που θα συμφωνήσω με αυτή την ατάκα, ότι πρέπει να κτίσουμε γέφυρες, αλλά θα θυμίσω στον κ. Αβέρωφ τη στάση του την περασμένη πενταετία, όπου έριχναν όχι πέτρες, ογκόλιθους, για να πλήξουν την προηγούμενη κυβέρνηση. Δε θα σας ακολουθήσουμε, κύριε Αβέρωφ, γιατί είναι έξω και μακράν της ιδεολογίας μας να καταστρέφουμε. Εμείς μόνο

κτίζουμε και δημιουργούμε. Και έτσι θα εργαστούμε με συνέπεια, για να επανενώσουμε και την πατρίδα μας και όχι από ηγέτες λύσης να κινδυνεύουμε να μετατραπούμε σε ηγέτες της διαίρεσης και της διχοτόμησης.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός του 2018 για την υγεία κινείται στα ίδια και χειρότερα πλαίσια των τελευταίων χρόνων. Η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη-ΔΗΣΥ συνεχίζει να εφαρμόζει πολιτικές λιτότητας και περικοπών που απέχουν από τις ανάγκες και απαιτήσεις της δημόσιας υγείας και των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Πολύ απλά, δεν ικανοποιούν τις προσδοκίες του λαού, ο οποίος πονεί και υποφέρει.

Για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά η κυβέρνηση Αναστασιάδη-ΔΗΣΥ καταθέτει έναν προϋπολογισμό αυστηρής λιτότητας. Οι κυβερνώντες έχουν αποκόψει συνολικά αυτά τα τεσσεράμισι χρόνια διακυβέρνησής τους πέραν των €400 εκατομ. από τον τομέα της υγείας. Και βέβαια οποιαδήποτε αποκοπή γίνεται από τους δημόσιους υπαλλήλους, δηλαδή το 1,5% του μισθού τους, όπως επίσης και τα λεφτά από αλλαγή κάρτας και τα €10 στις Πρώτες Βοήθειες η κυβέρνηση δεν τα προορίζει για την υγεία αλλά για το γενικό κρατικό κουρβανά.

Οι γιατροί αποχωρούν από τα δημόσια νοσηλευτήρια, υπάρχει έλλειψη αναλωσίμων, το ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό, οι νοσηλευτές υπερβάλλουν εαυτόν. Όλα ανεξαιρέτως τα νοσοκομεία σε παγκύπρια βάση στερούνται ιατρικό, παραϊατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό. Το ίδιο συμβαίνει και στα περιφερειακά νοσοκομεία, όπως στην Κυπερούντα και στην Πόλη Χρυσοχούς. Οι κλινικές υπολειτουργούν, κινδυνεύουν να κατεβάσουν ρολά. Στη Λεμεσό ακύρωσαν την καρδιοχειρουργική και το ακτινοθεραπευτικό. Οι Πρώτες Βοήθειες ασφυκτιούν. Δεσμεύονται από τη μια και ξεδεσμεύονται από την άλλη. Έγινε ανέκδοτο όντως το “δεσμεύομαι”.

Το χειρότερο από όλα είναι ότι κινδυνεύουν ζωές. Θα σας θυμίσω το συμβάν με την εντατική πρόσφατα. Η παρούσα κυβέρνηση έχει δώσει εξετάσεις και απέτυχε παταγωδώς στα θέματα υγείας. Περισσότερο την ενδιαφέρει να ευημερούν οι αριθμοί -που δεν ευημερούν ούτε αυτοί- παρά οι άνθρωποι. Με μια πολιτική επιφανειακή και ευκαιριακή, ώστε να βολέψει σχεδιασμούς και συμφέροντα περισσότερο του ιδιωτικού τομέα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Για εμάς η υγεία αποτελεί έναν από τους πιο νευραλγικούς τομείς στην άσκηση της διακυβέρνησης μιας χώρας. Αποτελεί έναν από τους ισχυρότερους πυλώνες που κρίνουν το επίπεδο διαβίωσης των ανθρώπων. Είναι το πολυτιμότερο αγαθό για τους λαούς όλου του κόσμου. Η δημόσια υγεία κρίνει σε μεγάλο βαθμό το δείκτη ευημερίας των πολιτών μιας χώρας και αναδεικνύει στην πράξη τον ίδιο τον πολιτισμό μας. Αποτελεί αναφαίρετο δικαίωμα του πολίτη, που κατοχυρώνεται τόσο από διεθνείς συμβάσεις όσο και από το ίδιο το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μέσα από τους αιώνες καθιερώθηκε η προσφορά υψηλών υπηρεσιών στο τομέα της υγείας από το κράτος ως κύριο χαρακτηριστικό μιας ευημερούσας κοινωνίας που θέτει πάνω από όλα τον άνθρωπο και τις ανάγκες του.

Δυστυχώς για τον τόπο μας τα πράγματα στη δημόσια υγεία νοσούν σοβαρά και βρίσκονται οριακά σε κρίσιμη κατάσταση και αυτό επιβεβαιώνεται από σειρά μελετών. Η δημοσίευση δύο εκθέσεων της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας που αφορούν τις κρατικές δαπάνες για την υγεία στη χώρα μας μόνο θλίψη και απογοήτευση δημιουργούν. Βεβαίως δεν είναι η πρώτη φορά που τα τελευταία χρόνια η χώρα μας διεκδικεί πρωτεία αρνητικής εικόνας στα θέματα υγείας. Πλείστες των εκθέσεων, διεθνείς και ευρωπαϊκές, τα τελευταία χρόνια αυτό επιβεβαιώνουν. Κύριες επισημάνσεις αυτών των εκθέσεων κατατάσσουν την Κύπρο στις πρώτες θέσεις σε ό,τι αφορά το κόστος της υγείας και στις τελευταίες σε ό,τι αφορά τις κρατικές δαπάνες. Χαρακτηριστικά αναφέρω τις εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας, που παρουσιάζουν τις δημόσιες δαπάνες για την υγεία όσον αφορά την Κύπρο να είναι τρεις φορές λιγότερες από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2,7%-7,2%).

Σε ό,τι αφορά τον προϋπολογισμό για την υγεία, για το 2018 έχουμε μια αύξηση €20 εκατομ., €581 εκατομ. Ερώτημα εύλογο για τον καθένα. Πώς θα κτίσουν, πώς θα οικοδομήσουν ΓΕΣΥ, πώς θα μπορέσουν να εφαρμόσουν την αυτονομία, για να έχουμε νοσοκομεία ικανά, επαρκή, ώστε να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στο μεγάλο ανταγωνισμό σ' ό,τι αφορά τη δυνατότητα πρόωθησης του ΓΕΣΥ; Τα τελευταία χρόνια χάθηκε πολύτιμος χρόνος, αλλά και χρήμα, χωρίς να βρεθούν λύσεις για πολυασφαλιστικό σύστημα υγείας. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και η κυβέρνηση, με το ΔΗΣΥ πρωταγωνιστή, επιχειρήσαν να αλλάξουν το χαρακτήρα του ΓΕΣΥ από μονασφαλιστικό σε πολυασφαλιστικό. Η περιπλάνηση αυτή έφερε περαιτέρω καθυστέρηση, κόστος για μελέτες, για να καταδειχθεί στο τέλος ότι θα φέσωσαν τον κυπριακό λαό με άλλα €300 εκατομ. Αντέδρασε ακόμα και η τρόικα, καλώντας την κυβέρνηση να επανέλθει στο μονασφαλιστικό.

Γνωρίζετε ποια ήταν η πολιτική του ΑΚΕΛ σ' αυτή τη διαδικασία, σ' αυτή την προσπάθεια. Λύσεις, προτάσεις και όραμα συγκεκριμένο για την προώθηση και της αυτονομίας και του ΓΕΣΥ. Χωρίς το ΑΚΕΛ και την αντιπολίτευση ΓΕΣΥ δε βλέπατε μπροστά σας. Και ήταν καταλυτικός ο ρόλος, η προσπάθεια του γενικού

γραμματέα του κόμματος στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, που αποδέχθηκε τα αιτήματά μας, για να συζητήσουμε σε εθνικό επίπεδο τα θέματα που αφορούσαν την υγεία. Γι' αυτό θεωρούμε ότι το ΑΚΕΛ υπήρξε καταλύτης για την προώθηση του ΓΕΣΥ. Τα μεγάλα συμφέροντα, οικονομικά και πολιτικά, караδοκούν. Δε σταμάτησαν να εργάζονται και να απεργάζονται τρόπους να αλλάξει ο συμφωνημένος χαρακτήρας του ΓΕΣΥ. Είναι πολλά τα εκατομμύρια που δαπανώνται για τη δημόσια υγεία, γι' αυτό και η μετ' εμποδίων προσπάθεια. Η ψήφιση του ΓΕΣΥ αποτελεί πλέον λαϊκή κατάκτηση. Προβλήματα θα υπάρχουν και ενδεχομένως θα βρεθούν στο δρόμο μας και νέα εμπόδια και δυσκολίες. Εδώ είμαστε, για να συζητήσουμε κάθε πρόβλημα που παρεμβάλλεται και να δώσουμε λύσεις, ούτως ώστε να μην υπάρξει παρέκκλιση για το ΓΕΣΥ.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Τα τελευταία χρόνια έγινε πολλή συζήτηση για τον εκσυγχρονισμό του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης, δυστυχώς όμως μέχρι αυτή τη στιγμή χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Χάθηκε πολύτιμος χρόνος, απορρίφθηκαν μελέτες, πληρώσαμε οικονομικό κόστος σε πανεπιστήμια, εμπειρογνώμονες και δυστυχώς βρισκόμαστε στον ίδιο παρονομαστή. Ευχολόγια, διακηρύξεις και εξαγγελίες κενές περιεχομένου.

Έχει ωριμάσει ο καιρός να ληφθούν αποφάσεις. Φτάνει λόγια, φλυαρίες και εξαγγελίες επικοινωνιακού χαρακτήρα. Η τοπική αυτοδιοίκηση, δημοτική και κοινοτική, χρειάζεται όραμα μακράς πνοής. Είναι ο λαϊκότερος θεσμός διακυβέρνησης, ο θεσμός που βρίσκεται εκ των πραγμάτων πιο κοντά στον πολίτη. Είναι ακόμα θεσμός που χαρακτηρίζεται από τη λαϊκή κυριαρχία, δηλαδή τη δημοκρατία, τη διαφάνεια, τη συμμετοχή των πολιτών στη λήψη των αποφάσεων.

Χρειαζόμαστε σήμερα ένα θεσμό που θα αποκεντρώνει την πολιτεία, τη χώρα και όχι να είναι συγκεντρωτικός σε εξουσίες. Λέμε όχι σε συγκεντρωτικά και υδροκέφαλα μοντέλα τα οποία είναι μακριά από τους πολίτες. Η τοπική αυτοδιοίκηση ως θεσμός πρέπει να μεταρρυθμίζεται και να εκσυγχρονίζεται προοδευτικά και δημοκρατικά και όχι να απορρυθμίζεται με επικαλύψεις αρμοδιοτήτων και εξουσιών ούτε να συγκρούεται με άλλα όργανα της εκτελεστικής εξουσίας. Κυρίως ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης χρειάζεται να έχει διακριτό ρόλο και αποστολή στο μοντέλο της διακυβέρνησης της χώρας. Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται να αποτελεί οποιαδήποτε μορφή εξάρτησης από το κεντρικό κράτος. Ο θεσμός ως τέτοιος είναι ανάγκη να αποτελεί επίπεδο εξουσίας στο ευρύτερο μοντέλο διακυβέρνησης του τόπου, όπως ακριβώς αποτελούν η εκτελεστική, η νομοθετική και η δικαστική εξουσία.

Βασικό αξίωμα είναι η οικονομική αυτοτέλεια και αυτονομία. Χωρίς οικονομική στήριξη -μάλιστα θεσμοθετημένη επί του εθνικού προϋπολογισμού- δε θα υπάρχει ούτε παρόν ούτε μέλλον. Τα υπόλοιπα είναι μίζερια και πρακτικές του 1960 για εξάρτηση και υποταγή των δημάρχων και κοινοταρχών στους ταγούς της εκτελεστικής εξουσίας. Τονίζω την ανάγκη ύπαρξης ελεγκτικού συστήματος, τόσο των αποφάσεων όσο και της οικονομικής διαχείρισης, καθώς και την ανάγκη ύπαρξης εποπτείας και ελέγχου στο πλαίσιο μιας δημοκρατικής λειτουργίας και διαφάνειας.

Πριν ολοκληρώσω την ομιλία μου, θα καταθέσω εν συντομία τους προβληματισμούς μου για το μαρασμό που χαρακτηρίζει σήμερα την ύπαιθρό μας. Είναι κοινή διαπίστωση πλέον ότι η ύπαιθρος της Κύπρου βρίσκεται σε μαρασμό. Δυστυχώς χρόνο με το χρόνο εγκαταλείπεται, αφήνεται μόνη και απροστάτευτη στα προβλήματα και στα αδιέξοδα της κρίσης και της φτωχοποίησης. Οι κάτοικοι της υπαίθρου βιώνουν πλέον κούφια υποσχέσεις και διακηρύξεις κενές περιεχομένου από τους σημερινούς κρατούντες. Έργα και προγράμματα της προηγούμενης κυβέρνησης εγκαταλείφθηκαν σε μια νύχτα. Και όλα αυτά για να υλοποιηθεί ένα μνημόνιο σκληρών, αντιλαϊκών και απάνθρωπων πολιτικών. Και σήμερα που οι κυβερνώντες πολυδιαφημίζουν το success story και την έξοδο από το μνημόνιο συνεχίζουν στον ίδιο δρόμο των περικοπών και της λιτότητας. Ειδικότερα, η ύπαιθρος της Λεμεσού αντιμετωπίζει τεράστια προβλήματα και αδιέξοδα με έλλειψη οδικών δικτύων, με έλλειψη υποδομών, έργων ζωής. Η αγωνία και η απόγνωση είναι ζωγραφισμένη στα πρόσωπά τους. Ακόμα αντέχουν να αγωνίζονται, για να κρατήσουν όρθιες τις κοινότητες.

Όλοι ανεξαιρέτα έχουν να λένε για την ασυνέπεια, την αναξιοπιστία και την αφερέγγυότητα των κυβερνώντων, για τις υποσχέσεις και τις δεσμεύσεις τους που στην πορεία γίνονται ψεύτικες και κάλπικες. Αλήθεια, υπάρχει σχέδιο, πρόγραμμα και όραμα για την ύπαιθρο; Η πενταετία της κυβέρνησης Νίκου Αναστασιάδη και ΔΗΣΥ σιγά σιγά δύνει, εξαντλείται. Ποιο έργο έγινε για τις κοινότητες; Ποια προγράμματα εφαρμόζονται και πόσα εγκαταλείφθηκαν; Δεσμευτήκατε για το τηλεφωρικό και αποδεσμευτήκατε στην πορεία, για να δεσμευτείτε για αστεροσκοπείο. Αξίζει εδώ να αναφέρουμε ότι σειρά έργων και προγραμμάτων που βλέπουμε να εγκαινιάζονται τώρα πρόκειται για έργα προηγούμενων κυβερνήσεων. Το θέμα είναι ζωτικής σημασίας. Πιο κάτω στο κείμενο της ομιλίας μου αναφέρω μια σειρά εισηγήσεων, τις οποίες για σκοπούς οικονομίας χρόνου θα καταθέσω γραπτώς.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Γιώργος Τ. Γεωργίου καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Το ΑΚΕΛ και η κυπριακή αριστερά και πάλι θα είναι πρωταγωνιστές, πάνω από όλα για την Κύπρο και το λαό μας, χωρίς σκοπιμότητες και υπολογισμούς. Καταθέτουμε ιδέες, προτάσεις, συνθέτουμε απόψεις, καταθέτουμε οράματα. Εκ των πραγμάτων, χωρίς να θέλω να μειώσω κάθε προσπάθεια όλων των πολιτικών δυνάμεων, αποδείχθηκε από την ίδια τη ζωή ότι το ΑΚΕΛ και η κυπριακή αριστερά υπήρξαν η ατμομηχανή για την πρόοδο και την ανάπτυξη της χώρας μας. Ο Σταύρος Μαλάς, ως ανεξάρτητος υποψήφιος της Κυπριακής Δημοκρατίας, έχει το όραμα, έχει το πρόγραμμα, μπορεί να εμπνεύσει το λαό μας για μια ελπιδοφόρα και νικηφόρα πορεία.

Ολοκληρώνοντας θέλω να ευχαριστήσω τη διεύθυνση της Βουλής, τους λειτουργούς και το γραμματειακό προσωπικό, τους βουλευτές όλων των επιτροπών που συνεργαστήκαμε, όλο γενικά το προσωπικό για τη βοήθεια και τη στήριξη που μας προσφέρουν, καθώς και τους κοινοβουλευτικούς συνεργάτες.

Εύχομαι ολόψυχα σε όλο τον κυπριακό λαό καλές γιορτές, χρόνια πολλά γεμάτα υγεία, καλή χρονιά, εκπλήρωση των προσδοκιών του και δικαίωση των ονείρων του.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλή χρονιά.

Ευχαριστώ.

Ο κ. Δημητρίου έχει το λόγο.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έτσι, για να σπάσουμε λίγο τη μονοτονία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σπάσε την, να ξυπνήσουμε τζιαι λλίον.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

(Γελώντας)

Ο συνάδελφος στην αρχή, που ξεκίνησε με τους ρότσους, εσκουντουφλούσεν. Στο τέλος πήρε φόρα.

Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι,

Πριν ξεκινήσω, δύο μικρά σχόλια στα όσα έχει πει ο κ. Γεωργίου.

Κύριε Γεωργίου, το είπαμε πολλές φορές, θα το πούμε και σήμερα. Η μείωση στις δαπάνες στον τομέα της υγείας οφείλεται αποκλειστικά στη μείωση των μισθών του προσωπικού που αφορά τον τομέα της υγείας.

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Γι' αυτό διαλύσατε τα νοσοκομεία;

Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και κάτι άλλο...

ΓΙΩΡΓΟΣ Τ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Γι' αυτό είπε ο υπουργός ότι είναι υπό κατάρρευση το σύστημα...

Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Γεωργίου, εμείς δεν έχουμε πρόβλημα να αποδώσουμε τα εύσημα για τη συμβολή όλων για το ΓΕΣΥ, για να περάσει το νομοσχέδιο του ΓΕΣΥ. Αλλά η πολιτική βούληση, κύριε Γεωργίου, είναι αυτής της

διακυβέρνησης και κάποια στιγμή πρέπει να το παραδεχτείτε. Είχατε την ευκαιρία από το 2003 μέχρι το 2013 με Υπουργούς Υγείας από το κόμμα σας να προχωρήσετε και δεν προχωρήσατε.

Και ένα σχόλιο για τα καύσιμα: Επειδή κοντεύει και το debate των υποψηφίων για την προεδρία, ενημερώστε τον κ. Μαλά αυτή τη φορά για την τιμή των καυσίμων.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ψήφιση κάθε χρόνο του κρατικού προϋπολογισμού είναι πράξη ευθύνης. Ο καθένας από μας, η κάθε παράταξη, το κάθε κόμμα και κίνημα με την ψήφιση ή την καταψήφιση στέλνει το δικό του μήνυμα, ξεδιπλώνει ή μαζεύει το δικό του όραμα και τη δική του πρόταση για το μέλλον της χώρας μας. Τη μεγαλύτερη ευθύνη όμως την έχει η κυβέρνηση που καταθέτει τον προϋπολογισμό. Είναι άλλωστε αυτή την πρόταση που συζητούμε και θα ψηφίσουμε. Συζητούμε το συγκεκριμένο, κοστολογημένο σχεδιασμό, που ξεδιπλώνει τη στρατηγική για την επόμενη χρόνια και την επόμενη πενταετία της διακυβέρνησης του Νίκου Αναστασιάδη. Συζητούμε για εφαρμοσμένη πολιτική και όχι για προεκλογικές εξαγγελίες που ακούμε αυτή την περίοδο ως πυροτεχνήματα ατάκτως εκτοξευθέντα, χωρίς λογική, σχεδιασμό και κοστολόγηση.

Είναι αντιληπτό από τον προϋπολογισμό που έχουμε ενώπιόν μας πως πρόκειται για αναπτυξιακό σχεδιασμό, που δείχνει την κατεύθυνση που θέλουμε να έχει η χώρα μας. Η αναβάθμιση των αεροπορικών και θαλάσσιων μεταφορών κυριαρχεί σήμερα ως η κορυφαία μεταρρύθμιση του Υπουργείου Μεταφορών, με τεράστια συμβολή στην ανάπτυξη της χώρας μας. Η πολιτική των ανοικτών αιθέρων από τη μια και η εμπορικοποίηση των εργασιών του λιμανιού της Λεμεσού από την άλλη καθόρισαν την πολιτική και την οικονομική προσέγγιση στον τομέα αυτό.

Σήμερα απολαμβάνουμε για πρώτη φορά χαμηλότερες τιμές στα αεροπορικά ναύλα και έχουμε σαφώς περισσότερες επιλογές σε αεροπορικές εταιρείες και προορισμούς. Η αύξηση του επιβατικού κοινού, συνυφασμένη βεβαίως και με την αύξηση στον τουρισμό, είναι συνδεδεμένη και με την πολιτική των ανοικτών αιθέρων. Ο αριθμός ρεκόρ που καταγράφηκε μόλις χθες των δέκα εκατομμυρίων επιβατών σε ένα χρόνο δεν είναι τυχαίος, με εξήντα τέσσερις νέους προορισμούς και τριάντα δύο νέες εταιρείες να πετούν στα αεροδρόμιά μας, εξυπηρετώντας τόσο τον τουρισμό όσο και τις ανάγκες των Κυπρίων για ταξίδια στο εξωτερικό.

Ο τόπος μας αντλεί σήμερα τα ευεργετικά αποτελέσματα μιας ολοκληρωμένης πολιτικής για τα λιμάνια. Στο λιμάνι της Λεμεσού έχουμε σήμερα αυξημένα εξυπηρετούμενα φορτία.

Κύριε Γεωργίου, δεν είμαστε ερωτευμένοι ούτε με τον ιδιωτικό τομέα ούτε με τον κρατικό τομέα. Ερωτευμένοι είμαστε με την παραγωγικότητα και την αποτελεσματικότητα. Αυξήθηκε λοιπόν η παραγωγικότητα και μειώθηκε ο χρόνος εξυπηρέτησης των φορτηγών από περισσότερο από μία ώρα σε δεκαπέντε λεπτά. Τα πλοία εξυπηρετούνται στο μισό χρόνο. Τα έσοδα από το λιμάνι Λεμεσού τους επόμενους δώδεκα μήνες αναμένεται να είναι σχεδόν διπλάσια από το μέσο όρο των τελευταίων πέντε ετών. Στόχος παραμένει να καταστεί η Λεμεσός η ελκυστικότερη επιλογή λιμένα στην περιοχή.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Σίγουρα υπάρχουν ακόμα πολλά να γίνουν, όμως αυτά τα παραδείγματα αποτελούν σαφείς ενδείξεις μιας πολιτικής που φέρνει συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Σε ό,τι αφορά τα λιμάνια, σειρά παίρνει η διαδικασία ανάθεσης σε ιδιώτη επενδυτή του λιμανιού και της μαρίνας της Λάρνακας. Η παραχώρηση σε στρατηγικούς επενδυτές και η μεταφορά των πετρελαιοδεξαμενών από τη Δεκέλεια θα μεταμορφώσουν ολόκληρη την πόλη της Λάρνακας, που πολύς λόγος έγινε εδώ σήμερα. Ο σχεδιασμός στον τομέα ολοκληρώνεται με τη συμφωνία που αφορά το νέο λιμάνι στο Βασιλικό. Συγκροτημένες επεκτάσεις που γίνονται στις εγκαταστάσεις και οι συμπράξεις ιδιωτών καθιστούν το Βασιλικό κόμβο εμπορίου, με έμφαση στα οχληρά φορτία, καθώς και υποδομών αποθήκευσης πετρελαιοειδών και υποστήριξης των ερευνών για το φυσικό αέριο.

Στον τομέα των αερομεταφορών έχει δημιουργηθεί ένας νέος αναπτυξιακός τομέας, που δημιουργεί θέσεις εργασίας και συμβάλλει σημαντικά στη στήριξη άλλων πυλώνων της οικονομίας. Χρειάζεται ωστόσο να προχωρήσει η επέκταση των εγκαταστάσεων των αεροδρομίων της Λάρνακας και της Πάφου, για να σκαρφαλώσουμε σε νέα επίπεδα επιβατικής κίνησης. Αυτές είναι απαραίτητες υποδομές, για να υλοποιηθεί ο στρατηγικός σχεδιασμός για τον τουρισμό. Ο στόχος είναι να διπλασιαστεί η συνεισφορά στο ΑΕΠ από τον τουρισμό μέχρι το 2030. Αυτό δεν μπορεί να γίνει χωρίς αισθητή αύξηση στον αριθμό των επισκεπτών.

Εδώ, στην αύξηση του αριθμού των τουριστών, αξίζει να σταθούμε. Ένα πετυχημένο μοντέλο τουρισμού στηρίζεται στην ποιότητα, άλλα και στην ποικιλία στις επιλογές. Ο τόπος μας, με το μεγάλο ιστορικό και πολιτιστικό πλούτο, οφείλει να προσφέρει στους τουρίστες την εμπειρία ενός νησιού γεμάτου αρχαιότητες. Ο ρόλος που πρέπει να δοθεί στον τομέα των αρχαιοτήτων ως σημαντικό μέρος του "branding" της πατρίδας

μας ως τουριστικού προορισμού χρειάζεται να αναβαθμιστεί. Το αρχαιολογικό μουσείο στη Λευκωσία θα αποτελέσει το επιστέγασμα μιας ολιστικής πολιτικής στα θέματα αρχαιοτήτων, που περνά μέσα από τη βελτίωση της εμπειρίας του επισκέπτη στους χώρους αυτούς.

Στη ναυτιλία κάνουμε το πρώτο μεγάλο βήμα με τη δημιουργία του υφυπουργείου από την 1^η Μαρτίου. Οι προοπτικές εκεί είναι απεριόριστες, δεδομένης και της μέχρι σήμερα πορείας. Βλέπουμε ενώπιόν μας την αναβάθμιση της ναυτιλιακής εκπαίδευσης μέσω της δημιουργίας δύο ναυτιλιακών σχολών. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων εταιρειών που ασχολούνται με τη ναυτιλία σημειώνει αύξηση κατά 75%. Το όραμά μας να βάλουμε ξανά την Κύπρο στον παγκόσμιο ναυτιλιακό χάρτη γίνεται πραγματικότητα. Φτάνει να το πιστέψουμε και να δώσουμε τα απαραίτητα εφόδια, για να ξεφύγουμε και να προχωρήσουμε σε νέα ρεκόρ, που θα έχουν την αντίστοιχη συνεισφορά στην οικονομία.

Η σημασία των υποδομών ως πυλώνων ανάπτυξης είναι τεράστια τόσο από και προς το νησί μας όσο και εντός. Πορεία υλοποίησης λαμβάνουν και έργα υποδομής που αφορούν κύριες οδικές αρτηρίες, που εκκρεμούσαν για δεκαετίες. Η ολοκλήρωση του οδικού δικτύου με την υλοποίηση των μεγάλων οδικών έργων είναι απαραίτητη. Ο περιμετρικός Λευκωσίας, ο δρόμος Λεμεσού-Σαϊττά, αλλά και ο δρόμος Πάφου-Πόλης και ο δρόμος Λευκωσίας-Τρόδους επιτέλους προχωρούν. Η ύπαρξη αξιόπιστου και ασφαλούς οδικού δικτύου είναι απαραίτητη προϋπόθεση, για να ξαναζωντανέψουμε το Τρόδος και τις απομακρυσμένες περιοχές. Για να προσελκύσουμε επενδύσεις, χρειάζονται υποδομές, για να μπορούν οι επισκέπτες, ξένοι και ντόπιοι, πραγματικά να βρίσκονται από το βουνό στη θάλασσα σε λιγότερο από μια ώρα και να εμπλουτίσουμε το υψηλής ποιότητας τουριστικό προϊόν της πατρίδας μας.

Οι χερσαίες μεταφορές όμως δεν αφορούν μόνο μετακινήσεις με ιδιωτικά αυτοκίνητα. Αφορούν και τις δημόσιες μεταφορές. Η αξιολόγηση και η τροποποίηση των συμβάσεων των δημόσιων μεταφορών, που κλείνουν σύντομα τον πρώτο κύκλο εφαρμογής τους, χρειάζεται να γίνουν με γνώμονα τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών με αξιόπιστες δημόσιες μεταφορές.

Έχει προωθηθεί η βελτιστοποίηση των διαδρομών και η ηλεκτρονική εποπτεία των εισιτηρίων και συνεπώς και των εσόδων. Από εκεί και πέρα χρειάζεται να πάρουμε αποφάσεις για τις δημόσιες μεταφορές που θα βοηθήσουν στη βιώσιμη κινητικότητα και να προχωρήσουμε με λύσεις πέραν των λεωφορείων. Τη μελέτη για το τραμ της Λευκωσίας χρειάζεται να τολμήσουμε να τη βγάλουμε από τα συρτάρια. Ο απογαλακτισμός από τις νοοτροπίες και τις πρακτικές που μας καθιστούν τριτοκοσμική χώρα στον τομέα αυτό είναι απαραίτητος.

Η εξυπηρέτηση των πολιτών με πιο απλοποιημένες διαδικασίες και με μειωμένη γραφειοκρατία βρίσκεται στις προτεραιότητές μας. Ο σχεδιασμός που αξιοποιεί τα ταχυδρομεία ως κέντρα εξυπηρέτησης του πολίτη αποσκοπεί ακριβώς στη μείωση της ταλαιπωρίας των συμπολιτών μας. Στόχος είναι μέσα στα επόμενα χρόνια η επαφή των πολιτών μας με το δημόσιο να γίνεται μόνο μέσα από τα κέντρα εξυπηρέτησης πολιτών ή μέσω της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Οι διαιδαλώδεις διαδικασίες, που ταλαιπωρούν αντί να εξυπηρετούν, το μόνο που πετυχαίνουν είναι να διαιωνίζουν τη γραφειοκρατία, που είναι και η κύρια πηγή διαφθοράς.

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς στέρεες υποδομές. Η ψηφιακή στρατηγική και η πρόσβαση του συνόλου του πληθυσμού σε υψηλές και αξιόπιστες ταχύτητες διαδικτύου είναι προαπαιτούμενα για τη μετάβαση στην ηλεκτρονική εποχή. Ο σχεδιασμός για τη διαδραστικότητα με το δημόσιο δεν μπορεί να είναι α λα καρτ. Απαιτείται να είναι ενιαίος. Η μετάβαση στην ηλεκτρονική υγεία, στην ηλεκτρονική δικαιοσύνη, στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση, που θα αυξήσει τη διαφάνεια και θα μειώσει τη γραφειοκρατία, χρειάζεται να είναι ολιστική και συνεχής.

Η ψηφιακή αναβάθμιση των υπηρεσιών, η διαφάνεια και ο περιορισμός της γραφειοκρατίας διαμορφώνουν μαζί ένα περιβάλλον ελκυστικό για ξένες επενδύσεις. Τα οφέλη είναι δεδομένα. Οι επιχειρήσεις έρευνας και καινοτομίας θα εργοδοτήσουν τα καλύτερά μας μυαλά, που σήμερα δεν έχουν ευκαιρίες εδώ. Θα λειτουργήσει και ως μοχλός επαναπατρισμού Κυπρίων που σήμερα διαπρέπουν στο εξωτερικό. Θα δούμε την Κύπρο να καταγράφεται ως κέντρο καινοτομίας. Το σημαντικότερο όμως όφελος θα είναι η ένταξή μας σε μια διαδικασία συνεχούς αναβάθμισης. Θα μας σπρώχνουν οι συνθήκες να γινόμαστε καλύτεροι, γρηγορότεροι, αποτελεσματικότεροι.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Υπάρχουν κρίσιμα ερωτήματα που πρέπει να απαντήσουμε, κυρίως για το ποια Κύπρο θέλουμε για μας και για τα παιδιά μας. Εμείς δε δικαιούμαστε να είμαστε ικανοποιημένοι με μισόλογα και ασάφειες και σίγουρα δεν πανηγυρίζουμε. Εμείς στο Δημοκρατικό Συναγερμό έχουμε μάθει ότι με πραγματισμό και μετριοπάθεια, με συνεργασία και ειλικρίνεια προθέσεων η σκληρή δουλειά επιβραβεύεται με αποτελέσματα. Κοιτώντας στα μάτια τους συμπολίτες μας, μπορούμε να τους πούμε ότι η πολιτική που είχε και έχει αντίκτυπο στις ζωές τους μπορεί να επηρεάσει την καθημερινότητά τους προς το καλύτερο.

Χρειάζεται να μιλήσουμε τη γλώσσα της γενιάς μας, που πολύς λόγος γίνεται τελευταίως. Και η δική μας η γενιά δεν ξεγελιέται με επικίνδυνες εξαγγελίες που στερούνται λογικής και κοστολόγησης. Η δική μας η γενιά,

αγαπητοί συνάδελφοι, χρειάζεται από μας σοβαρότητα και υπευθυνότητα. Χρειάζεται το πολιτικό πλαίσιο, για να συνεχίσουμε την ανάπτυξη με σταθερά βήματα που θα πάρουν τη χώρα μπροστά, με μια κυβέρνηση που να διασφαλίζει την υλοποίηση των αλλαγών που έχει ανάγκη ο τόπος.

Η δική μας η γενιά δε θέλει πειραματισμούς. Θέλει ασφάλεια και σταθερότητα. Θέλει μια διακυβέρνηση στον τόπο που θα εξασφαλίζει ηρεμία, ώστε η γενιά μας να μπορεί να ελπίζει και να οραματίζεται το αύριο. Όλα αυτά στη δική μας γενιά μπορεί αναμφίβολα να τα προσφέρει μόνο η επανεκλογή του Προέδρου Αναστασιάδη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαρίνος Μουσιούττας από το Δημοκρατικό Κόμμα.

Μ. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προϋπολογισμός για το 2018 σηματοδοτεί το τέλος της πενταετούς διακυβέρνησης του Νίκου Αναστασιάδη και των μνημονιακών πολιτικών που ακολούθησαν. Ο λαός μας βίωσε μια βαθιά και παρατεταμένη κρίση, χωρίς να λυθούν τα σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα που μαστίζουν την κυπριακή οικονομία και έχουν άμεσο αντίκτυπο στα κυπριακά νοικοκυριά, τα οποία συνεχίζουν να πλήττονται από την ανεργία, τη χαμηλή αγοραστική δύναμη και την αδυναμία τους να ανταποκριθούν στις καθημερινές τους υποχρεώσεις.

Ως βουλευτής και μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών δε μηδενίζω το έργο που επιτελέστηκε, για να ανορθωθεί η οικονομία από τον πάτο που είχε πιάσει το 2013, αλλά θεωρώ σημαντικό το ότι το Δημοκρατικό Κόμμα με την υπεύθυνη στάση του στη Βουλή των Αντιπροσώπων βοήθησε, ώστε να αποφευχθεί η πλήρης κατάρρευση της οικονομίας και να αντιμετωπιστούν τα σοβαρά προβλήματα που είχαμε να αντιμετωπίσουμε.

Δυστυχώς για εμάς δεν έγιναν όλα όσα έπρεπε να γίνουν, ώστε ο στόχος για την αποτίναξη των κακών πρακτικών των προηγούμενων χρόνων που μας οδήγησαν στην οικονομική καταστροφή να είναι παρελθόν και η νέα εποχή να είναι μια οικονομία ανθρωποκεντρική, που να έχει γνώμονα τη μεσαία και τη μικρομεσαία τάξη.

Σε αντίθεση με την οικονομική πολιτική του Νίκου Αναστασιάδη, οι προτάσεις του υποψήφιου Προέδρου Νικόλα Παπαδόπουλου για την οικονομία είναι θεμελιωμένες στις υγιείς και διάφανες διαδικασίες σε όλο το φάσμα της λειτουργίας του κράτους και του οικονομικού συστήματος στην Κύπρο. Η πορεία της οικονομίας βρίσκεται σε τροχιά ανάκαμψης και οι περισσότεροι δείκτες παρουσιάζουν σημεία βελτίωσης, χωρίς όμως να θεωρούμε ότι υπάρχει αντιπροσωπευτικός αντίκτυπος στην πραγματική οικονομία.

Θεωρούμε σημαντική, αλλά και ουσιαστική τη συμβολή του κυπριακού λαού, ο οποίος με πολλές θυσίες συνέβαλε στην αναστροφή της κάκιστης εικόνας της οικονομίας της Κύπρου. Παράλληλα όμως ο δείκτης του ορίου φτώχειας για τα κυπριακά νοικοκυριά ανέρχεται στο πολύ υψηλό ποσοστό της τάξης του 27,7%, με το οποίο γίνεται εμφανές ότι οι Κύπριοι συμπολίτες μας έχουν σοβαρές υλικές στερήσεις.

Το Υπουργείο Οικονομικών ως το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο για τη χάραξη και την εφαρμογή του προγράμματος της κυβέρνησης, παρά τα ευνοϊκά δεδομένα που προκύπτουν από τις εκτιμήσεις του, εντούτοις, με την πολιτική που ακολουθεί, θέτει σημαντικούς τομείς της οικονομίας σε στασιμότητα και δε φαίνεται να υπάρχει η πολιτική βούληση, ώστε να δοθούν κίνητρα και σωστές κατευθυντήριες γραμμές σε τομείς όπως οι υπηρεσίες, ο πολυθεματικός τουρισμός, ο κατασκευαστικός τομέας και το εξαγωγικό εμπόριο.

Παρά τους θετικούς δείκτες ανάκαμψης, η κυπριακή οικονομία είναι ευάλωτη σε ενδογενείς και εξωγενείς κινδύνους που είναι δυνατό να εκτροχιάσουν τις δημοσιονομικές εκτιμήσεις της κυβέρνησης. Ο ρυθμός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας για το έτος 2017, με βάση το μακροοικονομικό σενάριο, παραμένει θετικός και αναμένεται να ανέλθει στο 3,6% του ΑΕΠ σε πραγματικούς όρους, ενώ για το 2018 θα κυμανθεί στο 3% και για τα έτη 2019 και 2020 στο 2,7%.

Είναι ευδιάκριτο το γεγονός ότι οι εκτιμήσεις της κυβέρνησης για το ρυθμό ανάπτυξης, που μειώνεται, δεν είναι ευόιωνες, χωρίς να συνυπολογίζεται ακόμα το ότι οι γεωπολιτικές συνθήκες στην περιοχή είναι ευάλωτες και ειδικότερα όσον αφορά το τουριστικό προϊόν της οικονομίας, το οποίο αναμένεται ότι θα εισέλθει σε ένα πιο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Το ποσοστό υλοποίησης κεφαλαιουχικών δαπανών μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2017 ανέρχεται στο 35%, σε σύγκριση με το 39% για το 2016, ενώ το ποσοστό υλοποίησης του συνόλου των αναπτυξιακών δαπανών ανήλθε στο 41%, με αντίστοιχο το 43% για την ίδια περίοδο του 2016. Σε περιόδους οικονομικής κρίσης θεωρούμε ότι ο βασικός προσανατολισμός της κυβερνητικής πολιτικής θα έπρεπε να στοχεύει στην αύξηση

των αναπτυξιακών δαπανών, γεγονός που θα είχε θετικό αντίκτυπο στην πραγματική οικονομία, κάτι που σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία δεν υλοποιείται.

Επειδή το οικονομικό πρόγραμμα του Νικόλα Παπαδόπουλου δεν έρχεται να διαχειριστεί το παλιό, αλλά έρχεται να φέρει το καινούριο, με βάση τις προτάσεις μας, είμαστε οι μόνοι που έχουμε αξιόπιστο και ολοκληρωμένο σχέδιο για την οικονομία. Θεωρούμε ότι ο τομέας των κοινωνικών υπηρεσιών χρήζει σημαντικού εξορθολογισμού, παρά τις διορθωτικές πολιτικές που απορρέουν από τις μνημονιακές δεσμεύσεις της κυβέρνησης. Η πρόβλεψη για το δημόσιο χρέος για το 2018 είναι ότι θα βρίσκεται κάτω του 100% και θεωρούμε ότι είναι αρκετά υψηλό, παρά τις ευοίωνες οικονομικές προβλέψεις των επιμέρους δεικτών της οικονομίας. Το δεδομένο αυτό επηρεάζει άμεσα την πιστοληπτική ικανότητα της κυπριακής οικονομίας, με αρνητικό αντίκτυπο στην πρόσβαση σε φτηνό δανεισμό.

Παράλληλα, οφείλουμε να επισημάνουμε για πολλοστή φορά ότι ο υψηλός αριθμός των μη εξυπηρετούμενων δανείων είναι ανασταλτικός παράγοντας για ανάκαμψη ολόκληρου του φάσματος της οικονομίας. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, με βάση τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, ανέρχονται στο 45% του συνόλου των δανειακών χαρτοφυλακίων των τραπεζικών ιδρυμάτων. Το πρώτο εξάμηνο του 2017 τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια έχουν μειωθεί μόνο κατά 1,5 δις, γεγονός πολύ ανησυχητικό για την ευρυθμία της οικονομίας.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα επαναδιατυπώνουμε την πρότασή μας για αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων από τις τράπεζες με τη δημιουργία Φορέα Διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων, έτσι ώστε με την απομόχλευση των κόκκινων δανείων οι τράπεζες να είναι πιο ευέλικτες, με θετικές προοπτικές για τη ρευστότητά τους, αλλά και για τη βιωσιμότητα των δανείων του κόσμου. Θεωρούμε ότι λόγω της ύπαρξης του μεγάλου αριθμού των κόκκινων δανείων σημαντική μερίδα των πολιτών δεν μπορεί να έχει πρόσβαση σε δανεισμό, με αποτέλεσμα να βρίσκεται εκτός της παραγωγικής διαδικασίας, που έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της αγοραστικής της δύναμης.

Επισημαίνουμε δε ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση της προβλεπόμενης αρνητικής τάσης του πληθωρισμού, στο βαθμό που είναι επιτρεπτό φυσικά από την εκτελεστική εξουσία, αφού η παρατεταμένη αποπληθωριστική τάση θα επιφέρει περεταίρω στρεβλώσεις στην οικονομία. Οι μειώσεις που δέχτηκαν οι εργαζόμενοι σε ολόκληρο σχεδόν το φάσμα της οικονομίας δε συνοδεύτηκαν από τις αντίστοιχες αυξήσεις κατά τη διάρκεια του 2015 έως 2017. Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ έχει μειωθεί από τις €32.000 το 2011 στις €24.000 σήμερα.

Η ανεργία για το 2017 στο σύνολο των δώδεκα μηνών εκτιμάται ότι θα βρίσκεται λίγο πιο πάνω από το 10%, ενώ η ανεργία στους νέους αγγίζει το 28%. Σοβαρό πρόβλημα προκύπτει με τους μακροχρόνια ανέργους, αλλά και τις ομάδες πληθυσμού άνω των πενήντα ετών, όπου τα υφιστάμενα κίνητρα-προγράμματα φαίνεται να μην επιφέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Κρίνουμε όμως θετικό το γεγονός ότι η ανεργία βρίσκεται σε σταδιακή υποχώρηση οριακά πάνω από το 10%. Υπάρχουν όμως δομικά προβλήματα που δημιουργήθηκαν μέσα στην κρίση και θα πρέπει να τύχουν επαναξιολόγησης σε σχέση με την ανεργία. Είναι θετικό μν, αλλά πρέπει να τονίσουμε ότι η μαζική φυγή νέων στο εξωτερικό προς εξεύρεση εργασίας έχει συμβάλει αρνητικά στην πτωτική τάση της ανεργίας.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα πιστεύουμε ότι η αύξηση του τουρισμού και κατ' επέκταση των εσόδων του κράτους από τον τουριστικό τομέα είναι θετική εξέλιξη, αλλά θεωρούμε ότι πρέπει να υπάρξει ολοκληρωμένη στρατηγική για τον τουρισμό. Η αύξηση του τουριστικού προϊόντος οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στους γεωπολιτικούς παράγοντες της περιοχής. Χρειάζεται ποιοτική αναβάθμιση και σε υποδομές, αλλά και στη διευκόλυνση του κλάδου του τουρισμού, ώστε να αντληθεί εύκολη χρηματοδότηση από ευρωπαϊκούς πόρους.

Η Λευκωσία για ακόμη μια χρονιά παραμένει ουραγός σε σχέση πάντα με την προσέλευση τουριστών. Πρέπει να καταρτιστεί στρατηγικό πλάνο με ορίζοντα δεκαετίας, με στόχο την αλλαγή του αναπτυξιακού μοντέλου της πρωτεύουσας. Στόχος μας είναι να εμπλουτιστεί με ουσιαστικά κίνητρα, ώστε να σταθμιστούν οι ανισότητες μεταξύ των παραλιακών πόλεων και της πρωτεύουσας σε σχέση με το επίπεδο ζωής των κατοίκων, που είναι πλέον ορατές. Είναι η άποψή μου ως βουλευτή Λευκωσίας ότι πρέπει και η πρωτεύουσα να συμμετέχει σε αυτό το πάρτι φιλοξενίας τουρισμού και επενδύσεων που διοργανώνεται κάθε χρόνο και η Λευκωσία δεν προσκαλείται ποτέ. Ιδιαίτερα στο επίπεδο του τουρισμού είμαστε οι φτωχοί συγγενείς.

Ως Δημοκρατικό Κόμμα θεωρούμε ύψιστης σημασίας την οικονομική βιωσιμότητα των δήμων και των κοινοτήτων. Εκφράζουμε την έντονη μας ανησυχία για τη στασιμότητα και την έλλειψη πολιτικής βούλησης που παρουσιάζει η κυβέρνηση για το φλέγον αυτό θέμα. Καλούμε όλες τις πολιτικές δυνάμεις να επανέλθουν στο διάλογο, ώστε να βρεθεί η χρυσή τομή με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο και να δοθεί ένα τέλος στην υφιστάμενη κατάσταση, που στο τέλος της ημέρας την υπερδαπάνη την πληρώνει ο φορολογούμενος πολίτης.

Πιο συγκεκριμένα, εισηγούμαστε άμεση συμπλεγματοποίηση των υπηρεσιών των δήμων. Άμεση απόφαση μείωσης των υφιστάμενων μη κατεχόμενων δήμων από τριάντα στους μισούς, με ορίζοντα υλοποίησης το 2021, που θα διεξαχθούν οι επερχόμενες δημοτικές, έτσι ώστε με τη μετεξέλιξή τους να

διασφαλιστεί το βασικό κριτήριο, που είναι η μείωση του κόστους παροχής υπηρεσιών. Ενοποίηση σε επαρχιακό επίπεδο των συμβουλίων υδατοπρομήθειας, των συμβουλίων αποχετεύσεως, ΧΥΤΥ και ΟΕΔΑ σε έναν επαρχιακό οργανισμό. Ανάληψη της έκδοσης των πολεοδομικών αδειών από τους μητροπολιτικούς δήμους. Εάν και εφόσον ενοποιηθούν οι πολεοδομικές και οικοδομικές άδειες, δημιουργία ενιαίας πολεοδομικής αρχής. Εκχώρηση εξουσιών και αρμοδιοτήτων από το κράτος στους δήμους, ώστε να γίνει πράξη η αρχή της επικουρικότητας. Μείωση του αριθμού των δημοτικών και κοινοτικών συμβούλων. Υποχρεωτική συμπλεγματοποίηση υπηρεσιών των κοινοτικών συμβουλίων.

Στόχος των προτάσεών μας είναι οι δήμοι να γίνουν οικονομικά αυτοτελείς, να αναλάβουν περισσότερες αρμοδιότητες, να έχουν πηγή εσόδων, ώστε να μην εξαρτώνται κάθε χρόνο από την κρατική χορηγία. Η μεταρρύθμιση που εισηγούμαστε αποσκοπεί στην καλύτερη και πιο εύρυθμη λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης, για να μπορεί ο φορολογούμενος δημότης να απολαμβάνει τις βέλτιστες υπηρεσίες με τη χαμηλότερη κατά το δυνατόν δαπάνη.

Σε σχέση με την προσπάθεια της κυβέρνησης να προωθήσει την πολυδιαφημιζόμενη μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας, θέλω να επισημάνω ότι εύλογα καταψηφίστηκε από τη συντριπτική πλειοψηφία της Βουλής, δεδομένου ότι τα νομοσχέδια δεν ανταποκρίνονταν στις προσδοκίες που δημιουργήθηκαν. Περιλαμβάνονταν σε αυτά αντισυνταγματικές πρόνοιες και δημιουργούσαν ένα θολό τοπίο, ευαίσθητο σε παρεμβάσεις, ενώ παράλληλα η κυβέρνηση δεν έλαβε υπόψη τις εισηγήσεις μας σε μια σειρά από θέματα νευραλγικής σημασίας. Παρ' όλα αυτά, η κυβέρνηση, ενώ δεσμεύτηκε ότι θα επανερχόταν με νέες τροποποιήσεις για τη μεταρρύθμιση, μέχρι σήμερα δεν επανήλθε και διερωτόμαστε τελικά αν όντως έλαβε ποτέ στα σοβαρά το θέμα της μεταρρύθμισης.

Περαιτέρω, θέλω να επισημάνω ότι με την ίδια προχειρότητα η κυβέρνηση προσπάθησε να θεσμοθετήσει τα υφυπουργεία. Ενώ ψηφίστηκε η νομοθεσία για το Υφυπουργείο Ναυτιλίας το καλοκαίρι, υπήρξε μια πρωτοφανής τριγλωσσία μεταξύ της κυβέρνησης, του κυβερνώντος κόμματος, αλλά και ενδοκυβερνητικά όσον αφορά τα άλλα δύο υφυπουργεία. Μας εισηγήθηκαν «να μείνει ο ΚΟΤ - να φύγει ο ΚΟΤ» από το Υφυπουργείο Τουρισμού, «να μείνει το ΕΠΣΑ - να φύγει το ΕΠΣΑ» από το Υφυπουργείο Ανάπτυξης. Πρυτάνευσαν τελικά σοφότερες σκέψεις και θα επανεξεταστεί το θέμα εν ευθέτω χρόνω.

Κακίζουμε την πολιτική της κυβέρνησης για την προσπάθεια υποβάθμισης ή μάλλον διάλυσης της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης, διότι θεωρούμε ότι η συγκεκριμένη διεύθυνση επιτελεί ένα πολύ σημαντικό έργο και στήριξε το κράτος από τη γένεση της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς επίσης στις προενταξιακές διαπραγματεύσεις και κατά την περίοδο της Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία. Επιπρόσθετα, επιτελεί σημαντικό έργο στο συντονισμό για την άντληση ευρωπαϊκών κονδυλίων.

Εμείς υποστηρίζουμε ότι η μεταρρύθμιση είναι αναγκαία, μια σωστή όμως μεταρρύθμιση, καθώς η γραφειοκρατία, η ιστοπεδωτική αξιολόγηση, οι πολιτικές παρεμβάσεις και το ρουσφέτι έχουν καταρρακώσει το δημόσιο. Άλλωστε, η δημόσια υπηρεσία έχει αποδείξει ότι αποτελείται από αξιόλογα στελέχη, που, αν αξιοποιηθούν ορθά, μπορούν να αποδώσουν τα μέγιστα.

Θα ήταν πολιτικά αδόκιμο να αναφερόμαστε σε διάφορα επιμέρους θέματα που αφορούν τις δομές και τις προοπτικές της Κυπριακής Δημοκρατίας και να μην αναφερθούμε στο μεγαλύτερο πρόβλημα, που είναι το Κυπριακό. Μας κατηγορούν ο ΔΗΣΥ και το ΑΚΕΛ ότι οι προτάσεις του Νικόλα Παπαδόπουλου για τη νέα στρατηγική στο Κυπριακό είναι ανεδαφικές και θα οδηγήσουν τις διαπραγματεύσεις σε αδιέξοδο. Αλήθεια, διερωτάται κανείς, η στρατηγική Χριστόφια, Αναστασιάδη και Μαλά με τη συνεχή υποχωρητικότητα μας έχει οδηγήσει στην πολυπόθητη λύση του Κυπριακού; Όχι βέβαια! Η στρατηγική των δύο μεγάλων κομμάτων μάς έχει οδηγήσει σε μια επικίνδυνη καμπή, όπου οι παραδοχές και τα δώρα των τελευταίων εννέα χρόνων θα μας οδηγήσουν σε σοβαρά αδιέξοδα.

Η νέα στρατηγική για το Κυπριακό που προτείνουμε είναι απόλυτα ρεαλιστική και ταυτόχρονα υλοποιήσιμη, διότι η τουρκική πλευρά με βάση τις γεωπολιτικές συνθήκες έχει επιλέξει την αυτοαπομόνωση. Εμείς προτείνουμε επιμονή σε ρητή συνέχιση και μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων πριν από την έναρξη ισχύος της λύσης. Μη αποδοχή της εκ περιτροπής προεδρίας. Μη αποδοχή των τεσσάρων ελευθεριών σε ογδόντα εκατομμύρια Τούρκους υπηκόους. Μη αποδοχή της διπλής κυριαρχίας. Μη αποδοχή των συγκαλυμμένων εγγυήσεων. Μη αποδοχή περιορισμών για τους πρόσφυγες, αν θέλουν να διαμένουν για παράδειγμα στην Κερύνεια και τη Μόρφου. Μη αποδοχή εξίσωσης του νόμιμου ιδιοκτήτη με το χρήστη σφετεριστή.

Οι πιο πάνω θέσεις μας θεωρούμε ότι είναι απόλυτα ταυτισμένες με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και μπορούν να υιοθετηθούν από τη διεθνή κοινότητα. Το πιο σημαντικό δε στο πλαίσιο των υποχωρήσεων, για να επιτευχθεί μια βιώσιμη και λειτουργική λύση, είναι το ότι πρέπει να γίνουν αποδεκτές από την πλειοψηφία του κυπριακού ελληνισμού.

Τι κατάφερε να κερδίσει η δική μας πλευρά; Νομίζω απολύτως τίποτα! Ούτε καν το αυτονόητο, τη συνέχιση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι Τούρκοι συνεχίζουν να μιλάνε για εκλιπούσα Κυπριακή Δημοκρατία, αμφισβητούν τη σημαία μας, απειλούν την κυριαρχία μας και ευρύτερα η δημοκρατία που αντιλαμβάνονται είναι η δύναμη των όπλων και τίποτε άλλο.

Η προχθεσινή επίσκεψη του Τούρκου Προέδρου στην Αθήνα έχει στείλει σε όλους το μήνυμα ότι οι Τούρκοι δε δεσμεύονται σε συμφωνηθέντα, δε δεσμεύονται σε πρωτόκολλα και δεν έχουν την αντίληψη μιας συνομολογημένης συνθήκης, για να τη σεβαστούν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε πολύ κοντά στις προεδρικές εκλογές. Μπορεί να υπάρχουν διαφορετικές απόψεις σε επίπεδο χειρισμών σε πολλά θέματα του προϋπολογισμού. Εκείνο όμως που είναι σημαντικό, το πιο σημαντικό, είναι διασώσουμε και να οχυρώσουμε την Κυπριακή Δημοκρατία, που είναι η ασπίδα για τη διασφάλιση του κυπριακού ελληνισμού στον τόπο μας, και αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη νέα στρατηγική του Νικόλα Παπαδόπουλου και των συνεργαζόμενων δυνάμεων της αλλαγής που τον στηρίζουν.

Σας ευχαριστώ.

Εύχομαι καλά Χριστούγεννα και το 2018 να είναι ευτυχές για όλο τον κυπριακό λαό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα.

Η κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά έχει τώρα το λόγο.

ΣΚ. ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Έχει αποδειχθεί επανειλημμένα ότι τα δικαιώματα της γυναίκας και η ισότητα των φύλων, όπως και συνολικά τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν μπορούν να προωθηθούν και να υλοποιηθούν, αν δεν υπάρχει η βούληση της πολιτείας να έρθει σε ρήξη με συντηρητικές αντιλήψεις και με παρωχημένα στερεότυπα. Πώς, για παράδειγμα, θα προωθηθούν τα δικαιώματα της γυναίκας, όταν υπερισχύει η θέση της Εκκλησίας που θεωρεί ότι μια γυναίκα δεν πρέπει να έχει το δικαίωμα να αποφασίζει για το σώμα της; Ή ότι η εξωσωματική γονιμοποίηση είναι μοιχεία; Ή όταν ορισμένα κόμματα δεν μπορούν ούτε καν να καταδικάσουν φραστικά τα κρούσματα ομοφοβίας, είτε αυτά προέρχονται από δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου είτε από ένα δημοτικό συμβούλιο που απαγορεύει μια θεατρική παράσταση;

Είμαι της άποψης ότι δεν υπάρχει άλλο μη θεοκρατικό κράτος στον κόσμο στο οποίο ο Πρόεδρος της χώρας να έχει αναγάγει τον Αρχιεπίσκοπο σε προνομιακό συνομιλητή και στενό συνεργάτη για τα θέματα παιδείας, αλλά και στο εθνικό θέμα, ενώ ακόμα και στα θέματα οικονομίας η κυπριακή εκκλησία είναι πανταχού παρούσα και τα πάντα πληρούσα. Άλλωστε, αυτή η κυβέρνηση θα μείνει στην ιστορία, αφού αποχαράκτησε αρχαίο μνημείο -για πρώτη φορά στα χρονικά του κράτους- για να αναγερθεί πολυτελές ξενοδοχείο του Αρχιεπισκόπου. Εντός της Βουλής υπάρχει μια σειρά παραδειγμάτων που φανερώνουν ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός, αλλά και το Δημοκρατικό Κόμμα με τη στάση τους έχουν αποδεχθεί τον Αρχιεπίσκοπο σε οιοδήποτε συγκυβερνήτη του τόπου. Θυμίζω μόνο ότι:

Πρώτον, εδώ και δύομισι χρόνια έχουμε καταθέσει την πρόταση νόμου για εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας για τις αμβλώσεις. Φτάσαμε στο σημείο -μάλλον πανευρωπαϊκή πρωτιά και αυτό- να φυλακίστηκε μια γυναίκα, γιατί τερμάτισε μια ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη. Εντούτοις, τα κόμματα που επηρεάζονται από τις βουλές του Αρχιεπισκόπου δε συγκινούνται, για να προχωρήσουμε άμεσα στην ψήφιση της πρότασης ούτε βέβαια και η κυβέρνηση να καταθέσει δικό της νομοσχέδιο.

Δεύτερον, εδώ και πέντε μήνες εκκρεμεί η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ για το ζήτημα των εράνων που διενεργούνται σε κηδείες, αφού ως γνωστό, κατά απαίτηση προφανώς της Εκκλησίας, ο ΔΗΣΥ και το ΔΗΚΟ έχουν δώσει στις εκκλησιαστικές επιτροπές, αντί στις οικογένειες των νεκρών, το δικαίωμα να αποφασίζουν για το πώς θα διατίθενται αυτά τα χρήματα.

Τρίτον, εδώ και ένα χρόνο εκκρεμεί στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων το θέμα που έχει εγγράψει το ΑΚΕΛ αναφορικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας που αφορά τη ρητορική μίσους σε βάρος των ΛΟΑΤΙ ατόμων, στην οποία συχνά επιδίδεται και ο ίδιος ο Αρχιεπίσκοπος. Πότε επιτέλους θα αποκτήσουν όλοι το ανάστημα να πουν στο Μακαριότατο ότι δεν είναι υπεράνω κομμάτων και υπεράνω του νόμου;

Αυτά μαζί και με τα γνωστά κρούσματα σεξιστικών συμπεριφορών που απασχόλησαν τη δημοσιότητα τα τελευταία χρόνια φανερώνουν μια φιλοσοφία βαθύτατης συντήρησης που διέπει το κυβερνών κόμμα στα θέματα αυτά, η οποία δεν καλύπτεται από αυτοδιαφημίσεις τους για το πόσο Ευρωπαίοι είναι.

Πρώτον, οι σημερινοί κυβερνώντες παραδίδουν την εξουσία τον ερχόμενο Μάρτη -εφόσον ο λαός το αποφασίσει βέβαια- με το χειρότερο δείκτη όσον αφορά τη συμμετοχή γυναικών στο υπουργικό συμβούλιο. Μόνο μία γυναίκα βρήκε ο Πρόεδρος, λέει, να διορίσει. Και αυτή μετά την κοινωνική κατακραυγή. Ισχυρίζομαι ότι και στην πολιτική παράταξη του Προέδρου και σε όλες τις παρατάξεις υπάρχουν γυναίκες ικανές να προσφέρουν από κάθε θέση ευθύνης. Η διαφορά είναι ότι άλλοι δεν τις αξιοποιούν, διότι μόλις πρόσφατα έμαθαν ότι σκέφτονται, ενώ υπάρχουν άλλοι όπως ο Σταύρος Μαλάς που ξεκαθάρισε ότι, εφόσον εκλεγεί, το μισό τουλάχιστον υπουργικό του συμβούλιο θα αποτελείται από γυναίκες. Επίσης, ότι ο θεσμός του Επιτρόπου Ισότητας όπως δημιουργήθηκε από τη σημερινή κυβέρνηση μάλλον διακοσμητικός είναι.

Χρειάστηκαν τέσσερα χρόνια πιέσεων, για να καταφέρει ο Υπουργός Δικαιοσύνης να φέρει στη Βουλή προς κύρωση τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης. Όμως ακόμα και τότε η κυβέρνηση Αναστασιάδη έθεσε τέτοιες επιφυλάξεις και εξαιρέσεις, που σε μεγάλο βαθμό έχουν ακυρώσει την ουσία της. Πώς θα μπορέσουν τα θύματα βίας να ζητήσουν νομική, ιατρική και ψυχολογική βοήθεια και να αποκατασταθούν για όσα βίωσαν, όταν το κράτος δε θέλει να διαθέσει πόρους για αυτό το σκοπό; Αλλά το χειρότερο είναι αυτό που αποκαλύφθηκε πρόσφατα σε σχέση με τις αστυνομικές διαδικασίες των αναγνωριστικών παρατάξεων.

Το οικογενειακό δίκαιο της Κύπρου χρειάζεται άμεσα προοδευτικό εκσυγχρονισμό. Χρειάζεται να δημιουργηθεί ειδικός μηχανισμός είσπραξης διατροφών, αλλά και να θεσμοθετηθεί η κάλυψη από το κράτος των διατροφών που ο υπόχρεος αποδεδειγμένα δεν μπορεί να πληρώσει. Να ενισχυθεί η νομική αρωγή σε οικογενειακές υποθέσεις, ώστε να μπορούν οι μητέρες να αποτείνονται στα δικαστήρια για την εξασφάλιση των απαιτούμενων διαταγμάτων. Να θεσμοθετηθεί αρμοδιότητα διαμοιρασμού χρεών και δικαστικής προστασίας μονογονιού από εκποιήσεις κύριας κατοικίας, ώστε να προστατευτούν γυναίκες μονογονιοί οι οποίες είναι πνιγμένες με δάνεια. Τι έχει κάνει η κυβέρνηση για αυτό το κρίσιμο κοινωνικό θέμα, εκτός από το να δεσμεύεται και να ξαναδεσμεύεται ο αρμόδιος υπουργός; Τι έχει κάνει η απερχόμενη κυβέρνηση για τις χιλιάδες μονογονεϊκές οικογένειες που υπάρχουν στην Κύπρο και βρίσκονται στην πλειοψηφία τους στα όρια της φτώχειας; Ως τότε δε θα αναγνωρίζεται η εν διαστάσει μονογονεϊκή οικογένεια και θα συνεχίζει να ισχύει η αναχρονιστική προϋπόθεση της μη συμβίωσης με άλλο άτομο, για να έχει την ιδιότητα του μονογονιού;

Ποια πολιτική έχει αυτή η κυβέρνηση για την εργαζόμενη γυναίκα και μητέρα; Τι θα κάνουν οι εργαζόμενες γυναίκες στις συνοικίες και τις κοινότητες όπου το κράτος έκλεισε παιδοκομικούς σταθμούς και στέγες ηλικιωμένων; Ποια ζωή επιφυλάσσεται για τις γυναίκες στο λιανικό εμπόριο, όταν με την απελευθέρωση των ωραρίων αναγκάζονται να δουλεύουν δεκάωρα και δωδεκάωρα και απλήρωτα βέβαια; Πώς θα προωθηθεί η αύξηση της άδειας μητρότητας και ενός σχεδίου πληρωμένης γονικής άδειας -όπως διεκδικούμε όλες οι γυναίκες του τόπου- όταν έχουμε μια κυβέρνηση που δεν μπορεί και δε θέλει να συγκρουστεί με τα συμφέροντα των μεγαλοεργοδοτών;

Θα ήθελα να πω στο μυθομανή συνάδελφο, που λείπει τώρα από την αίθουσα και αναφέρθηκε στο επίδομα πατρότητας, ότι αναγνωρίζουν πατέρα μόνο εκείνο που έχει συνάψει γάμο. Οι υπόλοιποι που έχουν αποκτήσει παιδιά δεν είναι πατέρες. Και όσον αφορά την παρένθετη μητρότητα, να πω ότι, αν δεν είχαμε καταθέσει προτάσεις νόμου σχετικές, για να ασκήσουμε πιέσεις, ακόμα θα περιμέναμε να ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία.

Σε ό,τι αφορά την προσφυγική πολιτική, δεν έμειναν και πολλά να σχολιάσουμε. Πάντως θα απευθύνω για άλλη μια χρονιά την πρόκληση προς τους συναδέλφους του ΔΗΣΥ να ανατρέξουν σε όσα έλεγαν για την προσφυγική πολιτική της προηγούμενης κυβέρνησης. Τότε διπλασιάζονταν οι χορηγίες, αλλά ο ΔΗΣΥ έλεγε ότι η προσφυγική πολιτική ήταν λίγη και ανεπαρκής. Τώρα που η κυβέρνησή σας τα έχει πετσοκόψει όλα, είναι υπεραρκετά και πρέπει να της πούμε και μπράβο;

Την ώρα που εκκρεμούν στη Μέριμνα 3 700 αιτήσεις, η κυβέρνηση έχει περίσσειμα €5 εκατομ. και μέσα από το συμπληρωματικό προϋπολογισμό αξιοποιούνται για την προεκλογική του Νίκου Αναστασιάδη.

Το 2013 ανέστειλαν επ' αόριστον το διαχωρισμό όσων οικοπέδων είχαν δοθεί από το 2012, ενώ τώρα δηλώνουν ότι θα τα διαχωρίσουν το 2019, αν δεν υπάρξουν ανυπέρβλητα προβλήματα, και ταυτόχρονα έχουν περικόψει την οικονομική χορηγία.

Τερμάτισαν την έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας και πιστοποιητικών μίσθωσης και το χειρότερο είναι η αδιαφορία και η εγκατάλειψη στην οποία άφησαν τους προσφυγικούς συνοικισμούς. Αποφάσισαν μονομερώς να αναθέσουν στους δήμους τη συντήρηση των συνοικισμών, χωρίς όμως να τους δώσουν το σχετικό κονδύλι. Την ίδια ώρα οι διαδικασίες για εγκατάσταση ανελκυστήρων στις πολυκατοικίες των συνοικισμών κινούνται με ρυθμούς χελώνας, ενώ οι μελέτες για τη στατική επάρκεια και την ασφάλεια των πολυκατοικιών βρίσκονται στις ελληνικές καλένδες. Όποτε ευκαιρήσει κάποιος από τους υπουργούς, μπορούμε να τους ξαναγίσουμε στους συνοικισμούς σε όλη την Κύπρο, για να επιβεβαιώσουν αυτά που λέμε.

Και ενώ συμβαίνουν όλα αυτά, η κυβέρνηση Αναστασιάδη εξαγγέλλει προεκλογικά αποζημίωση για απώλεια χρήσης προς τους ιδιοκτήτες κατεχομένης περιουσίας. Οι πρόσφυγες όμως γνωρίζουν ότι δεν είναι τίποτε άλλο από ακόμα μια "δέσμευση" τύπου Νίκου Αναστασιάδη. Άλλωστε, ούτε στον προϋπολογισμό ούτε

στο τριετές δημοσιονομικό πλαίσιο δεν υπάρχει ούτε και ένα ευρώ πιστωμένο για αυτό το σχέδιο ούτε έχουν πει το παραμικρό στοιχείο πώς θα γίνουν αυτά που υπόσχονται. Πρόκειται για μια κοροϊδία κανονικότητας. Όπως ήταν η ιδέα για τράπεζα προσφύγων ή η μεταφορά συντελεστή δόμησης, που αποδείχθηκαν όλα φτηνός λαϊκισμός.

Ως ΑΚΕΛ υποστηρίζουμε ότι απαιτείται ριζική αναθεώρηση της προσφυγικής πολιτικής, στα πλαίσια της οποίας θα πρέπει να αξιοποιηθεί το Μητρώο Προσφύγων για τη διαμόρφωση μιας δικαιότερης προσφυγικής πολιτικής, επικαιροποιημένη στα σημερινά δεδομένα και στις πραγματικές ανάγκες των προσφύγων και των ιδιοκτητών κατεχόμενης περιουσίας. Παράλληλα, θα πρέπει να μπει τάξη, επιτέλους, στη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών. Δε γίνεται αυτό το θέμα να μας απασχολεί μόνο όσο "παίζει" στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων. Χρειάζεται αναθεώρηση της νομοθεσίας και υιοθέτηση διαφανών και αντικειμενικών κριτηρίων. Δεν μπορεί έτσι αβασάνιστα να τερματιστεί η παραχώρηση αντισταθμιστικών οικοπέδων σε όσους μένουν σε τουρκοκυπριακές κατοικίες, αλλά θα πρέπει να συνεχιστεί ή σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει να παραχωρηθούν πιστοποιητικά μίσθωσης στους πρόσφυγες που μένουν σε τουρκοκυπριακές κατοικίες.

Για τους εγκλωβισμένους πρέπει να γίνει σαφές ότι δεν αρκούν οι επεταικές ομιλίες και τα φιλανθρωπικά γεύματα. Αν θέλουμε να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής των εγκλωβισμένων μας, επιβάλλεται η έναρξη νέου προγράμματος επιδιόρθωσης των κατοικιών τους και η στήριξη νεαρών ζευγαριών για τις στεγαστικές τους ανάγκες. Πρέπει επίσης να στηριχθεί η νοσηλευτική φροντίδα στους ηλικιωμένους κυρίως εγκλωβισμένους και να αναπτυχθούν προγράμματα βελτίωσης της ποιότητας ζωής τους. Επίσης, πρέπει να εκσυγχρονιστεί το πρόγραμμα επανεγκατάστασης εγκλωβισμένων και να τερματιστούν οι καθυστερήσεις στην έγκριση των αιτήσεών τους.

Όσον αφορά τα θέματα αγνοουμένων, χρειάζεται να αυξηθεί το κονδύλι της Δημοκρατίας προς τη ΔΕΑ, αλλά και να συνεχιστούν οι πρωτοβουλίες για την πρόσβασή της σε αρχεία αποσπασμάτων της UNFICYP που βρίσκονται στα πεδία των μαχών. Από την άλλη όμως, δεν μπορώ να μη στηλιτεύσω ως μελανό σημείο τον περιορισμό του επιδόματος φροντίδας μόνο σε γονείς αγνοουμένων και όχι στις συζύγους αγνοουμένων. Διερωτώμαι πραγματικά αν ανάμεσα σε όλα τα εκατομμύρια που σκορπά δεξιά και αριστερά η κυβέρνηση για την προεκλογική δεν μπορούσε να βρεθεί αυτό το σχετικά ελάχιστο ποσό. Καλές οι επεταικές πλακέτες και τα λόγια επισήμων, αλλά καλύτερη είναι η έμπρακτη στήριξη και αναγνώριση των δυσκολιών που πέρασαν και περνούν αυτές οι γυναίκες και οι οικογένειές τους.

Κλείνοντας, αγαπητοί συνάδελφοι και κύριε Πρόεδρε, θέλω να επαναλάβω ότι ο προϋπολογισμός για το 2018 αποτελεί συνέχεια των προηγούμενων αντιλαϊκών προϋπολογισμών της κυβέρνησης Αναστασιάδη. Χωρίς ουσιαστική κοινωνική πολιτική. Χωρίς να προωθεί προοδευτικές μεταρρυθμίσεις. Χωρίς όραμα.

Είναι αυτόν όπως και όλους τους άλλους προϋπολογισμούς των τελευταίων πέντε χρόνων που έχει υπερψηφίσει μαζί με το Δημοκρατικό Συναγερμό και το Δημοκρατικό Κόμμα του κ. Νικόλα Παπαδόπουλου. Είναι αυτό τον προϋπολογισμό που θα υπερψηφίσει και αύριο ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος. Αύριο δηλαδή θα επαναβεβαιωθεί για ακόμα μια φορά πως, ό,τι και να διακηρύσσουν σήμερα οι κ. Αναστασιάδης και Παπαδόπουλος, ήταν, είναι και θα είναι οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος. Όσο φιλότιμες και αν είναι οι προσπάθειες των επικοινωνιολόγων τους, δεν μπορούν να τους μεταμφιέσουν σε κάτι φιλολαϊκό και προοδευτικό. Νεοφιλελευθερισμός, κοινωνική αναλγησία, συντήρηση, εξυπηρέτηση του κεφαλαίου, των τραπεζιτών και των μεγάλων συμφερόντων του τόπου. Αυτά τους χαρακτηρίζουν. Αυτά τους ενώνουν. Γι' αυτό και ψηφίζουν μαζί τα ίδια πράγματα εδώ στη Βουλή.

Αυτός λοιπόν είναι ο λόγος που ο τόπος μας χρειάζεται πραγματική και προοδευτική αλλαγή, όχι παραλλαγή της δεξιάς και της ακροδεξιάς. Προοδευτική αλλαγή που θα υπηρετεί τους εργαζομένους, τους νέους, τους επιστήμονες, τις γυναίκες, τον προσφυγικό κόσμο, που θα βάλει τέλος στον έλεγχο της δημόσιας ζωής από τον Αρχιεπίσκοπο, που θα βάλει τέλος στην προσπάθεια παραχάραξης της κυπριακής ιστορίας και δικαίωσης της προδοσίας. Προοδευτική αλλαγή που θα εγγυηθεί μια νέα σελίδα προόδου, δημοκρατίας, διαφάνειας και αδιαμφισβήτητης καθαρότητας στη διακυβέρνηση του τόπου. Όχι στην επίπλαστη ασφάλεια, κ. Δημητρίου, και στη στασιμότητα της κυβέρνησης του Νίκου Αναστασιάδη. Προοδευτική αλλαγή την οποία μόνο η εκλογή του Σταύρου Μαλά μπορεί να εγγυηθεί!

Καλές γιορτές και είτε το 2018 να έρθει αυτή η προοδευτική αλλαγή που ανέφερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές.

Η κ. Μαριέλλα Αριστείδου του ΔΗΣΥ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αύριο τι ώρα ξεκινούμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η ώρα 3.00 μ.μ. ξεκινάμε αύριο και, όταν τελειώσουμε με τους προϋπολογισμούς, έχουμε και νομοθετική εργασία και ψηφίσματα.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πόσα ψηφίσματα έχουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννά δούμε ως αύριο!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Πρώτα είναι η νομοθετική εργασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι εννοείς πρώτα;

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αφού εστείλαν μας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, θα τελειώσει ο... Αν έγινε έτσι λάθος, θα το διορθώσω. Ένα λεπτό. Θα τελειώσουν οι προϋπολογισμοί, κύριε Τορναρίτη, και μετά η νομοθετική και μετά τα ψηφίσματα.

Τώρα το λόγο έχει η κ. Αριστείδου.

Μ. ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Να μου επιτρέψετε, προτού αρχίσω την ομιλία μου, να απαντήσω στις ανακρίβειες και στις ιστοπεδωτικές τοποθετήσεις για την προσφυγική πολιτική που ακούστηκαν από συναδέλφους κυρίως του ΑΚΕΛ.

Μας είπατε ούτε λίγο ούτε πολύ, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι αυτή η κυβέρνηση διέλυσε τα πάντα που αφορούν σχέδια βοήθειας προς τους εκτοπισμένους. Μα, συνάδελφοι, σοβαρολογείτε; Ξεχνάτε τι παρέλαβε αυτή η κυβέρνηση; Ξεχνάτε πού οδηγήσατε την οικονομία του τόπου; Επειδή εμείς δεν ξεχνάμε, σας λέμε ότι το λιγότερο που θα μπορούσατε να κάνετε είναι να είσαστε λίγο φειδωλοί στις τοποθετήσεις σας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Με υψηλό αίσθημα ευθύνης και αναλογιζόμενη το μεγάλο βάρος ως βουλευτής μπορώ να πω ότι η χώρα βαδίζει σε πορεία ανάπτυξης. Είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο ότι διάγουμε μια κρίσιμη για την πατρίδα μας καμπή, τόσο για το Κυπριακό όσο και για την οικονομία. Είμαστε ωστόσο στην ευχάριστη θέση να μιλούμε για έναν προϋπολογισμό με πλεόνασμα. Οι σωστοί χειρισμοί της κυβέρνησης είχαν ως αποτέλεσμα να μας παρέχει την ευχέρεια να σχεδιάζουμε και να υλοποιούμε έργα ανάπτυξης και παράλληλα να έχουμε την ευκολία να ασκούμε κοινωνική πολιτική, όπως εξάλλου πράττει η κυβέρνηση.

Δυστυχώς όμως, κυρίες και κύριοι, ένα μεγάλο μέρος της χώρας μας βρίσκεται υπό κατοχή εδώ και σαράντα τρία χρόνια, με αποτέλεσμα ο λαός μας να στερείται βασικές ελευθερίες και δικαιώματα. Έχοντας όλα αυτά υπόψη, αυτή η κυβέρνηση φροντίζει και εργάζεται μεθοδικά και στοχευμένα, προκειμένου να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες και τα εμπόδια που μας προκαλεί η τουρκική κατοχή. Κυρίαρχος στόχος είναι η εξεύρεση μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού στα πλαίσια των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, του Συμβουλίου Ασφαλείας και των αρχών και αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δυστυχώς, μετά το ναυάγιο του Κραν Μοντανά τα πράγματα δυσκολεύουν και οδηγούνται σε ένα τέλμα με άγνωστες προοπτικές. Ναυάγιο το οποίο προκάλεσε συνειδητά η τουρκική πλευρά με τις άτεγκτες και αδιάλλακτες θέσεις της. Εμείς δεν πρόκειται να σταματήσουμε να επιδιώκουμε την εξεύρεση μιας λύσης δίκαιης και βιώσιμης. Σίγουρα όχι την όποια λύση. Επιθυμούμε μια λύση η οποία θα απελευθερώσει και θα επανενώνει την πατρίδα μας, μια λύση που να καταργεί την κατοχή και που θα ισχύει σε ολόκληρη την κυπριακή επικράτεια το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Είμαι εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που υποφέρουμε εδώ και σαράντα τρία χρόνια και αναζητούμε λύση που να διασφαλίζει τα ανθρώπινα δικαιώματά μας. Είναι ο προσφυγικός κόσμος που επωμίζεται το μεγαλύτερο βάρος της κατοχής. Είναι όλο αυτό τον κόσμο που εμείς θα πρέπει να στηρίζουμε και να του παρέχουμε κάθε διευκόλυνση μέχρι την επίλυση του προβλήματος.

Και ως Κερυνειώτισσα θα ήθελα να στείλω ένα μήνυμα στους συμπολίτες και συνεπαρχιώτες μου Κερυνειώτες. Δεν πρόκειται να επιτρέψουμε σε κανέναν να υπογράψει ούτε και να αποδεχθούμε λύση που δε θα προβλέπει και να παρέχει το δικαίωμα της επιλογής σε κάθε Κερυνειώτη, σε κάθε εκτοπισμένο. Σας διαβεβαιώνω ότι δεν πρόκειται αυτός ο Πρόεδρος, αυτή η κυβέρνηση, αυτό το κόμμα, ο Δημοκρατικός Συναγερμός να ξεπουλήσουν την Κερύνεια ούτε και καμία πατρίδα. Λάβαρό μας σε αυτή την προσπάθεια είναι και θα είναι πάντα η Κερύνεια. Οι Κερυνειώτες το γνωρίζουν και μας εμπιστεύονται.

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως προανέφερα, το μεγάλο βάρος της κατοχής το επωμίζεται ο προσφυγικός κόσμος, τον οποίο ως πολιτεία οφείλουμε και έχουμε χρέος να τον στηρίζουμε. Παρά την οικονομική κρίση, αυτή η κυβέρνηση και αυτός ο Πρόεδρος κράτησαν ζωντανά τα σχέδια, όπως παροχή οικονομικής βοήθειας για στέγαση νέων ζευγαριών, επιδότηση ενοικίου προς εκτοπισθέντες, ανακαινίσεις και αναστηλώσεις οικιών και πολυκατοικιών σε συνοικισμούς. Συντηρήσεις και ανακατασκευές τουρκοκυπριακών οικιών, υποστατικών που στεγάζουν εκτοπισμένους. Παράλληλα, μέσα από τον Κεντρικό Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών παρέχονται σπουδαστικά δάνεια, δάνεια για ιατρικούς σκοπούς, για στεγάσεις με επιδοτημένα επιτόκια. Παράλληλα, εφαρμόστηκε ένα νέο σχέδιο παροχής βοήθειας μέχρι €25.000 για νέους επιστήμονες που ξεκινούν τα πρώτα τους επαγγελματικά βήματα.

Στην πορεία η κυβέρνηση ξεκίνησε προσπάθεια αναβάθμισης της προσφυγικής πολιτικής, καθώς στο πέρασμα των χρόνων οι ανάγκες του προσφυγικού κόσμου έχουν διαφοροποιηθεί. Ξεκίνησε πάντα στο μέτρο των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους να επεξεργάζεται διάφορα σχέδια, ώστε να είναι σε θέση και να εφαρμοστούν, αλλά και να ικανοποιούν τις ανάγκες των δικαιούχων. Και επειδή όλα αυτά τα χρόνια διαπράττονταν μεγάλες αδικίες σε βάρος μιας μεγάλης μερίδας των εκτοπισμένων, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης και η κυβέρνησή του κατέληξαν σε μια πρόταση η οποία θα διορθώσει και θα αποκαταστήσει πολλές στρεβλώσεις και παρατυπίες, αλλά ιδιαίτερα θα αποτελέσει και αποτρεπτικό παράγοντα για προσφυγές Ελληνοκυπρίων στη λεγόμενη "Επιτροπή Αποζημιώσεων" του ψευδοκράτους. Πρόκειται για την πρόταση για παροχή αποζημιώσεων απώλειας χρήσης των κατεχόμενων περιουσιών. Με την εφαρμογή αυτού του μέτρου πιστεύω ότι θα αρθούν πολλές αδικίες σε βάρος όλων αυτών των ιδιοκτητών, πολλοί εκ των οποίων δεν πήραν καμία βοήθεια.

Κάποιοι προέτρεξαν να το χαρακτηρίσουν ως προεκλογικό πυροτέχνημα. Και εγώ ερωτώ, κυρίες και κύριοι βουλευτές: Μα, καλά, έστω και εάν είναι από πλευράς της κυβέρνησης ένα προεκλογικό πυροτέχνημα, όπως εσείς ισχυρίζεστε, εγώ αναρωτιέμαι γιατί δεν το υιοθετείτε όλα τα κόμματα! Γιατί, κυρίες και κύριοι βουλευτές της αντιπολίτευσης, προτρέξατε βιαστικά να ρίξετε την πρόταση στην πυρά; Γιατί αρχίσατε να διακηρύττετε αβίαστα ότι τάχατες δεν μπορεί να εφαρμοστεί και ότι όλα αυτά είναι προεκλογικές σκοπιμότητες; Εγώ σας καλώ να την υιοθετήσετε και να πούμε δημόσια ότι πρόκειται για ομόφωνη απόφαση. Ίδου η Ρόδος, ιδού και το πήδημα! Σας ενοχλεί όμως, κύριοι της αντιπολίτευσης, επειδή είναι πρόταση προερχόμενη από την κυβέρνηση και τον Πρόεδρο Αναστασιάδη. Ο λαός όμως είναι σε θέση να γνωρίζει και να ξεχωρίζει ποιος τον εμπνέει και τον κοροϊδεύει και ποιος τον στηρίζει και τον βοηθά.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ο Νίκος Αναστασιάδης παρέλαβε καμένη γη και πέτυχε με μαεστρία και σωστή διαχείριση να φέρει την οικονομία του τόπου σε συνθήκες ανάπτυξης και με πραγματικό πλεόνασμα. Δε δίστασε να πάρει δύσκολες αποφάσεις, αποφάσεις που δεν άρεσαν, αλλά που τελικά έφεραν αποτέλεσμα. Αποφάσεις που, ενώ γνώριζε ότι διέτρεχε τον κίνδυνο να υποστεί τεράστιο πολιτικό κόστος, δε δίστασε να τις πάρει, γιατί γνώριζε ότι ήταν προς όφελος της πατρίδας και του λαού της.

Ναι, αγαπητοί συνάδελφοι, ο Νίκος Αναστασιάδης κατάφερε να σηκώσει και πάλι τον ήλιο πάνω από την Κύπρο, να βρει ο Κύπριος πολίτης ξανά τη χαμένη και καταρρακωμένη υπερηφάνεια του. Σίγουρα έχουν ακόμη να γίνουν πολλά. Ακόμη εξακολουθούμε να βρισκόμαστε στην αρχή. Όμως η προσπάθεια δεν πρέπει να σταματήσει, πρέπει να συνεχιστεί, ώστε να φτάσουμε στα επιθυμητά αποτελέσματα. Δεν μπορούμε τώρα να πειραματιστούμε. Είναι γι' αυτό που ελπίζουμε ότι τον ερχόμενο Φεβρουάριο ο λαός με την ψήφο του θα ανανεώσει την εντολή στον Πρόεδρο Αναστασιάδη, τον ηγέτη που τολμά και μάχεται για το καλό και το συμφέρον της Κύπρου και του λαού της.

Είναι αυτός ο Πρόεδρος, αυτή η κυβέρνηση που στήριξαν και στηρίζουν τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, όπως με το χριστουγεννιάτικο δώρο, που έχουμε ακούσει από συναδέλφους της αντιπολίτευσης από χθες, το οποίο να υπενθυμίσω ότι παρέχεται με απόφαση της κυβέρνησης από το 2013 ανελλιπώς κάθε Χριστούγεννα. Τώρα, εάν η αντιπολίτευση εισηγάει φέτος, κατ' εξαίρεση, επειδή είναι εκλογές, να μη δοθεί το

χριστουγεννιάτικο, ας το πουν καθαρά. Επίσης, με το επίδομα πολύτεκνης μάνας, το οποίο είχε αποκοπεί το 2012.

Κύριε Πρόεδρε,

Η αντιπολίτευση κατηγορεί την κυβέρνηση ότι τάχατες πετσόκοψε εκατομμύρια κοινωνικών παροχών και δίνει τώρα πίσω ψίχουλα, επειδή είναι εκλογές.

Μα, αγαπητοί συνάδελφοι, από το Μάρτιο του 2013 μέχρι και σήμερα αυτή η κυβέρνηση δεν έχει μειώσει ή καταργήσει ούτε ένα ευρώ από οποιαδήποτε παροχή κοινωνικής πρόνοιας. Από τον πρώτο προϋπολογισμό που κατέθεσε η κυβέρνηση το 2014 μέχρι και το φετινό μόνο αυξήσεις σε παροχές ή και νέες παροχές ή και νέες υπηρεσίες προσφέρονται στον πολίτη.

Αυξήθηκαν τα εισοδηματικά κριτήρια για επίδομα χαμηλοσυνταξιούχων στα €10.324 για ένα πρόσωπο. Εφαρμόστηκε το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα όπου προστέθηκαν άλλες 15 100 οικογένειες στους μέχρι τότε στηριζόμενους από το κράτος δικαιούχους. Αυτή η κυβέρνηση επανέφερε τα μέτρα κοινωνικής συνοχής, που κοστολογούνται στα €13 εκατομ. για 8 500 άτομα με αναπηρία, επιδόματα που είχαν αποκοπεί με απόφαση προηγούμενης κυβέρνησης. Εφαρμόσαμε σχέδιο παροχής φροντίδας στο σπίτι για ηλικιωμένους και ανάπηρους. Μόλις πρόσφατα υιοθετήθηκε για πρώτη φορά η πληρωμένη άδεια πατρότητας. Από το 2013 μέχρι και σήμερα εφαρμόστηκε με επιτυχία το σχέδιο επιδότησης εργασίας με δαπάνη που φτάνει τα €118 εκατομ. και από το οποίο σχέδιο επωφελήθηκαν είκοσι πέντε χιλιάδες άνεργοι. Αύξηση εισοδηματικού κριτηρίου για το επίδομα τέκνου, ανάλογα με τον αριθμό τέκνων και επαναφορά του επιδόματος σε δεκαπέντε χιλιάδες πολύτεκνες μάνες.

Όσον αφορά τους ισχυρισμούς σε σχέση με τους συνταξιούχους, εγώ θα επικαλεστώ τα τελευταία επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας και της Eurostat. Σύμφωνα λοιπόν με τα επίσημα στοιχεία, το ποσοστό συνταξιούχων που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας ήταν το 2012 στο 29,3% και μειώθηκε το 2016 στο 19,5%. Μια τεράστια μείωση της τάξης του 33%.

Αντιλαμβανόμαστε ότι κάποιοι ίσως να ενοχλούνται από όλες αυτές τις παροχές, καθότι βάσει της μεταρρύθμισης και της εισαγωγής Μητρώου Κοινωνικών Παροχών ελέγχονται πλέον με αξιόπιστα συστήματα ελέγχου, ώστε να τα παίρνουν οι πραγματικοί δικαιούχοι.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Αυτή η κυβέρνηση παρήξε ένα τεράστιο έργο, σίγουρα με τη συμβολή του ίδιου του λαού μας, με αποτέλεσμα να σταθούμε στα πόδια μας ως κράτος και αυτό μπορεί ο κάθε πολίτης να το διαπιστώσει και ο κάθε αντικειμενικός να το παραδεχθεί.

Σε ό,τι αφορά τον προσφυγικό κόσμο, η όποια βοήθεια, όση και αν είναι αυτή, δεν μπορεί να υποκαταστήσει την επιθυμία της επιστροφής στη γη μας, στη γη των γονιών μας, των παππούδων μας και των προγόνων μας.

Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχηθώ σε όλο τον κυπριακό ελληνισμό καλά Χριστούγεννα, οικογενειακή ευτυχία, πάντα με υγεία. Είθε η γέννηση του Θεανθρώπου Χριστού να φέρει στην Κύπρο μας την πολυπόθητη ελευθερία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα.

Τώρα ο κ. Γιώργος Προκοπίου του Δημοκρατικού Κόμματος.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για τη Βουλή των Αντιπροσώπων η εξέταση, η συζήτηση όπως και η τελική έγκριση του κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί κορυφαία νομοθετική, αλλά και πολιτική πράξη. Ο κρατικός προϋπολογισμός είναι από πλευράς της εκτελεστικής εξουσίας το ύψιστο εκείνο καθήκον και η αρμοδιότητα που με συνετή και ορθή μελέτη των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους προκαθορίζει τους στόχους για τη διαχείριση εσόδων και δαπανών. Ο φετινός προϋπολογισμός κατατέθηκε από την παρούσα κυβέρνηση λίγο πριν λήξει η θητεία της και θα εφαρμοστεί από τη νέα κυβέρνηση που θα προκύψει από τις επερχόμενες εκλογές. Ο λαός αναμένει από τη νέα κυβέρνηση να φέρει την αλλαγή και την ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο. Ο κόσμος απαιτεί συγκεκριμένη στρατηγική με όραμα για τον τόπο για ανάπτυξη, πρόοδο και ευημερία.

Ως γενική εικόνα ο προϋπολογισμός είναι ισοσκελισμένος με πρωτογενή πλεονάσματα και θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Η οικονομία της Κύπρου σίγουρα έχει διαφοροποιηθεί από αυτή που ήταν πριν από τέσσερα χρόνια, όταν βιώσαμε τον οικονομικό όλεθρο και την καταστροφή. Υπάρχουν θετικές εξελίξεις τις οποίες εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα χαιρετίζουμε και υποκλινόμαστε στην καρτερία και στις θυσίες του λαού μας.

Οφείλουμε όμως να επισημάνουμε ότι η πραγματική οικονομία, δηλαδή η οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων παρουσιάζει ακόμα πολλά προβλήματα. Η δύσκολη κατάσταση της απασχόλησης εξακολουθεί να αποτελεί σοβαρό πρόβλημα και η ανεργία παραμένει σε υψηλό ποσοστό για τα δεδομένα της Κύπρου. Δυστυχώς, οι πλείστοι νέοι επιστήμονές μας έχουν ήδη μεταναστεύσει, ενώ οι αναπτυξιακές δαπάνες που κρίνονται απαραίτητες για την επανεκκίνηση της οικονομίας βρίσκονται ακόμη σε χαμηλά επίπεδα. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια παραμένουν σε υψηλά επίπεδα, ενώ οι αναδιρθρώσεις δανείων δεν προχωρούν στο βαθμό που αναμέναμε.

Για μένα η πραγματική ανάκαμψη της οικονομίας θα επέλθει, όταν τα κοινωνικά παντοπωλεία και συσσίτια θα πάνου να λειτουργούν, γιατί απλά δε θα τα χρειάζονται οι πολίτες που σήμερα υποφέρουν. Μεγάλο ποσοστό του λαού μας ακόμη ζει κοντά και κάτω από το όριο της φτώχειας. Είναι πολύ σημαντικό στις μέρες μας τουλάχιστον ένα μέλος σε κάθε οικογένεια να έχει έστω μία θέση εργασίας, έτσι ώστε να μην υπάρχει ούτε ένας συμπατριώτης μας που να υποφέρει λόγω ανέχειας και να ζει κάτω από το όριο της φτώχειας.

Επισημαίνω ξανά και ξανά ότι, αν και παρήλθαν τέσσερα χρόνια από την οικονομική καταστροφή της πατρίδας μας, οι υπαίτιοι δεν έχουν οδηγηθεί ακόμη ενώπιον της δικαιοσύνης και δεν έχουν τιμωρηθεί παραδειγματικά, έτσι ώστε να επέλθει η κάθαρση και να ικανοποιηθεί το περί δικαίου αίσθημα του λαού μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Περιορίζομαι ως εδώ για τα ευρύτερα θέματα της οικονομίας, τα οποία άλλωστε ανέπτυξε επαρκώς ο πρόεδρος του κόμματος και άλλοι συναγωνιστές. Θα επικεντρωθώ σε ορισμένα ζητήματα που αφορούν τις κοινοβουλευτικές επιτροπές στις οποίες μετέχω, καθώς και σε θέματα που αφορούν την εκλογική μου περιφέρεια.

Άμυνα. Ο προϋπολογισμός για την άμυνα βρίσκεται περίπου στα ίδια περσινά επίπεδα. Δυστυχώς, εξακολουθεί να είναι ένας προϋπολογισμός συντήρησης και όχι αναβάθμισης. Αυτό φυσικά δε μας ικανοποιεί. Η αμυντική θωράκιση της πατρίδας μας πρέπει να εξελιχτεί και να επεκταθεί. Εξακολουθούμε να βρισκόμαστε σε συνθήκες ημικατοχής, με μια Τουρκία να προκαλεί και να μας απειλεί καθημερινά όχι μόνο με δηλώσεις, αλλά και με πράξεις. Όλοι παρακολουθήσαμε τη ρητορική του Ερντογάν κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στην Αθήνα και τη Θράκη, που με περισσό θράσος αμφισβήτησε τις διεθνείς συνθήκες και τους διεθνείς κανόνες δικαίου. Με δεδομένες τις γνωστές πρακτικές του Τούρκου κατακτητή και την επεκτατική του πολιτική, οφείλουμε να εκσυγχρονίζουμε και να αναβαθμίζουμε την Εθνική Φρουρά, έτσι ώστε να μπορεί να αποτελεί μια δύναμη ευέλικτη, ταχικίνητη, ενισχυμένη με σύγχρονα οπτικά συστήματα, μια δύναμη αποτροπής, που να παρέχει ασφάλεια στο κράτος και στο λαό μας. Η Κυπριακή Δημοκρατία ως ανεξάρτητο και κυρίαρχο κράτος που βρίσκεται υπό ημικατοχή και υπό μόνιμη απειλή οφείλει να θωρακίζεται αμυντικά, να εκσυγχρονίζεται και να ενισχύεται με νέα οπτικά συστήματα. Η μέχρι πρότινος υποβάθμιση της Εθνικής Φρουράς πρέπει να αλλάξει σημαντικά.

Εμείς προτείνουμε συγκεκριμένα μέτρα για δομική αναβάθμιση της Εθνικής Φρουράς και επανεπένδυση στην άμυνα και ασφάλεια του κράτους. Πιο συγκεκριμένα, προτείνονται μεταξύ άλλων:

- Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των οπλικών συστημάτων και αγορά νέων για τις νέες ανάγκες που προέκυψαν με την ανεύρεση υδρογονανθράκων στην ΑΟΖ μας με συγκρότηση πενταετούς εξοπλιστικού προγράμματος, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της αεροπορίας και του ναυτικού μέσω της αξιοποίησης και ενίσχυσης του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης για νέους εξοπλισμούς.
- Αύξηση των εξοπλιστικών δαπανών χωρίς καμία πρόσθετη φορολογική επιβάρυνση, έτσι ώστε ο συνολικός αμυντικός προϋπολογισμός να φθάσει τουλάχιστον το 2% του ΑΕΠ.
- Άμεση επικαιροποίηση και εκ νέου ενεργοποίηση του Ενιαίου Αμυντικού Δόγματος Κύπρου-Ελλάδας.
- Αξιοποίηση της συμμετοχής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, προωθώντας ενεργά την προοπτική αμυντικής ολοκλήρωσης της Ευρώπης.
- Αναβάθμιση υφιστάμενων αμυντικών συμφωνιών συνεργασίας και με μη ευρωπαϊκά κράτη, όπως τη Ρωσία, την Αίγυπτο και το Ισραήλ.
- Να δοθεί ιδιαίτερη σημασία και εκτίμηση για το έργο που επιτελούν τα μόνιμα στελέχη των ενόπλων δυνάμεών μας, γιατί είναι η ραχοκοκαλιά της Εθνικής Φρουράς.

Σε αυτό το σημείο θέλω να αναφερθώ στους κανονισμούς που πριν λίγες μέρες υπερψηφίσαμε και αφορούν τους υπαξιωματικούς, τους συμβασιούχους υπαξιωματικούς και τις εθελόντριες. Είχα αναφερθεί αναλυτικά στην τοποθέτησή μου, πριν την ψήφιση των κανονισμών, και στη μεγάλη καθυστέρηση στην κατάθεσή τους από το Υπουργείο Άμυνας. Χαιρετίζουμε την ψήφισή τους, αφού αυτοί οι νέοι κανονισμοί θα αναπτερώσουν το ηθικό των στελεχών, θα τους προσφέρουν ένα επιπρόσθετο κίνητρο στην εκτέλεση των καθηκόντων τους και θα επιλύσουν ένα διαχρονικό πρόβλημα για την ανέλιξή τους. Με την ψήφισή τους θεωρώ πως θα αποκατασταθεί η αδικία και θα επέλθει η ηρεμία και το ηθικό των εν λόγω στελεχών του στρατεύματός μας.

Υγεία. Η διαχείριση της υγείας αντικατοπτρίζει το επίπεδο της κοινωνικής πολιτικής και της ευαισθησίας ενός σύγχρονου ευρωπαϊκού κράτους. Ο τομέας της δημόσιας υγείας είναι ευθύνη του κράτους και αφορά την υγεία των πολιτών. Η παροχή υψηλού επιπέδου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, εκτός από τον οικονομικό παράγοντα, είναι θέμα κυρίως πολιτικής επιλογής. Συνεπώς, χρειάζεται στρατηγική, σχεδιασμός, προγραμματισμός και υλοποίηση αποφάσεων προς όφελος του δημόσιου συμφέροντος.

Μία από τις πιο δυσάρεστες παρενέργειες της οικονομικής κρίσης που αντιμετώπισε η χώρα μας τα τελευταία χρόνια είναι η αυξημένη ζήτηση για φροντίδα στα δημόσια νοσηλευτήρια, τα οποία δυστυχώς είναι υποστελεχωμένα και με σοβαρές ελλείψεις. Είναι γι' αυτό ακριβώς το λόγο που εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα πιστεύουμε ότι οι μεταρρυθμίσεις, όπως είναι η αυτονόμηση, η αναδιοργάνωση και η ενίσχυση των κρατικών νοσηλευτηρίων, πρέπει να προχωρήσουν το συντομότερο δυνατό και φυσικά θα πρέπει να εφαρμοστεί τάχιστα το γενικό σχέδιο υγείας, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε κάποια από αυτά τα προβλήματα. Η εφαρμογή του ΓΕΣΥ θα επιφέρει εκείνες τις αλλαγές στον τομέα της υγείας που θα καθιστούν πραγματικά την υγεία εκείνο το κοινωνικό αγαθό που θα μπορούν να απολαμβάνουν όλοι οι πολίτες, φτωχοί και πλούσιοι, χωρίς τλαιπωρία, χωρίς λίστες αναμονής και καθυστερήσεις και με παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας.

Η υλοποίηση της μεταρρύθμισης του τομέα της υγείας απαιτεί ανάμεσα σε άλλα την άμεση βελτίωση της πρόσβασης των πολιτών σε ποιοτικές και απαραίτητες υπηρεσίες παροχής φροντίδας υγείας, καθώς και τη συντονισμένη δράση του κράτους για την παροχή ενημερωτικών και καθοδηγητικών υπηρεσιών. Συνεπώς, η άμεση πρόσβαση, οι απαραίτητες υπηρεσίες, η ολοκληρωμένη ενημέρωση αποτελούν τις βάσεις που θα εξασφαλίσουν την πραγματική επιτυχία του ΓΕΣΥ. Γι' αυτό υποστηρίζουμε τη δημιουργία Κέντρων Εξυπηρέτησης για την Υγεία των Πολιτών (ΚΕΥΠ), τα οποία θα λειτουργούν στα πρότυπα των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών. Στόχος μας είναι η μείωση της γραφειοκρατίας, η ολοκληρωμένη ενημέρωση και η ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών σε σχέση με την πρόσβασή τους στη δημόσια υγεία.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αναφορικά με το τεράστιας σημασίας έργο της επέκτασης και αναβάθμισης του νοσοκομείου Λάρνακας, εκφράζω την ικανοποίησή μου, αφού επιτέλους παρά τις πολύχρονες περιπέτειες και καθυστερήσεις το έργο προχωρά και βρίσκεται στο τελικό στάδιο αποπεράτωσής του. Ας ελπίσουμε ότι δε θα υπάρξει άλλη καθυστέρηση και θα παραδοθεί τον Απρίλιο του 2018, όπως έχει συμφωνηθεί, αφού είναι ένα έργο πνοής, που αναμένεται να καλύψει τις ανάγκες υγείας της ευρύτερης περιφέρειας της Λάρνακας, αλλά και της Αμμοχώστου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως βουλευτής Λάρνακας θέλω να δηλώσω την απογοήτευση μου, γιατί μια σειρά από έργα υποδομής, τα οποία μπορούσαν να υλοποιηθούν τα προηγούμενα χρόνια, παρά τις δεσμεύσεις διαχρονικά των κυβερνήσεων παρέμειναν στα λόγια, με αποτέλεσμα σήμερα λόγω της οικονομικής ύφεσης να είναι "παγωμένα". Παρ' όλα αυτά, καθυστερώντας τα αναφέρω ακολούθως, γιατί αποτελούν πάγια αιτήματα της εκλογικής μου περιφέρειας τα οποία και διεκδικούμε:

1. Ο παραλιακός δρόμος Λάρνακας-Δεκέλειας (Γ' και Δ' φάση). Αν και για το εν λόγω έργο, όπως λέμε, μπήκε το νερό στ' αυλάκι και έγινε και σχετική εξαγγελία από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ζητούμε άμεσα από την εκτελεστική εξουσία την επίστευση υλοποίησης του έργου, που βρίσκεται στο στάδιο ετοιμασίας των κατασκευαστικών σχεδίων μέσω ιδιώτη μελετητή. Για μας είναι πάρα πολύ μεγάλος ο χρόνος των 25 μηνών.
2. Ο ημιτελής παρακαμπτήριο δρόμος Αλέξανδρου Παναγούλη στο Δήμο Λιβαδιών, ο οποίος θα ενωθεί με τον υπεραστικό δρόμο προς την Αγία Νάπα.
3. Οι δρόμοι στην επαρχία που συνδέουν τις κοινότητες.
4. Η ενοποίηση του παραλιακού μετώπου που θα συνδέει την περιοχή Μακένζι με την τουριστική ακτή Περβολιών μέχρι το φάρο Κιτίου.
5. Η ανέγερση του περιβαλλοντικού κέντρου αλυκών για το οποίο έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες από το αρμόδιο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

6. Η καθυστέρηση στα αντιπλημμυρικά έργα σε Αραδίππου, Καμάρες και Λάρνακα. Επίσης, εκκρεμεί το αντλιοστάσιο.
7. Βελτίωση του οδικού δικτύου στην πόλη και τις αγροτικές περιοχές. Αναφέρω με ικανοποίηση ότι στο αστικό κέντρο ήδη άρχισαν βελτιώσεις στην ασφαλτόστρωση, χωρίς όμως να καλύπτονται όλες οι περιοχές.

Αναφορικά με το έργο που αφορά την ενιαία ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας Λάρνακας, εκφράζω την πλήρη απογοήτευσή μου, γιατί αυτό το έργο έπρεπε ήδη να είχε ξεκινήσει και να είχε τελειώσει εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Ενώ το αρμόδιο υπουργείο διατυμπάνιζε ότι μέχρι το τέλος του 2017 θα γνωρίζαμε τον επιτυχόντα προσφοροδότη, οι νέες εξελίξεις και οι διαδικασίες θα πάρουν πίσω το έργο τουλάχιστο για ακόμη έξι μήνες.

Παράλληλα, η μετακίνηση των εγκαταστάσεων υγραερίου και πετρελαιοειδών πρέπει να συνεχίσει και να προχωρήσει, διότι είναι ένας παράγοντας που κρατά καθηλωμένη την τουριστική και όχι μόνο ανάπτυξη της Λάρνακας, που εμποδίζει την ενσποίηση του παραλιακού μετώπου από το Μακένζι μέχρι τη Δεκέλεια.

Η κυβέρνηση όφειλε να είχε τηρήσει τις δεσμεύσεις της για τα χρονοδιαγράμματα, ώστε μέχρι το τέλος αυτού του χρόνου να είχε απελευθερωθεί οριστικά η παραλία από τις εγκαταστάσεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Διαχρονική θέση του Δημοκρατικού Κόμματος για την οικονομία της πατρίδας μας ήταν πάντα ότι πρέπει να αντιμετωπίζεται ως εθνική υπόθεση από όλους. Αυτό επαναλαμβάνουμε και τώρα. Εφόσον μας επιλέξει ο λαός, πρωτίστως ως νέα κυβέρνηση του Νικόλα Παπαδόπουλου, αλλά και ως πολιτεία οφείλουμε περαιτέρω να μελετήσουμε μέτρα και τρόπους τόσο για δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης όσο και για στοχευμένη στήριξη όλων των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού μας και όλων των χαμηλόμισθων, της μεσαίας και μικρομεσαίας εισοδηματικής τάξης.

Τέλος, με την ευκαιρία των γιορτών εύχομαι σε εσάς και σε όλο τον κυπριακό λαό υγεία, ευτυχία και κάθε καλό. Εύχομαι επίσης ο νέος χρόνος να βρει την πατρίδα μας ελεύθερη και ευημερούσα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Καλά Χριστούγεννα και σε σένα και στη Δόξα Τρούλλων!

(Μη ευκρινές σχόλιο από βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, ναι, αλλά έν' τούτος που έν' πρόεδρος.

Η κ. Ελένη Μαύρου.

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πολλές ευχές και από μένα για τα Χριστούγεννα, αλλά φαίνεται ότι κάποιοι συνάδελφοι από τα έδρανα του Δημοκρατικού Συναγερμού επηρεάστηκαν από το θαύμα των Χριστουγέννων και προσπαθούν εναγωνίως να μας πείσουν ότι η απερχόμενη κυβέρνηση στην οικονομία έχει πετύχει κάτι που μοιάζει με "θαύμα". Και αν σε κάποιους τομείς, όπως ο τουρισμός, παρουσιάζεται πράγματι μια ανάκαμψη, αυτή είναι περισσότερο αποτέλεσμα οικονομικών και γεωπολιτικών συγκυριών παρά προϊόν δομημένου στρατηγικού σχεδιασμού.

Οι κυβερνώντες προσπαθούν να πιστωθούν την όποια ανάκαμψη, την ώρα που απέτυχαν να προωθήσουν τις ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις που έχει ανάγκη και η κρατική μηχανή και η οικονομία του τόπου. Και, αγαπητοί συνάδελφοι, νομίζω χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η πολυδιαφημισμένη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, για την οποία σίγουρα ο τελευταίος που φέρει ευθύνη για τη μη υλοποίησή της είναι η Βουλή. Παρέλαβε η σημερινή κυβέρνηση από την προηγούμενη ένα ολοκληρωμένο μεταρρυθμιστικό σχέδιο για την τοπική αυτοδιοίκηση και, αντί να το αξιοποιήσουν και να το εφαρμόσουν, παλινδρομούσαν εξαγγέλλοντας διάφορα σενάρια για μήνες, καταλήγοντας σε μια πρόταση για την οποία σήμερα κάνουν δεύτερες σκέψεις. Δε θα ήταν υπερβολή αν έλεγα ότι σήμερα η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών δεν είναι σίγουρη για το ποιες είναι οι προθέσεις της κυβέρνησης για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Βεβαίως, αγαπητοί συνάδελφοι, ακόμα και αν διαμορφωθεί το καλύτερο θεσμικό πλαίσιο, η τοπική

αυτοδιοίκηση θα συνεχίσει να παραπαίει, αν η εκτελεστική εξουσία συνεχίσει να λειτουργεί συγκεντρωτικά, στο δρόμο της υποβάθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης και της λιτότητας, που αποστραφεί από τις τοπικές κοινωνίες σημαντικούς πόρους και τις δυνατότητες προσφοράς ποιοτικών και αποτελεσματικών υπηρεσιών στο δημότη.

Οι κυβερνώντες επικαλούνται τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης, για να υποστηρίξουν το αφήγημα της επιτυχίας τους στην οικονομία, προσπερνώντας την πρόσφατη έκθεση για παράδειγμα των Moody's, όπου καταγράφονται οι προκλήσεις που προκύπτουν από το μονοδιάστατο αναπτυξιακό μοντέλο της Κύπρου και τα υψηλά επίπεδα χρέους της κυβέρνησης, των τραπεζών και των νοικοκυριών. Επικαλούνται τα πλεονάσματα, "ξεχνώντας" να αναφέρουν ότι δυστυχώς αυτά έχουν επιτευχθεί σε βάρος των νοικοκυριών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Το ιδιωτικό χρέος, συνάδελφοι, έχει φτάσει στο δυσθεώρητο και μη βιώσιμο 256% του ΑΕΠ, αν κάποιος διερωτάται ακόμα ποιοι πληρώνουν το "success story". Επικαλούνται τη μείωση της φορολογίας, "ξεχνώντας" ότι οι αστόχευτες φορολογικές ελαφρύνσεις ωφελούν κυρίως τα πλούσια εισοδηματικά στρώματα. Δεν είναι αυτό που συνέβη με την κατάργηση του φόρου της ακίνητης περιουσίας, αν θέλουμε να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους; Άστε που φαίνονται απρόθυμοι να προχωρήσουν σε μέτρα ουσιαστικής πάταξης της φοροδιαφυγής, όπως φάνηκε και από τις τοποθετήσεις του Εφόρου Φορολογίας πριν λίγες βδομάδες στη Βουλή.

Το κυριότερο όμως είναι ότι και από την όποια ανάπτυξη που επικαλούνται οι κυβερνώντες το όφελος διοχετεύεται στους λίγους και προνομιούχους. Ενδεικτικά να πω μόνο λίγους αριθμούς. Το 2012 από τα €19,5 δις συνολικού εισοδήματος στην οικονομία τα €9,4 δις αφορούσαν μισθούς και κοινωνικές εισφορές. Το 2016 το εισόδημα μειώθηκε, ωστόσο η μείωση μεταφέρθηκε εξ ολοκλήρου στους μισθούς, ενώ τα κέρδη παρέμειναν αναλλοίωτα. Η πραγματικότητα είναι ότι τα τελευταία πέντε χρόνια εφαρμόστηκε βίαια μια ακραία και άδικη οικονομική πολιτική και ο προϋπολογισμός για το 2018 πείθει ότι η απερχόμενη κυβέρνηση δε θέλει να αλλάξει τα πράγματα.

Μας είπαν ότι πρέπει να είμαστε αισιόδοξοι για το μέλλον της οικονομίας, γιατί υπάρχει έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον που παίρνει πλέον σάρκα και οστά. Εκείνο που δε μας λένε είναι ότι το όποιο επενδυτικό ενδιαφέρον το πληρώνουμε ακριβά. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του λιμανιού της Λεμεσού για το οποίο μίλησαν πολλοί. Και μετά περιμένουν να είμαστε αισιόδοξοι, γιατί παίρνει σειρά το λιμάνι της Λάρνακας, το Κρατικό Λαχείο, οι κατοικίες στο Τρόδος, ο λόφος στην Αγλαντζιά, όπου βρίσκονται το Συνεδριακό Κέντρο και το ΑΞΙΚ. Μπορεί να απέσυραν άρον άρον μετά την κατακραυγή το νομοσχέδιο για εκποίηση κρατικής γης, αλλά οι προθέσεις τους είναι καταγεγραμμένες.

Και δεν τους φτάνουν πλέον όσα βρίσκονται στη γη, σειρά πήρε η θάλασσα, αφού, όπως μας είπαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, «το αναπτυξιακό ενδιαφέρον έχει πλέον στραφεί εκεί». Καταργείται ο δημόσιος χαρακτήρας των παραλιών μας χωρίς μελέτη εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, χωρίς θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό. Τούτες τις επιπτώσεις δε θα τις προσπεράσουμε σε λίγα χρόνια. Εάν αφεθεί η κυβερνητική πολιτική να υλοποιηθεί, θα είναι εδώ και σήμερα και για τις επόμενες γενιές. Πότε επιτέλους θα καταλάβουμε σε αυτό τον τόπο ότι άλλο η ορθολογική και βιώσιμη ανάπτυξη και άλλο η αρπαχτή;

Άστε τους ημικρατικούς οργανισμούς. Μόνο για την ιδιωτικοποίηση της Cyta ξόδεψαν οι κυβερνώντες περίπου €3,5 εκατομ. μέχρι σήμερα σε μελέτες, επικαλούμενοι την «ανάγκη ευελιξίας στη λήψη αποφάσεων και καλύτερη εταιρική διακυβέρνηση». Την ίδια ώρα, τον άλλο μεγάλο ημικρατικό οργανισμό, την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, την άφησαν σκόπιμα ακέφαλη για τρία σχεδόν χρόνια, για να μην έχει «ευελιξία στη λήψη αποφάσεων»!

Μιλούν οι κυβερνώντες για κίνητρα για προσέλκυση ξένων επενδυτών και στην πραγματικότητα εννοούν αστόχευτες φορολογικές ελαφρύνσεις και χαριστικές χαλαρώσεις. Κίνητρα από τα οποία επωφελούνται και πάλιν οι λίγοι. Άστε τα ερωτηματικά που προκύπτουν από επενδύσεις σε αμφίβολης προστιθέμενης αξίας τομείς.

Και ενώ η απερχόμενη κυβέρνηση είναι απασχολημένη με το ξεπούλημα του δημόσιου πλούτου, οι περικοπές που επιβάλλουν στον κρατικό προϋπολογισμό σε κάποιες περιπτώσεις παίρνουν καταστροφικές διαστάσεις.

Οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού αναφέρθηκαν σε μια σειρά έργα που θα γίνουν, αποφεύγοντας να πουν ότι το πρώτο δεκάμηνο του 2017 το ποσοστό υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών ανέρχεται μόλις στο 41%, πιο κάτω ακόμα και από το 43% της αντίστοιχης περιόδου του προηγούμενου χρόνου. Αν μελετήσει δε κάποιος προσεκτικά τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών για το 2018, θα διαπιστώσει π.χ. ότι στις μεγάλες επαρχίες τα κονδύλια του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως ή των επαρχιακών διοικήσεων για έργα υποδομής μειώνονται ακόμα περισσότερο.

Χαρακτηριστικό άλλωστε παράδειγμα είναι πέραν τούτων το Ενιαίο Στεγαστικό Σχέδιο που τέθηκε σε ισχύ το 2007. Οι κυβερνώντες έχουν αναστείλει το σχέδιο από τον Απρίλιο του 2013, ενώ έχει σταματήσει και ο διαχωρισμός οικοπέδων σε κρατική γη για οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα και νεαρά ζευγάρια. Η μείωση

είναι αισθητή και στα κονδύλια των στεγαστικών σχεδίων για τους πρόσφυγες, στα οποία αναφέρθηκαν ήδη άλλοι συνάδελφοι. Ακόμα και στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό, που συζητήσαμε την περασμένη βδομάδα, που τον έφεραν άρον άρον στη Βουλή, αφαίρεσαν κονδύλια από τον αναπτυξιακό προϋπολογισμό και τα στεγαστικά προγράμματα, για να καλύψουν τα εκατομμύρια των προεκλογικών τους εξαγγελιών!

Με συγχωρείτε, συνάδελφοι, αλλά τι νόημα έχει να καταγράφονται έργα στους κυβερνητικούς σχεδιασμούς, αν δεν πρόκειται να υλοποιηθούν ποτέ; Εκτός αν απλώς προορίζονται για τις εξαγγελίες του απερχόμενου Προέδρου, που επαναλαμβάνονται κάθε χρόνο σχεδόν οι ίδιες στις περιοδείες του στις επαρχίες.

Από αυτό το βήμα ο Υπουργός Οικονομικών, ο Χάρης Γεωργιάδης, μας είπε ότι στόχος της απερχόμενης κυβέρνησης είναι το «ανέβασμα του πήχη της ανάπτυξης και της ευημερίας πολύ πιο ψηλά!». Το πώς εννοεί ο Χάρης Γεωργιάδης την ευημερία ειλικρινά με ξεπερνά!

Στη διάρκεια των τελευταίων χρόνων η εισοδηματική ανισότητα στην Κύπρο έχει εκτιναχθεί. Είμαστε η χώρα με την πιο ραγδαία άνοδο της ανισότητας σε όλη την Ευρώπη. Ο αριθμός των ανέργων το Σεπτέμβριο ήταν 44 000. Σαράντα τέσσερις χιλιάδες άνθρωποι, σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας, αναλογικά η τέταρτη πιο υψηλή ανεργία μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στους νέους μάλιστα ξεπερνά το 25%. Ποια η επιλογή; Από τη μια η ανεργία, από την άλλη τι; Η εξάμηνη απασχόληση των €500 στα προγράμματα της ΑΝΑΔ ή ο εργασιακός μεσαίωνας με τις ατέλειωτες ώρες δουλειάς στα καταστήματα και την ντε φάκτο κατάργηση κάθε προστασίας των εργαζομένων, που είναι δικό σας επίτευγμα επίσης; Οι σημερινοί νέοι θα είναι η πρώτη γενιά που δε θα προσβλέπει σε αυτό τον τόπο μια καλύτερη ζωή από την προηγούμενη. Ζούμε το φαινόμενο των εργαζόμενων φτωχών, των ανθρώπων που δουλεύουν, έχουν δουλειά, αλλά τα εισοδήματά τους δεν αρκούν παρά μόνο για την επιβίωση.

Η Κύπρος είναι η τελευταία χώρα σε δαπάνες κοινωνικής προστασίας και το ένα τρίτο του πληθυσμού βρίσκεται ουσιαστικά κάτω από το όριο φτώχειας. Το ποσοστό κινδύνου φτώχειας αυξήθηκε, έχετε δίκαιο, από το 2008 στο 2012 κατά τρεις περίπου μονάδες, εκτινάχθηκε όμως το 2016 από το 17,6% στο 32,9%. Για πολλά χρόνια ακόμα -νομίζω μπορούν οι οικονομολόγοι να επιβεβαιώσουν- το όποιο εισόδημα των περισσότερων νοικοκυριών θα διοχετεύεται στην αποπληρωμή δανείων. Εκείνοι που ακόμα μπορούν να αποπληρώνουν δάνεια.

Μιλάτε για την “επανάσταση” του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος! Ρωτήστε τους συνταξιούχους, τους φοιτητές, τους μονογονιούς, τους αναπήρους να σας πουν την αλήθεια για το κράτος πρόνοιας. Είμαι βέβαιη ότι όλοι σας εδώ σε αυτή την αίθουσα έχετε από μια τραγική ιστορία να αφηγηθείτε. Και δε λύουμε τα προβλήματα επιβίωσης του κόσμου με το ρουσφέτι σε ατομικό επίπεδο. Τα προβλήματα λύνονται με πολιτικές που στην έγνοια τους θα έχουν το σύνολο των ανθρώπων. Νομίζω το πιο τραγικό με αυτή τη διακυβέρνηση είναι ότι δεν αφήνει ελπίδα προοπτικής για το μέλλον.

Προεκλογική περίοδος βέβαια, ακούμε προεκλογικά πυροτεχνήματα που θέλω να ελπίζω ότι δεν ξεγελούν πλέον κανέναν. Αν πείθουν για κάτι, αν πείθετε για κάτι, ιδιαίτερα με την παροχολογία των τελευταίων μηνών, είναι ότι τεσσεράμισι χρόνια τίποτε ουσιαστικά δεν έχετε κάμει τίποτε και τώρα υπόσχαστε ότι θα τα κάνετε όλα. Για να ξεχαστούν, είμαι βέβαιη, αν, μη κακό, σας δοθεί η ευκαιρία, την επομένη των προεδρικών εκλογών.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Είναι φτηνό επιχείρημα -κυβερνάτε σχεδόν πέντε χρόνια- όταν κάποιος στριμωχτούν, να θυμούνται τους αφορισμούς για την προηγούμενη πενταετία. Και επιτρέψτε μου, αγαπητοί συνάδελφοι στα έδρανα του ΔΗΚΟ, να πω ότι κάποιος ανάμεσά σας υποτιμούν επίσης τη νοημοσύνη μας, όταν “ξεχνούν” ότι ο υποψήφιος πρόεδρος που υποστηρίζουν και ο Αβέρωφ Νεοφύτου χέρι χέρι στήριξαν τους «καλύτερους τραπεζίτες στον κόσμο», αρνήθηκαν να συζητήσουν τα όποια νομοσχέδια για φορολόγηση του πλούτου, μαζί υπερψήφισαν κάθε προσπάθεια που περιόριζε τα έσοδα της τότε κυβέρνησης, ενώ στη συνέχεια φρόντισαν να περάσουν όλα τα μνημονιακά και αντιλαϊκά νομοσχέδια της σημερινής κυβέρνησης.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ούτε ο φεινός προϋπολογισμός ανταποκρίνεται στις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας. Είναι προϋπολογισμός χωρίς όραμα και χωρίς κοινωνική ευαισθησία. Η εποχή μας όμως απαιτεί πολιτικές που να δημιουργούν τις προϋποθέσεις για ένα αύριο με μεγαλύτερη ασφάλεια, σταθερότητα, ανάπτυξη. Και η κοινωνική συνοχή είναι η βασικότερη προϋπόθεση για την αναγκαία ανάπτυξη.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Νιώθω ότι ως βουλευτής Κερύνειας θα 'πρεπε να αναφερθώ και στο Κυπριακό. Ίσως να σας θυμίσω τις ομορφιές του Πενταδάκτυλου τέτοια εποχή, τη μυρωδιά της θάλασσάς μας, που δεν την βρίσκεις πουθενά

αλλού, το πόσα στερούμαστε από τα συνεχιζόμενα αδιέξοδα στις προσπάθειες λύσης του προβλήματος, το πόσα έχουμε να κερδίσουμε από την επίλυσή του και την επανένωση του τόπου μας. Δυσκολεύομαι, γιατί το μεγαλύτερο "επίτευγμα" του κ. Αναστασιάδη είναι το πλήγμα που έδωσε στην ελπίδα του λαού μας για μια Κύπρο ελεύθερη και επανενωμένη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Ευθύμιος Δίπλαρος του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όλο αυτό το διάστημα έχουμε ακούσει πολλά και κυρίως ενόψει προεδρικών εκλογών θα ακουστούν ακόμη περισσότερα τα οποία πόρρω απέχουν από την πραγματικότητα.

Όσον αφορά το ξεπούλημα της κρατικής περιουσίας, αγαπητή κυρία Ελένη Μαύρου, απλά να σας θυμίσω το φιλέτο απέναντι από το Χίλτον, τις μακέτες εκεί στο Προεδρικό, τα κόκκινα χαλιά και κάποιους που ήρθαν από το Κατάρ. Ήρθαν, έφυγαν και ακόμη θα δούμε την επένδυση.

Θα ήταν παράλογο, αν κάποιος αντικειμενικός κριτής δεν αναγνώριζε την ανάπτυξη της οικονομίας μας μετά από μια πρωτόγνωρη οικονομική κρίση, που άφησε πίσω της χιλιάδες άνεργους, πολλά προβλήματα και πληγές. Όλα αυτά άρχισαν σιγά σιγά να ανήκουν ευτυχώς στο παρελθόν χάρη στις θυσίες του κυπριακού λαού, αλλά και γιατί αυτή η κυβέρνηση με έναν Υπουργό Οικονομικών επιτυχημένο δεν άφησαν αυτές οι θυσίες να πάνε χαμένες.

Η διακυβέρνηση του Προέδρου Αναστασιάδη, δημιουργώντας συνεχώς μεγαλύτερα περιθώρια, διορθώνει συνέπειες της μεγάλης κρίσης και με τις πολιτικές της αποκαθιστά ομάδες του πληθυσμού για τις οποίες υπάρχει κοινωνική ευαισθησία.

Η κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη μεταξύ άλλων:

- προσθέτει €165 εκατομ. στα πρώτα €300 εκατομ. που ήδη διέθεσε για αποκατάσταση των ταμείων προνοίας που υπέστησαν ζημιές το 2013,
- έχει αποκαταστήσει πολλές χιλιάδες συμπολίτες μας για τους οποίους δεν υπήρχε καμία κοινωνική πρόνοια, εντάσσοντάς τους στο νέο σύστημα του εγγυημένου εισοδήματος, για το οποίο το 2018 προϋπολογίζει €408,7 εκατομ.,
- αποκαθιστά την κοινωνική πολιτική με αύξηση των παροχών κοινωνικής πρόνοιας στον προϋπολογισμό από €28,6 εκατομ. το 2017 σε €31,4 εκατομ. το 2018,
- προχώρησε σε αποκατάσταση των μισθών σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, όπως ήταν η δέσμευση, καταργώντας την έκτακτη εισφορά,
- έχει αποκαταστήσει τους νοσηλευτές στο δημόσιο, υλοποιώντας δέσμευση της προηγούμενης κυβέρνησης για την αναβάθμισή τους σε επαγγελματικές κλίμακες,
- αποκαθιστά μισθολογικά τους γιατρούς στον κρατικό τομέα από την πρώτη του χρόνου,
- αποκαθιστά τις δυνατότητες ανέλιξης των στελεχών της Εθνικής Φρουράς καταρτίζοντας μετά από πολλά χρόνια τους απαραίτητους κανονισμούς, που ψηφιστήκαν τελικά πριν από μερικές ημέρες,
- αποκαθιστά τις απολαβές των εργαζομένων στο δημόσιο τομέα μέσα από συμφωνία με τη συνδικαλιστική πλευρά για περιορισμό στο πλαίσιο της ευρύτερης οικονομικής ανάπτυξης,
- προχωρεί σε μια πρώτη αποκατάσταση της ΑΤΑ στον ιδιωτικό τομέα με δική της πρωτοβουλία και μετά από συμφωνία των κοινωνικών εταίρων -και αυτή επί διακυβέρνησής σας την εξαλείψατε-,
- όχι μόνο αποκατέστησε τη φορολογία ακινήτων στην προ μνημονίου κατάσταση, αλλά την κατέργησε εντελώς, κυρίες και κύριοι,
- αποκατέστησε μόλις πρόσφατα την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των φοιτητών,
- έχει αποκαταστήσει το επίδομα μάνας για τις πολύτεκνες μητέρες,

- προχωρεί τώρα σε μερική αποκατάσταση των ομάδων που έχουν πληγεί από τις επιβεβλημένες αποφάσεις του 2013, αναλόγως των δυνατοτήτων που δημιουργούνται στα επόμενα χρόνια.

Μας μιλάτε για ανεργία εσείς του ΑΚΕΛ, που, όταν το τέλος του 2013 η ανεργία ήταν στο 17%, σφουρίζατε αδιάφορα. Σήμερα είναι στο 10%. Ξέρετε, τουλάχιστον εμείς, συνάδελφοι του ΑΚΕΛ, δημιουργήσαμε το δίκτυ προστασίας για όλους αυτούς με το εγγυημένο εισόδημα. Εσείς τους στέλλατε στα κοινωνικά παντοπωλεία για ένα γάλα, ένα ψωμί και λίγο ρύζι!

Η αλήθεια είναι ότι οι ανθυποψήφιοι του Νίκου Αναστασιάδη και δη ο Νικόλας Παπαδόπουλος δεν έχει πολιτική να προτείνει. Αρκείται να δίνει αόριστες υποσχέσεις και να τάζει περισσότερα. Όπως και για το Κυπριακό, που υπόσχεται ότι θα φέρει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα χωρίς διαπραγμάτευση. Στο ίδιο μοτίβο και ρητορική και ο υποψήφιος πρόεδρος, ο ανεξάρτητος του ΑΚΕΛ, ο κ. Μαλάς.

Πολιτικές οι οποίες μας οδήγησαν στην παραλίγο χρεοκοπία της πατρίδας μας. Δαπανούσαμε, κυρίες και κύριοι, επί εποχής ΑΚΕΛ €1 δις, χίλια εκατομμύρια ευρώ το χρόνο, χωρίς να έχουμε χρήματα αλλά από δανεικά. €5 δις δηλαδή στα πέντε χρόνια της διακυβέρνησής σας και σήμερα ζητάτε και τα ρέστα. Μα, αλήθεια, από πού; Από τα τότε άδεια ταμεία του 2013;

Θαύμα, κυρία Μαύρου, είναι πως πετύχατε και αυτό το επίτευγμα, να δαπανάτε αυτά τα δισεκατομμύρια ευρώ ή το αμίμητο του τότε Υπουργού Οικονομικών ότι η κρίση θα μας άφηνε αλώβητους, τόσο αλώβητους! Φανταστήκατε, αν δε μας άφηνε κι αλώβητους, τι θα ζούσαμε; Ευτυχώς, η κρίση βρήκε τον ηγέτη της στο πρόσωπο του Νίκου Αναστασιάδη.

Η επιμονή επίσης του Νικόλα Παπαδόπουλου να τραβά την προσοχή σε προτάσεις-υποσχέσεις που για δεύτερη φορά, όπως και πέρσι στις βουλευτικές, θυμάται να κάνει παραμονή εκλογών εκθέτει μόνο τον ίδιο. Το ερώτημα που πρέπει ο ίδιος να απαντήσει, αφού ήταν επί χρόνια πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, είναι γιατί, αντί να βάλει κάποια νομοθετική ή άλλη πρόταση το 2014, το 2015 είτε το 2016, προτίμησε να τις βάζει σε γιγαντοαφίσες στους δρόμους τον Απρίλιο του 2016, παραμονές των βουλευτικών εκλογών. Το ίδιο προσπαθεί να κάνει και τώρα, φέρνοντας τις προτάσεις-γιγαντοαφίσα, κύριε Κουλία, από το 2016 στο 2018.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με τον προϋπολογισμό του 2018 και το Στρατηγικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Πολιτικής 2018-2020 που συζητάμε αυτές τις μέρες στη Βουλή, ο Πρόεδρος Νίκος Αναστασιάδης καταθέτει πρόγραμμα για τη συνέχεια και την ενίσχυση της ισορροπημένης αναπτυξιακής πορείας στα επόμενα χρόνια. Ένα οικονομικό πρόγραμμα το οποίο μέσα από ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας επιτρέπει τη μείωση της ανεργίας και βελτιώνει τις παραγωγικές επιδόσεις της οικονομίας και τα εισοδήματα των νοικοκυριών. Ένα οικονομικό πρόγραμμα που μέσα από σημαντικά πλεονάσματα επιτρέπει στον Πρόεδρο της χώρας και στην κυβέρνηση να σχεδιάζει και να εφαρμόζει πολιτικές με τις οποίες μεταφέρονται στους πολίτες οι καρποί της ανάπτυξης.

Το 2018 θα είναι η τέταρτη συνεχόμενη χρονιά που το κράτος θα παρουσιάσει πρωτογενές πλεόνασμα, ενώ καταγράφει το τρίτο κατά συνέχεια δημοσιονομικό πλεόνασμα. Οι επιδόσεις αυτές, που επιτρέπουν τη συνεχή μείωση του δημόσιου χρέους, συνδυάζονται με δαπάνες του κράτους για επωφελείς κοινωνικές και άλλες πολιτικές. Όπως συμβαίνει και με το ρυθμό ανάπτυξης που τα τελευταία τρία χρόνια δεν είναι απλώς θετικός, αλλά είναι και επιταχυνόμενος και φέτος θα ξεπεράσει το 4%, έτσι και το δημοσιονομικό πλεόνασμα της οικονομικής πολιτικής του Προέδρου Αναστασιάδη βαίνει αυξανόμενο.

Η χώρα έχει μπει σε μια εποχή ανάπτυξης που δημιουργεί τις προϋποθέσεις ευημερίας για τους ανθρώπους και αποτελεσματικής αντιμετώπισης των τελευταίων προβλημάτων που μας κληροδοτήθηκαν από την οξύτατη κρίση στις αρχές της δεκαετίας. Το εντυπωσιακό πλεόνασμα μισού δισεκατομμυρίου σε δέκα μήνες θέτει τις βάσεις για τις πολιτικές του κράτους που έχει ανάγκη η κοινωνία.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας δείχνουν ότι το πλεόνασμα οφείλεται στην κατά πολύ ταχύτερη αύξηση των εσόδων του κράτους έναντι της αύξησης των δαπανών. Μπροστά σε αυτή την εντυπωσιακή επίδοση της δημοσιονομικής πολιτικής της κυβέρνησης εξάγονται τα εξής συμπεράσματα:

1. Η αύξηση των εισπράξεων από φόρους επί της παραγωγής και των εισαγωγών κατά 12,4% είναι αψευδής μάρτυρας της ανθηρής οικονομικής δραστηριότητας και διαψεύδει όσους επιμένουν να αμφισβητούν την αναπτυξιακή έφεση της χώρας. Αυτό ως απάντηση, κυρία Μαύρου, και για τη φοροδιαφυγή.

2. Μια τέτοια αύξηση των εσόδων του κράτους χωρίς καμία νέα φορολογία, αλλά και με την κατάργηση φορολογιών της τάξης των €250 εκατομ. αποτελεί δικαίωση της οικονομικής πολιτικής της διακυβέρνησης Νίκου Αναστασιάδη.
3. Το περιθώριο που δίνουν τέτοια πλεονάσματα δίνει και την εξήγηση πώς και μπορεί και γιατί τώρα εφαρμόζει η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη πολιτικές με άμεσα ωφελήματα στους πολίτες.

Στα χρόνια της διακυβέρνησης του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη τα δημόσια οικονομικά όχι μόνο έπαψαν να είναι το βαρίδι για την οικονομία, αλλά τώρα μπορεί να συμβάλουν στην αναμόρφωση της οικονομίας, στις μεγάλες μεταρρυθμίσεις και σε πολιτικές προς όφελος των πολιτών.

Έτσι, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης προχωρά, όχι με λόγια και υποσχέσεις, αλλά πάνω σε στερεή βάση, και στην υλοποίηση του ΓΕΣΥ και σε κοινωνικές πολιτικές για τις ευάλωτες ομάδες και στη λειτουργία του ταμείου για τους πληγέντες της κρίσης και σε μηχανισμό αποζημίωσης για την απώλεια χρήσης κατεχόμενων περιουσιών, που βρίσκεται ένα σχέδιο σήμερα που μιλάμε υπό εξέταση.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με τη διακυβέρνησή του δημιουργεί τα μέσα για τις πολιτικές που θέλει και μπορεί να εφαρμόσει. Να λες τι πρέπει να γίνει ή τι ακούγεται καλό να γίνει είναι ένα. Να μπορείς όμως και να το κάνεις είναι κάτι άλλο. Αυτή είναι μια βασική διαφορά του Προέδρου Αναστασιάδη από τους ανθυποψηφίους διεκδικητές της προεδρίας.

Μιλάνε οι ανθυποψήφιοι του Προέδρου Αναστασιάδη για το κούρεμα αγνοώντας το άδειασμα που ο πρόεδρος του Ευρογρουπ και Υπουργός Οικονομικών της Ολλανδίας -σοσιαλιστής, παρακαλώ- ο κ. Γερούν Ντάισελμπλουμ έκανε στον ευρωβουλευτή του κ. Παπαδόπουλου τον Κώστα Μαυρίδη. Και αυτή η απόπειρα δυσφήμισης του Προέδρου Αναστασιάδη, αγαπητέ Ζαχαρία Κουλία, για τις αποφάσεις και με τη δική τους άμεση ευθύνη που λήφθηκαν το 2013 έπεσε στο κενό.

Ας ανατρέξουμε λοιπόν, για να φρεσκάρουμε τη μνήμη σε κάποιους, στο τι ακριβώς υπογράμμισε ο κ. Ντάισελμπλουμ:

1. Δεν υπήρχε έδαφος και ούτε μπορούσε να γίνεται λόγος για αντίφαση της πρώτης πρότασης ειδικού τέλους 6,75% και 9,9% με την υποχρέωση να προστατευτούν οι “μικρές καταθέσεις” μέχρι €100.000, διότι η Κύπρος δεν ήταν τότε σε θέση να προστατεύσει οποιοσδήποτε καταθέσεις.
2. Η τελική απόφαση ήταν αναπόφευκτη, από τη στιγμή που απορρίφθηκε η πρώτη πρόταση που κατέθεσε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, αφού πολλά μέλη του Ευρογρουπ είχαν από την αρχή αποφασίσει ότι στην Κύπρο θα γινόταν bail-in. Εξάλλου, για την Κύπρο ένα bail-out θα σήμαινε ασήκωτο βάρος για τους φορολογούμενους. Για το bail-in και το κούρεμα ευθύνεται η κυπριακή Βουλή και όχι το Ευρογρουπ.

Αυτές οι επίσημες διευκρινίσεις δίνουν ευθείς απαντήσεις στον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο, ο οποίος το τελευταίο διάστημα το μόνο που κάνει είναι να καταλογίζει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όπως ακούμε καθημερινά, ότι τάχα κούρεψε την Κύπρο. Διότι η απόφαση για το κούρεμα και ήταν προειλημμένη από διαπραγματεύσεις που είχε κάνει με το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας η προηγούμενη κυπριακή κυβέρνηση και κατέστη αναπόφευκτη, από τη στιγμή που ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος μαζί με την υπόλοιπη δυστυχώς αντιπολίτευση απέτρεψαν την αρχική πρόταση που είχε φέρει στη Βουλή ο Πρόεδρος Αναστασιάδης. Κυρίως όμως, διότι όσο κούρεψε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης τους καταθέτες άλλο τόσο κούρεψε ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος ψηφίζοντας το νομοσχέδιο που είχε ετοιμαστεί πριν τις εκλογές.

Απαντήσεις όμως δίνει και στο ΑΚΕΛ, οι οποίοι όλο αυτό το διάστημα πιστεύουν ότι μπορούν να αποποιηθούν των ευθυνών για την οικονομική τραγωδία. Διότι τώρα φαίνεται πως ήταν η διαχείριση της κυβέρνησής τους και οι αποφάσεις που έλαβαν με τον τότε Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας τον κ. Πανίκο Δημητριάδη που έκαναν το κούρεμα αναπόφευκτο, από τη στιγμή που το Ευρογρουπ πήρε από τα χέρια του κ. Δημητριάδη τον περίφημο “αναπνευστήρα” και ψηφίστηκε το νομοσχέδιο για bail-in, που ετοιμάστηκε επί διακυβέρνησής τους.

Φίλες και φίλοι, όσοι μας παρακολουθείτε,

Τη χώρα θέλουν να κυβερνήσουν εκείνοι που πριν λίγα χρόνια πολεμούσαν τις προσπάθειες του Προέδρου Αναστασιάδη να βγάλει τη χώρα από την κρίση και την πτώχευση. Έλεγαν ότι θα έρθουν δεύτερο και τρίτο μνημόνιο. Διαψεύστηκαν. Έλεγαν ότι μπαίναμε σε φαύλο κύκλο ύφεσης. Διαψεύστηκαν. Έλεγαν ότι έρχονται μαζικές εκποιήσεις και πολλά άλλα μεγαλύτερα δεινά από εκείνα που μας άφησαν το 2012 και το 2013. Επίσης διαψεύστηκαν. Πώς μπορούν όμως να δίνουν οποιαδήποτε υπόσχεση; Βασίζονται στην ανάπτυξη και τα πλεονάσματα που φέρνουν οι πολιτικές της κυβέρνησης Αναστασιάδη. Μιλούν πάνω σε μια βάση που δημιούργησε η ηγεσία του Νίκου Αναστασιάδη και λένε θα κάνουν το άλφα, το βήτα, το γάμμα από τα πλεονάσματα αυτής της διακυβέρνησης του τόπου. Χωρίς την ηγεσία του Προέδρου Αναστασιάδη και τις πολιτικές του για ανάπτυξη και σταθερότητα, οι όποιες υποσχέσεις τους είναι έπτα πτερόεντα. Δεν πρέπει να αφήσουμε την προοπτική της χώρας μας να πετάξει μακριά και να χαθεί μαζί με τα λόγια τους.

Αγαπητοί συνάδελφοι,
Κυρίες και κύριοι,
Σας ευχαριστώ πολύ.

Καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένος ο καινούριος χρόνος του 2018. Με την Κύπρο μας να βαδίζει με σταθερά βήματα μπροστά για τα παιδιά και τα εγγόνια μας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα.
Τώρα ο ανεξάρτητος βουλευτής κ. Παύλος Μυλωνάς.

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,
Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,
Καλησπέρα σας.

Αυτές τις μέρες στη συζήτηση των προϋπολογισμών, αλλά και ενόψει των επικείμενων δυστυχώς προεδρικών εκλογών -το "δυστυχώς" είναι για τις παροχολογίες που θα ακολουθήσουν- η συζήτηση περιστρέφεται γύρω από αριθμούς, λογιστικές πράξεις, παροχολογία, όπως σας είπα, κριτική και κυρίως σωστή αποτύπωση -όσο γίνεται, προσπάθεια σωστής αποτύπωσης- των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι πολίτες. Αυτό αποτυπώνεται μέσα στους προϋπολογισμούς ή αυτός είναι ο στόχος.

Χτες οι πολιτικοί αρχηγοί και σήμερα αρκετοί συνάδελφοι εστίασαν την προσοχή τους σε συγκεκριμένα θέματα του προϋπολογισμού, αλλά και στο εθνικό μας θέμα. Υγεία, παιδεία, επιδόματα, αναπτυξιακές δαπάνες, κρατικό μισθολόγιο και ένα σωρό άλλα πράγματα, τα οποία προφανώς και δεν μπορεί να δει κανείς μονοδιάστατα. Αυτή είναι η αλήθεια.

Θα μου επιτρέψετε να ισχυριστώ πως της κατάρρευσης της οικονομίας μας και των θεσμών βέβαια προηγήθηκε η διάλυση κάθε ίχνους και έννοιας ηθικής, παιδείας και πολιτισμού, πνευματικής ωριμότητας και ανάπτυξης και αυτό έγινε οριζόντια, όχι μόνο στο πολιτειακό προσωπικό, αλλά και στην κοινωνία ολόκληρη. Αυτό δεν έγινε τυχαία βεβαίως, προηγήθηκαν πολλά τα οποία οδήγησαν σε αυτή την παρακμή. Αυτό έγινε με μαεστρία και οι περισσότεροι πρωταγωνιστές ίσως να το γνωρίζουν. Ζούμε και βιώνουμε καθημερινά φαινόμενα αναξιοκρατίας, σκανδάλων, κομματοκρατίας και διαφθοράς και δυστυχώς αρκετοί πολίτες αντιδρούν σε όλα αυτά με το γνωστό "οχαδερφισμό". Τα έχουμε συνηθίσει.

Το '74 η τουρκική εισβολή μάς οδήγησε ως λαό στην υπερπροσπάθεια επιβίωσης σε τούτη τη γη. Και επειδή είμαι Κερυνειώτης πάνω απ' όλα -φαντάζομαι ότι όλοι θα δηλώναμε Κερυνειώτες, αντίστοιχα όπως ο Κέννεντυ- δε θα μπορούσα να αφήσω την αγαπημένη μου Μαριέλλα και την κ. Μαύρου εκτός από τις μυρωδιές και τον αγώνα για δικαίωμα επιλογής να επιστρέψουμε. Το αναφαίρετο δικαίωμα, το δικαίωμα επιστροφής, όχι της επιλογής, διότι δεν είναι μενού σε εστιατόριο ούτε βεβαίως οι μυρωδιές μπορούν να σταματήσουν σε επισκέψεις τουριστικές.

Συνεχίζοντας λοιπόν, οι μέρες της ευμάρειας που ακολούθησαν την εισβολή στηρίχθηκαν στην προσταγή της νέας τάξης πραγμάτων. Γίνε κι εσύ απλά καταναλωτής, μπορείς. Ενώ τα έχεις όλα, ξαφνικά νομίζεις ότι δεν έχεις τίποτα. Η δήθεν προστιθέμενη αξία, κοινωνική, ηθική, της συσσώρευσης χρήματος και ακίνητης περιουσίας ή άλλως πως πλούτου εγκλωβίζε όλο και περισσότερους ανθρώπους -πολίτες δηλαδή- στα δίχτυα των μηχανισμών αυτών που έλεγχαν το κράτος και τις τράπεζες, που δεν ήταν άλλοι από ένα μικρό αριθμό επιχειρηματιών.

Το κομματικό κράτος ήθελε και θέλει στρατιώτες και αξιωματικούς και πολλοί διαχρονικά ήταν πρόθυμοι να μοιραστούν βεβαίως τα μικρά ή μεγάλα λάφυρα της εξουσίας. Κανένας έλεγχος, απεναντίας παρότρυνση από τους επιτήδειους και ο κόσμος, αφελής, εγκλωβίστηκε στο χρηματιστήριο. Οι ίδιες διακόσιες, τριακόσιες, πεντακόσιες ή χίλιες οικογένειες έτριβαν και ακόμα τρίβουν τα χέρια τους.

Ακολούθησε η φούσκα της κτηματαγοράς και ως πρόσφατα η τραπεζική αλητεία -επιτρέψετε τον όρο "αλητεία"- που μας οδήγησε στα γνωστά που βιώσαμε όλοι. Αδυναμία ή αμέλεια εκτέλεσης των καθηκόντων της κυβέρνησης Χριστόφια μπροστά στους τραπεζίτες, συνεργάτες σε κάποιες στιγμές, ενώ η ταφόπλακα αυτής της κοινωνίας μπήκε με το κούρεμα των καταθέσεων και τη διάλυση της κυπριακής οικονομίας. Οι λίγοι και εκλεκτοί κατάφεραν και έσωσαν τα λεφτά τους, αλλά, πέραν αυτών που τα έχασαν, καταθέτες, κάτοχοι αξιογράφων και μέτοχοι, αλυσιδωτά -στη ζωή υπάρχουν και αυτά- οι μικρομεσαίοι και εργαζόμενοι ιδιαίτερα του ιδιωτικού τομέα.

Λήφθηκαν μέτρα, ανεπαρκέστατα όπως αποδεικνύεται εκ του αποτελέσματος, γιατί χιλιάδες οδηγήθηκαν στην ανεργία, άλλοι στη μετανάστευση και άλλοι τόσοι επιβιώνουν με χίλιες δυο στερήσεις, ως αποτέλεσμα των σκληρών και επώδυνων μέτρων λιτότητας σε πλήρη συμμόρφωση με τις προσαγές της τρόικας.

Η κυβέρνηση πανηγυρίζει -και είναι δικαιολογημένο, προεκλογική εκστρατεία κάνει- θέλει προεκλογικά να μεταμφιέζεται και να εμφανίζεται ικανοποιημένη. Η αλήθεια όμως κρύβεται στις λεπτομέρειες όπως ο διάβολος. Σαφώς και δεν είμαστε στην ίδια κατάσταση του 2013. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία για το γεγονός ότι η παρούσα κυβέρνηση παρέλαβε ένα κράτος σχεδόν υπό κατάρρευση. Ένα κράτος που δεν είχε να πληρώσει ούτε τους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων. Κοινώς, είχαμε πιάσει πάτο και τα κατάφερε εν μέρει. Αυτό όμως δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να παρουσιάζεται ως κυβερνητική επιτυχία.

Εδώ και τέσσερα χρόνια είναι αυτός ο λαός που έχει πληρώσει και πληρώνει ακόμα το τίμημα, για να πανηγυρίζει σήμερα η κυβέρνηση για την πορεία ανάκαμψης της οικονομίας και τα πρωτογενή πλεονάσματα. Αλίμονο, αν δε βελτιωνόταν η κατάσταση μετά τις τόσες θυσίες των πολιτών! Αλλά δεν μπορούμε επίσης να παραβλέψουμε το γεγονός ότι απέχουμε πολύ από την ιδανική εικόνα που μας παρουσιάζουν οι κυβερνώντες, αυτή που τεχνηέντως περιέγραψε ο Υπουργός Οικονομικών ως “ενάρετο κύκλο σταθεροποίησης, ανάκαμψης και ανάπτυξης”. Άκου “ενάρετος κύκλος” οι σκληρές θυσίες των εργαζομένων, για να κοκορεύεται -και συγχωρέστε με για τις εκφράσεις- ο υπουργός περί σταθεροποίησης και ανάκαμψης! Σκεφτείτε τους μικρομεσαίους, σκεφτείτε τους ανθρώπους που δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις τράπεζες και σκεφτείτε αυτούς που μετανάστευσαν στα σαράντα, πενήντα και εξήντα τους στη Σαουδική Αραβία, Ντουμπάι και άλλες χώρες, για να επιβιώσουν αυτοί και οι οικογένειές τους. Ενάρετος κύκλος!

Σήμερα το 28% των κυπριακών νοικοκυριών ζει γύρω ή κοντά στο όριο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, όταν λαμβάνουν περίπου €647 το μήνα. Μια τετραμελής οικογένεια λαμβάνει περίπου €1.300 το μήνα και ορίζεται ως τέτοια. Εγώ θα φανώ χουβαρντάς, όπως τον Υπουργό Οικονομικών τον κ. Γεωργιάδη. Ας υποθέσουμε ότι υπάρχει μια οικογένεια με εισόδημα €2.000 -και θα 'θελα πολύ ο κ. Κουλλά να είναι εδώ ή ο κ. Νεοφύτου, γιατί οποιοσδήποτε όλοι γνωρίζουμε στον κοινωνικό μας περίγυρο πόσοι συμπολίτες μας ζουν τις οικογένειές τους με €1.500 και €2.000- ενοίκια, δόσεις, φοιτητές, χρέη, ρεύμα, νερό και χρειάζεσαι MRI. Χρειάζεται να κάνεις κολονοσκόπηση, κυρία Κυριακίδου, κύριε Αδάμου. Χρειάζεται να πας στο γιατρό. Σιωπάς και δεν πηγαίνεις πουθενά. Ούτε στα δημόσια νοσηλευτήρια που σε βάζουν στους έξι μήνες ή τον ένα χρόνο ούτε στα ιδιωτικά, γιατί δεν έχεις τα €450 που χρειάζονται, για να κάνεις MRI, ή τα €600, αναλόγως του ιδιώτη. Αυτή είναι η πραγματικότητα της πραγματικής οικονομίας και της καθημερινότητας των πολιτών. Γαστρεντερολόγος για κολονοσκόπηση. Πηγαίνετε σε ιδιώτη. Εμείς μπορούμε, προφανώς. Πόσοι από τους συμπολίτες που μας ακούν μπορούν;

Μια πολύ μεγάλη ομάδα του πληθυσμού λοιπόν ζει υπό τον κίνδυνο των μη εξυπηρετούμενων δανείων του, για να περάσουμε και στα μη εξυπηρετούμενα, τα λεγόμενα “κόκκινα δάνεια”. Το 48% του συνόλου των δανείων των τραπεζών είναι κόκκινα. Δάνεια τα οποία σύντομα, μετά τις προεδρικές εκλογές προφανώς, θα τους οδηγήσουν σε δραματικές αποφάσεις για τους ίδιους και τις οικογένειές τους. Δάνεια που μπορεί να αποδειχθούν ωρολογιακή βόμβα στα θεμέλια της κυπριακής οικονομίας.

Ενώ πανηγυρίζουν για την ανάκαμψη, δεν είδαμε καμία κίνηση από πλευράς κυβέρνησης για αποζημίωση του κόσμου που θυσιάστηκε, για να βελτιωθούν σήμερα οι πολυσυζητημένοι δείκτες της οικονομίας ή για την ορθολογική διαχείριση των κόκκινων δανείων. Οι προκλητικές προεκλογικές εξαγγελίες σε καμία περίπτωση δε μας πείθουν για τις προθέσεις τους. Αντιθέτως, βλέπουμε αλόγιστες δαπάνες για επιδόματα υψηλόβαθμων, προαγωγές δημοσίων υπαλλήλων και άλλα, την ίδια στιγμή που η διαφθορά, η κακοδιαχείριση και η φοροδιαφυγή βασιλεύουν, ενώ τα σκάνδαλα βγαίνουν στη φόρα καθημερινά. Όντως, δεν έγιναν πολλές εκποιήσεις και αυτό είναι μια μεγάλη αλήθεια, όμως πόσοι είναι αυτοί που αναγκάστηκαν τελικά να πουλήσουν τα σπίτια, τις επιχειρήσεις τους ή ακόμα και να τις κλείσουν; Πόσοι είναι αυτοί που φυτοζωούν ελπίζοντας σε μια πρόταση, μια σανίδα σωτηρίας, μια ελπίδα; Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ταλαιπωρούνται μεταξύ της απελπισίας και της ελπίδας που αναμένουν απ' όλους εμάς και τους υποψηφίους, όλους τους υποψηφίους, να τους δώσουν, για να δουν άσπρη μέρα.

Οι κοινωνικές ανισότητες, είτε μας αρέσει είτε όχι, μεγεθύνονται. Οι άνεργοι χιλιάδες, ιδιαίτερα η νεανική ανεργία, που βρίσκεται στο 26% λεν οι αριθμοί, χωρίς να προσμετρούνται οι νέοι που αναγκάστηκαν να μεταναστεύσουν ή εκείνοι που υποαπασχολούνται με μισθούς πείνας στον ιδιωτικό τομέα. Και εδώ θα μου επιτρέψετε μια μικρή έτσι παρέκκλιση από το κείμενό μου. Γνωρίζουμε όλοι και γνωρίζετε νέα παιδιά οι οποίοι εργάζονται για δυο, τρεις μήνες στα εστιατόρια, στα παραράκια, οπουδήποτε στην τουριστική βιομηχανία για €400-€500 χωρίς καμία προστασία μέσα από διάφορα προγράμματα, σαφέστατα ως ένα βαθμό ικανοποιητικά, αλλά αυτή είναι μια πραγματικότητα την οποία ζείτε και εσείς και εγώ στον περίγυρό μας τον κοινωνικό και τα ακούμε καθημερινά.

Με λίγα λόγια λοιπόν, η βελτίωση των οικονομικών δεικτών δεν αποτυπώνεται στην πραγματική ζωή των πολιτών. Η κρίση σε καμία περίπτωση δεν έχει ξεπεραστεί. Οι προϋπολογισμοί εμπεριέχουν και άλλες αλχημείες -υπάρχουν και πάρα πολλά θετικά, σαφέστατα- οι οποίες όμως αλχημείες προκαλούνται, κατά την

ταπεινή μου άποψη, από την έλλειψη σχεδιασμού, οράματος και ορθής διαχείρισης των προτεραιοτήτων μιας κυβέρνησης που κάνει πως δε βλέπει και δεν ακούει.

Στον τομέα της υγείας πεινχρή έως ανύπαρκτη η αύξηση των κονδυλίων, η οποία ούτως ή άλλως αφορά δαπάνες του κρατικού μισθολογίου. Την ίδια ώρα οι ασθενείς στοιβάζονται στις Πρώτες Βοήθειες των δημόσιων νοσηλευτηρίων, μη έχοντας, όπως σας προανέφερα, τη δυνατότητα να καταφύγουν οι περισσότεροι ή αρκετοί από αυτούς στις ιδιωτικές κλινικές. Ειδικότητες γιατρών στα δημόσια νοσηλευτήρια ελλείπουν, απουσιάζουν. MRI, ακτινογραφίες και άλλα αναγκάζονται να τα αγοράζουμε κατ' αρχάς ως δημόσιο από τον ιδιωτικό τομέα, ενώ οι καρκινοπαθείς μας -και εδώ είμαι βέβαιος ότι όλοι έχουμε τις ευαισθησίες μας- από τις άλλες επαρχίες υποχρεώνονται να ταξιδεύουν με λεωφορεία μόνοι και να επιστρέφουν μαζί με τις χημειοθεραπείες τους και τον πόνο τους μόνοι και πάλι στα σπίτια τους. Η κατάντια στην οποία έχει περιέλθει η δημόσια υγεία -συμπεριλαμβάνω και τον εαυτό μου ως υπεύθυνο και συνυπεύθυνο γι' αυτή την κατάντια- δε χρειάζεται να περιγραφεί, τη βιώνουν οι ίδιοι οι πολίτες καθημερινά ή την ακούμε και εμείς από τους πολίτες καθημερινά.

Και ενώ τα κονδύλια για την υγεία δεν αρκούν, στην παιδεία ο προϋπολογισμός ακουμπά το €1 δις. Τα αποτελέσματα τραγικά. Όπως σχεδόν σε όλα, η κυβέρνηση με ευφάνταστες μεταρρυθμίσεις ικανοποιείται, πετυχαίνοντας μέσω των μεταρρυθμίσεων την απορρύθμιση. Γράφει ο Μισεά: «Αν θέλεις να απορρυθμίσεις την εκπαίδευση, άλλαξέ της τα φώτα στις μεταρρυθμίσεις». Παράγουμε μεγάλο αριθμό αναλφάβητων, μα, το κυριότερο, μονοδιάστατα δημιουργούμε το τέλειο εργαλείο ενός στυγνού συστήματος -φιλελεύθερου, σύντροφοι- που θέλει τον άνθρωπο μηχανή παραγωγής χρήματος και καταναλωτή. Πού είναι το όραμα για τον πολιτισμό, τις τέχνες, τα γράμματα; Στην αρχαία Αμαθούντα εκεί στη Λεμεσό, πόσα λεφτά δώσαμε, για να την αξιοποιήσουμε και την αναδείξουμε προσελκύνοντας ποιοτικό τουρισμό ή για να ξεστραβωθούμε; Περπατούσα στη Λεμεσό και βρήκα ένα συμπολίτη μας, ο οποίος μου έλεγε ότι την αρχαία Αμαθούντα την έφτιαξαν οι Φοίνικες! Αυτά είναι αποτελέσματα της παιδείας μας και των μεταρρυθμίσεών μας.

Για όλα αυτά τα θέματα και πολλά άλλα η αλλαγή είναι επιβεβλημένη. Χρειάζεται να αλλάξουν πολλά, κυρίως ο προσανατολισμός και οι προτεραιότητες. Κυρίως οι προτεραιότητες. Στήριξη των αδύναμων και μη προνομιούχων και παράλληλα ολοκληρωμένος σχεδιασμός με σοβαρότητα, για να ξαναξεκινήσει η μηχανή της οικονομίας, ούτως ώστε να παραχθούν νέες θέσεις εργασίας. Έγιναν κάποια σωστά βήματα από αυτή την κυβέρνηση και δεν πρέπει να μηδενίζουμε τα πάντα.

Αν η αλλαγή όμως είναι επιβεβλημένη στα θέματα οικονομίας και εσωτερικής διακυβέρνησης, στο Κυπριακό, κατά την άποψή μου, είναι μονόδρομος. Οι συνεχείς υποχωρήσεις των τελευταίων ετών μάς οδήγησαν σε αδιέξοδο και επικίνδυνες ατραπούς. Ζούσαν με την ελπίδα οι ηγεσίες του ΑΚΕΛ και του ΔΗΣΥ πως η αποδοχή της εκ περιτροπής προεδρίας για παράδειγμα, η νομιμοποίηση έμμεσα ή άμεσα του ψευδοκράτους, η αποδοχή των δικαιωμάτων του χρήστη και άλλων τουρκικών αξιώσεων θα εξημέρωνε το θηρίο. Πλάνη επαναλαμβανόμενη μάλιστα.

Εξαναγκάζοντάς μας σε συνεχείς υποχωρήσεις, παγώνουν οι Τούρκοι τα τετελεσμένα της εισβολής, αξιώνουν ακόμα περισσότερα, έχοντας το θράσος να απαιτούν και εγγυήσεις και παραμονή στρατευμάτων. Γνωρίζουν πως σαράντα τρία χρόνια με αυτή την τακτική κέρδισαν πάρα πολλά στο τραπέζι των συνομιλιών. Διεκδικούν τώρα τα τελευταία φύλλα συκής που μας απέμειναν. Αυτά που φαίνεται -και ελπίζουμε πως δε θα συμβεί- πως είναι έτοιμοι Νίκος Αναστασιάδης και Σταύρος Μαλάς να αποδεχθούν. Είναι αυτά που συγκαλυμμένα, είτε με μεταβατικές διατάξεις είτε χωρίς, θα μετατρέπουν την Κύπρο σε τουρκικό προτεκτοράτο. Τουρκική δεσποτεία στον τόπο μας μέσω των βέτο, των δυσλειτουργιών και των προνομίων που τους δίνονται. Ακόμα και η πιθανότητα θα έπρεπε να μας προβληματίζει και να μας τρομοκρατεί.

Επιβεβλημένη λοιπόν η αλλαγή σε όλα τα επίπεδα. Έχουμε φτάσει σε ένα σημείο καμψής. Είναι αποδεδειγμένο πέραν πάσης αμφιβολίας ότι το Κυπριακό δεν μπορεί να λυθεί πλέον με υποχωρήσεις, εκτός και αν είμαστε διατεθειμένοι να αποδεχτούμε τα πάντα και να ζήσουμε εσαεί σε ένα κράτος όμηρο των ορέξεων του σουλτάνου της Άγκυρας ή σε ένα κράτος άντρο κακοδιαχείρισης και διαπλοκής με τους πολίτες του να παρακολουθούν αμέριμνοι, ενώ οι λίγοι και εκλεκτοί λυμαίνονται τον πλούτο.

Εγώ προσωπικά δεν είμαι. Γι' αυτό συνειδητά έκανα τις επιλογές μου, με κόστος προφανώς, αλλά όλοι θα κριθούμε εκ του αποτελέσματος. Ο Νικόλας Παπαδόπουλος έχει το κίνητρο. Είναι νέος άνθρωπος, όραμα έχει, θέληση έχει, ενώ η συνεργασία τόσων πολλών δυνάμεων που τον στηρίζουν προδιαθέτει την πιθανότητα συγκερασμού διαφόρων απόψεων, ούτως ώστε να εξέλθουμε από τα αδιέξοδα και στο Κυπριακό, αλλά και ως κοινωνία που έχουμε εγκλωβιστεί σε όλα αυτά τα προβλήματα.

Για όσους ανησυχούν για την ταμπέλα της λύσης, θέλω να τους πω πως, όταν κινδυνεύεις από την καταστροφή που έρχεται, βρίσκεις τον τρόπο να σταματήσεις την πορεία. Να μου επιτρέψετε να δώσω ένα παράδειγμα και να ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε. Όταν καίγεται το μαγαζί, το σπίτι μας, η πολυκατοικία στην οποία διαμένουμε, δε σκεφτόμαστε την ταμπέλα στο εξωτερικό ούτε την πινακίδα της οδού μας, σκεφτόμαστε πώς να σβήσουμε τις πυρκαγιές, για να σώσουμε το σπίτι μας, το μαγαζί μας, σε αυτή την περίπτωση το λαό μας και την επιβίωσή μας ως ελληνισμού σε αυτό τον τόπο για τρεις χιλιάδες χρόνια.

Καλές γιορτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές.

Ευχαριστώ.

Η κ. Στέλλα Κυριακίδου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΣΤ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του προϋπολογισμού για το 2018 μάς βρίσκει μόνο δύο μέρες μετά από την Παγκόσμια Ημέρα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία έχει καθιερωθεί να τιμάται τη 10^η Δεκεμβρίου μετά την υπογραφή της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Το κείμενο αυτό έθεσε πολύ γερές βάσεις σ' ό,τι αφορά την ύπαρξη, την αναγνώριση, αλλά και την ανάγκη εφαρμογής των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Σήμερα όμως, εξακολουθούμε δυστυχώς να γινόμαστε καθημερινά μάρτυρες καταπάτησης ανθρωπίνων δικαιωμάτων γύρω μας εξήντα εννέα ολόκληρα χρόνια μετά τη διακήρυξη. Κράτη μπορούν ακόμα ανενόχλητα να παραβιάζουν μαζικά τα δικαιώματα κατοίκων άλλων χωρών, αλλά και των δικών τους πολιτών και να περιορίζουν πολιτικά δικαιώματα, όπως είναι το δικαίωμα της ελεύθερης διακίνησης, της έκφρασης πολιτικών, θρησκευτικών και άλλων πεποιθήσεων. Βλέπουμε επίσης σωρεία διακρίσεων σε βάρος γυναικών και γενικά ευάλωτων ομάδων, όπως και εξάρσεις φυλετικού και κοινωνικού ρατσισμού. Η χώρα μας, δεκαετίες μετά την τουρκική εισβολή, συνεχίζει να βιώνει καθημερινά το τι σημαίνει κατάφωρη καταπάτηση θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και βασικών ελευθεριών.

Αν μπορούσαμε να συνοψίσουμε την έννοια “ανθρώπινα δικαιώματα”, θα μπορούσαμε να πούμε ότι αυτά αποτελούν ηθικές αρχές που θέτουν συγκεκριμένα πρότυπα ανθρώπινης συμπεριφοράς και συνήθως προστατεύονται ως νομικά δικαιώματα κατά το εθνικό και το διεθνές δίκαιο. Περιλαμβάνουν αστικά και πολιτικά δικαιώματα, όπως το δικαίωμα στη ζωή, στην ελευθερία, στην ελευθερία λόγου, σκέψης, έκφρασης και στην ισονομία. Στα ανθρώπινα δικαιώματα περιλαμβάνονται οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα, όπως το δικαίωμα στην υγεία, στην εκπαίδευση, στην εργασία και στην ασφάλεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στην αρχή της παρέμβασής μου έδωσα έναν ορισμό για το τι είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα. Θα ήθελα, πριν προχωρήσω, να επιχειρήσω να δώσω και έναν άλλο ορισμό μιας λέξης που ακούμε συχνά, της λέξης “λαϊκισμός”, ενός όρου που απασχολεί συχνά τα τελευταία χρόνια πολλές συζητήσεις σε εθνικά, ευρωπαϊκά, αλλά και διεθνή φόρα. Θα μπορούσαμε λοιπόν να πούμε πως λαϊκισμός είναι η στάση και η συμπεριφορά που συναντάται στην πολιτική και στην τέχνη και χαρακτηρίζεται από υπερβολική και μη αυθεντική λαϊκότητα. Το επίθετο “λαϊκός” βέβαια αναφέρεται σε αυτόν που προέρχεται από το λαό. Λαϊκισμός όμως είναι η κατ' επίφαση λαϊκότητα, δηλαδή αυτό που δείχνει λαϊκό, ενώ στην πραγματικότητα δεν είναι. Ο λαϊκισμός συνδέεται με την εξαπάτηση και την αλλοτρίωση, με την επίκληση στο συναίσθημα και την ικανοποίηση πολιτικών στόχων και φιλοδοξιών, εκμεταλλευόμενος το λαϊκό συναίσθημα, και συχνά ο λαϊκισμός από μόνος του οδηγεί σε μια παραπλανητική εικόνα προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ανθρώπινα δικαιώματα λοιπόν. Τι έχει γίνει την τελευταία πενταετία; Μια πενταετία που ήταν ιδιαίτερα δύσκολη εξαιτίας της οικονομικής κρίσης του 2013. Με στοιχεία και δεδομένα, όχι με λαϊκισμό. Έγιναν πολλά σε εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες, με τη συνεργασία όλων σχεδόν των κοινοβουλευτικών ομάδων, αλλά κυρίως επειδή υπήρχε η πολιτική βούληση.

Τι έγινε λοιπόν τα τελευταία πέντε χρόνια σε ό,τι αφορά στην προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού; Κυρώθηκε η Σύμβαση Λανζαρότε ενάντια στη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών, που είχε υπογραφεί από το 2007 και που δυστυχώς για επτά ολόκληρα χρόνια καμιά κυβέρνηση δεν είχε την πολιτική βούληση να κυρώσει τη σημαντική αυτή σύμβαση, η οποία προστατεύει τα παιδιά μας από αυτό το έγκλημα. Ψηφίστηκε νομοθεσία για την πρόληψη, κακοποίηση και σεξουαλική εκμετάλλευση τον Ιούνιο του 2014 και μόλις ένα χρόνο μετά, τον Ιούλιο του 2015, προωθείται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου η ετοιμασία Εθνικής Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας. Και βρίσκομαι στην ευχάριστη θέση να σας ενημερώσω πως σύντομα αποπερατώνεται το Σπίτι του Παιδιού, ώστε τα θύματα να λαμβάνουν εξειδικευμένη επιστημονική αντιμετώπιση σε ένα μόνο χώρο, όπου θα συγκεντρώνει όλες τις υπηρεσίες.

Κατοχυρώθηκε επίσης νομικά ο θεσμός της άδειας πατρότητας και με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου υλοποιήθηκε το σχέδιο “Προίκα του Μωρού” σε όσους είναι λήπτες του ΕΕΕ. Εκσυγχρονίστηκε δε

η νομοθεσία για την προστασία της μητρότητας με την κατοχύρωση της άδειας μητρότητας σε μητέρες που απέκτησαν παιδί μέσω παρένθετης μητέρας και επεκτάθηκε η άδεια μητρότητας σε περίπτωση πολύδυμων κυήσεων και πολλά άλλα που δε θα επαναλάβω.

Αναπτύχθηκε Εθνική Στρατηγική για τα Δικαιώματα του Παιδιού στην Υγεία στη βάση των κατευθυντήριων γραμμών του Συμβουλίου της Ευρώπης και προχώρησε επιτέλους η παροχή εμβολίων για τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας δωρεάν σε κορίτσια δώδεκα με δεκατριών χρονών. Ένα δώρο ζωής! Στα δικαιώματα του παιδιού εντάσσεται μετά από δεκαετίες καθυστέρησης η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για προώθηση της δημιουργίας Κέντρου Πολυθεματικής Αξιολόγησης και Παρέμβασης για τον Αυτισμό.

Για τα δικαιώματα των γυναικών διορίστηκε για πρώτη φορά Επίτροπος Ισότητας των Φύλων το 2014, έστω και αν η φίλη κ. Κουκουμά θεωρεί ότι αυτός ο θεσμός είναι διακοσμητικός. Κρίμα! Η Κυπριακή Δημοκρατία όμως έκανε πολύ περισσότερα. Προχώρησε στην υπογραφή και κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης, γνωστής ως Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας. Πολλές χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης, για να κυρώσουν, ζήτησαν εξαιρέσεις. Κατατέθηκε επίσης νομοσχέδιο για την παρενόχληση και την παρενοχλητική παρακολούθηση. Προωθήθηκε η ετοιμασία ξεχωριστού νομοσχεδίου για ποινικοποίηση της βίας κατά των γυναικών και διευθετήθηκε η δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των γυναικών θυμάτων που φιλοξενούνται στο καταφύγιο θυμάτων βίας, ένα αίτημα που εκκρεμούσε για χρόνια, ενώ επιχορηγείται η λειτουργία της εικοσιτετράωρης γραμμής βοήθειας.

Και πάλι, φίλη Σκεύη, αναφέρθηκες στο θέμα της πρότασης νόμου για τις αμβλώσεις. Θα έπρεπε... Βεβαίως, γνωρίζετε ως μέλος της επιτροπής ότι εγώ προσωπικά είχα ζητήσει γραπτώς αυτό το θέμα να έρθει στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπου είναι και γραμμένο, και, όταν προσπάθησα να βάλω έκτακτη συνεδρίαση, κανένας συνάδελφος δεν μπορούσε να ανταποκριθεί.

Έγινε εξάλλου η μεγαλύτερη μεταρρύθμιση στο κοινωνικό κράτος με την εφαρμογή του ΕΕΕ, που, παρ' όλες τις δυσκολίες άρτιας εφαρμογής του, έδωσε το δικαίωμα σε δεκατρείς χιλιάδες νέες οικογένειες που δε λάμβαναν κανένα εισόδημα να έχουν τουλάχιστον εισόδημα.

Για τα δικαιώματα της ΛΟΑΤΙ κοινότητας και όχι μόνο βέβαια ψηφίστηκε το 2014 το Σύμφωνο Ελεύθερης Συμβίωσης, τροποποιήθηκε ο ποινικός κώδικας για ποινικοποίηση της ρητορικής μίσους και υποκίνησης βίας κατά των ΛΟΑΤΙ ατόμων, ενώ προωθούνται ενέργειες ως προς τη νομική αναγνώριση του φύλου.

Για το σωφρονιστικό ίδρυμα, που ακούσαμε μόνο για την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, επιτρέψτε μου να αναφέρω κάποιες αλλαγές, που αναγνωρίστηκαν από την Επιτροπή κατά των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης και Μειωτικής Συμπεριφοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης τα τελευταία τρία χρόνια για πρώτη φορά. Διευθετήθηκε το ρεύμα να είναι επί εικοσιτετράωρου βάσης, ενώ πριν υπήρχε διακοπή. Υπάρχει ανοιχτό επισκεπτήριο. Παλαιότερα δεν εφαρμοζόταν για όλους, ενώ τώρα εφαρμόζεται για όλους, με ιδιαίτερη σημασία για όσους κρατούμενους έχουν οικογένειες. Έχει δημιουργηθεί παιδοκεντρικός χώρος στα επισκεπτήρια. Έχει αυξηθεί ο αριθμός των τηλεφωνημάτων ανά κρατούμενο και η αύξηση του χρόνου ομιλίας και έχει λειτουργήσει σύστημα Skype για αλλοδαπούς κρατούμενους, που οι οικογένειές τους είναι στο εξωτερικό. Όσο για το θέμα των αυτοκτονιών για πρώτη φορά εφαρμόζεται πρακτικός οδηγός με κατευθυντήριες γραμμές για πρόληψη. Ο οδηγός έγινε σε συνεργασία με το γραφείο της Επιτροπής Διοικήσεως και ξεκίνησε ήδη εκπαίδευση δεσμοφυλάκων στον οδηγό αυτό.

Στον τομέα της υγείας προωθήθηκε μέσα στο νομοθετικό πλαίσιο για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ και η αυτονόμηση των νοσηλευτηρίων. Έχει δημιουργηθεί το εξειδικευμένο κέντρο μαστού, ένα δώρο για χιλιάδες γυναίκες στον τόπο μας. Μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το Νοέμβριο του 2014 αποϊδρυματοποιήθηκαν όλα τα άτομα με σοβαρές αναπηρίες που ήταν κλεισμένα στο θάλαμο 14 του Νοσοκομείου Αθαλάσσιας για δεκαετίες.

Ο φίλος Αδάμος αναφέρθηκε για τις ανάγκες επικαιροποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για τον Καρκίνο. Πρέπει να κάνουμε πολλά περισσότερα. Δε θα διαφωνήσω σε τίποτε που είπατε. Είμαστε εξάλλου μαζί στην ίδια εθνική επιτροπή και, όπως ξέρετε και εσείς, πολλά από αυτά που έχετε αναφέρει τα έχουμε ήδη προχωρήσει. Έχουμε ήδη στείλει επιστολές και ήδη προχωρούν για υλοποίηση, αλλά έχουν γίνει και μικρά όσον αφορά τα θέματα των καρκινοπαθών που μπορεί να περνούν απαρατήρητα, μια ενημερωτική εκστρατεία για τον καρκίνο του λάρυγγα και για πρώτη φορά δωρεάν αναλυσίμα για τους λαρυγγεκτομηθέντες.

Τον Απρίλιο του 2016 ψηφίστηκε σε νόμο η θεσμοθέτηση της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Πασχόντων ως κοινωνικού εταίρου του κράτους για θέματα που αφορούν τους ασθενείς. Μια τεράστια επιτυχία για τους ασθενείς, που σημαίνει την απαρχή για την ενδυνάμωση της φωνής τους σε όλα τα κέντρα λήψεως αποφάσεων.

Για την ομάδα των ατόμων με αναπηρίες αναφέρθηκε ήδη η συνάδελφος Μαριέλλα Αριστείδου, αλλά θα αναφέρω ότι επιτέλους επιχορηγήθηκε το εξειδικευμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης φροντιστών, για να δράσει

ως ασπίδα προστασίας στα ανάπηρα άτομα και ιδιαίτερα τα τετραπληγικά από το να εγκαταλείπονται ξαφνικά από μη εξειδικευμένους φροντιστές.

Και, επειδή ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σημαίνει και γενικότερα σεβασμός στη ζωή, θα ήταν παράλειψή μου, αν δεν αναφερθώ στα σημαντικά βήματα που έγιναν από αυτή την κυβέρνηση προς την προστασία και ευημερία των ζώων. Μέσα στο πλαίσιο καλλιέργειας κουλτούρας και σεβασμού προς τα ζώα τροποποιήθηκαν ή βρίσκονται υπό τροποποίηση σχετικές νομοθεσίες. Εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο μεγάλο κονδύλι για στερήσεις ζώων σε μια προσπάθεια ελέγχου της ανεξέλεγκτης αναπαραγωγής τους και προωθείται η ετοιμασία νομοσχεδίου που προβλέπει τη συγκρότηση αστυνομίας ζώων μέσα στο αστυνομικό σώμα, κάτι που ζητούσαν οι φιλοζωικές οργανώσεις εδώ και δεκαετίες.

Υπάρχουν πολλά περισσότερα που θα μπορούσαν να αναφερθούν, ένα όμως θέλω να πω, ότι τα τελευταία πέντε χρόνια κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει την πολιτική βούληση για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων και των κοινωνικών δικαιωμάτων, ανθρώπινα δικαιώματα και βασικές ελευθερίες που κατοχυρώνονται μεν πλήρως από την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αλλά που συχνά δυστυχώς υφίστανται παραβιάσεις και καταπάτηση.

Κοιτάζοντας όμως αντικειμενικά και όχι μέσα από λαϊκισμό τα λίγα παραδείγματα που έχω αναφέρει και με τη συνεργασία σχεδόν όλων των πολιτικών ομάδων, πιστεύω ότι πετύχαμε σημαντικά βήματα στην προώθηση και προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Κυρίως όμως το πετύχαμε, γιατί υπήρχε η πολιτική βούληση από αυτή την κυβέρνηση τα ανθρώπινα δικαιώματα να υφίστανται ως βασική θεματική στο πρόγραμμα της κυβέρνησης.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τη γενική διευθύντρια της Βουλής, τη διευθύντρια της Υπηρεσίας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, τη γραμματέα της επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και όλους τους διευθυντές και λειτουργούς των υπηρεσιών της Βουλής και βέβαια την κοινοβουλευτική μου συνεργάτιδα για τη σημαντική τους στήριξη κατά την τρέχουσα χρονιά και να ευχηθώ σε όλους από καρδιάς καλές γιορτές, πάντα με υγεία!

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές!

Τώρα έχει το λόγο ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας του Δημοκρατικού Κόμματος, που έχει συμφωνήσει το κόμμα του να μιλήσει μέχρι δεκαπέντε λεπτά, εκτός αν θα αφαιρέσει από την κοινοβουλευτική του ομάδα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Θα πάρω δύο λεπτά από τον κ. Μυλωνά. Δεκαεπτά λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, δικαιούσαι μέχρι δεκαεπτά.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μέχρι δεκαεπτά και στο δέκατο όγδοο να με διακόψετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστό. Στο δέκατο έκτο και μισό να σε διακόψω, για να είμαστε σίγουροι!

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Έχει και ένα λεπτό από μένα, Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ως εκεί, ως εκεί. Ως τα δεκαεπτά δικαιούσαι τζιαι ένα 'πού το Ζαχαρία. Άρα, έχεις ένα από το Ζαχαρία το συνονόματό σου και ένα από τον κ. Γεωργίου του ΑΚΕΛ, το χωριανό σου!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, δεκαεννέα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Προτού απευθυνθώ στην ολομέλεια του σώματος, οφείλω μίαν απάντηση στον πολυχρονεμένο με τα χίλια και ένα δωμάτια, ο οποίος μας απείλησε ότι, όσο επιμένουμε ότι η Κύπρος είναι ελληνική, περίπου δε θα δούμε άσπρη μέρα! Θέλω να του στείλω χαιρετίσματα από το Βασίλη Μιχαηλίδη και να του πω ότι «η ρωμιόσυνη εν' φυλή συνότζιαιρη του κόσμου», ποίημα το οποίο εμπνεύστηκε από τα εγκλήματα των προκατόχων του, τα οποία διέπραξε το 1821, αλλά και η χώρα του το 1974 εισέβαλε εδώ και διέπραξε ακριβώς τα ίδια και αυτά εγκλήματα σφάζοντας, βιάζοντας και καταστρέφοντας, εξανδραποδίζοντας ανθρώπους, γυναικόπαιδα και νήπια. Αυτή είναι η χώρα του κ. Ερντογάν και να μας απειλά όσο θέλει! Αυτή η γη ήταν ελληνική στα βάθη της ιστορίας. Μπορεί να πάρει χαιρετίσματα από τον Ονήσιλο, τον Ευαγόρα, το Ζήνωνα τον Κιτία και δεν πρόκειται να μας εξαλείψει από τη γη των πατέρων μας, όσες απειλές και να μας κάμνει!

Τούτων λεχθέντων, κύριε Πρόεδρε, τούτη τη φορά θέλω να ξεκινήσω λίγο από το σπίτι μας, επειδή πάντα μιλούμε για τους άλλους εκτός από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, και θέλω να χαιρετίσω τες καινοτομίες του Προέδρου μας, ο οποίος προέρχεται από ένα μικρό κόμμα, την Αλληλεγγύη, πλην όμως έφερε την καινοτομία. Μέχρι και την ημέρα της συνεδρίας μάς άλλαξε δηλαδή, για να μην πω για τα φώτα μας δηλαδή!

(Γέλια)

Η Νομική Υπηρεσία που θέλει να κάμει στη Βουλή είναι ένα έργο πρωτοποριακό. Η κοινοβουλευτική δημοκρατία που καθιέρωσε, ένα σημαντικό έργο το οποίο... Και έκαμα αρκετά χρόνια εδώ... Νιώθω μεγάλη ικανοποίηση, όταν ο Πρόεδρος της Βουλής διαβάσει για τους συναδέλφους που παν στο εξωτερικό και μας ενημερώνει, πράγμα το οποίο δε γινόταν προηγουμένως. Είναι ένα πολλά καλό μέτρο.

Επίσης, θέλω να χαιρετίσω αυτό που έκαμε, όταν ανέλαβε τα καθήκοντά του, και, αντί να προσλάβει δύο συμβούλους με πέντε-έξι χιλιάδες ευρώ το μήνα, προσέλαβε δώδεκα νέους επιστήμονες, οι οποίοι επιτελούν ένα πολλά σπουδαίο έργο, και έδωσε και δουλειά σε δώδεκα νέα παιδιά. Αυτό ήταν έτσι μια ευχάριστη νότα...

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Με τα ίδια λεφτά!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

...εις την όλη διαδικασία.

Επίσης, θέλω να χαιρετίσω το νέο μέτρο που έβαλε πριν δύο μέρες προσλαμβάνοντας τον επί τύπου εκπρόσωπο τον πολύ αγαπητό σε όλους μας Λουκά Φουρλά.

Και ένα άλλο έργο, το οποίο είναι αθόρυβο, αλλά συντελείται και συντελέσθη από ό,τι μου είπε ο Πρόεδρος, είναι η ψηφιοποίηση του μεγάλου εγκλήματος, του Φακέλου της Κύπρου. Και έτσι θα νιώσω μεγάλη ικανοποίηση, όταν θα ανοίξει τις πόρτες ο Πρόεδρος, να μπαίνουν μέσα οι φοιτητές των πανεπιστημίων μας, για να μαθαίνουν ποιοι είμαστε και τι διέπραξαν κάποιοι σε τούτο τον τόπο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και η ηλεκτρονική ψηφοφορία!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και η ηλεκτρονική ψηφοφορία, λέει η Αννίτα. Σφυρά μου από πίσω, από τους Τρούλλους!

(Γέλια)

Επίσης, μπορεί να είναι μικρό, αλλά κλείσαμε τη Βουλή για τις εκλογές και, όταν επιστρέψαμε, ηύραμε τα κάντζελλα όπως τη φυλακή! Οι φυλακές έντζιε είχαν έτσι κάγκελα! Πήγα και διαμαρτυρήθηκα προς τον Πρόεδρο και είπε: «Κύριε, αυτά θα τα σηκώσουμε». Πράγματι, το λόον του τον κράτησε.

Κύριε Πρόεδρε, να 'σαι καλά και εύχομαι να επινοήσεις και άλλες σωστές καινοτομίες!

Και θα 'θελα τη συνδρομή σας, επειδή είμαι στην επιτροπή Ελέγχου πρόεδρος, διαπίστωσα το εξής για τους θεσμούς όσον αφορά την ανεξαρτησία την πραγματική του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και του Γενικού Εισαγγελέως και, αν με ρωτάτε εμένα, και των δικαστηρίων... Και πλέον εις το δικαστικό σώμα οι δικαστές δεν πρέπει να διορίζονται με τον τρόπο που διορίζονται, αλλά πρέπει να γίνει σχολή δικαστών και να γίνονται οι προσλήψεις των δικαστών μας με εξετάσεις. Αυτά πρέπει να αλλάξουν και νομίζω ότι ο Πρόεδρος της Βουλής, ο οποίος είναι καινοτόμος κύριος, θα συμβάλει επί τούτου.

Και έτσι, προτού πεταχτούμε στα θέματα τα σημαντικά, θέλω να μείνω λίγο εις την επιτροπή που μας αφορά, εις την επιτροπή Ελέγχου, και να διαβάσω επί τροχάδην αυτά που μου φέρνουν στην επιτροπή. Και, επειδή ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ κατήγγειλε διάφορα για τον κ. Αναστασιάδη, για τα γραφεία του, για

τους δικηγόρους, για το Πέρα Πεδί, θα τον παρακαλέσω, αμέσως μόλις ανοίξει η Βουλή, να εγγραφούν αυτά τα θέματα και θα τα δούμε -του υπόσχομαι- αμέσως...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Υπάρχουν!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

...διότι ήταν σημαντικές καταγγελίες.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Αφού έν' ούλλα γραμμένα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Α, έν' ούλλα γραμμένα, πολύ ωραία, έχουμε δουλειά δηλαδή!

Θα σας θυμίσω το προχτεσινό του Κτηματολογίου. Είναι €7.100.000, προχτεσινό. Αυτό ξεκίνησε το 2009. Φαίνεται ότι η τελευταία δεκαετία είχε πολλή διαπλοκή η δουλειά μας, εν ξέρω γιατί τα τελευταία δέκα χρόνια συνέβησαν όλα αυτά!

Η Ελεγκτική Υπηρεσία έκτισε κτίριο €1 εκατομ.

Ο ΟΠΑΠ απώλεια, με σύμφωνο γνώμη Εισαγγελέως και Ελεγκτού -έβαλα το γραμματέα και ηύρε μου την ακριβή εκτίμηση- €30 εκατομ. Εις την επιτροπή ελέχθη ότι φτάνουμε ως τα €54 εκατομ., αλλά τα €30 εκατομ. έν' σίγουρα. Άκουσον, άκουσον! Ελοαρκάζαν διαφορετικά τα κοπέλια!

Η ανέγερση των κτιρίων με το ΤΕΠΑΚ. Έχουμε είκοσι πέντε καταγγελίες, επροχωρήσαν μόνο τρεις.

Τα ενοίκια. Ενοίκια να θέλετε, βάλουν όσα θέλουν, είμαστε οι πιο καλοπληρωτές! Εν ήξερω αν ήταν να ενοικιάζαμε σπίτι για τον εαυτό μας αν θα εκάμναμε τούτα τα φουαρταλλίκια!

Η προμήθεια φαρμάκων. Πληρώνουμε €100 εκατομ. χωρίς σωστούς διαγωνισμούς και είμαστε η πλέον ακριβή χώρα.

Θέλω να σας θυμίσω ένα θέμα που είδε η επιτροπή. Άκου τι εκάμαμεν! Το Υπουργείο Παιδείας τωρά. Εφέρναμε μωσαϊκά τζιαι εβάλλαμε στο Παγκύπριο Γυμνάσιο 'πού τους Τούρκους! Και στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας και εις στο Απετήτειο Γυμνάσιο. Άμα κάμνουμε τέτοιες απαράδεκτες πράξεις, δίνουμε καλό μήνυμα και έχουμε μέλλον σε τούτο τον τόπο; Τούτο το έκαμε το Υπουργείο Παιδείας!

Το ΡΙΚ το 2009 ξέρετε πόσα κληρονόμησε εις το ταμείο τους; Γράφει δαμαί κατά τα ελεγμένα από τους λογιστές του ΡΙΚ και τον Ελεγκτή το δικό μας €54 εκατομ. Το 2009 είχαμε €54 εκατομ. Σήμερα ξέρετε πόσα εμείναν; €3 εκατομ. Τώρα, πώς τα καταφέρνουν τούντα εκατομμύρια τζιαι κάμνουν τόσες μεγάλες φτερούγες είναι απορίας άξιον και δεν έχει κληθεί κανένας να δώσει λόγο!

Και ένα τελευταίο που θέλω να σας πω εδώ είναι με το Υπουργείο Παιδείας μας. Το Υπουργείο Παιδείας μας, αγαπητοί συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, ετησίως στοιχίζει €1 δις. Οι μισθοδοσίες των εκπαιδευτικών μας είναι €653.555.232. Τα υπόλοιπα είναι για τα πανεπιστήμια, ΤΕΠΑΚ και Πανεπιστήμιο Κύπρου. Και παίρνουμε, σας παρακαλώ, σε όλους τους δείκτες που ελέγχουν την παιδεία των παιδιών μας κούλλουρον! Καλά, εχαλάσαν τα κοπελούθκια μας και οι δασκάλοι μας; Εγώ νομίζω έν' πολλά καλοί, κύριοι. Τι εχάλασε όμως; Τα προγράμματα και οι ειδήμονες που κατευθύνουν τις συνθήκες της παιδείας από το περιβόητο Υπουργείο Παιδείας. Θέλουν όλοι ξήλωμα πραγματικό! Και είναι απαράδεκτοι, είναι πραγματικά απαράδεκτοι! Έχει ο Φιλελεύθερος εδώ τα αποτελέσματά μας διεθνώς και ευρωπαϊκά. Παίρνουμε έναν κούλλουρον! Και πληρώνουμε και €1 δις.

Και να θυμίσω τον τζιαιρό που πηαίναμε σχολείο εις το σχολείο πρώτος ήταν ο διευθυντής. Σήμερα, αν πάει κανένας να πάρει τα κοπελούθκια του σαν τούτοι που έχουν μωρά μικρά, βρίσκει μόνο την καθαρίστρια! Οι άλλοι είναι εξαφανισμένοι! Και είδαμε και τι εκάμαν και στο γυμνάσιο του Ριζοκάρπασου αυτοί οι κύριοι. Είχε μια σπουδαία διευθύντρια και την ξαπτέσειλαν.

Και, επειδή θυμήθηκα το Ριζοκάρπασο, ξέρετε τι κάμνουν οι Τούρκοι; Οι Τούρκοι ελέγχουν τα βιβλία, τα λογοκρίνουν ως τα σήμερα, εξακολουθούν να αφαιρούν τις σελίδες. Άμα δουν τον Κολοκοτρώνη, σχίζουν τον, ας πούμε. Δεν μπορείς να γράψεις τον εθνικό ύμνο.

Και εκάμασιν, σας παρακαλώ -το χειρότερο συναίσθημα μετά τα κουρέματα που ένιωσα ήταν σε τούνη Βουλή- εκαταφέραν οι κατακτητές να μας βάλουν περπιέν και εδώ στη Βουλή. Και θυμίζω το νόμο των τριάκοντα που περάσαμε εδώ και μας είπαν «να μη μιλάτε για την ιστορία σας». Καλά, οι προγόνοι μας που το Γενάρη του '50 είπαν «θέλουμε την ένωση», ένα ιστορικό γεγονός... Επιτρέπεται να κάμουμεν αυτή τη δουλειά στη Βουλή των Αντιπροσώπων; Αυτό, με όλο το σεβασμό, αγαπητοί συνάδελφοι, αποτελεί έτσι μια μελανή

ιστορική στιγμή για τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Είναι ποτέ δυνατόν να διαπράξουμε τοιούτον ολίσθημα εμείς οι βουλευτές, γιατί έκοψαν ο νους των κατακτητών να αγγρίζονται και να μην έρχονται στις συνομιλίες; Έν πά' να μεν έρτουν ποτέ τους; Ε, άμα κάμνουμε ποτούτα, ξέρετε είντα μ' που σημαίνει τούτο; Έν' σαν το πιστόλι στον κρόταφο του κ. Αναστασιάδη! Λέει σου «τούτοι κατεβάζουν τα, μόλις τους κάμεις έτσι» και ζητούν και ζητούν και ζητούν!

Και να σας πω ένα τέλεια απλό παράδειγμα; Το Μοντ Πελεράν. Πήγαμε εκεί, λέει, να εκθέσουμε τους Τουρκαλάδες. Εντάξει; Έννεν έτσι που λέγαμε; Και ότι πρώτη φορά τους ηύραμε πά' στο ίδιο τραπέζι. Καλά, που εκάμναν το Σχέδιο Ανάν δεν ήταν οι Τούρκοι εκεί, ρε κοπέλια; Ποιοι ήταν; Ήταν οι Αγαρηνοί της Ανατολίας; Ήταν άλλοι Τούρκοι; Και βάλλετε τούντα... Τούντα συστήματα ηύρεν τα ο Βασιλείου για πρώτη φορά. Συμβαίνουν πολλά. Και πήγαμε εκεί έτσι, για να τους εκθέσουμε, διαγράψαμε την Κυπριακή Δημοκρατία, εκάμαμεν την πενταμερή και που στραφήκαμε πίσω τι επήραμε; Επήραμε τη διαγραφή της Κυπριακής Δημοκρατίας και, όταν ήρταμε στην Κύπρο, αφού μας επήραν χαμπάρι οι Τουρκαλάδες, εφορτώσαν μας και τις τέσσερις ελευθερίες των Τούρκων να κινούνται ελεύθερα! Ε, αφού μας είδαν πόσο έξυπνα κοπέλια είμαστε, εβάλαν και φορολογία εις τα κατεχόμενα, εις τους μαθητές μας, σε ένα ανθρωπιστικό ζήτημα! Α, τούτα έν' ανυπόφορα, πραγματικά ανυπόφορα! Και άκουα τον Πρόεδρο, εννά τους ράνει και εννά τους κάμει, να τους καταγγείλει. Εκατάπιαμέν το τζιαι τούτο!

Αγαπητοί συνάδελφοι, ξέρετε ότι ξεστράτισαμε πραγματικά! Είπα να αφήνω τελευταίο το Κυπριακό, να μείνω στις σημειώσεις μου, αλλά είναι όντως προκλητικά, άμα τα θυμηθεί κανένας.

Και θέλω να πάμε έτσι εν τάχει, πριν να πάμε στα επόμενα του Κυπριακού, να πούμε δύο λόγια για το τι συνέβη στη χώρα μας τες τελευταίες δύο πενταετίες. Και θέλω να είμαι δίκαιος με τους συντρόφους της αριστεράς. Ξέρετε, όποτε είχαμε μονοκομματικές κυβερνήσεις, εισπράξαμε πολλά κακά. Θυμίζω το χρηματιστήριο, που καταστρέψαμε τη μικρομεσαία τάξη, θυμίζω το Βασιλείου, που ήταν μονοκομματική, που έβκαλλεν τα δέντρα και τα αμπέλια, για να μας κάνει πολλά καλή δουλειά, και μας έφερε και τη διζωνική με το Ψήφισμα 789 του ΟΗΕ και μετά πήγαμε στη μονοκομματική την προηγούμενη.

Άρθρο πρώτον, τα αξιόγραφα. Είπε ο Πέτρος ο Κληρίδης: «Αυτά είναι εγκλήματα που βγάζουν μάτια». Ως τα σήμερα ουδείς ειδοποιήθηκε.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έν' μαζί που κυβερνούσατε τότε!

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε, άησ' τα, μεν λαλείς ποτούτα τζιαι εν σε βοηθά!

Το €1,8 δις της Λαϊκής. Ήρταν εδώ και είπαν: «Κύριε, θα καταστρέψουμε κοτζάμ τράπεζα; Δώστε €1,8 δις». Και είπα του Σιαρλή: «Καλά, ρε υπουργέ μου, ξέρεις κανέναν πτωχεύσαντα που εγγυάται τον άλλο;». «Δεν έχεις δίκαιο, κύριε Κουλία. Δώστέ τους το». Το πήραν!

Το κούρεμα των ελληνικών ομολόγων. Εχάσαμεν €4,5 δις που ήταν λεφτά των Κυπρίων πολιτών. Και είπε τους ο Ορφανίδης: «Διεκδικάτε. Η Ελλάδα επήρεν €108 δις για τις τράπεζες». Εμεις ήπιαμε το αμίλητο νερό!

Ο ELA. Εβάλαμεν τον κ. Δημητριάδη, εφόρτωσέ μας πά' στη ράση μας €9,5 δις. Έκαμεν ο Ελεγκτής έρευνα και έστειλέν του την του Εισαγγελέα. Και έχουμε και την περιβόητη PIMCO, η οποία PIMCO είναι αυτή που δημιούργησε το τεχνητό έλλειμμα των €10 δις με €17 εκατομ. που πληρώσαμε. Εν τους είδα να φωνάζουν κανέναν γεγιούση να τον αρπάξουν 'πού τα αυτιά!

Και μετά θα πάμε εις τους σημερινούς, κοντά σας. Τούτα αφορούν τους προηγούμενους, κύριοι. Τα έργα τα δικά σας... Να θυμίσω ότι έλεγε ο κ. Χριστόφιας: «Να βάλουμε τον Τάσσο κάτω και να μπούμε εμείς. Μπορούμε καλύτερα». Και μετά εσείς είχατε τους ανθρώπους και τα μυαλά. Και ξεκινήσατε. Κλείσατε τις τράπεζες. Οι τράπεζες ούτε στον πόλεμο του '40 εν εκλείσαν ούτε στην τουρκική εισβολή δεν εκλείσαν οι τράπεζες! Εσείς εκλείσατε τες! Τζιαι εκάμετε τον κόσμο και δεν ετζιοιμάτουν για πολλές ημέρες. Εκλείσατε τις τράπεζες. Πρωτόγνωρο πράμα! Έχετε το παγκόσμιο ρεκόρ.

Επήγετε στο κούρεμα. Και ήρτεν ο Πρόεδρός μας και μας είπε: «Εβάλαν μας το πιστόλι στον κρόταφο». Καλά, άμα σου βάλλουν το πιστόλι στον κρόταφο, κύριε, τζιαι κάμνουν σου έτσι, γιατί δεν είπες «εγώ δε δέχομαι, κύριε»; Εγύρισέν το πά' στην κεφαλή του κυπριακού λαού και του είπε «πάνω τα χέρια και θα σου πάρω τα χρήματα». Φαντάσου να του 'ρίχναν τζιαι καμιά εις τον αέρα τι θα έκαμνε! Και ήρθε εδώ και ήθελε και βραβείο και το έβαλλεν ως επιχείρημα. Οι πολιτικοί άντρες εγνωσμένου κύρους αυτό πράττουν; Και εκάρφωσέ σας τζιαι ο Σόιμπλε! Όι μόνο...

Επειδή λαλείτε για τον Ντάισελμπλουμ ότι έν' σοσιαλιστής ή ομοϊδεάτης, μα, στην Ευρώπη, ρε, 'πού τους είκοσι οκτώ οι είκοσι επτά έν' δικοί σας! Θυμάστε που πιπταρίζατε τη Μέρκελ στο Four Seasons και λέγατε «βάλτε μας εμάς που έν' φίλη μας»; Πού έν' τα έργα σας; Επήγετε εκεί αδιάβαστοι και έλεγε ο Σόιμπλε:

«Ήρθε ο κ. Αναστασιάδης και μου μιλούσε για τη στρατηγική σημασία της Κύπρου». Καλά, ήταν να ξαπολύσετε τα φουσάτα να τους κάμουν επίθεση; Γιατί δεν είπατε «κύριε, εμείς δε δεχόμαστε να πάρετε τις καταθέσεις των Κυπρίων πολιτών» και ήρθατε εδώ και το βάλλατε -ακούω σας που το λέτε δηλαδή- τζιαι ο Πρόεδρος...

Και είπε και το περιβόητο «επήγα αξιόπιστος και επέστρεψα αναξιόπιστος». Ε, μπράβο σας! Και τωρά θέλετε να ξανακυβερνήσετε; Ε, έντζιε είμαστε τζιαι τίποτε παλαβοί; Ελπίζω ο κυπριακός λαός να το κατάλαβε δηλαδή.

Επήγετε και ξεπουλήσετε τα υποκαταστήματα στην Ελλάδα, κύριοι. Γιατί; Γιατί εν εκάμετε τζιαι τζικατάω κούρεμα; Δεν ήταν ξένες τράπεζες, ήταν υποκαταστήματα των κυπριακών τραπεζών. Καλά, επουλήσετε την Τράπεζα Κύπρου και τη Λαϊκή. Την Ελληνική γιατί την επουλήσετε, ρε θεομπαίχτες; Εξηγάτε μου να δούμε!

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μη διαμαρτύρεσαι, κύριε, και οι ζημιές σας...

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Επίπεδο δάπεδο! Με χαρακτηρισμούς...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε, αν φωνάζεις αλλό λλιον...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να αποφεύγετε τους χαρακτηρισμούς, κύριε Κουλία.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εννά πάρουμε 'πού το επίπεδό τους που έν' ψηλό αυτούς, κύριε!

Εμηδενίσαν τις μετοχές των Κυπρίων πολιτών. Ο κυπριακός λαός επί δεκαετίες ολόκληρες εξοικονομούσε χρήματα -φασούλι, φασούλι γεμίζει το σακούλι- και αγόραζε για τα υστερινά του. Εσείς μηδενίσατε όλες τις μετοχές των κυπριακών τραπεζών, περιλαμβανομένης και της Ελληνικής Τραπέζης! Εξεπουλήσετε, κύριοι, δεν αφήκετε τράπεζα σε ελληνικά κυπριακά χέρια, έναντι πινακίου φακής εξεπουλήσετε την Τράπεζα Κύπρου και εξεπουλήσετε και την Ελληνική για €350 εκατομ.!. Πού εξανακούστηκε τούτο; Είντα τα κτίρια μόνο αυτών των τραπεζών εκάμαν τα πολλαπλάσια! Διερωτώμαι τούντες αλχημείες πώς τις ηύρετε!

Και ήρθε ο Ορφανίδης και είπε: «Αυτοί που διέπραξαν τα οικονομικά εγκλήματα της Κεντρικής Τράπεζας είναι εκεί». Ουδείς εφώνηξε κανέναν από αυτούς τους τειγιούσηδες να του πει: «Έλα δα, ρε κουμπάρε. Πού τα ηύρες τούτα; Γιατί διέπραξες τοιούτον έγκλημα;»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κουλία, να αποφεύγουμε τους χαρακτηρισμούς!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ο τειγιούσης είναι στην καθομιλουμένη λέξη. Επιτρέπεται, κύριε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Είναι και τούρκικη λέξη τούτη, οπότε δεν την καταλάβουμε τζιόλας ή εσείς εν την καταλάβετε. Εγώ καταλάβω την!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εκατασχέσετε, κύριοι, το συνεργατισμό. Ο συνεργατισμός ήταν το αποκούμπι του κυπριακού λαού για δεκαετίες, τον εκατασχέσετε και δεν εκατασχέσετε μόνο τα ταμειυτήρια και τα συνεργατικά που εισέπρατταν χρήματα, εκατασχέσετε και τα παντοπωλεία και τους πάγκους και τα προϊόντα και τες άλλες εμπορικές δραστηριότητες. Γιατί το εκάμετε; Και ήρθε ο κύριος υπουργός πριν λίγο καιρό και είπε: «Το 25% να το δώσω δωρεάν». Και ξεκίνησε να κάμνει διανομή. Του εγγράψαμε θέμα στην επιτροπή Ελέγχου και έκατσε φρόνιμος. Είναι ποτέ δυνατόν; Ο συνεργατισμός πρέπει να επιστρέψει εις τους φυσικούς του ιδιοκτήτες. Αυτό που κάμνετε είναι βέβαια οικονομικό έγκλημα, εν το καταλαβαίνετε δηλαδή;

Και θέλω να σας το πω τούτο, για να σκεφτείτε και λίγο εσείς να προβληματιστείτε. Τούντο κακό που εκάμετε, το οικονομικό, είναι πρωτόγνωρο παγκόσμια. Το '74, ρε κύριοι, η Κύπρος υπέστη ένα μεγάλο κακό,

εισβολή-κατοχή, είχαμε επτά χιλιάδες νεκρούς, χιλίους εξακόσιους τόσους αγνοούμενους, επιάσαν τα γεννήματά μας, τα μηχανήματά μας, τα υπάρχοντά μας, τα σπίτια μας, τη γη μας και κανένας πολίτης δεν έχασε ένα γρόσι, κύριοι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ένα λεπτό, κύριε Κουλία.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τελειώνω μόλις τώρα.

Και αυτοί που είχαν το χαρτί της τράπεζας επλήρωσέν τους η Κυπριακή Δημοκρατία.

Και, αφού έχω ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, αναφέρω ότι ο κ. Άντρος Κυπριανού ανέφερε το Νικόλα δεκατρείς φορές. Έντζιε κυβερνά ο Νικόλας, έν' ο Αναστασιάδης που κυβερνά! Και έχω και την ομιλία του κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Έφυγε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' απέναντί σου.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε, έβαλε έξι λόγους ότι παν καλά τα πράματα στο Κυπριακό. Είναι έξι ψέματα! Διαβάζω τον πρώτο λόγο: «Διασφαλίζουμε τις ευρωπαϊκές αρχές της λύσης με πλήρη εφαρμογή του ευρωπαϊκού κεκτημένου και απόλυτο σεβασμό των βασικών ελευθεριών». Καλά, ρε κύριοι, αν τα διασφαλίσετε τούτα ούλλα, είμαστε τίποτε παλαβοί να μεν δεχτούμε έτσι λύση που μου ηύρετε; Ψέμα μέγα, κύριοι! Καλά, έντζιε δέχομαι να προσβάλλετε τη λογική μας, κόφκει ο νους μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώνετε, κύριε Κουλία, σας παρακαλώ.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Καλά Χριστούγεννα, κύριοι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Καλά Χριστούγεννα!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και ελπίζω ο κυπριακός λαός να κάμει τες σωστές επιλογές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ο κ. Άριστος Δαμιανού έχει το λόγο.

Ευχαριστώ που τήρησες το χρόνο σου, κύριε Κουλία.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Α, επέρασε τόσος χρόνος;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, ήταν δεκαεπτάμισι λεπτά, ήσουν εντάξει.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, κύριοι, το λόγο έχει ο κ. Άριστος Δαμιανού του ΑΚΕΛ.

Έχετε το λόγο, κύριε Δαμιανού. Ξεκινάτε και θα σας δώσουν την ανάλογη προσοχή. Μην ανησυχείς.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όταν ακολουθείς στο βήμα το Ζαχαρία Κουλία, είναι σαν να βλέπεις τη "Λάμψη" του Φώσκολου και διακόπτουν, για ναβάλουν δελτίο ειδήσεων. Θα προσπαθήσω να κάμω το δελτίο ειδήσεων λίγο ενδιαφέρον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τούτο είναι αστείο και θα εκληφθεί ως αστείο και χιούμορ και όχι χαρακτηρισμός.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Προφανώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν μας κακοφαίνεσαι, κύριε Κουλία, έτσι;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Για όνομα του Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και μάλιστα δε μετρά και στο χρόνο του κ. Δαμιανού. Να ξυπνήσουμε και λίγο.

Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έν' κομπλιμέντο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κομπλιμέντο; Μάλιστα.

Λοιπόν, κύριε Δαμιανού, ξεκινάτε.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Σε πιο σοβαρό μοτίβο να πω στο φίλο μου τον κ. Κουλία ότι, επειδή μέτρησε τις φορές που ο Άντρος Κυπριανού αναφέρθηκε στο Νικόλα Παπαδόπουλο και έκαμε και μία αναφορά σε δύο πενταετίες περίπου, τσουβαλιάζοντας ότι η διακυβέρνηση Χριστόφια με εκείνη του Αναστασιάδη είναι περίπου η ίδια, θα του απαντήσω διά στόματος Αβέρωφ Νεοφύτου, ο οποίος πριν τέσσερα ακριβώς χρόνια είπε παρουσία του Νικόλα Παπαδόπουλου το εξής: «Ήταν για μένα μία πάρα πολύ σημαντική συνάντηση με ένα νέο πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος. Δεν ήταν απλά μία συμβολική συνάντηση ή εθιμοτυπική. Είμαστε, αγαπητέ Νικόλα, οι ηγέτες των δύο μεγάλων κομμάτων της ευρύτερης κεντροδεξιάς, δύο κομμάτων που συναποτελούν τους κύριους πυλώνες της κυβέρνησης του Νίκου Αναστασιάδη.».

Ζαχαρία μου, χρόνια πολλά.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο κρατικός προϋπολογισμός αποτελεί αντανάκλαση κυβερνητικής πολιτικής. Ο προϋπολογισμός του 2018 αποτελεί τον καθρέφτη της απερχόμενης κυβέρνησης, η οποία μέσα από σκληρές πολιτικές λιτότητας και ευκαιριακής δημιουργίας δημοσιονομικού πλεονάσματος αποτυγχάνει να επιστρέψει στην κοινωνία όλα όσα αφαίρεσε από τους πολίτες από το Μάρτιο του 2013. Και ασφαλώς τα ψίχουλα που θα επιστρέψει μέσω του συμπληρωματικού προϋπολογισμού τον οποίο έφερε στο τέλος της θητείας της ουδόλως αφαιρούν τις ευθύνες της για τη φτωχοποίηση σχεδόν του ενός τρίτου του κυπριακού λαού.

Σημειώνουμε ότι ο προϋπολογισμός διέπεται από λογιστικό ισοσκελισμό εσόδων και δαπανών αλλά με ποιο τίμημα; Οι δαπάνες για το κράτος πρόνοιας, για τις κοινωνικές παροχές, για την υγεία, την έρευνα, για τις πραγματικές ανάγκες των ανθρώπων πίσω από τους αριθμούς κρίνονται ανεπαρκείς. Συνάμα, παραμένουν άλυτα και διαιωνίζονται επικίνδυνα δομικά προβλήματα, όπως τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, το ύψος του ιδιωτικού δανεισμού, η ανεργία, η γενική μετανάστευση και ειδικότερα εκείνη των νέων αποφοίτων πανεπιστημίων, η φοροδιαφυγή και το χάσμα ανάμεσα στα χαμηλομεσαία στρώματα και τα πιο εύπορα στρώματα του πληθυσμού.

Τα τελευταία χρόνια έχει συντελεστεί μία βίαιη ανακατανομή του εθνικού πλούτου, σε βαθμό που πολύ λίγοι καρπώνονται τον παραγόμενο πλούτο και πολύ περισσότεροι κατάντησαν εργαζόμενοι φτωχοί ή καθηλώθηκαν στην ανεργία. Και επειδή η κυβέρνηση Αναστασιάδη αρέσκειται στην ανάδειξη δύο-τριών θετικών μακροοικονομικών δεικτών που ομολογουμένως υπάρχουν, οφείλουμε προς αποκατάσταση της αλήθειας να δούμε και κάποιους άλλους δείκτες, για να μιλήσουμε για τους αριθμούς που αφορούν όμως τους πολίτες.

Το 2012 το σύνολο των μισθών ήταν €7,6 δις, ενώ τα κέρδη ήταν €7,5 δις. Το 2017 οι μισθοί δεν θα υπερβούν τα €7 δις, αλλά τα κέρδη θα ξεπεράσουν τα €8 δις. Η κρίση θέλει ηγέτη. Η σημερινή αξία των μισθών είναι ανάλογη με εκείνη του 1996. Η αγοραστική δύναμη δηλαδή των εργαζομένων πήγε πίσω είκοσι χρόνια και τα τελευταία τεσσέραμισι χρόνια η κυβέρνηση Αναστασιάδη αφαίρεσε σημειωτέον €700 εκατομ. από

τις κοινωνικές παροχές. Υπάρχει και μία σειρά άλλων αριθμών και δεικτών. Θα τους καταθέσω, κύριε Πρόεδρε, για να μην επαναλάβω άλλους συναδέλφους.

Αβίαστα λοιπόν προκύπτει το συμπέρασμα ότι ο κρατικός προϋπολογισμός, ενώ είναι λογιστικά ισοσκελισμένος, δε διοχετεύει πόρους στην ανάπτυξη και την κοινωνική πρόνοια, δε δημιουργεί τις προϋποθέσεις για ανακατανομή του παραγόμενου πλούτου, για καινούριες ποιοτικές θέσεις και για μείωση της ανεργίας. Με μία φράση, δεν αφουγκράζεται τις πραγματικές ανάγκες του μέσου Κύπριου πολίτη ούτε κτίζει προοπτική για βιώσιμη ανάπτυξη.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με την ολοκλήρωση της θητείας Αναστασιάδη δεν μπορεί παρά να εκφράσουμε την έντονη απαρέσκειά μας για την πολιτική ανεπάρκεια αν όχι την έλλειψη πολιτικής βούλησης, για να οδηγηθούν ενώπιον της δικαιοσύνης οι υπαίτιοι του τραπεζικού σκανδάλου. Ατιμωρησία, ανυπαρξία λογοδοσίας και έλλειψη δέουσας και επαρκούς έρευνας και διαφάνειας καταγράφεται κατά τρόπο απαράδεκτο σε μία σειρά από ζητήματα, όπως τις επεκτάσεις των κυπριακών τραπεζών στο εξωτερικό με ισχυρή μυρωδιά για μίζες, την αγορά ομολόγων του ελληνικού δημοσίου την ώρα που οι άλλοι ξεφόρτωναν, την πώληση, βλέπετε ξεπούλημα, των υποκαταστημάτων των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα, την πλημμυρή εποπτεία της Κεντρικής Τράπεζας, το σκάνδαλο των εκρών καταθέσεων πριν και κατά το κούρεμα και την ελλιπή έως ανύπαρκτη έρευνα για τη λίστα Λαγκάρντ και άλλες παρόμοιες λίστες. Σε ό,τι αφορά δε το κούρεμα, από τη στιγμή που αυτή, η πρώτη πολιτική πράξη της κυβέρνησης Αναστασιάδη ταυτίστηκε με τις εκροές πολλών εκατομμυρίων από το πολύ στενό περιβάλλον του Προέδρου της Δημοκρατίας, χωρίς να υπάρξει μία διαφανής και αμερόληπτη έρευνα, μοιραία και αναπόδραστα ο απερχόμενος Πρόεδρος χρεώνεται με θεσμική συγκάλυψη ενός πολιτικού σκανδάλου.

Παράλληλα, η κυβέρνηση Αναστασιάδη παρουσίασε σοβαρά ελλείμματα δημοκρατίας και σεβασμού στους θεσμούς. Σας διαβεβαιώ ότι σε κανένα βιβλίο συνταγματικού δικαίου δε θα βρείτε ανάλογο φαινόμενο όπου ο διορισμένος από τον Πρόεδρο Γενικός Εισαγγελέας ως νομικός του σύμβουλος διώκει ποινικά το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα και ο Πρόεδρος καταθέτει ως μάρτυρας υπεράσπισης υπέρ του κατηγορούμενου Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα. Ο Νίκος Αναστασιάδης έγραψε συνταγματική ιστορία και μάλιστα την έγραψε πάρα πολύ κακά.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, δε λέμε ότι όσα λένε ή ό,τι λένε οι ανεξάρτητοι αξιωματούχοι αποτελεί θέσφατο, αλλά ισχυριζόμαστε ότι επί διακυβέρνησης Αναστασιάδη όλοι οι ανεξάρτητοι αξιωματούχοι και θεσμοί έχουν δεινοπαθήσει και έχει συρρικνωθεί η έννοια του ελέγχου και της δημόσιας λογοδοσίας και άρα της χρηστής διοίκησης.

Στον ειδικό τομέα της δικαιοσύνης και της δημόσιας τάξης ήδη έχουν αναφερθεί νωρίτερα αρκετά από τη συνάδελφο Ευανθία Σάββα. Δε θα πω πολλά. Απλά, θα υπενθυμίσω τα εξής, γιατί εδώ το πράγμα μιλά από μόνο του. Σημειώνω τον πολύ χαμηλό βαθμό υλοποίησης του αναπτυξιακού προϋπολογισμού, την κραυγή αγωνίας της δικαστικής εξουσίας ότι η δικαιοσύνη βρίσκεται υπό κατάρρευση, τη σπουδή του υπουργού να στήσει παράνομη ερευνητική επιτροπή το 2013 τάχατες, για να διερευνήσει το οικονομικό σκάνδαλο, τις καταγγελίες του τέως Αρχηγού Αστυνομίας για παρεμβάσεις του υπουργού σε θέματα διορισμών και μεταθέσεων, την παύση αξιωματούχων από τηλεοράσεως, κρούσματα διαρροών, ενίοτε και οργανωμένων, απειλές κατά δημοσιογράφων, τους πολλαπλούς φόνους, τις επιθέσεις με ρουκετοβόλα, τη διαπλοκή αστυνομικών με τον υπόκοσμο, τις μαζικές αυτοκτονίες, τους βιασμούς, κακοποιήσεις και ξυλοδαρμούς στις Κεντρικές Φυλακές και τις προσπάθειες συγκάλυψης, το φιάσκο με την κάρτα φιλάθλου, τη βία μέσα και έξω από τα γήπεδα και εδώ σε πολλούς ταιριάζει εκ νέου το “ντροπή”, το βόλεμα ημετέρων, την απάνθρωπη και ταπεινωτική μεταχείριση του Κώστα Παπακώστα, την προκλητική ειδική μεταχείριση του κ. Νεοκλέους, την καθαίρεση του Υπαρχηγού Αστυνομίας, την ανεπάρκεια στις ποινικές έρευνες για την οικονομία.

Θα μου πείτε καλά, δεν έγινε τίποτε θετικό; Η απάντηση είναι ασφαλώς και έγιναν θετικά. Η ίδρυση του διοικητικού δικαστηρίου είναι βήμα προόδου, όπως ανάλογες κινήσεις έγιναν και γίνονται κυρίως σε νομοθετικό επίπεδο στα θέματα πάταξης της διαφθοράς και της διαπλοκής και εκσυγχρονισμού του αστυνομικού σώματος. Ωστόσο, η συνολική αποτίμηση στο νευραλγικό τομέα της δικαιοσύνης και της δημόσιας τάξης αφήνει την κυβέρνηση Αναστασιάδη να υπολείπεται των προσδοκιών που έκτισε και τον κ. Νικολάου να υπολείπεται στο δείκτη πολιτικής επάρκειας και θεσμικής ευθιξίας που απαιτούσε από προκατόχους του.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ιστορία του Κυπριακού είναι γεμάτη δυστυχώς με αποτυχημένες προσπάθειες επίλυσης του προβλήματος κατά κανόνα ένεκα τουρκικών πάγιων θέσεων. Ωστόσο, αυτό που “κατόρθωσε” ο κ. Αναστασιάδης είναι τραγικά μοναδικό και πρωτοφανές. Μέσα στο 2017 συμμετείχε σε δύο αποτυχημένες

διασκέψεις για την Κύπρο στη Γενεύη και στο Κραν Μοντανά έχοντας την Τουρκία απέναντί του και αντί της λύσης ή της απονομής ευθύνης στην κατοχική δύναμη, ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ αναγνωρίζει δυστυχώς στην Τουρκία βούληση για λύση και ακόμα πιο τραγικά έμμεσα επιμερίζεται ευθύνες στις δύο κοινότητες. Είναι προφανές ότι στην ολοκλήρωση της θητείας του ο κ. Αναστασιάδης έκανε ό,τι μπορούσε να κάνει, έδωσε ό,τι είχε να δώσει στο Κυπριακό, πλην όμως δυστυχώς για τον τόπο απέτυχε παταγωδώς.

Και βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, μία άλλη παρακαταθήκη του κ. Αναστασιάδη είναι όλα τα σχετικά με το ρήμα "δεσμεύομαι". «Θέλω με τον πλέον ξεκάθαρο και κατηγορηματικό τρόπο να δεσμευτώ και δεσμεύομαι προς τους Κύπριους συμπατριώτες μας, αλλά και τους ξένους επενδυτές, αλλά και ταυτόχρονα στέλνω σαφέστατα μηνύματα προς όλους τους αποδέκτες στο εξωτερικό, ότι δεν πρόκειται -και το υπογραμμίζω- ο Νίκος Αναστασιάδης να υπογράψει το όποιο μνημόνιο που θα περιέχει οποιαδήποτε πρόνοια για κουρέματα καταθέσεων.». Τώρα τι μας λέτε για Ντάισελμπλουμ, τι μας λέτε για Μέρκελ, τι μας λέτε για Σόιμπλε, τι μας λέτε για χρήσιμους αντί αρεστούς, για πιστόλια στον κρόταφο; Δεσμεύτηκε να μην κουρέψει και μάλιστα, όταν παρελάμβανε προκλητικά για την αριστερά και τη Δημοκρατία, λέγατε ότι παρελαμβάνετε καμένη γη. Είχαμε, ναι, καμένη γη αλλά όχι το 2013. Επομένως, ήξερε πόσο δύσκολα ήταν τα πράγματα. Δεσμεύτηκε παραπλανώντας το λαό, υφαρπάζοντας την ψήφο του κυπριακού λαού, όπως έκανε και σε δύο άλλες περιπτώσεις.

«Εγώ δεν πρόκειται να δεχτώ κούρεμα, διότι έχω εξασφαλισμένα δύο γεφυρωτικά δάνεια», έλεγε ο Νίκος Αναστασιάδης στη διακαναλική. Σε επίσημο κείμενο του ΚΥΠΕ έλεγε στις 23 Ιανουαρίου 2013 το εξής: «Τα πρώτα πρώτα μέτρα θα είναι πώς εξασφαλίζουμε ανάσα και οξυγόνο μέσω ενός προσωρινού δανεισμού από ξένη χώρα, για να αντιμετωπίσουμε τις άμεσες ανάγκες.». Αλήθεια, πού πήγε το γεφυρωτικό δάνειο ή το δεύτερο γεφυρωτικό; Πώς προέκυψε το κούρεμα; «Δεσμεύομαι» τρίτο: «Η δική μας θέση είναι ξεκάθαρη. Απευθύνομαι στον κόσμο του ΔΗΚΟ τώρα και στην ηγεσία του ΔΗΚΟ. Η θέση η δική μας είναι ξεκάθαρη και καταγράφεται με απόλυτη σαφήνεια στο πλαίσιο συμφωνίας των κομμάτων ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ, που αποτελεί την πολιτική βάση της δικής μας υποψηφιότητας, ότι δηλαδή τασσόμαστε ξεκάθαρα ενάντια στην ιδιωτικοποίηση των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών Cyta, ΑΗΚ, Αρχή Λιμένων». Η Αρχή Λιμένων επήγε. Αυτή ήταν η ενυπόγραφη δήλωση που κυκλοφορούσε σε ημικρατικούς οργανισμούς από το Νίκο Αναστασιάδη. Είναι ένα από τα κορυφαία "δεσμεύομαι" του κ. Αναστασιάδη, ο οποίος από την πρώτη στιγμή μέχρι και σήμερα πασκίζει να ιδιωτικοποιήσει κερδοφόρους ημικρατικούς οργανισμούς και είναι ένα μήνυμα προς όλους ότι εκείνοι οι οποίοι αγωνιούν για το αύριο να ξέρουν ότι μία δεύτερη θητεία Νίκου Αναστασιάδη θα είναι ακόμα πιο εσθιακή, ακόμα πιο δογματική υπέρ των ιδιωτικοποιήσεων και ακόμα πιο ζημιογόνα για τον εθνικό, για τον κρατικό μας πλούτο.

Βέβαια, κύριε Πρόεδρε, είμαστε σαράντα πέντε μέρες πριν τις προεδρικές εκλογές και είναι εύκολο σήμερα για τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο να ασκεί κριτική στο Νίκο Αναστασιάδη, τον απερχόμενο Πρόεδρο. Αλλά ποια είναι η αλήθεια πραγματικά; Η αλήθεια είναι ότι στο σύνολο σχεδόν των μνημονιακών νομοθετημάτων με το επιχείρημα το αίοιο πως ήταν πράξη ευθύνης έχουν συμπορευτεί ο Νικόλας Παπαδόπουλος με τον Αβέρωφ Νεοφύτου, εξού και οι ίδιοι εφηύραν αυτό το γνωστό για τα σιαμαία αδέρφια ψηφίζοντας όλα τα μνημονιακά τροϊκανά νομοθετήματα. Εάν λοιπόν σήμερα ασκούν κριτική οι του ΔΗΚΟ και ο κ. Παπαδόπουλος στην οικονομική πολιτική του Νίκου Αναστασιάδη, είναι συνεργοί στο οικονομικό έγκλημα της σκληρής πολιτικής λιτότητας.

Και ένα τελευταίο σε ό,τι αφορά τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο. Είναι γνωστές οι δηλώσεις δημόσια στις οποίες προέβη ο κ. Σιζόπουλος, ο οποίος σε συνέχεια της συνεδριακής απόφασης της ΕΔΕΚ του 2015 έχει αποκαλέσει τη δικονομική διζωνική ομοσπονδία ως τη χειρότερη μορφή νομιμοποιημένης διχοτόμησης. Ως γνωστό, η ΕΔΕΚ στηρίζει την υποψηφιότητα Νικόλα Παπαδόπουλου. Είναι επίσης γνωστή η θέση της κ. Θεοχάρους και της Αλληλεγγύης που απορρίπτουν αναφανδόν τη δικονομική διζωνική ομοσπονδία, χωρίς ποτέ προσωπικά να έχω καταλάβει τι θέλουν ως λύση του κυπριακού προβλήματος, μία ευρωπαϊκή λύση.

Επομένως, το ερώτημα που τίθεται μοιραία και αναπόδραστα είναι, αν παρ' ελπίδα ο κυπριακός λαός αύριο εκλέξει το Νικόλα Παπαδόπουλο, ποια πολιτική θα εφαρμόσει; Θα τηρήσει τη δέσμευση του αείμνηστου Τάσσου Παπαδόπουλου με βάση την 8^η Ιουλίου 2006 που σε δύο γραμμές αποτύπωνε τη δέσμευσή του σε λύση δικονομικής διζωνικής ομοσπονδίας, μάλιστα με πολιτική ισότητα -εγώ λέω και με σωστό περιεχόμενο- ή θα κινηθεί στις γραμμές της ΕΔΕΚ, ότι η ομοσπονδία συνιστά νομιμοποιημένη διχοτόμηση, ή της Αλληλεγγύης που θέλει ενιαίο κράτος; Θυμίζει αεροπλάνο χωρίς πορεία πτήσης το οποίο μοιραία θα καταρρεύσει η υποψηφιότητα Νικόλα Παπαδόπουλου. Και αν ο Νίκος Αναστασιάδης με τους πειραματισμούς, τις παλινδρομήσεις, τις πολιτικές σκοπιμότητες και ενίοτε το ένδυμα της φουστάνελας, για να ικανοποιήσει σκληρά εθνικόφρονα ακροατήρια, παλινδρομεί στο Κυπριακό και απέτυχε για τούτο, είναι εξίσου επικίνδυνο να εγκαταλείψουμε σήμερα εν έτη 2017 προς 2018 τη δέσμευση την πολιτική εφτά Προέδρων της Κυπριακής Δημοκρατίας για λύση δικονομικής διζωνικής ομοσπονδίας.

Σήμερα οι συμπολίτες μας θέλουν αλήθεια και θέλουν καθαρές προτάσεις και λύσεις και σε ό,τι αφορά το Κυπριακό. Είναι ξεκάθαρο ότι χωρίς βαριδία, χωρίς σκοπιμότητες, με όραμα για το μέλλον, με στόχο την απελευθέρωση και επανένωση, η μόνη υποψηφιότητα που θα εργαστεί, για να φέρει την ελευθερία στον τόπο

μας είναι αυτή του Σταύρου Μαλά. Βεβαίως, την ίδια ώρα να εργαστούμε, για να φέρουμε καλύτερες μέρες σ' αυτό τον τόπο, διότι κακά είναι τα φέματα η κρίση του συστήματος, η οποία μεγεθύνθηκε στην Κύπρο ως αποτέλεσμα μίας τραπεζικής κρίσης μαζί με τις σκληρές πολιτικές λιτότητας της τρόικας και της κυβέρνησης Αναστασιάδη και όσων την στήριξαν, έχει δημιουργήσει μία κοινωνία με πάρα πολλούς φτωχούς και πάρα πολλούς συμπολίτες μας στο περιθώριο των κοινωνικών εξελίξεων. Πρέπει να τους ξαναφέρουμε μπροστά και για να δημιουργήσουμε ξανά την ελπίδα, να δημιουργήσουμε την προοπτική για ένα καλύτερο μέλλον χρειάζεται αλλαγή και η αλλαγή δεν είναι η παραλλαγή του Νικόλα Παπαδόπουλου. Η πραγματική αλλαγή είναι εκείνη του Σταύρου Μαλά.

Θέλω με αυτή την ευκαιρία, κύριε Πρόεδρε, να ευχαριστήσω από καρδιάς και τους συναδέλφους στην επιτροπή Οικονομικών και όλους μας τους συνεργάτες και τη διεύθυνση της Βουλής. Έχει γίνει μία πολύ κοπιώδης και σημαντική εργασία, για να είμαστε εδώ σήμερα και βεβαίως να ευχηθώ από καρδιάς σε όλες και όλους χρόνια πολλά, καλά Χριστούγεννα με την ευχή σε όλους μας, αλλά κυρίως στο λαό μας, τα επόμενα Χριστούγεννα να τα κάμουμε κάπου αλλού χωρίς συρματόπλεγμα, χωρίς κατοχικούς στρατούς, χωρίς εγγυήσεις, αλλά με πολύ ρεαλισμό, διεκδίκηση στη βάση αρχών και πραγματική θέληση για λύση μακριά από σκοπιμότητες.

Κάθε καλό λοιπόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χρόνια πολλά.

Το λόγο έχει για το Δημοκρατικό Συναγερμό ο κ. Γεώργιος Γεωργίου.

Ναι, κύριε Γεωργίου, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή συζήτηση του προϋπολογισμού για το 2018 γίνεται κάτω από νέες πιο γόνιμες και πιο ελπιδοφόρες συνθήκες για την κυπριακή οικονομία. Πέντε σχεδόν χρόνια μετά την ανάληψη της εξουσίας από τον Πρόεδρο Αναστασιάδη δεν έχουμε πια την υποχρέωση να μιλήσουμε για την οικονομική κρίση και πώς την αντιμετωπίζουμε. Δεν πρέπει πλέον να προετοιμάζουμε το λαό μας για τις δύσκολες μέρες που έρχονται. Δεν έχουμε την ανάγκη πια να πείσουμε για τις θυσίες που χρειάζεται να υποστούμε, ως αποτέλεσμα της δραματικής κατάστασης που παραλάβαμε το Μάρτη του 2013. Η χώρα μας έχει περάσει τα δύσκολα. Τα αντιμετωπίσαμε. Δεν το λέμε εμείς. Το λένε οι θεσμοί και οι οικoi αξιολόγησης. Το λένε οι οικονομικοί αναλυτές με θαυμασμό για την Κύπρο και τις επιδόσεις της μετά την καταιγίδα που υπέστη. Έχουμε ξεπεράσει και τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις. Δεν το λέμε εμείς. Το λένε οι ίδιες οι αγορές, το μεγαλύτερο κριτήριο για την πορεία και τις προοπτικές μιας οικονομίας. Δεν το λέμε εμείς, το λέει ο δείκτης ανάπτυξης που μέχρι το τέλος του χρόνου αναμένεται να κυμανθεί στο 4%. Και δεν μπορεί να την επισκιάσει ούτε η μεγάλη αντίφαση την οποία βιώνουμε με την εικόνα της Κύπρου και της οικονομίας της να είναι διαμετρικά διαφορετική στο εξωτερικό, όπου μας επαινούν, και στο εσωτερικό να μηδενίζονται τα πάντα και να γίνεται ισοπεδωτική αντιπολίτευση επί παντός επιστητού με ακραίο λαϊκισμό.

Δεν έχουμε το δικαίωμα όμως εμείς να αφήσουμε τους εαυτούς μας να διολισθαίνουν στην περιδίνηση του λαϊκισμού ελέω προεδρικών εκλογών. Δε θα παρασυρθούμε στη μάταιη αναζήτηση μίας ευτελούς εποχιακής δημοσιότητας ελέω αυτών των εκλογών, που το μόνο που εξυπηρετεί είναι τη θεωρία του χάους. Εμείς έχουμε διαψεύσει τους κήρυκες του χάους εντός της Κύπρου πανηγυρικά. Μία είναι η αλήθεια. Κερδίζουμε ξανά την αξιοπρέπεια και την περηφάνια μας. Μέρα με τη μέρα η χώρα μας ανακτά το κύρος και την αξιοπιστία της.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Και ο πιο κακόπιστος κριτής αυτής της κυβέρνησης, αποβάλλοντας τον κομματικό μανδύα της στείρας αντιπολίτευσης και του άκρατου λαϊκισμού της προεκλογικής θαθολογίας, δε θα αμφέβαλλε και θα συνηγορούσε ότι ο δεύτερος μεταμνημονιακός πλεονασματικός προϋπολογισμός δίνει τα σταθερά οικονομικά εχέγγυα για ανάπτυξη και μεταρρύθμιση, παρά τις δύσκολες ακόμα οικονομικές και δημοσιονομικές συνθήκες. Σε κάθε υπουργείο, σε κάθε δημόσιο οργανισμό, στη βάση στρατηγικού σχεδιασμού τέθηκαν οι κατευθυντήριες γραμμές για πρόοδο, ανάπτυξη και ευημερία.

Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, για το οποίο πρωτίστως θα αναφερθώ, κατευθυντήριο στόχος είναι ο στρατηγικός σχεδιασμός για το 2018-2020 και τις κατευθυντήριες γραμμές έχει καθορίσει η κυβέρνηση λαμβάνοντας υπόψη τις δύσκολες οικονομικές και δημοσιονομικές συνθήκες. Στόχος η

εδραίωση ενός αποτελεσματικότερου συστήματος δικαιοσύνης, που θα είναι λιγότερο δαπανηρό και θα διασφαλίζει τη διαφάνεια και ποιότητα στην απονομή δικαιοσύνης χωρίς καμιά διάκριση, ο σεβασμός των θεμελιωδών ελευθεριών και η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών, η ανάπτυξη ενός κράτους δικαίου, η ενδυνάμωση του αισθήματος ασφάλειας και εμπιστοσύνης, η αρτιότερη και ταχύτερη πρόσβαση στη δικαιοσύνη, ο σεβασμός των δημοκρατικών αρχών και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Ανέφερε ο προηγούμενος συνάδελφος για στασιμότητα αναπτυξιακών έργων, όμως δεν είναι έτσι τα πράγματα. Τα νέα οικονομικά δεδομένα επιτρέπουν στο κράτος την προώθηση αναπτυξιακών έργων στον τομέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, όπως είναι η έναρξη των έργων νέων εγκαταστάσεων για τις αστυνομικές διευθύνσεις Αμμοχώστου, Μόρφου και Πάφου, για τους πυροσβεστικούς σταθμούς στη Λεμεσό και στο Βασιλικό, η ανέγερση νέου κτιρίου για το Επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου, η ανέγερση πρόσθετου κτιρίου στο Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου και αποκατάσταση της διατηρητέας οικοδομής του Οικογενειακού Δικαστηρίου και του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών στη Λευκωσία. Ιδιαίτερη μνεία στη βελτίωση των κτιριακών υποδομών στα αστυνομικά κρατητήρια, ώστε να πληρούνται οι προδιαγραφές του Συμβουλίου της Ευρώπης, ενώ παράλληλα γίνονται βελτιώσεις και ανακαινίσεις στις κτιριακές εγκαταστάσεις των Κεντρικών Φυλακών, ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπρεπής διαβίωση των κρατουμένων.

Άκουσα τον προηγούμενο συνάδελφο να καταφέρεται εναντίον του Υπουργού Δικαιοσύνης, να ισοπεδώνει και να αμφισβητεί τα πάντα, τα όσα γίνονται στις Κεντρικές Φυλακές στα πλαίσια του εκσυγχρονισμού του σωφρονιστικού μας συστήματος. Μάταιος ο κόπος. Δε χρειάζεται να υποβάλλετε ερωτήματα ή να ανακρίνετε τον Υπουργό Δικαιοσύνης. Οι αλλαγές που έχουν γίνει, που βελτιώνουν τις συνθήκες κράτησης, διαβίωσης, επιμόρφωσης, ψυχαγωγίας και αξιοποίησης του χρόνου παραμονής των φυλακισμένων, έχουν αξιολογηθεί ως πολύ ικανοποιητικές και ότι βρίσκονται στον ορθό δρόμο από τους καθ' ύλην αρμοδίους όπως από την Επιτροπή Κατά των Βασανιστηρίων των Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου της Ευρώπης, την Εθνική Ακαδημία του Ηνωμένου Βασιλείου, την Επίτροπο Διοίκησης και την επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του κυπριακού κοινοβουλίου.

Η λειτουργία των Κεντρικών Φυλακών έχει εκσυγχρονιστεί και πλέον βασίζεται σε μία νέα φιλοσοφία που εδράζεται στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της ξεχωριστής προσωπικότητας του κάθε κρατουμένου. Μέσα από μία ανθρωποκεντρική προσέγγιση και βάσει των αρχών της χρηστής διοίκησης του προσωπικού και των κρατουμένων η διεύθυνση των φυλακών πέτυχε να τα τελευταία χρόνια να αντιστρέψει την αρνητική εικόνα. Ως αποτέλεσμα σήμερα βρισκόμαστε στο καλύτερο επίπεδο λειτουργίας των φυλακών σε όλα τα χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας και αυτό είναι ένα γεγονός αναντίλεκτο που αναγνωρίζεται από το σύνολο της κυπριακής κοινωνίας. Η σημερινή εικόνα των Κεντρικών Φυλακών, θα πρέπει να το ομολογήσουμε, θα πρέπει να το αναγνωρίσετε, δε θυμίζει ούτε στο ελάχιστο τις συμπεριφορές απαξίωσης της προσωπικότητας, τις απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων και την καταπίεση που επικρατούσε στο χώρο των φυλακών στο πρόσφατο μόλις παρελθόν με επιλεκτικούς περιορισμούς δικαιωμάτων, με την έλλειψη σεβασμού προς τον κατάδικο και τη μη αναγνώριση στοιχειωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα οποία οδηγούσαν στον εξευτελισμό της προσωπικότητας των καταδικών. Πού ήσασταν όλοι εσείς τότε; Μήπως οι Κεντρικές Φυλακές ξεκίνησαν τη λειτουργία τους και αυτές το Μάρτη του 2013; Σήμερα επικρατεί ο σεβασμός, η αναγνώριση και η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, γνωρίσματα που διακρίνουν το δικό μας σωφρονιστικό σύστημα και έχουν επικροτηθεί τόσο από την Επιτροπή Κατά των Βασανιστηρίων του Συμβουλίου της Ευρώπης όσο και από Ευρωπαίους αξιωματούχους που επισκέφτηκαν πρόσφατα τις φυλακές μας.

Συμβούλιο Αποφυλάκισης Κρατουμένων επ' Αδεία. Μέσα στα πλαίσια της ευθύνης της πολιτείας για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των πολιτών θεσμοθετήθηκε το Συμβούλιο Αποφυλάκισης Κρατουμένων επ' Αδεία, το οποίο αποτελεί το μόνο νομικό πλαίσιο μέσω του οποίου παρέχεται η δυνατότητα στους κρατουμένους και ιδιαίτερα στους ισοβίτες περιοδικής επανεξέτασης των ποινών τους.

Τομέας δικαιοσύνη. Προωθήθηκε στη Βουλή το μεγαλύτερο μέρος του νομοθετικού έργου που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα διακυβέρνησης του Νίκου Αναστασιάδη με στοχοπροσήλωση στον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου και των δομών, την αποτελεσματική πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος, την πάταξη του σοβαρού εγκλήματος με διεθνικό χαρακτήρα, την πρόληψη της παραβατικής συμπεριφοράς, την προαγωγή της διαφάνειας, την ποινική μεταχείριση με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως και την ταχεία και απρόσκοπτη λειτουργία των δικαστηρίων, τη συμβολή στη μείωση του χρόνου απονομής της δικαιοσύνης και τη βελτίωση των δυνατοτήτων πρόσβασης των πολιτών στη δικαιοσύνη. Για να υπάρξει μεγαλύτερη συναίνεση και αποδοχή στον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου και των δομών του, για πρώτη φορά στη Βουλή των Αντιπροσώπων βρέθηκαν πρόσφατα στο ίδιο τραπέζι και συμμετείχαν σε γόνιμο και παραγωγικό διάλογο στην επιτροπή Νομικών ο Υπουργός Οικονομικών, ο Υπουργός Δικαιοσύνης, το Ανώτατο Δικαστήριο, ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος. Συζητήθηκε η έκθεση του 2016 του Ανωτάτου Δικαστηρίου για τις λειτουργικές ανάγκες των δικαστηρίων και τέθηκαν οι βάσεις για την απαιτούμενη διαχρονικά μεταρρύθμιση του συστήματος απονομής της δικαιοσύνης.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να εκφράσω τις θερμότερες ευχαριστίες μου στους συνάδελφους μέλη

της επιτροπής Νομικών για τη σοβαρότητα και υπευθυνότητα του αμφίδρομου διαλόγου που έγινε και τις αποφάσεις και δεσμεύσεις που λήφθηκαν με τη συνδρομή όλων.

Διοικητικό Δικαστήριο. Μεγάλη τομή στη δομή της δικαιοσύνης αποτελεί η δημιουργία του Διοικητικού Δικαστηρίου, το οποίο ανέλαβε την σε πρώτο βαθμό εκδίκαση προσφυγών κατά το άρθρο 146 του συντάγματος, με στόχο την ουσιαστική αποσυμφόρηση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ώστε να επιτυγχάνεται ταχεία απονομή της δικαιοσύνης στη δευτεροβάθμια δικαιοδοσία και παράλληλα ταχεία εκδίκαση των προσφυγών κατά των πράξεων της διοίκησης.

Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας. Για να διαφυλαχθεί ο πολύ θετικός αντίκτυπος της λειτουργίας του διοικητικού δικαστηρίου αποφασίστηκε και προωθείται η δημιουργία Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας με ένα δικαστή και δύο εισηγητές, που θα αναλάβει την εκδίκαση κάθε προσφυγής από αιτητές ασύλου με αρμοδιότητα ελέγχου και της ουσίας, όπως προνοεί το κεκτημένο. Το σχετικό νομοσχέδιο έχει ήδη ετοιμαστεί και τελεί υπό διαβούλευση.

Εμπορικό Δικαστήριο. Επίσης, υπό νομοτεχνικό έλεγχο τελεί άλλο σημαντικό νομοσχέδιο το οποίο θα εισαγάγει μία καινοτομία στην αστική δικαιοδοσία, δικαιοδοσία που αντιμετωπίζει το μεγαλύτερο πρόβλημα των καθυστερήσεων. Το νομοσχέδιο προβλέπει την ίδρυση Εμπορικού Δικαστηρίου που θα αναλάβει την εκδίκαση με ταχείες και απλοποιημένες δικαστικές διαδικασίες μίας σειράς κατηγοριών αστικών υποθέσεων μεγάλου ύψους επίδικης διαφοράς με έντονο τον εμπορικό χαρακτήρα. Αυτό, πέραν της επίδρασης στην απονομή της δικαιοσύνης, αναμένεται να συμβάλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Κύπρου, αλλά και στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων.

Προσλήψεις στην αστυνομία. Μέτρα κατά της διαφθοράς. Με τους νέους κανονισμούς πρόσληψης υλοποιήθηκε μία διακηρυγμένη πολιτική της κυβέρνησης για αναβάθμιση των κριτηρίων πρόσληψης στην αστυνομία. Αναβαθμίσαμε ένα αναχρονιστικό και στρεβλωμένο σύστημα προσλήψεων και διορισμών στην αστυνομία, το οποίο όλοι ομολογούσαμε, όλοι όμως αξιοποιούσαμε, αλλά κανένας δεν αποφάσιζε να αλλάξει, γιατί διαχρονικά όλους αυτό το σύστημα μας βόλευε. Για πρώτη φορά φέτος προσλήφθηκαν νέοι αστυνομικοί με άκρως αξιοκρατικά και αντικειμενικά κριτήρια και με διαφανείς διαδικασίες πρόσληψης, χωρίς την παρέμβαση του ανθρώπινου παράγοντα, των συνεντεύξεων και υποκειμενικών κριτηρίων, ώστε να προσλαμβάνονται οι καταλληλότεροι υποψήφιοι. Παράλληλα, προχωρά η ουσιαστική αναδιοργάνωση της αστυνομίας με βάση τη μελέτη Βρετανών εμπειρογνομόνων για την αναβάθμιση της επιχειρησιακής και διοικητικής ικανότητας της αστυνομίας. Στα πλαίσια αυτά εντάσσεται και η αλλαγή στα κριτήρια και κανονισμούς για τις προαγωγές και μεταθέσεις στο αστυνομικό σώμα.

Για σχεδόν πέντε χρόνια αυτή η κυβέρνηση δεν προχώρησε σε προαγωγές στο αστυνομικό σώμα σε όλους τους βαθμούς, άπαξ άπασης της προηγούμενης κυβέρνησης κρίθηκαν αναξιοκρατικές και εξέπεσαν στα δικαστήρια. Οι προαγωγές των τελευταίων μηνών δεν έγιναν σε χρόνο ρεκόρ, όπως λέχθηκε προηγουμένως. Έγιναν σε χρόνο συμμόρφωσης προς τις αποφάσεις των δικαστηρίων και διόρθωσης των προηγούμενων λανθασμένων και αναξιοκρατικών επιλογών.

Αντιμετώπιση του κοινού εγκλήματος. Πολύ περιληπτικά αναφέρω την κοινοτική αστυνόμευση, τους παρατηρητές της γειτονιάς, τις πεζές περιπολίες και την ποδηλατική αστυνόμευση, τη δημιουργία της αστυνομίας ζώων, την αποτελεσματική εξιχνίαση του κοινού εγκλήματος, την αντιμετώπιση του σοβαρού εγκλήματος. Από το 2012 μέχρι το 2016 σημειώθηκε 36% μείωση του σοβαρού εγκλήματος, σύμφωνα πάντοτε με τις υποθέσεις που έχουν καταχωρισθεί και αύξηση του ποσού εξιχνίασης των υποθέσεων κατά 7,5%.

Αντιμετώπιση του οικονομικού εγκλήματος. Παρά τις αρνητικές και θα έλεγα και ισοπεδωτικές αναφορές του προηγούμενου συναδέλφου, οι υποθέσεις της οικονομίας διερευνώνται και βρίσκονται σε ικανοποιητικό βαθμό διερεύνησης, παρά τα οποιαδήποτε προβλήματα που μπορεί να παρουσιαστούν. Σύνολο υποθέσεων σαράντα εννέα, εκ των οποίων δώδεκα έχουν αρχειοθετηθεί, δύο έχουν αρχειοθετηθεί προσωρινά, είκοσι τρεις υποθέσεις διερευνώνται, τρεις υποθέσεις έγινε μεταφορά ποινικών διώξεων και έχουν εκτελεστεί δύο αιτήματα δικαστικής συνδρομής. Μέχρι στιγμής επτά υποθέσεις έχουν καταχωρισθεί και βρίσκονται υπό εκδίκαση ενώπιον των δικαστηρίων. Η εκδίκαση μίας εξ αυτών ολοκληρώθηκε και το δικαστήριο επέβαλε και καταδίκη. Στόχος η γρήγορη διερεύνηση των υποθέσεων που έχουν σχέση με το οικονομικό έγκλημα. Έχει επιτευχθεί η μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης των υποθέσεων, με αποτέλεσμα μέχρι τις 30 του περασμένου Σεπτεμβρίου να έχουν σταλεί οκτώ ποινικές υποθέσεις για ποινική δίωξη στην Εισαγγελία, λαμβανομένου πάντα υπόψη ότι υποθέσεις οικονομικής φύσης είναι ογκώδεις, αφού απαιτείται μεγάλος αριθμός λήψης καταθέσεων και μαρτυρικού υλικού για στοιχειοθέτησή τους και συμπεριλαμβάνονται στις υποθέσεις με υψηλό δείκτη πολυπλοκότητας.

Θεσμικά νομοθετήματα. Με σκοπό το συντονισμό και καλύτερο προγραμματισμό της εκπαίδευσης προωθείται σε συνεργασία με το Ανώτατο Δικαστήριο και τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο η σύσταση Συμβουλίου Επιμόρφωσης Δικαστών και Δικηγόρων. Εκσυγχρονίζονται τα δικαστήρια με την εφαρμογή του συστήματος αυτόματης καταγραφής των πρακτικών. Με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης της χρήσης και

της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών από τα δικαστήρια προωθείται η μηχανογράφησή τους και η εφαρμογή του συστήματος ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

Εκσυγχρονισμός οικογενειακού δικαίου. Πρόσφατα, ολοκληρώθηκε ένας ευρύς κύκλος επαφών και διαβουλεύσεων του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς περιλαμβανομένων και των εκπροσώπων όλων των θρησκευτικών ομάδων. Οι διεργασίες αυτές είχαν ως αποτέλεσμα την ετοιμασία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γεωργίου, περάσατε το χρόνο σας δύο λεπτά. Αν είσατε συνεννοημένοι με το κόμμα σας, μπορείτε να μιλήσετε τζαι άλλο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έχω ακόμη πέντε λεπτά, κύριε Πρόεδρε, από χρόνο προηγούμενου συναδέλφου ο οποίος δε θα μιλήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν έχετε έτσι συνεννόηση, προχωράτε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Οι διαδικασίες αυτές είχαν ως αποτέλεσμα την ετοιμασία οκτώ συνολικά τροποποιητικών νομοσχεδίων που εμπίπτουν στη σφαίρα του οικογενειακού δικαίου και τα οποία αναμένεται να επιφέρουν σημαντικές βελτιώσεις μεταξύ άλλων στα θέματα γάμου, διαζυγίου, σχέσεων γονέων και τέκνων, κληρονομικής διαδοχής και διασφάλισης των δικαιωμάτων του παιδιού σε περιπτώσεις εκδίκασης υποθέσεων οικογενειακού δικαίου.

Διαμεσολάβηση σε οικογενειακές υποθέσεις. Ολοκληρώθηκε στην επιτροπή Νομικών ένα ταλαιπωρημένο για δέκα χρόνια νομοσχέδιο για τη διαμεσολάβηση σε οικογενειακές υποθέσεις. Το αναθεωρημένο κείμενο, όπως αυτό διαμορφώθηκε στις δώδεκα συνεχόμενες συνεδριάσεις της επιτροπής Νομικών, θα τεθεί ενώπιον της ολομέλειας τον προσεχή Φεββάρη.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το δημόσιο καλό δεν είναι προνόμιο των συμφερόντων κανενός. Φτάνει πια να θυσιάζεται ο τόπος και να μη γίνεται καμιά αλλαγή και μεταρρύθμιση προς τη σωστή κατεύθυνση. Δε θα επιτρέψουμε στη σωφροσύνη και στο ρεαλισμό να καταστούν αμαρτήματα για χάρη της πολιτικής αρένας του λαϊκισμού και της έξαρσης των προεκλογικών θαθαλογιών. Η χώρα μας, αυτοτελής και ευρωπαϊκή, βρήκε και πάλι την περηφάνια και την αξιοπρέπεια που δικαιούται. Ο κυπριακός λαός στη συντριπτική πλειοψηφία του συμπαραστέκεται στην κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη για μια νέα λαϊκή εντολή διακυβέρνησης της χώρας τον ερχόμενο Φεββάρη. Συμπαραστέκεται στο Δημοκρατικό Συναγερμό που όντας κοινοβουλευτική μειοψηφία στέκει αγέρωχος, όρθιος και στην κοινωνία, αλλά και στο κοινοβούλιο.

Καλά Χριστούγεννα, καλή χρονιά σε μία ελεύθερη και επανενωμένη πατρίδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά Χριστούγεννα.

Για το Δημοκρατικό Κόμμα ο κ. Άγγελος Βότσης.

Κύριοι συνάδελφοι, το λόγο έχει ο κ. Βότσης.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι η πορεία της κυπριακής οικονομίας βρίσκεται σε τροχιά ανάκαμψης και οι περισσότεροι δείκτες, ιδιαίτερα οι βασικοί δείκτες, παρουσιάζουν βελτίωση, σοβαρή βελτίωση. Η ύφεση έχει υποχωρήσει και επιτέλους επανέρχεται η ανάπτυξη και μάλιστα προβλέπεται για τις επόμενες χρονιές ότι θα συνεχίσει αυτή η ανάπτυξη. Αυτό οφείλεται πρώτιστα στις θυσίες, στην υπομονή και στην ανοχή του κυπριακού λαού, που ανέχτηκε και άντεξε όλη αυτή τη δύσκολη περίοδο. Την ίδια ώρα το Δημοκρατικό Κόμμα έχει συμβάλει σοβαρά στο να καταφέρει η χώρα να βγει από την κρίση. Με υπευθυνότητα, με σοβαρότητα, έστω και αν υπήρχε πολιτικό κόστος, το Δημοκρατικό Κόμμα πήρε ευθύνες περισσότερες και από όσες του αναλογούσαν.

Και είναι εδώ που οι φίλοι του Δημοκρατικού Συναγερμού πρέπει να αποφασίσουν, κύριε Αβέρωφ Νεοφύτου. Θα μας δίνετε συγχαρητήρια για την υπεύθυνη στάση μας ή, κύριε Ανδρέα Κυπριανού, θα μας αποκαλείτε μυθοπλάστες; Πρέπει να αποφασίσετε! Την ώρα που χρειάζεστε το Δημοκρατικό Κόμμα είναι “το καλό”, “το υπεύθυνο”, αλλά την ώρα που πρέπει να κάνετε την κριτική σας, γινόμαστε μυθοπλάστες! Εμείς, παρ’ όλα αυτά, θα συνεχίσουμε να είμαστε το υπεύθυνο δημοκρατικό κέντρο αυτού του τόπου.

Σήμερα εμείς νιώθουμε δικαιωμένοι. Γιατί; Γιατί οι αποφάσεις που και εμείς πήραμε, και λέγαμε τότε ότι η γρηγορότερη απαλλαγή από το μνημόνιο ήταν η εφαρμογή του, είχαν αποτελέσματα και έχουμε σήμερα αυτά τα θετικά αποτελέσματα, την ώρα που δεν υπήρχαν άλλες εναλλακτικές επιλογές, φίλοι του ΑΚΕΛ. Μέχρι σήμερα ακόμα θα ακούσουμε... Ποια άλλη επιλογή υπήρχε, τι άλλο μπορούσαμε να κάνουμε την κρίσιμη, τη δύσκολη ώρα; Την ίδια λοιπόν υπευθυνότητα θα δείξουμε και σήμερα και δε θα αφήσουμε τον τόπο να μπει σε νέες περιπέτειες. Είναι όμως η ώρα να δούμε κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών μας και την πραγματική οικονομία, τα πραγματικά προβλήματα και εκείνους τους συμπολίτες που με τα δικά τους χρήματα σώθηκε η κυπριακή οικονομία.

Αρχίζω με αυτούς, τους κουρεμένους, που θα πρέπει να τους αποκαλούμε πλέον, αγαπητοί φίλοι του Δημοκρατικού Συναγερμού και της κυβέρνησης, κοροϊδευμένους. Κοροϊδευμένους καταθέτες, μετόχους τραπεζών, ταμείο προνοίας, κατόχους αξιογράφων. Γιατί κοροϊδευμένους; Γιατί, ναι, τολμώ να πω -και δε χρησιμοποιώ συχνά προσβλητικές ατάκες- ότι έχετε αποφασίσει την υστάτη να κοροϊδέψετε ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού. Γιατί; Πώς αποδεικνύω αυτή την ύβρη; Από τις βουλευτικές εκλογές το Δημοκρατικό Κόμμα είχε εξαγγείλει πρόταση ότι θα πρέπει να δημιουργήσουμε ένα ταμείο με το 10% του πρωτογενούς πλεονάσματος, για να ξεκινήσουμε να αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα αυτών των ανθρώπων.

Στη συζήτηση των προϋπολογισμών του 2016 υποβάλαμε την πρώτη ερώτηση στον υπουργό. «Μπορούμε, υπουργέ, να εντάξουμε στον προϋπολογισμό αυτό το κονδύλι;». Η απάντηση ήταν: «Αυτό είναι λογιστικό» και «δεν μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα». Τότε γράψαμε για αυτεπάγγελτη συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών μαζί με το Μαρίνο το Μουσιούττα τη συζήτηση αυτού του θέματος, της δημιουργίας ταμείου. Να συζητήσουμε όλοι μαζί, αφού πρόταση νόμου δεν μπορούσαμε να κάνουμε, γιατί είναι αντισυνταγματικό για ένα ταμείο που θα ξεκινήσει με το 10% του πρωτογενούς πλεονάσματος, για να δημιουργήσουμε προοπτική σε αυτούς τους ανθρώπους ότι κάποτε στην πορεία θα έχουν να ελπίζουν κάτι.

Το Φεβρουάριο του 2017 είχα γράψει εγώ αυτεπάγγελτο στην επιτροπή Οικονομικών εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος που έλεγε το εξής: Να κάτσουμε σε μια κλειστή, αν θέλετε, συνεδρίαση όλοι οι εμπλεκόμενοι, Υπουργείο Οικονομικών, Κεντρική Τράπεζα, Γενικός Ελεγκτής, όλα τα πολιτικά κόμματα και να κουβεντιάσουμε, να ανταλλάξουμε απόψεις για όλες τις ιδέες που κατά καιρούς όλοι εισηγούμαστε, όταν βλέπουμε αυτούς τους κουρεμένους ανθρώπους, κοροϊδευμένους κατ’ εμένα, και να δούμε ποια απ’ αυτά είναι υλοποιήσιμα. Ο πρόεδρος της επιτροπής, ο αγαπητός φίλος Αβέρωφ, δεν έβαζε για συζήτηση τα δύο αυτεπάγγελτα θέματα, όπως ούτε τη δική του πρόταση νόμου που ακολούθησε γύρω στο Μάρτη του 2017, που περίπου έλεγε να γίνει ένα ταμείο που θα βάλαμε μέσα διάφορους πόρους γι’ αυτούς τους ανθρώπους...

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Τον Ιούλιο του 2017.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Τον Ιούλιο του 2017. Και ήρθαμε ξανά εμείς κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού του 2017, πριν ένα μήνα, ενάμιση μήνα, και ξαναπροτείναμε στον υπουργό, όταν παρουσίαζε τους προϋπολογισμούς στην επιτροπή Οικονομικών, το εξής: «Κύριε Υπουργέ, υπάρχει πρόταση για το 10% του πρωτογενούς πλεονάσματος για ένα ταμείο. Μπορούμε να το κάνουμε, είστε μαζί μας;» Απάντηση: «Είναι λογιστικό αυτό, δεν μπορεί να γίνει. Είναι μια λογιστική πράξη και δεν μπορεί να γίνει.» Και με έκπληξη βλέπουμε τον υπουργό, την κυβέρνηση, δέκα μέρες μετά, δεκαπέντε μέρες μετά που μας είπαν ότι δε γίνεται, να καταθέτουν στη Βουλή την πρόταση για το ταμείο, ένα ταμείο που την προηγούμενη βδομάδα ήταν ενώπιον της επιτροπής για κατάργηση. Επανήλθε το ταμείο, παρέμεινε ενεργό και το προικοδότησαν με €25 εκατομ. Ρωτήσαμε τον υπουργό το εξής: «Αυτά τα €25 εκατομ. με ποιο λογιστικό τρόπο τα βρήκατε, πού τα βρήκατε, αφού τα δικά μας ήταν λογιστική αλχημεία;». Δεν πήραμε ακόμα απάντηση. Ούτε θα πάρουμε απάντηση.

Αυτό το κονδύλι έχει σταυρωθεί και η εκταμίευσή του θα μπορεί να γίνει μόνο, όσον μας αφορά τουλάχιστον, αν αποφασίσει η κυβέρνηση ότι την ίδια ώρα που θα προβούμε στην απελευθέρωση αυτού του κονδυλίου, θα θέσει ενώπιόν μας στην επιτροπή Οικονομικών την πρόταση νόμου του Νικόλα Παπαδόπουλου που αφορά την πραγματική δημιουργία ταμείου, το οποίο να έχει κανόνες και κανονισμούς, ώστε να μπορούν αυτοί οι άνθρωποι να ξεκινήσουν να ελπίζουν ότι μέσα απ’ αυτό το ταμείο θα βρουν λύση στα προβλήματά τους. Άρα, είμαστε έτοιμοι, αγαπητοί φίλοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου, όποτε αποφασίσετε και είστε έτοιμοι να συζητήσετε την πρόταση νόμου του Νικόλα Παπαδόπουλου, σε έκτακτη

συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών να παρευρεθούμε και σε έκτακτη ολομέλεια, για να αποδεσμεύσουμε τα €25 εκατομ.

Εν πάση περιπτώσει, εμείς είχαμε μία πρόταση. Εσείς δεν έχετε πρόταση.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Νομίζω η παραμονή Πρωτοχρονιάς είναι καλή περίοδος.

A. ΒΟΤΣΗΣ:

Και παραμονή Πρωτοχρονιάς να βρεθούμε να τα πούμε. Να ευχηθούμε και ο ένας στον άλλο!

Λοιπόν, τώρα που μιλάμε για τους κοροϊδεμένους ήρθε η ώρα να θυμίσουμε, για να πάμε και σε κάποιες άλλες ευθύνες, ότι αναμένουμε επιτέλους όλοι εμείς, και ιδιαίτερα όσοι έχουν πληγεί από την κρίση, όλος ο κόσμος δηλαδή, να τιμωρηθούν οι ένοχοι επιτέλους που ευθύνονται για την οικονομική καταστροφή και να τιμωρηθούν αυτό τον αιώνα, όχι τον επόμενο. Θεωρώ ότι ως Βουλή, αλλά και ως πολιτικές δυνάμεις έχουμε δώσει ό,τι χρειάζεται. Αν χρειάζονται οτιδήποτε άλλο, ας το ζητήσουν, αλλά πρέπει να τελειώσει αυτό το θέμα. Πρέπει να πάνε κάποιος εκεί που πρέπει να βρίσκονται, οι οποίοι έχουν εκμεταλλευτεί αυτό το λαό και του έχουν δημιουργήσει τόσα δεινά τα τελευταία χρόνια.

Πάμε στα υπόλοιπα προβλήματα. Μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Πράγματι, κάποιος συνάδελφος είπε προηγουμένως ότι είναι ωρολογιακή βόμβα στις τράπεζες, αλλά ευρύτερα και στην οικονομία. Τι κάνει η κυβέρνηση; Ποια είναι η πρότασή της; Καμία πρόταση και σε αυτό το κρίσιμο θέμα. Τι προτείνουμε εμείς; Δημιουργία ενός κρατικού φορέα διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, που σίγουρα δεν είναι πανάκεια. Σίγουρα, δε λύνει το πρόβλημα των δισεκατομμυρίων μη εξυπηρετούμενων δανείων ένας φορέας που θα διαχειριστεί συγκεκριμένο ποσό εκατομ.. Όμως είναι μία αρχή και δεν έχουμε ακούσει άλλη εναλλακτική πρόταση. Τι άλλο υπάρχει; Πώς σκέφτεται η κυβέρνηση να αντιμετωπίσει αυτό το θέμα; Και σε αυτό τον τομέα δεν υπάρχει πρόταση, δεν υπάρχει εισήγηση και αυτό το λέμε με αγωνία, όχι με κριτική, με αγωνία, γιατί πρέπει όλοι μαζί να κάτσουμε κάτω και να βρούμε λύσεις, αγαπητοί φίλοι και της κυβέρνησης και των υπόλοιπων κομμάτων της αντιπολίτευσης.

Με ανησυχεί, μας ανησυχεί πάρα πολύ το χαμηλό ποσοστό υλοποίησης του αναπτυξιακού προϋπολογισμού, γιατί είναι ωραία κάθε χρόνο να βάζουμε πολλά εκατομ. σε αναπτυξιακό προϋπολογισμό. Η μαγκιά είναι να τα υλοποιήσουμε. Και είναι εδώ που, αν είναι να δημιουργούμε πλεονάσματα σε βάρος των αναπτυξιακών δαπανών του προϋπολογισμού, ε, τότε να μας λείπουν! Και φέτος είναι χαμηλή η υλοποίηση. Ζήτησα από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών να μας καταθέσουν στοιχεία. Μέχρι το δέκατο μήνα ήταν 40% περίπου. Η απάντηση είναι ότι κάθε χρόνο περίπου προς το τέλος του χρόνου ανεβαίνουν αυτά τα ποσοστά, αλλά πάλι δε θα είναι ικανοποιητικά. Και το σημειώνουμε γιατί; Πάμε στο επόμενο σοβαρό πρόβλημα, την ανεργία. Πώς θα αντιμετωπίσεις την ανεργία, όταν η ανάπτυξη, η οποία βεβαίως και από τον αναπτυξιακό προϋπολογισμό θα ενισχυθεί, παραμένει στάσιμη ή δεν είναι εκεί που θα έπρεπε να ήταν;

Πάμε στην περιβόητη μεσαία τάξη, τη ραχοκοκκαλιά της κυπριακής οικονομίας. Ωραιότατος χαρακτηρισμός! Αυτή τη ραχοκοκκαλιά προσπαθούμε να την κόψουμε κομματάκι κομματάκι και να τη χαρίσουμε στα μεγάλα συμφέροντα. Έχουμε μιλήσει για δείκτες. Μίλησαν όλοι οι συνάδελφοι. Ναι, υπάρχει και ο δείκτης της κοινωνικής ανισότητας, υπάρχει η διαφορά, ας το πούμε απλά, των πλουσίων από τους φτωχούς, η οποία δυστυχώς μας κατατάσσει στις χειρότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πώς θα αλλάξουμε αυτό; Θα πρέπει να ξαναδούμε όλοι μαζί το θέμα των μισθών. Οι μισθοί έχουν καθηλώσει τη χαμηλότερη τάξη ανθρώπων και ενώ βλέπουμε ότι η ψηλότερη τάξη απολαμβάνει αρκετά πλεονεκτήματα, που βεβαίως πρέπει να τα απολαύσει, γιατί θέλαμε να δοθούν δυνατότητες στους επενδυτές, στις επιχειρήσεις να προχωρήσουν να εργοδοτήσουν κόσμο, να πληρώσουν τους φόρους τους, που ειρήσθω εν παρόδω, πρέπει να εισπράττονται, τεράστιο κεφάλαιο... Λέω λοιπόν ότι έχουμε δει τη συμπεριφορά έναντι της μεσαίας τάξης.

Όσον αφορά τα ωράρια λειτουργίας των καταστημάτων. Εδώ δυο λέξεις θα πω. Θα βαθμολογήσω την κυβέρνηση. Παίρνει μηδέν. Έχει εξυπηρετήσει μέσα από τα ωράρια των καταστημάτων δύο, το πολύ τρεις, μεγαλοεπιχειρηματίες και έχει οδηγήσει στην καταστροφή δεκάδες εκατοντάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Θα προχωρήσω λίγο να πω για την ιδιωτικοποίηση. Όσο το Δημοκρατικό Κόμμα είναι εδώ -και θα είναι εδώ για πολλά χρόνια- γνωρίζετε ότι δε θα προχωρήσουν οι ιδιωτικοποιήσεις. Ήδη, έχει εγκαταλειφθεί στην ΑΗΚ και δε θα προχωρήσει ούτε στη Cyta, γιατί θεωρούμε ότι αυτοί οι ημικρατικοί οργανισμοί, που δίνουν κέρδη στο κράτος, θα πρέπει να βελτιωθούν, θα πρέπει να εξορθολογιστούν, αλλά δεν πρέπει να είναι βορά στα οποιαδήποτε ιδιωτικά συμβόλαια. Δόξα τω Θεώ ανταγωνισμός υπάρχει ιδιαίτερα στις τηλεπικοινωνίες. Μπορεί και ο ιδιωτικός τομέας να εμπλακεί, και καλά κάνει να εμπλέκεται υπέρ του καταναλωτή, αλλά δε σημαίνει ότι αυτό πρέπει να διαλύσει τις οποιεσδήποτε κρατικές υποδομές υπάρχουν.

Έρευνα και καινοτομία. Με απογοήτευση μιλάμε για έρευνα και καινοτομία. Πολύ μικρά κονδύλια, αλλά είχαμε μπροστά μας την περίπτωση με το Πεντάκωμο, να κάνουμε τεχνολογικό πάρκο. Δε βρέθηκε επενδυτής. Προτείναμε στην κυβέρνηση ως επιτροπή Εμπορίου να αλλάξουμε τους όρους των προσφορών, να

προσελκύσουμε επενδυτές. Φαίνεται να εγκαταλείπει η κυβέρνηση αυτές τις σκέψεις και δεν έχει οποιαδήποτε εισήγηση, για να αντιπροτείνει. Ένα θέμα που η επιτροπή Εμπορίου... Ειρήσθω εν παρόδω θερμές ευχαριστίες σε όλους τους συναδέλφους και στις υπηρεσίες, για το γεγονός ότι στην επιτροπή Εμπορίου όλοι μαζί λειτουργούμε, χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη οποιαδήποτε μικροπολιτικά συμφέροντα του οποιουδήποτε. Θεωρώ ότι αμέσως μετά, που θα ανοίξει η Βουλή, θα έχουμε εξελίξεις σε αυτό το θέμα.

Για τους υδρογονάνθρακες εδώ υπάρχει θετικό πρόσημο στη δική μου αντίληψη. Έχουν γίνει αρκετά. Ξεκίνησαν και από τις προηγούμενες κυβερνήσεις και του Δημήτρη Χριστόφια και του Τάσσου Παπαδόπουλου προηγουμένως και συνεχίστηκαν βεβαίως και από αυτή την κυβέρνηση. Όλοι μαζί κατάφεραν η Κύπρος σήμερα να έχει σημαντικές συνεργασίες στην περιοχή. Σημαντικές συμφωνίες εν εξελίξει και ελπίζω ότι σύντομα θα έχουμε και τα πολύ καλά αποτελέσματα που προκύπτουν. Δεν έχω χρόνο, για να το αναλύσω, αλλά μετά τις τελευταίες σημαντικές ανακαλύψεις στο κοίτασμα Ζορ της Αιγύπτου έχουν αναπτερωθεί οι ελπίδες και ελπίζουμε ότι σήμερα θα έχουμε τις δικές μας ποσότητες, για να μπορούμε να μιλάμε και για το τερματικό, που πρέπει να είναι ο βασικός στόχος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Εδώ ανοίγω ένα θέμα, κοινή ΑΟΖ με την Ελλάδα. Είναι, κατά την άποψή μου, απαραίτητη. Κάνουμε ΑΟΖ με το Ισραήλ, κάνουμε ΑΟΖ με την Αίγυπτο και ακόμα δεν έχουμε κάνει με την Ελλάδα! Με αυτό τον τρόπο μπορούμε πρακτικά να αποκρούσουμε οποιεσδήποτε απειλές της Τουρκίας για τα οικόπεδα που βρίσκονται στην ανατολική πλευρά της θαλάσσιας περιοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Θα αφήσω κάποια θέματα πίσω, γιατί, αντιλαμβάνομαι, φθάνω προς το τέλος. Θα πω για τον τουρισμό. Ένα θετικό πρόσημο για τον τουρισμό, γιατί ακριβώς εκεί όλοι μαζί οι εμπλεκόμενοι πέτυχαν θαύματα. Θαύματα υπό αυτές τις συνθήκες. Μας βόλεψε και η συγκυρία, αλλά δεν ήταν μόνο αυτή. Ελπίζω να συνεχίσουν.

Στο καζίνο αναμένουμε επιτέλους το καζίνο να είναι ένας ανασταλτικός παράγοντας το να τροφοδοτούμε τα κατεχόμενα κάθε χρόνο με εκατομ. σε βάρος της δικής μας οικονομίας.

Και κλείνω με το Κυπριακό με δυο λόγια. Όπως ανέφερε χθες και ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος, παραμένουμε προσηλωμένοι στο στόχο της δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού στα πλαίσια διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας, αλλά με το σωστό περιεχόμενο, όπως και ο αείμνηστος Τάσος Παπαδόπουλος και το Δημοκρατικό Κόμμα λέει όλη αυτή την περίοδο, ώστε να φθάσουμε, επαναλαμβάνουμε, σε μια δίκαιη, βιώσιμη και λειτουργική λύση του Κυπριακού. Και όταν μιλούμε για σωστό περιεχόμενο, εμείς του ΔΗΚΟ τουλάχιστον, εννοούμε την εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του ευρωπαϊκού κεκτημένου για όλους τους νόμιμους πολίτες σε μια ομόσπονδη Κύπρο, που θα αποτελεί τη μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Όποιες συγκλίσεις, παραχωρήσεις και να υπήρξαν στα τέσσερα κεφάλαια, πολλές εκ των οποίων μας βρίσκουν αντίθετους -και το γνωρίζετε αυτό- θα είναι άνευ περιεχομένου, αν η Τουρκία δε δώσει αυτά που πρέπει στα κεφάλαια που την αφορούν και αυτά είναι το εδαφικό, οι εγγυήσεις, αποχώρηση στρατευμάτων και επεμβατικών δικαιωμάτων. Χωρίς να κάνει υποχωρήσεις σε αυτά τα θέματα η Τουρκία, δεν μπορεί να είναι ενώπιον του λαού οποιαδήποτε πρόταση, για να τη συζητήσουμε. Αυτό πρέπει να το αντιληφθούν όλοι και να κινηθούν προς την Τουρκία, η οποία έχει την ευθύνη για το πού βρισκόμαστε σήμερα.

Κλείνοντας, όπως κάθε χρόνο απ' αυτό εδώ το βήμα, δηλώνουμε για άλλη μια φορά ότι είμαστε παρόντες και συνεχίζουμε να εργαζόμαστε αδιάκοπα μέχρι την άγια μέρα της απελευθέρωσης και της επιστροφής. Της επιστροφής στη δική μας γη, στα σπίτια και στις περιουσίες μας και στους τάφους των γονιών και των προγόνων μας.

Ευχαριστώ και ιδιαίτερα την επιτροπή Οικονομικών και την υπηρεσία, τη γραμματεία μας για όλη τη βοήθεια.

Καλές γιορτές σε όλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλές γιορτές.

Από το ΑΚΕΛ ο κ. Στέφανος Στεφάνου τώρα και μένει ακόμα ένας ομιλητής αμέσως μετά. Ο κ. Ζαχαρίας Ζαχαρίου του ΔΗΣΥ και τελειώνουμε για απόψε.

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μετά από δύο μέρες συζήτησης για τον προϋπολογισμό, διερωτώμαι τι δεν έχει λεχθεί τζιαι αν έμεινε τζιαι κάτι. Γι' αυτό να με συμπαθάτε, εάν κάποια πράγματα θα είναι επανάληψη.

Να μου επιτρέψετε πρώτα απ' όλα να ξεκινήσω με κάποια σχόλια. Πρώτα απ' όλα, ένα σχόλιο για όσα έχει πει ο κ. Ανδρέας Κυπριανού, που απουσιάζει αυτή την ώρα. Θεωρώ ότι θα ήταν καλύτερο και για το

κόμμα του και για την προεκλογική εκστρατεία που κάνει ο κ. Αναστασιάδης να συμβουλευόταν τον επικοινωνιολόγο του κόμματός του, γιατί η αναφορά που έκανε σε μύθους της πολιτικής ξυπνά μνήμες και θύμησες και δε βολεύει αυτό το πράγμα το Συναγερμό ούτε και τον κ. Αναστασιάδη, διότι είναι με μύθους που υφάρπαξε την ψήφο του λαού το 2013 και εκλέγηκε στην προεδρία της Δημοκρατίας. Και γι' αυτό νομίζω ότι θα 'ναι καλύτερα να αποφεύγει την αναφορά σε μύθους. Παρεμπιπτόντως, θα εσυμβούλευα, με όλο το σεβασμό και την αγάπη, τον κ. Δίπλαρο να είναι πιο ταπεινός. Έχει ήδη πιαστεί μία φορά ψευδόμενος, θα πρέπει να είναι πολύ προσεκτικός.

Θέλω να πω το εξής: Οι κυβερνώντες, για να καταφέρουν να δημιουργήσουν την εντύπωση ότι πέτυχαν πολλά, προσπαθούν ακόμα να κατεβάσουν την προηγούμενη κυβέρνηση και να της τα φορτώσουν όλα. Θα ήθελα να πω το εξής: Νομίζω ότι οι πολίτες έχουν κουραστεί να μας ακούν ο ένας να φορτώνει τις ευθύνες στον άλλο. Θα ήταν καλά κάποια στιγμή να ακούσουμε και τους τρίτους τι λένε. Γιατί είχε προβλήματα η κυπριακή οικονομία και τελικά πώς καταστράφηκε η κυπριακή οικονομία;

Η άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όπως κατατέθηκε στις 17 του Απρίλη του 2013 στο Ευρωκοινοβούλιο είναι σαφής. «Ήταν τα προβλήματα στις δύο μεγαλύτερες τράπεζες που προκάλεσαν τα προβλήματα στα δημόσια οικονομικά και την οικονομική ύφεση στην Κύπρο και όχι το αντίθετο», Όλι Ρεν. Σας διαβεβαιώ ότι δεν είναι μυστικό μέλος του κόμματος, δεν είναι ούτε καν συμπαθών, στη δεξιά ανήκει. Και είναι έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τι επρόκάλεσε την καταστροφή στην Κύπρο; Αυτό που όλοι λέγαμε προεκλογικά, περιλαμβανομένου και του Νίκου Αναστασιάδη, ότι δεν μπορούμε να δεχθούμε κούρεμα καταθέσεων, γιατί αποτελεί καταστροφή για την Κύπρο και την οικονομία.

Και μάλιστα, όταν ο Νίκος ο Αναστασιάδης επέστρεψε από τις Βρυξέλλες και ήρθε εδώ στη Βουλή των Αντιπροσώπων -δεν ήμουνα τότε εγώ εδώ, αλλά είναι στα πρακτικά- αναφερόμενος σε μία στιχομυθία που είχε με την κ. Λαγκάρντ, την οποία ασφαλώς όλοι γνωρίζουμε, είχε πει χαρακτηριστικά: «Ζητάτε από εμάς, δεκαπέντε μέρες κυβέρνηση, αυτά που δεν ζητήσατε ποτέ από κανέναν προηγούμενως». Τζιαι μιλούσε για το κούρεμα των καταθέσεων. Ήταν τότε που οι απερχόμενοι σήμερα, τότε συγχυσμένοι, γιατί είχαν δεσμευτεί ότι δε θα κάνουν κούρεμα καταθέσεων, θεωρούσαν το κούρεμα ανάθεμα! Και ήταν ανάθεμα και προκάλεσε την καταστροφή της κυπριακής οικονομίας και την έριξαν στον πάτο την κυπριακή οικονομία! Ήταν τότε που έλεγε ο κ. Αναστασιάδης ότι οι φίλοι του στην Ευρώπη τού έβαλαν το πιστόλι στον κρόταφο! Και έλεγαν τότε μάλιστα ότι προτίμησαν να είναι ωφέλιμοι παρά αρεστοί. Στην πορεία βέβαια των χρόνων άλλαξαν και τη ρητορική τους. Μετά μας είπαν ότι τους εξεγέλασαν οι φίλοι τους, μετά μας είπαν ότι το κούρεμα το συμφώνησαν οι προηγούμενοι, σήμερα λένε ότι φταίει η Βουλή!

Πρέπει να πω ότι η μετακύλιση ευθυνών για ό,τι κακό συμβαίνει σε τούτο τον τόπο είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα των κυβερνώντων. Δε γίνεται τίποτε αρνητικό και κακό σε αυτό τον τόπο και να αναλάβει ευθύνη η κυβέρνηση! Μέχρι και για τα επεισόδια χθες στο γήπεδο ο αρμόδιος υπουργός, που, όταν ήταν βουλευτής στην αντιπολίτευση, ήταν υπερευαίσθητος και ζητούσε παραιτήσεις κάθε τρεις και λίγο όλων των υπουργών και δεν ξέρω ποιων άλλων, και σήμερα εδήλωσε, θυμωμένος βεβαίως, ότι η ευθύνη ανήκει σε άλλους, όχι στον ίδιο. Εάν ετηρούσε τα κριτήρια που ο ίδιος έβαζε ως βουλευτής της αντιπολίτευσης, μέχρι τώρα τουλάχιστον θα παραιτείτο είκοσι πέντε φορές, όχι λιγότερες. Αλλά φαίνεται ότι την ίδια ευαισθησία έχει και αυτός που τον έχει διορίσει, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Είπε ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου...

Περίμενα να 'ρθεις, κύριε Αβέρωφ Νεοφύτου, τζιαι ύστερα να κάνω αναφορά.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είμαι ο μόνος που δεν έφυγε!

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Είπε ότι εμείς δε δικαιούμαστε να μιλούμε για τραπεζίτες, γιατί υπήρχαν τρεις τραπεζίτες στην κυβέρνηση Χριστόφια. Μάλιστα. Να σας διαβάσω τι είπε ο κ. Αναστασιάδης το Δεκέμβρη του 2011 για τον κ. Κίκη Καζαμία, που ήταν ένας εκ των τριών υπουργών της κυβέρνησης Χριστόφια: «Δεν είμαι εξ εκείνων που παραγνωρίζουν την τόλμη του σημερινού Υπουργού Οικονομικών, γι' αυτό και του αποδίδω τα εύσημα». Αλλά, κύριε Νεοφύτου, εσείς δε διορίσατε τον κ. Μιχάλη Σαρρή ως Υπουργό Οικονομικών του κούρεματος, που ήταν και εκτελεστικός πρόεδρος της Λαϊκής Τράπεζας; Τι μας λέτε εμάς λοιπόν για τραπεζίτες; Εσείς επιδαφιλεύατε επαίνους στους καλύτερους τραπεζίτες του κόσμου, εσείς καλούσατε τον τότε Πρόεδρο να καθορίσει την οικονομική του πολιτική πίνοντας έναν καφέ με τους τραπεζίτες και προπαντός όχι με τους συνδικαλιστές! Πρέπει να πω ότι εμείς ούτε εξιδανικεύουμε ούτε δαιμονοποιούμε τις τράπεζες και τους τραπεζίτες. Όλοι κρίνονται από τις πράξεις τους.

Πρέπει να πω ότι μου προκάλεσαν ιδιαίτερη εντύπωση και οι αναφορές που κάνουν συνάδελφοι του ΔΗΚΟ και άλλοι συνάδελφοι από κόμματα που υποστηρίζουν την υποψηφιότητα του Νικόλα Παπαδόπουλου κάνοντας κριτική στην απερχόμενη κυβέρνηση. Καλά, όταν την καταγγέλλουν για την αναληψία, το

συντηρητισμό, τον αντιλαϊκό χαρακτήρα της απερχόμενης κυβέρνησης, που είναι με πραγματικότητες, θυμούνται οι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ ότι υποστήριξαν και ψήφισαν το Νίκο Αναστασιάδη το 2013; Θυμούνται ότι εσυμμετείχαν στην κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη; Και μάλιστα ακούω βουλευτές να λεν “πέντε χρόνια”. Ε, αφαιρέστε τουλάχιστον τα χρόνια που ήσασταν μέσα στην κυβέρνηση, για να καλύπτεστε κιόλας!

Θυμούνται οι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ ότι από την κυβέρνηση αποχώρησαν εξαιτίας του Κυπριακού, αλλά ποτέ δε διαφώνησαν για την κοινωνικοοικονομική πολιτική της κυβέρνησης του Νίκου Αναστασιάδη; Μια πολιτική που σήμερα θέλει να την αλλάξει κιόλας ο Νικόλας Παπαδόπουλος, σημειώνοντας το εξής πρωτόγνωρο παγκοσμίως: Να συμμετέχω στη συνδιαμόρφωση της πολιτικής, να συμμετέχω στη συνδιαμόρφωση μιας κατάστασης οικτράς για τους πολλούς, που δημιούργησε η συγκεκριμένη οικονομικοκοινωνική πολιτική, τζιαι μετά να έρχομαι να λέω «ξέρεις, θέλω να την αλλάξω».

Δυο-τρία πράγματα για το Κυπριακό, γιατί σε τούτη την αίθουσα εν ηξέρω πόσες φορές έχουμε συζητήσει για το Κυπριακό. Ο φίλος μου ο κ. Ζαχαρίας ο Κουλιός είπε «ας μεν έρθουν ποτέ σε διαπραγμάτευση οι Τούρκοι». Ξέρετε ποιοι εννά έχουν το πρόβλημα βεβαίως. Έν' εμείς που εννά το έχουμε, δεν είναι οι Τούρκοι. Εν ηξέρω αν αντιλαμβανόμαστε αυτό το πράγμα. Γνωρίζει κανένας άλλο τρόπο εφικτό να λύσουμε το Κυπριακό έξω 'που τις διαπραγματεύσεις; Η Τουρκία βολεύεται και με την παρούσα κατάσταση, η οποία ασφαλώς διολισθαίνει ολοένα και περισσότερο προς το χειρότερο. Και ότι η Τουρκία κάμνει τη δουλειά της χωρίς λύση! Είναι εμείς που πρέπει να επιδιώκουμε να έχουμε διαπραγμάτευση, είναι εμείς που πρέπει να επιδιώκουμε να φέρουμε την Τουρκία στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων.

Διερωτώμαι όμως, με την αντίληψη του κ. Νικόλα Παπαδόπουλου, που λέει ότι δεν έχει αλλεργία με την ομοσπονδία, εννά φέρει ποτέ την Τουρκία στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων; Εγώ σας υπογράφω ότι ποτέ δε θα γίνουν διαπραγματεύσεις και ότι η Τουρκία θα πετύχει σε σύντομο χρονικό διάστημα αυτό που θέλει, τη διχοτόμηση. Δηλαδή, αν εκλεγεί, ο μη γένοίτο, ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος και όταν τον φωνάζει ο γενικός γραμματέας, που καταγράφει στην έκθεσή του ότι επιθυμεί επανέναρξη των διαπραγματεύσεων από το σημείο που διακόπηκαν οι διαπραγματεύσεις στο Κραν Μοντανά, και τον ρωτήσει «κύριε Παπαδόπουλε, τι θέλετε στο Κυπριακό, θα συνεχίσουμε απ' εκεί που έχουμε διακόψει;», η απάντηση θα είναι «ξέρετε, εγώ δεν έχω αλλεργία με τη διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία». Ακόμα και με τούτο βέβαια θα πρέπει να προσέχει από το τι θα του πει ο κ. Σιζόπουλος, που του είπε ότι η διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία είναι η χειρότερη μορφή διχοτόμησης! Ποιος θα δει και δε θα φοβηθεί την κ. Θεοχάρους; Που δεν μπορεί να ακούσει για ομοσπονδία και είναι υπέρ του ενιαίου κράτους. Οι πολίτες, όταν θα παν στην κάλπη και θα ψηφίσουν, θα πρέπει να ξέρουν. Τι ψηφίζω και στο Κυπριακό; Θα ψηφίσω τη χειρότερη μορφή διχοτόμησης ή θα ψηφίσω ότι δεν έχει αλλεργία ο κ. Παπαδόπουλος με την ομοσπονδία; Επιτέλους, θα μιλήσουμε καθαρά και σταράτα;

Θα πρέπει να πω και για τους κυβερνώντες, τους απερχόμενους, που πανηγυρίζουν ότι φέραμε την Τουρκία στο τραπέζι.

Αγαπητοί φίλοι του Συναγερμού,

Αν δεν ήταν ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ, την Τουρκία δε θα τη φέρνατε ποτέ στο τραπέζι! Και αν ο κ. Αναστασιάδης δεν αναιρούσε τους όρους που έβαξε και πριν το Μοντ Πελεράν και πριν το Κραν Μοντανά, διότι, λέει, «θα μέναμε εκτεθειμένοι, αφού ήθελε ο γενικός γραμματέας να μας πάρει σε διάσκεψη», δε θα κάναμε ποτέ διάσκεψη. Και θα είχαμε από τότε την ευθύνη για αυτό το πράγμα. Δύο φορές αυτοαναιρέθηκε ο κ. Αναστασιάδης.

«Γίναμε αξιόπιστοι διεθνώς», λέει ο κ. Αναστασιάδης και οι απερχόμενοι κυβερνώντες. Καλά, εγώ διερωτώμαι πάντοτε, πώς γίνεται εγώ να είμαι αξιόπιστος, όταν λέμε πως αυτοί που προκάλεσαν την αποτυχία στο Κραν Μοντανά είναι οι Τούρκοι; Και έτσι είναι. Όταν ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ υιοθετεί τη θέση για μηδενικές εγγυήσεις, μηδενικά επεμβατικά δικαιώματα, μηδενικά κατοχικά στρατεύματα και τελικά έφυγε η Τουρκία απενοχοποιημένη από το Κραν Μοντανά και προκαλεί με τις ενέργειές της ενισχύοντας τα διχοτομικά τελεωσμένα επί του εδάφους, κανένας δεν της λέει «μαύρα έν' τα μάτια σου!»! Ηύραν βέβαια δικαιολογία οι κυβερνώντες, οι απερχόμενοι, λέγοντας «ξέρετε, ο γενικός γραμματέας ποτέ δεν αποδίδει ευθύνη». Αυτό δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, ούτε το '93, ούτε το 2004, αλλά να σας πω ακόμα κάτι, ήταν και η Ευρωπαϊκή Ένωση εκεί με την κ. Μογκερίνι. Γιατί επιτρέπουμε στην Τουρκία να κάνει αυτά που κάνει και δεν πάμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να ζητήσουμε από την κ. Μογκερίνι να καταδικάσει την Τουρκία και να εγκалέσει την Τουρκία; Γιατί ο κ. Αναστασιάδης δε ζήτησε αλλαγές από την έκθεση του γενικού γραμματέα, που επαινεί την Τουρκία; Μήπως γιατί φοβηθήκαμε την απάντηση που θα παίρναμε;

Συζητήσαμε πάρα πολύ όλες αυτές τις μέρες, θα συζητούμε μέχρι και τις προεδρικές εκλογές για τους αριθμούς. Οι αριθμοί λένε την αλήθεια; Εδώ πρέπει να σημειώσω μία αλλαγή στη στάση των απερχόμενων κυβερνώντων και μπράβο σας! Ενώ ήταν στην αντιπολίτευση και η προηγούμενη κυβέρνηση προσπαθούσε με κάποιους αριθμούς να πει κάποια πράγματα, βγήκε ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και είπε «ξέρετε, είναι ελληνικές στατιστικές τούτες». Τάχα μου έν' στημένες τούτες οι στατιστικές. Τόσος σεβασμός από τον ηγέτη της

εθνικοφρόνου παρατάξεως για τη μητέρα ή την αδελφή πατριδα. Εσυγχύσατέ μας τζιαι εμάς είντα συγγένεια έχουμε με την Ελλάδα!

Σήμερα λεν ότι η αλήθεια είναι εκεί στους αριθμούς. Ποια είναι η θέση μας εμάς, για να σοβαρευτούμε επιτέλους σε τούτο τον τόπο. Οι αριθμοί και οι στατιστικές λένε την αλήθεια, όταν δε χρησιμοποιούνται αποσπασματικά, δε χρησιμοποιούνται επιλεκτικά, όταν δεν υπερπροβάλλονται κάποιοι αριθμοί και αποκρύβονται κάποιοι άλλοι, και πολύ περισσότερο, όταν οι αριθμοί πατούν πάνω στην πραγματικότητα, όταν ερμηνεύουμε τους αριθμούς μέσα από το φακό της πραγματικότητας. Αλλιώς, μπορούμε να ωραιοποιούμε και να δαιμονοποιούμε καταστάσεις με τους αριθμούς.

Παραθέτει τους αριθμούς για τους ρυθμούς ανάπτυξης η κυβέρνηση. Ενδιαφέρει την κυβέρνηση από ποια βάση ξεκινήσαμε, από πού προκύπτει η μεγέθυνση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος; Ενδιαφέρει την κυβέρνηση πώς γίνεται και αν γίνεται η αναδιανομή του πλούτου; Λένε ότι με την ανάπτυξη θα προκύψει και η πρόοδος και η ευημερία. Πρέπει να σας πω ότι, για να υπάρχει πρόοδος και ευημερία για την κοινωνία, πρέπει να υπάρχει ανάπτυξη, δε γίνεται αλλιώς. Το αντίθετο όμως μπορεί να συμβαίνει. Να υπάρχει ανάπτυξη και να μην υπάρχει πρόοδος και ευημερία για την κοινωνία. Διότι κάποιοι εννά παίρνουν τα πολλά τζιαι η κοινωνία σχεδόν τίποτα, όπως γίνεται σήμερα.

Η Ρουάντα το 2015 είχε 7% ρυθμό ανάπτυξης. Θα τη βρείτε και στην κορυφή σχεδόν της λίστας των χωρών του κόσμου με τη μεγαλύτερη φτώχεια. Όσοι λοιπόν είναι επιρρεπείς στην προπαγάνδα των απερχόμενων και ζουν με την ελπίδα ότι θα έρθει και η δική τους η σειρά ας σκεφτούν τα προεκλογικά "δεσμεύομαι" του κ. Αναστασιάδη που έχουν γίνει κυριολεκτικά ανέκδοτο, ας σκεφτούν ότι οι απερχόμενοι και ως αντιπολίτευση και ως κυβέρνηση επιτέθηκαν, δυσφήμισαν και στοχοποίησαν τα εργασιακά δικαιώματα των εργαζομένων, τους μισθούς, τα ωράρια, τις συλλογικές συμβάσεις, το δικαίωμα στην οργάνωση, την ΑΤΑ, το δέκατο τρίτο μισθό.

Αναφέρθηκε ο κ. Δίπλαρος νομίζω για την ΑΤΑ. Εάν δε στεκόμασταν εμείς απέναντι απ' αυτούς, δε θα είχαμε ΑΤΑ, για να συζητά σήμερα η Υπουργός Εργασίας. Για την κατάργηση του κατώτατου μισθού. Πόσο έχουν επιτεθεί γενικά στο δημόσιο και στους εργαζόμενους. Διότι αυτό που καθοδηγεί την απερχόμενη κυβέρνηση είναι η εξυπηρέτηση πρωτίστως των μεγάλων συμφερόντων. Γι' αυτό προωθούσε ο Συναγερμός και η απερχόμενη κυβέρνηση το πολυασφαλιστικό στο ΓΕΣΥ, γι' αυτό προωθεί τις ιδιωτικοποιήσεις των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών, γι' αυτό προώθησε τους νόμους για τις εκποιήσεις, την αφερεγγυότητα και την πακετοποίηση δανείων, διαφυλάσσοντας τα συμφέροντα των τραπεζών και αφήνοντας εκτεθειμένους τους συνεπείς δανειολήπτες.

Και σε αυτό είχε άξιο συμπαραστάτη τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο και την ομάδα του. Επαγγέλλεται σήμερα την αλλαγή ο κ. Παπαδόπουλος, αλλά μαζί σε όλα ήταν με τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και το Συναγερμό. Και ό,τι και να λέει σήμερα ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος, υπάρχουν δύο ατάκες από δικούς του ανθρώπους που θα τον συνοδεύουν και θα αποκαλύπτουν την ουσία της δικής του της υποψηφιότητας. Η μια είναι του κ. Γιωρκάτζη: «Οπαδός της οικονομικής πολιτικής του Αβέρωφ-Παπαδόπουλου το γένος Ορφανίδη». Ο δε κ. Αλέκος Τρυφωνίδης, ηγετικό στέλεχος του Δημοκρατικού Κόμματος, όταν σηκώστηκε το ΔΗΚΟ και έφυγε λόγω Κυπριακού από την κυβέρνηση, διαμαρτυρήθηκε δημόσια λέγοντας «δεν πήραμε διαζύγιο από το Νίκο Αναστασιάδη, για να κοιμόμαστε με τον Αβέρωφ Νεοφύτου».

Θα ήθελα να κλείσω με ένα σχόλιο και μία υπόσχεση.

Κύριε Αβέρωφ Νεοφύτου, είπατε ότι είσατε εδώ ως κυβέρνηση, για να λύετε προβλήματα. Αν ήταν αλήθεια αυτό, θα έπρεπε, κύριε Νεοφύτου, να πείτε στον κ. Αναστασιάδη να μην επαναδικδικήσει, γιατί έτσι θα βάζαμε τη βάση, για να λύσουμε τα προβλήματα.

Θα δώσω και μία υπόσχεση. Το ΑΚΕΛ του χρόνου θα υπερψηφίσει τον προϋπολογισμό. Διότι του χρόνου ο προϋπολογισμός θα είναι, σε αντίθεση με τον προϋπολογισμό που έχει καταθέσει η απερχόμενη κυβέρνηση, και αναπτυξιακός και κοινωνικά ευαίσθητος και νοικοκυρεμένος, γιατί θα είναι ο προϋπολογισμός της κυβέρνησης του Σταύρου Μαλά!

Κλείνοντας, θέλω να εκφράσω τις ευχαριστίες μας στη γραμματεία της επιτροπής Οικονομικών, στην Τασούλα, στον Κωνσταντίνο, στον Αντώνη, στη Σταυρούλα, πρώτα απ' όλα για την υπομονή τους να μας αντέχουν. Δεύτερον, να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στους συνάδελφους στην επιτροπή Οικονομικών για τη συνεργασία που έχουμε.

Θέλω να ευχηθώ σε όλους καλές γιορτές και είθε στο 2018 όλα να πάνε "ο-μαλά"!

Ευχαριστώ πολύ.

Καλή χρονιά!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι! Ο κ. Ζαχαρίου θέλει την προσοχή σας και τελειώνουμε για απόψε.

Z. ZACHARIOY:

(Αστεειούμενος)

Αν έχει ομαλοποιηθεί μετά το “ομαλά” η κατάσταση, να χαιρετίσω τον Πρόεδρο, τους συναδέλφους.

Πραγματικά, ερχόμενος το πρωί, έκαμνα πάρα πολλές σκέψεις για το τι θα έλεγα σήμερα στην ολομέλεια, βλέποντας ότι ήμουν και ο τελευταίος ομιλητής και από το κόμμα μου, αλλά και όλης της Βουλής. Ήξερα ότι είναι του Αγίου Σπυριδώνα, αλλά τελικά μετατράπηκε στις Αγίας Μαύρης! Τα πάντα είναι μαύρα στην Κύπρο, τίποτε δεν πάει καλά, καταστρεφόμαστε! Μια ανίκανη κυβέρνηση, δεν έχει κάμει τίποτε, μα τίποτε θετικό!

Δεν πιστεύω ότι η μνήμη του Κύπριου πολίτη είναι όπως του χρυσόψαρου. Θυμάται! Θυμάται και τις εξαγγελίες ότι «η κρίση θα μας προσπεράσει». Θυμάται ότι τις αποκοπές μισθών, επιδομάτων πολυτέκνων, διαφοροποίησης ΑΤΑ τις ψηφίσαμε επί διακυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια σε δύο φάσεις, ψηφίζοντας και το ΑΚΕΛ μαζί μας, στην προσπάθεια να σώσουμε την οικονομία, ενώ ταυτόχρονα είχε τον κόσμο του πόξω 'που τη Βουλή και μας έβριζε και μας πετούσαν και πέτρες, μας πετούσαν και αβγά. Θυμόμαστε, δεν ξεχνούμε!

Ήξεραν οι πάντες ότι, όταν ζητούσαν €1,8 δις για τη Λαϊκή και το κράτος δεν είχε λεφτά, έπρεπε αμέσως να πάει σε μνημόνιο, για να μην οδηγηθούμε στην καταστροφή. Δεν μπορούσε ο παπισμένος να σώσει μια παπισμένη τράπεζα! Έπρεπε να βρει λεφτά. Και λεφτά, εφόσον ήμασταν εκτός αγορών, ο μόνος τρόπος να βρούμε ήταν να πάμε να ζητήσουμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και αφήσαμε το πρόβλημα να κυλάει. Μας έδωσαν μνημόνιο πριν το καλοκαίρι. Τότε το ετήσιο κόστος προσαρμογής της οικονομίας ήταν €750 εκατομ. Εμείς πήγαμε στους Ολυμπιακούς του Λονδίνου, περάσαμε ωραία και, όταν μια κυπριακή εφημερίδα, το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου του 2012, έδωσε στη δημοσιότητα την πληροφορία ότι υπήρχε μνημόνιο και αφού πέρασαν δέκα μέρες να το παραδεχτούν ότι υπήρχε μνημόνιο, τότε ξεκινήσαμε πραγματικά να βλέπουμε πού πηγαίνουμε. Και, επειδή τα πράγματα δεν πήγαιναν καλά, τον Οκτώβριο-Νοέμβριο από €750 εκατομ., που ήταν το κόστος προσαρμογής της οικονομίας, πήγε στα €1,1 δις και τα πάντα τινάζονταν στον αέρα.

Δεν είμαι από τους ανθρώπους που παρελθοντολογούν, αλλά, αν θα κάμεις μια κριτική, πρέπει να την κάμεις από εκεί που παραλαμβάνεις και μέχρι εκεί που παραδίδεις. Είμαι βουλευτής για αρκετά χρόνια, έχω δει πάρα πολλούς ελλειμματικούς προϋπολογισμούς και πάντοτε δεν καταλάβαινα πώς θα πλήρωνε αυτά τα λεφτά το κράτος. Μια ζωή ελλειμματικοί, μπορεί αναπτυξιακοί, αλλά ελλειμματικοί. Όλοι τους ψηφίζαμε, έτσι ήταν η νοοτροπία.

Σήμερα έχουμε ενώπιόν μας έναν προϋπολογισμό ισοσκελισμένο, με πλεονάσματα, αναπτυξιακό. Έχουμε βγει από το μνημόνιο και έχουμε βγει με τις θυσίες του λαού μας, αλλά και τη συμπαράσταση πολλές φορές μέσα στη Βουλή και του Δημοκρατικού Κόμματος, αλλά και ψήφιση όλων των απαιτούμενων νομοσχεδίων από το ΑΚΕΛ, όταν ήταν κυβέρνηση ο Δημήτρης Χριστόφιας. Μετά άλλαξαν ρότα! Δεν είμαστε εμείς που θα πούμε ότι τα διορθώσαμε όλα. Μπορούμε άνετα όμως να πούμε ότι παραλάβαμε ένα καράβι ημιβυθισμένο, που κτυπιόταν στα βράχια, το βγάλαμε στην επιφάνεια, το διορθώσαμε και πήραμε την ορθή ρότα για το λιμάνι της ανάπτυξης. Και, όταν υπάρχει καπετάνιος που το έβαλε στην ορθή ρότα, αφήνεις τον καπετάνιο να ολοκληρώσει το έργο του. Και αυτός ο καπετάνιος είναι ο Νίκος Αναστασιάδης!

Δεν έχει πράγμα που δεν έχει αναφερθεί γι' αυτή την κυβέρνηση, από αναξιοπιστία, από το “δεσμεύομαι”, που έχει γίνει ανέκδοτο. Εάν είχαμε νοοτροπία, όπως έχουν κάποιοι, να κινούμε αγωγές, δε θα εκάμαμεν άλλη δουλειά από αυτά που ακούει ο Νίκος Αναστασιάδης! Ποια είναι όμως η πραγματικότητα; Η πραγματικότητα είναι ότι, εκεί που η Κύπρος βυθιζόταν στην καταστροφή, βγήκε μια κυβέρνηση. Δεν είχε τη στήριξη της πλειοψηφίας στη Βουλή το κυβερνών κόμμα· είχαμε τη στήριξη του Δημοκρατικού Κόμματος και κάποιων άλλων κομμάτων αρκετές φορές. Κατορθώσαμε και πήραμε μέτρα, πολλές φορές σκληρά -που ούτε και εμείς θέλαμε να πάρουμε- αναγκαία όμως, για να προχωρήσει ο τόπος μπροστά.

Δεν μπορώ να ακούω και να δέχομαι κριτική από αυτούς που πήραν τη διακυβέρνηση με 3% ανεργία και την παρέδωσαν 28 του Φεβράρη με 13,8%! Δεν μπορώ να μη θυμηθώ τις επιχειρήσεις που έκλειναν η μια μετά την άλλη στην προηγούμενη διακυβέρνηση. Πέρασαμε και εμείς ένα στάδιο, μέχρι να προσαρμοστούμε, για να σώσουμε τον τόπο. Δεν ήταν εύκολα τα πράγματα. Και εκείνος που θα πει ότι ήταν εύκολα, είναι ψεύτης. Ήταν πάρα πολύ δύσκολα! Δώσαμε μάχες, είχαμε την ευτυχία να έχουμε ένα λαό έτοιμο να συμπαρασταθεί, να αντέξει να παλέψουμε, να ξανακάμουμε την Κύπρο όπως όλοι θα την ονειρευόμαστε. Μια Κύπρο που να δίδει χαμόγελο στους πολίτες. Και σιγά σιγά, σταδιακά σταδιακά, η Κύπρος αλλάζει, επανέρχεται στους κανονικούς της ρυθμούς.

Οι δείκτες της οικονομίας -χωρίς αριθμούς, αφού ενοχλούν οι αριθμοί- αποδεικνύουν ότι και θέσεις εργασίας δημιουργούνται και σταδιακά μειώνεται και η ανεργία. Μας ρωτάτε αν είμαστε ευχαριστημένοι ότι είναι όλα τέλεια. Ασφαλώς όχι! Και γι' αυτό το λόγο θέλουμε να συνεχίσουμε, για να οδηγήσουμε την Κύπρο

εκεί που πρέπει να είναι. Πήραμε ένα κράτος το οποίο για μια ολάκερη ζωή έκρυβε όλα τα σκάνδαλα κάτω από το χαλί. Είναι η μόνη φορά που βρήκαμε διακυβέρνηση να στηρίζει πολιτικά τις διωκτικές αρχές -γιατί καταγγελίες γινόντουσαν και παλιά, αλλά κάπου σταματούσαν- και να οδηγούνται σήμερα άνθρωποι στα δικαστήρια, ασχέτως οποιουδήποτε αξιώματος, ή πολιτειακού ή κρατικού, και να οδηγούνται και στις φυλακές.

Για μας -και θεωρώ ότι για όλους μας- δεν υπάρχουν "δικοί μας" και "μη δικοί μας" κλέφτες. Αυτοί είναι του κόμματος των κλεφτών! Και, αν θέλουμε να διατηρήσουμε την αξιοπρέπειά μας όλοι, που όλοι βαλλόμαστε, πρέπει να στηρίζουμε τους θεσμούς, να στηρίζουμε την αξιοκρατία, να στηρίζουμε την αριστεία σε τούτο τον τόπο. Και μπορούμε, το έχουμε αποδείξει. Τούτη η κυβέρνηση έχει καταθέσει συγκεκριμένους κανονισμούς στη Βουλή για πρόσληψη αστυνομικών. Τους ψηφίσαμε ομόφωνα όλοι. Προσλάβαμε αστυνομικούς δίχως καμία παρέμβαση. Το ίντερβιου μετατράπηκε σε γραπτό εξειδικευμένο τεστ, δίχως να έχει κανένας παράπονο. Έτσι γινόταν παλιά; Προσλάβαμε ΣΥΟΠ με το βαθμό του απολυτηρίου τους. Μπήκαν και δεξιόι και αριστεροί και κεντρώοι. Το ίδιο και στην αστυνομία.

Είναι χρέος μας όλων αυτή τη γραμμή που χάραξε η κυβέρνηση Αναστασιάδη να την ακολουθήσουμε σαν κοινοβούλιο. Έχουμε χρέος και προς τους εαυτούς μας, αν θέλετε, να την ακολουθήσουμε, διότι έχουμε φτάσει στο τέλος της ημέρας να θεωρείται ότι όλοι όσοι ασχολούμαστε με την πολιτική μπήκαμε εκεί, για να φάμε και εμείς, ενώ έχει αξιόλογους ανθρώπους σε όλα τα πολιτικά κόμματα, σε όλους τους πολιτικούς σχηματισμούς. Και οφείλουμε πρώτα στον εαυτό μας να προχωρήσουμε με ριζικές αλλαγές, για να πάει ο τόπος μπροστά στα θέματα της διαφθοράς και της διαπλοκής.

Η κοινωνία και η οικονομία πάνε μπροστά. Για να πάνε μπροστά όμως, πρέπει να αλλάξει και ο δημόσιος τομέας. Η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη κατέθεσε σωρεία νομοθετημάτων, έξι, στη Βουλή για την αναδιοργάνωση της δημόσιας υπηρεσίας. Δυστυχώς, νοοτροπίες παλαιοκομματικές, συντηρητισμού άφησαν να περάσει μόνο ένα νομοσχέδιο. Πώς θέλετε να προαγάγουμε την αριστεία, τους άξιους ανθρώπους, ασχέτως αν είναι αριστεροί, δεξιόι, κεντρώοι, αν δεν πάψει ο τρόπος βαθμολόγησης ο σημερινός, ώστε να μην είναι όλοι άριστοι υπάλληλοι και να ανταμειβεται ο κάθε υπάλληλος, ασχέτως προσέλευσης, για τη δουλειά που κάμνει; Πρέπει μετά τις εκλογές όλα αυτά τα θέματα, τα οποία τα έχει ήδη καταθέσει η κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη, να τα ξαναδούμε. Να τα δούμε, γιατί πρέπει να κάνουμε μια κρατική μηχανή που να δουλεύει σωστά. Έχουμε αξιόλογο προσωπικό ενταγμένο στη δημόσια υπηρεσία, αλλά το έχουμε εγκλωβίσει σε νοοτροπίες και πρακτικές παλιές. Πρέπει να κάμουμε μια κρατική μηχανή που να εξυπηρετεί τον πολίτη, όχι να τον βασανίζει, μια κρατική μηχανή που να εξυπηρετεί το επιχειρείν και τις αναπτύξεις. Είναι όλα αυτά το χρέος το δικό μας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ακόμα τέσσερα λεπτά, κύριε Ζαχαρίου.

Z. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Πρέπει να δούμε τη μεγάλη εικόνα. Πρέπει να δούμε ποια είναι η Κύπρος, πώς ήταν η Κύπρος, πώς έχει γίνει η Κύπρος σήμερα. Η Κύπρος σήμερα, με την εξωτερική πολιτική που εφάρμοσε η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη, με τις τριμερείς, τις τετραμερείς, με την ανακάλυψη υδρογονανθράκων στην Ανατολική Μεσόγειο, έχει αναβαθμιστεί πολύ περισσότερο από το μέγεθός της. Οι σωστές στρατηγικές στην εξωτερική πολιτική έχουν καταστήσει την Κύπρο γέφυρα επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη λεκάνη της Ανατολικής Μεσογείου, ενώ ταυτόχρονα δίνουν μια δυναμική και στο κυπριακό πρόβλημα.

Στο κυπριακό πρόβλημα δυστυχώς -και δεν έχω χρόνο πολύ να το αναλύσω- βάλλεται η διακυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη και ο Πρόεδρος από δύο πλευρές. Από τη μια που λέει ότι «έπρεπε να υπογράψεις» και από την άλλη που λέει «εδώσαμέν τους τα όλα». Ο Νίκος Αναστασιάδης είχε κάμει μία δέσμευση, ότι «θα καταλήξω σε λύση που θα θεωρώ ότι ο κυπριακός ελληνισμός μπορεί να δεχτεί», που να έχει θέματα ασφάλειας, εγγυήσεως, να μπορεί να ζήσει με τον αλληλοσεβασμό, με τους Τουρκοκύπριους συμπολίτες μας. Αυτά τα πράγματα δεν κατορθώθηκαν στο Κραν Μοντανά και γι' αυτό το λόγο και δεν ήρθε λύση. Όμως δεν είναι δυνατό από τη μια να κατηγορείται για το άλφα και από την άλλη να κατηγορείται ότι τα έχει δώσει όλα! Είναι συγκεκριμένη στρατηγική, είναι συγκεκριμένη η στήριξη και η συνεργασία με την Ελλάδα. Δε γίνεται να στηρίζουμε και να λέμε ότι ορθά έκαμε η Ελλάδα, την ώρα που τα έκανε σε συμφωνία με την Κύπρο, και ότι ο Νίκος Αναστασιάδης έκαμε λάθη!

Στο κυπριακό πρόβλημα δεν μπορούμε να παραγνωρίσουμε ούτε και τη στήριξη που είχαμε από το ΑΚΕΛ στην πορεία υλοποίησης, μέχρι να φτάσουμε στο Κραν Μοντανά. Είμαστε η δύναμη που μπορεί να συνεργαστεί με όλους, και με το ΔΗΚΟ και με την αριστερά, γιατί θεωρούμε ότι αυτά που μας ενώνουν είναι πολύ περισσότερα από αυτά που μας χωρίζουν σε τούτο τον τόπο. Αυτά που μας ενώνουν είναι αυτά που πρέπει όλοι να βάλουμε μπροστά, για να φτιάξουμε μια Κύπρο καλύτερη για μας και για τα παιδιά μας.

Κλείνοντας, θέλω να πω και το εξής: Πάντοτε εκτιμούσα τους ανθρώπους τους πραγματιστές, αυτούς που δεν πετάνε στα σύννεφα. Οι πολλές τροπολογίες στον προϋπολογισμό, τα σταυρώματα και οι δεσμεύσεις εκ μέρους της αντιπολίτευσης, αποδεικνύουν τη βεβαιότητά τους ότι θα συνεχίσει για νέα πενταετία ο Νίκος Αναστασιάδης και απλώς θέλουν να δυσκολέψουν το ξεκίνημα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Εδώ ολοκληρώσαμε για απόψε. Θα συνεχίσουμε αύριο Τετάρτη...

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

“Καλές γιορτές” εν είπα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη;

Καλές γιορτές μόνο να πούμε εκ μέρους του κ. Ζαχαρίου και όλων.

Αύριο, στις 3.00 μ.μ., συνεχίζουμε για τους κρατικούς προϋπολογισμούς.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Δεν υπάρχουν.

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δεν υπάρχουν.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για αύριο Τετάρτη, 12 Δεκεμβρίου 2017, στις 3.00 μ.μ., με συνέχιση της συζήτησης και έγκριση του κρατικού προϋπολογισμού του 2018. Και μετά θα έχουμε και νομοθετική εργασία και ψήφισμα. Η ημερήσια διάταξη έχει ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.01.058.165-2017).
(*Συνέχιση της συζήτησης*).
2. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.02.058.044-2017).
(*Αναπομπή*).
3. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Καθορισμός μη Ανεπτυγμένης Οικοδομήσιμης Γης και Λοιπές Διατάξεις) Κανονισμοί του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.03.054.102-2017).
4. Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για καταδίκη της αναγνώρισης της Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσας του κράτους του Ισραήλ.
(*Κατατέθηκε από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις*).
(Αρ. Φακ. 23.10.001).
5. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εγκρίνει την παροχή κυβερνητικής εγγύησης ύψους ενός εκατομμυρίου τριακόσιων χιλιάδων ευρώ (€1.300.00) προς όφελος του δήμου Γερμασόγειας, βάσει των διατάξεων του άρθρου 22 του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου.
(Αρ. Φακ. 23.10.002.001).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 8.20 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Κώστα Κώστας
Αριστείδου Μαριέλλα	Λεωνίδου Πανίκος
Βότσης Άγγελος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Γεώργιος	Μαυρίδης Μάριος
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μουσιούττας Μαρίνος
Γιωργάλλας Μιχάλης	Μυλωνάς Παύλος
Δαμιανού Άριστος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Αννίτα	Νουρής Νίκος
Δημητρίου Δημήτρης	Ορφανίδης Χρίστος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Περδίκης Γιώργος
Ευσταθίου Κωστής	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Προκοπίου Γεώργιος
Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Σάββα Ευανθία
Κασίνης Σόλων	Σιζόπουλος Μαρίνος
Καυκαλιάς Αντρέας	Σταύρου Ελένη
Κέττηρος Νίκος	Στεφάνου Στέφανος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Τορναρίτης Νίκος
Κουλλά Ονούφριος	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Ανδρέας	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κυριακίδου Στέλλα	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συνέχιση της συζήτησης (Σ. Κασίνης, Ευ. Σάββα, Χρ. Ορφανίδης, Ν. Κέττηρος, Α. Δημητρίου, Χρ. Τζιοβάνης, Ν. Νουρής, Κ. Κώστα, Κ. Ευσταθίου, Ο. Κουλλά, Γ. Λουκαΐδης, Ζ. Κουλίας, Α. Αδάμου, Χ. Πιπτοκοπίτης, Γιώργος Κ. Γεωργίου, Κ. Χατζηγιάννης, Α. Καυκαλιάς, Μ. Μαυρίδης, Α. Νεοφύτου, Α. Φακοντής, Ανδρέας Κυπριανού, Π. Λεωνίδου, Ε. Σταύρου, Γιώργος Τ. Γεωργίου, Δ. Δημητρίου, Μ. Μουσιούττας, Σκ. Κούτρα Κουκουμά, Μ. Αριστείδου, Γ. Προκοπίου, Ε. Μαύρου, Ευ. Δίπλαρος, Π. Μυλωνάς, Στ. Κυριακίδου, Α. Δαμιανού, Γεώργιος Γεωργίου, Ά. Βότσης, Στ. Στεφάνου, Ζ. Ζαχαρίου) για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμος του 2017».

Τιμή: €3,50